

Sermo secundus.

bus ceteris sepabunt & in cloacā infernalē pūcient. Scđo cābitur a fetēti p̄ortio. demones ei q̄ sunt focij dānatorū sūt valdē fetidi. Esa. xxxiiij. Ascēdet fetor ei⁹: & ascēdet putredo ei⁹ qz supbe egit. Tertio cābit a fetēti supplicio: qz fetēti p̄ca. i. sulphurea punient. s. Ignis sulphur ip̄us pcellarū pars calicis eoz &c. Quarto causabit a fetēti corpe suo: qz corpora dānatorū fetida erit. Esa. xxxiiij. De cadauerib⁹ eoz ascēdit fetor. i. cōdo lepra est morb⁹ sitibūd⁹ & q̄tū ad hoc signat p̄ctm avaritie. auar⁹ em̄ a deo sicut q̄ satiarī nō pōt. ē em̄ insatiabilior oib⁹ reb⁹ insanabilib⁹. nā sicut d̄t p̄o. xxx. Tria sunt insatiabilia infern⁹. os vulue. & fra: q̄ nūq̄ satiabit aqua. Ignis hō nūq̄ d̄t sufficit. Infern⁹ q̄uis sit insatiabilis ex eo q̄ q̄tidie q̄si infinitas aias recipit saturari non pōt. tñ veniet t̄ps qñ dicit sufficit. Iudicio em̄ extremo celebrato infern⁹ replebitur & manu dei claudet. & tñ dicit sufficit nolo plures sic carnalis p̄cupiscētia lz sit famelica & saturari non possit tñ t̄ps veniet qñ dicit sufficit: qñ em̄ hō senescit, valde ita q̄ calor natural̄ i eo d̄t sufficit tunc p̄cupiscētia d̄t sufficit sic fra sitiēs q̄uis aq̄ absorbē d̄sideret tñ t̄ps veniet qñ dicit sufficit. qñ em̄ est magna inūdantia pluuiarū ita q̄ aq̄ supabūdant tunc terra dicit sufficit. Ignis aut̄ insatiabilior est inferno carnali p̄cupiscētia: & sitiēti terra nō em̄ d̄t sufficit qñ est plen⁹ ignis sicut dicit infern⁹ qñ est plen⁹ dānat⁹: nec d̄t sufficit p̄e diuturnitate t̄pis: sicut d̄t carnalis cōcupiscētia: qz si ligna essent p̄petua: ignis etiā esset p̄petu⁹: nec d̄t sufficit p̄e nimia abūdantia lignoz: sicut dicit fra sitiens p̄e nimia abūdantia pluuiarū ex hoc magis auget: & iō merito p̄ ignē avaricia designat: qz est insatiabilior inferno: p̄cupiscētia carnali: & fra sitiēti. C p̄rio igit̄ auar⁹ insatiabilior est q̄ infernus: qz infern⁹ postq̄ plen⁹ fuerit dicit sufficit: auar⁹ autē

quāto magis plen⁹ tāto magis cupidus est. Prouer. xxvij. Infernus et p̄ditio nunq̄ replent. s. nō sūt oculi hoim insatiabiles. Eccl. v. Auarus nō implebit pecunia. Scđo avarus est insatiabilior q̄ concupiscētia carnalis q̄ in hoie sene dicit sufficit. avaricia hō in hoie sene nō senescit: sed ampli⁹ iuuenescit. Hiero. Cū cetera vicia senescāt in hoie senescēte: sola avaricia iuuenescit. Tulli⁹. Auar⁹ qd̄ sibi vellit nō intelligo: qd̄ em̄ absurd⁹ s̄ee pōt q̄ quo min⁹ restat yie eo amplius viatici querere. Tertio auar⁹ est insatiabilior q̄ terra sitiēs que dicit sufficit qñ est magna inūdantia aquarū: & qñ ipse aque superabūdantes p̄ diuersa loca discurrunt Auar⁹ aut̄ & si h̄z magnā abundantia diuitiarū: nō tñ dicit sufficit si diuitie sue discurrāt ad fras lōginquas ad diuersas nūdinas: adhuc tñ non dicit sufficit: sicut dicit infern⁹ qñ est plen⁹ dānatis: & sicut dicit carnalis p̄cupiscētia qñ calor naturalis deficit i hoie sene: nec sicut dicit terra sitiens qñ habet abūdantia pluuiarū sed sicut dicit ignis non sufficit q̄tūcūq̄ sit diuturn⁹ postq̄ h̄z ligna supposita: sicut dicit carnalis p̄cupiscētia: & sicut ignis non dicit sufficit qñ habet magnā abundantia lignoz: sic ignis nō dicit sufficit: nec homie diuitijs pleno: nec in hoie veterato: nec i hoie suppleno. Eccl. xxiiij. Aia calida q̄si ignis ardēs nō extinguet donec aliqd̄ glutiat Ternalepra est morb⁹ cōtagiosus & p̄ hūc morbū signatur supbia q̄ est p̄tagiosa. iuxta illd̄ Eccl. xiiij. Qui tetigerit picē cōquinabit ab ea: & q̄ cōicat supbo induet supbiā & assimulat supbia picē: qz p̄x est nigra & multē adherentie sic supbia aiam obscurat & impedit ne veritas ad eā transeat. Greg. Tumor mētis est obstaculum veritatis est etiā tāte adherētie q̄ alijs vicijs superatis ipsa superari nō pōt. Id Nam inter vicia ipsa est prima in accessu continua in p̄cessu: & vltima in

Feria. iiii. tertię ebdomade.

recessu: non solū aut supbia: sed omne
petiū mortale in se est: tagiosuz. Si
cut em̄ leprosus gñat k̄ prosum cor:
poraliter: sic petez gñat pctēre ip̄a
liter. j. Cor. xv. Corrupūt mores
bonos colloqa mala. Qñ sanistāt cū
sanis in sanitate mutuo se cōseruant
qñ vero leprosi stant cū leprosis ma
gis ac magis se viciant ⁊ corrupūt:
de q̄ mō est curandū. Qñ hō sanū itāt
cū leprosis vel ecōuerso. sanū sepe in
ficiuntur a leprosis: leprosi aut mul
tū adiuuantur a sanis: ideo nō est pe
riculū stare leprosis cū sanis: s; picu
lum est sanis stare cum leprosis. Eo
dē mō qñ boni cū bonis stāt mutuo:
se ad bonū puocāt: vn̄ em̄ aliū puo
cat ad humilitatē alī aliū ad patie
tiā: ⁊ sic de alijs puerb. xxvij. Ferrū
ferro acui ē ⁊ hō acuit faciē amici sui
ps. Cū scō scriuseris ⁊c. Qñ hō ma
li sunt cū malis mutuo ad malicias
se incitāt. p. Dies diei eruc. ⁊. ⁊ nox
noc. indicat sciētā. Bon̄ em̄ q̄ est di
es dat alteri diei: alteri bono bonuz
documētū ⁊ nox. i. mal̄ dat nocti. i.
malo alteri malā doctrinā: ⁊ sic peio
res efficiūt. Apo. xxij. Qui nocet no
ceat adhuc et qui in sordib⁹ est sorde
scat adhuc. Qñ boni stāt cū malis: v̄
ecōuerso nō est piculū malis. s; v̄tile
q̄ sepe meliorant. Est aut piculū bo
nis q̄ sepe viciant. ps. Cū pueris p
uerter. puer. ix. Qui cū sapiētibus
ḡdit sapiēs erit. Amic̄ em̄ stul: or si
milis effici: iō non dixit dñs babilo
nijs vt exirēt de medio ppli sui: s; di
xit pplō su: vt exirēt de medio ba
bylonis: q̄ ⁊ pls dei in multis pote
rat pdesse babilonis: babilonij au
tē in nullo poterāt pdesse pplō dei.
ij. hie. Egre dimi de medio babilo
nis ppl̄s me⁹ vt saluet vnu s̄sq; aiaz
suā ab ira furor̄ dñi: ⁊ ne forte mole
scat cor v̄ ⁊ ne timeat̄ auditū q̄ au
dit̄ in terra. E Ex qb⁹ h̄bis osten
ditur quille qui vitat malas societa
tes quattuor mala vitat. primo aie
sue pditionē: ideo postq̄ dixit. egre
dimui de medio babilonis subdit:

vt saluet vnu s̄sq; aiaz suā q̄ sepe bo
ni iter malos aiaz suas pdūt. Scō
vitat diuinā indignationē quā sepe
incurrūt q̄ inter malos habitāt ideo
subdit. Ab ira furoris dñi: ⁊. ij. pas
sal p. xix. His q̄ oderunt dñm amici
tia iungebar: ⁊ idcirco irā dñi: mere
baris. Tertio vitat mētis enervatio
nē: q̄ sepe boni habitātes cū malis
a rigore stutū mollescunt: ideo sub
dit: ne forte mollescat cor vestrum.
Quarto vitat diabolicā tentationē:
q̄ sepe diabol⁹ p malos puertit bo
nos: ideo subdit: ne timeatis auditū
qui audietur in terra. Iste auditus
est diabolica tentatio seu suggestio:
q̄ sepe diabolus infestat bonos: vt
possit eos cocumbere per malos.

Feria tertia tertię ebdō Sermo. i.

Si peccauerit

in te frater tu⁹ vade ⁊ cor
ripe eū inter te ⁊ ipm̄ so
lū. Math. xvij. Dñs n̄
aliqñ ondebat miracula sue ptātis:
vt malos puerteret al: qñ exhibebat
exempla sue sanctitat̄ vt bonos ad
meliora alliceret Aliqñ dabat sue ve
ritatis documēta vt oēs ad salutem
traheret ⁊ instrueret: sicut p̄ in p̄nti
euāgelio vbi ponit quinq; verissima
documenta. Primū documētū est p
qb̄ ostēdit qualis fraterna correptio
sit fiēda cū dicit. Si peccauerit in te
frater tu⁹ id est te solo sciente: vel in
te. i. contra te iniurias ⁊ cōtumelias
irrogando. vel in te. i. p̄tra te malo:
scz exēplo corrupendo. vade corripe
eum inter te ⁊ ipm̄ solū. A Ubi no
tatur q̄ nō oēs equaliter ⁊ eodē mō
sunt corripiendi. Quidā autē corri
piendi sunt cū amore sicut hūiles et
mansueti. q̄ si aliqñ offendunt: conti
nuo recognoscunt ⁊ iste mod⁹ intelli
gitur cuz d̄r inter te et ipm̄ solum. i.
dulciter ⁊ secrete. tales em̄ aliquādo
emeudantur leui ammonitione. Au
gust. prudentē virum ⁊ corrigi pa
ratū breuiter ammonuisse sufficit:

Sermo primus.

inimo aliqui superioris respectioes. Amb. sup psal. Iusti aspectus perfectio
ribus letitia est: imperfectorum vero cor
reptionis ammonitio: quod non corripien
di sunt curone sicut astuti: iste modus
tangit: cum dicitur. Si autem te non audierit ad
habe tecum unum vel duos ut in ore duo
rum vel trium testimonium stet omne verbum. Multi
enim sunt astuti quod peccata sua abscondunt et
defendunt nec se corrigere volunt. Pre
latus autem vel iudex dicitur esse astutus
et dicitur eos corrigere per testes et per oculos ali
os modos quibus potest. Iustum modum suad
uit dani el senes et astutos quos. rona
bilis et astute quicit. ut legitur Dan.
xiiij. Alii sunt coercendi timore sicut
supbi et presumptuosi: iste modus tangit
cum dicitur: quod si non audierit te: dic ecclesie. i.
plato ecclesie ad quem spectat duos et
presumptuosos castigatioibus subducere
et penis et flagellatioibus coercere. Ta
lis enim prelatus et iudex dicitur esse qui possit
supbros comprimere et domare. Ecclesia.
x. Noli querere fieri iudex nisi vale
as virtute utrumperere iniquitates ne
forte extimescas faciem potentis et po
nas scandalum in agilitate tua. id est dicitur
Thi. ij. Argue cum omni imperio. Alii
sunt coercendi vel abijcendi cum rubo
re sicut obstinati qui debent ab eccle
sia prescindere et excommunicari: iste
modus tangitur cum dicitur ecclesiam si non
audierit sit tibi sicut ethnicus. i. gen
tilis et publicanus. i. cum eis tanquam ex
coicatis non coices. Pharisei enim cum
istis duobus generibus hominum non con
cabant. i. cum gentilibus. iuxta illud
Joh. iiij. Non enim cantunt iudeis sa
maritanis. nec cum publicanis: pec
catoribus vero dicitur Mar. ij. Quare cum pu
blicanus manducat et bibit magister
vini: Ista igitur sunt ab ecclesia excoican
di nec aliis cum eis dicitur proparere nec
i salutate. ij. Jo. j. Si quis venit ad
vos et hanc doctrinam non affert nolite
eum recipere in domo: nec ante ei di
xeritis: nec publica oratione. j. Joh. v.
est enim peccatum ad mortem: non pro illo dico
ut roget quos: nec eis comedat. j. cor. .
v. Si quis fratrem nostrum inter vos est for

nicator: aut auarus: et sequitur cum hominibus
cum vobis non sume. Secundum documentum est
per quod ostendit quanta sit prelatorum iurisdicio
cum subdit: amen dico vobis quod quicumque
alligaueritis super terram erit ligatum
et in celis. B. et per quod dicitur vobis habet quod ma
gna sit potestas et iurisdicio prelatorum: quod
possunt ligare solvere: celum aperire et claudere
peccata: quidem habet super se celum clauium:
infra se infernum aptum: intra se habet cul
pam interficientem et perdit gratiam ipsam: et
extra se auferit merito ecclesie coica
tionem: de quibus meritis dicitur ps. Parti
cipem me deus facio in timentium. Pre
latus autem siue sacerdos potest peccatorum peni
tenti celum aperire. Mat. xvj. Tibi da
bo claves regni celorum. Unde cantat de
apostolis habent potestatem claudere celum nubibus
et aperire portas eius: quod lingue eorum
claves celi facte sunt. Secundo potest in
fernum claudere. Mat. xvj. porte
inferni super se non preualet: sed quoniam sacerdos peccatum
dimittit: tunc portas inferni claudit.
Tertio potest sacerdos culpam dimittere
Jo. xx. Accipite spiritum sanctum quorum
remissa peccata remittuntur eis etc. Quarto
potest gratiam ipsius sancti conferre
Actu. viij. Tunc imponuntur manus super ill.
mas. et accipit spiritum sanctum Quinto potest pre
latus merita sanctorum communicare et
indulgentias facere. Unde dicebat apo
stolus. ij. Cor. ij. Nam et ego quod do
naui si quid donaui propter vos in per
sona christi. Tertium documentum est per
quod ostendit sanctorum virorum quantum valet oratio:
cum dicitur. Iterum dico vobis: quod si duo ex
vobis consenserint super terram de omni re que
cumque petierint. fiet vobis a patre meo qui
in celis est. C. Quoniam enim alii sancti
viri veniunt ad rogandum deus eos
exaudit: aut quantum ad vobis si expe
dit ad salutem: aut quantum ad meritum si
hoc eis non expedit. Deus enim aliqui ex
audit ad voluntatem sed non ad utilita
tem sicut exaudiuit demonem petentem te
tare Job: et demones petentes intra
re porcos. Mat. viij. Aliqui exaudit
ad utilitatem si ad voluntatem. sicut exau
diuit paulum petentem stimulum amoue

Feria. iiii. tertię ebdomade.

ri. ij. Cor. xij. Nō em̄ exaudiunt eū ad suā voluntatē: sed dixit ei: sufficit tibi gr̄a mea. Exaudiunt aut̄ ad suā vtilitatē: vñ dixit: nā dñs in infirmitate pficit. Aliqñ aut̄ exaudit ad voluntatē ⁊ ad vtilitatē sicut exaudiunt ap̄los in missiōe sp̄s̄cti inter ascen. ⁊ p̄te. postulātes: qz ip̄m sp̄m sc̄m receperūt ad libitū ⁊ ad suū meritū. vñ d̄r Act. j. Hi oēs erāt pseuerātes vñanimit̄ in orōne cū mulieribus ⁊ maria m̄re iesu. Quartū documētū est p̄ qd̄ oñdit q̄ vtilis est suor̄ dei. cōgregatio. cū d̄r. Ubi duo vñm vel tres cōgregati fuerint i noie meo ibi sum in medio eor̄. Ille q̄ dicit se esse in medio cōgregationis suor̄ dei est iesus x̄ps fili⁹ dei. D In cōgregatione qd̄e sunt aliqñ aliqui timidi q̄ p̄pter multitudinē pctōr̄ q̄ fecerūt timēt gr̄am dei nō p̄mereri. Sed nō debēt de hoc timere: qz hñt secum iesum qui interpretat̄ saluator: qz a peccat̄ suis oēs saluos facit. Math. ij. Vocabis nomē eius iesum: ipse em̄ sal. fa. po. su. a. pec. eor̄. j. Joh. ij. Si q̄s peccauerit aduocatus habemus ap̄d p̄rem iesum x̄pm: ⁊ ipse est p̄piciatio p̄ pctis n̄ris. Ibi etiā aliq̄ sūt tribulati. Sed debēt cōsolationē recipere: qz hñt secū x̄pm q̄ interpretatur vnctus q̄ eos vngit oleo leticie ⁊ exultationis. ps. Unxit te de⁹ tu⁹ oleo lecti. p̄ cōsor. tuis. Esa. lxxj. Sp̄s dñi sup me eo q̄ vnxit me dñs ad annūciandū māsuētis misit me vt mēderet ⁊ trit̄ corde ⁊ predicarē captiuis indulgētiā ⁊ clausis ap̄tionē. j. Jo h̄a. ij. Et vos vnctionē quē ab eo accepistis maneat in vobis ⁊c. Ibi sunt etiā aliqui pusillanimes qui timēt ex p̄p̄iis meritis se posse saluari. S3 nō debēt de hoc timere: qz habēt secū filiū dei q̄ gloriā suā eis tribuit. Joh. iij. Sic de⁹ dilexit mundū vt filiū suū vñgenitū daret: vt oīs q̄ credit i ipsum nō pereat: sed habeat vitā eternā. de his trib⁹ dicit Bern. Venit ad nos iesus x̄ps fili⁹ dei: venit cū salute: venit cū vnguentis: ve-

nit cum gloria. Neqz est em̄ sine salute iesus: nec sine vnguentis x̄ps: nec sine gl̄ia fili⁹ dei. Quintū documētū est p̄ qd̄ oñdit q̄ iniurias semper debem⁹ remittere: qd̄ notat̄ cuz d̄r. Tunc accedēs petrus ad euz dixit. Dñe q̄tiens peccabit i me frater meus dimittā ei vsqz septies. Dixit ei iesus. Nō dico tibi vsqz septies: sed vsqz leptuagies septies: ⁊ ponit̄ numerus ibi definitus p̄ indeterminatio. i. quotiens peccabit: toties dimitte. Vel ideo ponit̄ iste numer⁹ qz ab adā vsqz ad x̄pm tuerit. lxxvij. Sicut igitur x̄ps tot⁹ humani gn̄is deleuit culpas. ⁊ sic hō oēs suas dimitteredz iniurias. Vel iste nūerus constat ex numero vniuersitatis. i. septē ⁊ numero transgressionis. i. vñdecim: quia septies vñdecim faciūt lxxvij. Est ergo sensus. Dimitte septuagies septies. i. vniuersastibi factas iniurias ⁊ trāsgressiones.

¶ Eadē. iij. feria tertię ebdō. ser. ij.

S peccaue

rit in te frater tu⁹ vade et corripe eū iter te ⁊ ipsum solū. Math. xvij.

Quia sepe fit pctōr̄ remissio: ideo sepe debet fieri fraterna correptio. Eccli. ix. Corripe amicum: sepe em̄ fit p̄missio. Ne autē ista correptio prelator̄ despiciat̄ ostēditur quante sit auctoritatis: cū d̄r Amen dico vobis: quecumqz alligaueritis super terrā ⁊c. Ex his duob⁹ habet̄ q̄ prelati debent subditos corrigere ⁊ q̄ subditi eor̄ dñt correptionem in magna reuerentia h̄re. A Circa primū notandū q̄ sunt multi qui peccāt ⁊ pctm̄ suū non intelligunt qd̄ā q̄ intelligunt ⁊ tñ peccare nō desinunt. Alij sunt q̄ pctm̄ suū negāt ⁊ p̄fiteri erubescūt: ideo vtilis est correptio: vt ex hoc ille qui peccet pctm̄ suū cognoscat: ⁊ cognitū p̄fiteri nō reuolat ⁊ sic iterare nō presumat. Ista talis sn̄ia tangit̄. Etcl. xix. Corripe amicum ne forte nō intellexerit: ⁊ dicat nō

Setimo secundus.

fecit. Si autem feci ne iterum addat facere: corripe proximum ne forte non dixerit: et si dixerit ne forte iteret. Istud autem preceptum spectat ad omnes ex debito charitatis. Maxime autem spectabat ad platos ex debito officij: ideo apertius platos ammonet. dicens Gal. vi. Si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto vos qui spirituales estis homines instruite in spiritu lenitatis. Non dicit in verbo lenitatis nec in opere lenitatis: sed in spiritu lenitatis. Quidam enim sunt obiurgandi in sermone asperitatis. Alij sunt reprehedendi in disciplina seueritatis: omnes tamen in spiritu lenitatis: nunquam fiat aliquis reprehensio cum mentis perturbatione: sed cum cordis compassione: ut dicit quidam sermo super Joel. Laudat illud architeretini qui cum vilico suo iratus esset: ait. O infelix ante te occiderem si iratus non essem. Bene ergo dicit apostolus in spiritu lenitatis quantum cumque fouat asperitas in voce quantumcumque exhibeat seueritas in correptione: semper tamen debet esse lenitas in mente. **S** Ille autem qui alium vult corrigere quique considerationes debet seruare: quarum tres ponit Augustinus super illud Math. vii. Hypocrita effice primum trabem de oculo tuo. Reliquas duas ponit Gregorius in moralis. Primum namque qui alium vult corrigere debet considerare si est ei filius. id est si in eodem peccato vel equali vel maiori: et tunc maxime si peccatum est notorium non debet eum corrigere: sed se et ipsum ad penitentiam commouere debet: alius possit sibi dici illud Ro. ij. qui alium doces: te ipsum non doces qui predicas non furandum furaris Gregorius. Durum est ut qui nescit tenere moderamina vite sue: iudex fiat vite aliene. Idem mundus debet esse a vicijis qui aliena corrigit eo quod non bene maculam in alio considerat oculum quem puluis grauat. Neque tergere valet sordes manus que lutum tenet Augustinus. Iudex in nullo bonorum sit iudicandum qui in alio est paratus iudicare. Si autem non est ei filius debet secundo videre si aliquis fuit filius: et tunc sicut volebat despici: sed compassione sibi impendi: sic nec ipse fratrem peccantem et penitentem

debet despiciere: sed compassione et misericordiam exhibere. Eccli. viij. Ne despicias hominem auertentem se a peccato et ne improperes ei: et memeto quoniam omnes in corruptione sumus. Eiusdem Eccli. xxxj. Intellige qui sunt proximi tui ex te ipso. Si autem non est ei filius nec aliquis fuit filius: tunc debet tertio cogitare: quod propter eum filius. Et ideo ratione talis dubij non debet supbire: sed delinquentibus et delicensdere. iij. Reg. xx. Non gliscit accinctus eque ut discit. i. Cor. x. Qui se existimat stare videat ne cadat Augustinus. Nemo est qui securus esse possit in hac vita qui tota tetatio noiait. ut qui potuit fieri ex deteriori melior non possit fieri: ex meliori deterior. Si autem non est ei filius nec vnquam fuit filius et de bonitate perfidit quod nunquam erit similis. tunc debet quarto videre si iste qui sit reprehensibilis: in aliquo alio est commendabilis: si iste qui totus habet defectus habeat aliquos perfectos: et tunc ratione illorum bonorum qui habet debet supportari in his qui minus habet: vnde Apoc. ij. volens dominus deprehendere episcopum Ephepsi primum ponit quoddam vicium quod habebat dicens. habeo aduersum te pauca: quia charitatem tuam primam reliquisti. Sed tamen statim ponit quoddam bonum quod habebat dicens. Sed hoc habes bonum quod odisti facta nicholaitarum qui ego odi. Sic volens reprehendere episcopum Sardis primum ponit quendam suum defectum dicens. Non inuenio opera tua plena coram deo meo. Deinde ponit statim quendam suum perfectum: dicens. Sed habes pauca noia in Sardis qui non coinquinauerunt vestimenta sua. Et ecce dominus postquam ponit illa in quibus ipsi erant reprehensibiles: statim subiungit illa in quibus erant commendabiles ad inuendum quod si aliquis propter aliquod vicium est reprehendendus: si tamen habet aliquod bonum est supportandus hoc dato quod aliquis non omnino videatur esse malus: nec habet aliquid propter quod est supportandus seu tolerandus: tunc debet cogitare: quod ille qui sic videtur esse malus forte in conspectu dei est sibi in merito preponendus. Et ponit exemplum. Gregorius de

Feria.iii.tertie ebdo. Ser.ii.

Stephano et Paulo. xliij. moralium super illo libro. Audi igitur Job eloqua mea dicens. Nam cum Stephanus consentiente paulo: et adiuuante lapidaretur: tunc Stephanus omnino erat bonus et Paulus omnino videbatur esse malus: et tamen in prospectu dei Paulus qui sic erat malus erat Stephano in merito et in premio preponendus. C. Secundo subditi debent correctionem prelatorum in magna reuerentia habere: quia eorum sententias deus approbat et confirmat: unde dicit. Amen dico vobis: quodcumque ligaueritis super terram erit ligatum et in celis. D. Unum notandum quod in celo sunt omnes soluti: in inferno omnes ligati. in mundo vero quidam sunt ligati: quidam soluti. Primo igitur in celo omnes sunt soluti in presenti etiam vita sancti viri habent ligatum intellectum: quia non possunt deum libere ac clare videre. habent ligatam potentiam affectivam: quia non possunt deum ex toto corde: et ex tota mente: seu anima diligere. habent ligatam potentiam deprecativam: quia non possunt deum laudibus indefinenter insistere. In celo autem omnia ista habebunt soluta: quia deum clare et sine fine videbunt et ipsius totaliter amabunt et ipsum indefinenter laudabunt. Augustinus de civitate dei Ipse est finis desideriorum nostrorum quod sine fine videbitur: sine fastidio amabitur: et sine tedio laudabitur. Si aliquis habet amicum quem libenter videt et precordialiter diligit eius visio aliquando habet finem eius dilectio: aliquando habet fastidium eius laudatio: aliquando habet tedium. Sed tunc visio nostra non habebit ullum finem sed continuationem: ideo dicit. Qui sine fine videbitur. Dilectio nostra nullum habebit fastidium: sed summum desiderium: ideo ait. Sine fastidio amabitur. Laudatio nostra nullam habebit fatigationem: sed summam dilectionem et delectationem: idem subdit. Sine fastigatione laudabitur. In inferno vero omnes erunt ligati: iuxta illud Math. xliij. Ligatis manibus et pedibus mittite eum in tenebras exteriores. habent enim ligatam potentiam ope-

ratiuam: quia nullum bonum meritorium poterunt facere. Affectivam habent ligatam: quia deum nunquam poterunt diligere: ideo dicit. Ligatis pedibus et manibus. Per pedes enim secundum Ambrosium. Affectus anime sumat. habent ligatam potentiam intellectivam: quia deum nunquam poterunt videre nec cognoscere: cum sint in tenebris: et in terra oblivionis: ideo dicit. Mittite eum in te. ex. habent ligatam potentiam reparatiuam: quia nunquam poterunt ad penitentiam reparari: ideo dicit. Exteriores. peccata enim prout sunt in hac vita sunt tenebre interiores: quia sunt intra ambitum misericordie diuine in inferno autem peccata sunt tenebre exteriores: quia sunt extra ambitum diuine misericordie. In mundo autem quidam sunt soluti: sicut viri perfecti qui edificant aurum et argentum: et lapides preciosos: sicut dicitur. i. Corinth. iij. Tales nullum habent vinculum culpe: nec obligati sunt pene eterne / nec obligati sunt alicui pene satisfactorie. Alii sunt ligati sicut peccatores obstinati: tales habent vinculum culpe: et hoc figuratur Iudicum. xv. cum dicitur Ligauerunt Sanson duobus funibus. duo nobis funes sunt nexus culpe et pene. Alii sunt ex parte soluti: et ex parte ligati: sicut sunt penitentes qui soluti sunt vinculo culpe: sed ligati sunt funibus pene satisfactorie in huius significatione dicitur hierem. xxxviij. Extraxerunt hieremiam funibus et eduxerunt eum de lacu. Prout igitur ligandi et soluendi quam prelati habent non extenditur in celum: quia omnes ibi ita sunt soluti quod non possunt ligari nec extendi in infernum: quia omnes ibi sunt ligati quod nunquam possunt solui: sed tamen habet locum in mundo ubi peccatores penitentes possunt ligari per penas satisfactorias: et possunt absolui a culpa qui habent contritionem veram et confessionem puram: et satisfactionem integram possunt etiam ligari per excommunicationis vinculum et solui per absolutionis beneficium.

Feſ. iiii. tertie ebdo. Sermoprimum s.

Cſeria. iiii. tertie ebdo. xl. Ser. s.

Accesserunt ad

iesum ab hierosolymis
scribe et pharisei dicen-
tes que discipuli tui trans-
grediuntur traditiones
seniorum / non enim lauant manus suas cum
pane manducant. Math. xv. Ad intel-
ligendum istud euangelium notandum est quod
pharisei qui erant inter iudeos nobilio-
res et doctiores erant superstitiosi / au-
uari et impij: superstitiosi quidem erant quia
plus curabant de mundicia exteriori quam
de interiori. plus de lotione manuum ca-
licum et vitreorum quam de lotione aiaz: unde
subdit ut Math. vij. Relinquentes enim
mandatum dei tenetis traditionem hominum:
baptismata vitreorum calicum et alia si-
milia his multa facitis. Videntes igitur
discipulos comedentes non lotis ma-
nibus indignati sunt: et dixerunt ad ie-
sum: quare discipuli tui trans. man-
sen. non est la. ma. su. cum pa. manducant.
Secundo erant auari: quia inducebant iu-
deos qui habebant parietes: ut omnia deo
obouerent: ac si eis dicerent quod tale mu-
nus factum deo sibi proderit ad vitam et
nam: et per tale modum pharisei bona illo-
rum cum filiis diuidebant postea: ideo
christus subdit: quare vos transgredimini
non precepta dei. propter traditionem patrum
vostros: Tertio erant impij quia parietes
Audientes enim parietes quod omnia deo con-
secrata erant eis uti deuotabant ne sa-
cilegij crimine incurrerent: et sic fame
afficiebant: ideo christus subdit: et non ho-
nouificat patrem suum aut matrem etc.
Ibidem enim mandatum / honora patrem tuum
et matrem tuam: intelligit de duplici ho-
nore. scilicet de necessariorum prouisione et de
reuerentie exhibitione. **A** Et quia isti
pharisei sic erant superstitiosi / sic auari:
sic impij: non christus vacat eos hypocri-
tas / platas eradicandas: cecos et du-
ces cecorum: nam in ipso erant supersti-
tiosi plus curantes de mundicia cor-
porum quam animarum: vocat eos hypocri-
tas: dicens. Boni prophetant de vobis.
Esayas etc. unde dicit Math. xxiiij. Uero

bis scribe et pharisei hypocrite qui munda-
tis quibus deorsum est calicis et parapsi-
dis: intus autem pleni estis rapina: et imu-
dicia: ideo christus ostendit quod ab eis qui intrat per
os siue comedat manibus lotis: siue
non lotis non potest aiam inquinare: sed que
procedunt de ore illa sunt que coinquant
aiam. Innotuit autem erant auari dixit
eos esse cecos et duces cecorum: nam
illi qui docebant iudeos: ut sua deuot-
uerent ne parietibus prouiderent erant du-
ces cecorum: illi qui eis credebant erant
ceci: et ideo ambo cadebant in foueam in-
fernalem: ideo dicit finite illos ceci sunt et
duces cecorum: igitur ubi erant impij ad parietes:
erant plantationes eradicande a con-
sortio. scilicet bonorum: quia sicut dicit Eccl. 3. Be-
dictio patris confirmat domos filiorum
maledictio autem matris eradicat fun-
damenta: ideo dicit omnis plantatio quam
non plantauit pater meus celestis era-
dicabit. In hoc igitur euangelio: sicut
patet expressis tria dicuntur. primo
enim ponit phariseorum superstitio que disci-
pulos reprehendebant / de hoc quod non
lotis manibus pane manducabant / horum
fides sunt multi qui volunt habere ex-
teriora pulchra: interiora vero feda
de quibus sic dicit Aug. bona vis ha-
bere et bonus non vis esse: quod est quod
velis habere malum nihil omnino /
non uxorem / non filium / non seruum /
non iumentum / non tunicam plane / non
caligam: et tamen vis habere malam vitam. Po-
stea subdit. rogo te prepone vitam
tuam calige tue. Multi autem sunt qui
non preponunt: saltem utinam adequarentur:
si enim caliga tua est luto infecta mox
ipsam abluis: si est puluere respersa mox
ipsam excutis: si est lacerata mox ip-
sam consuis: vade ergo et tu fac sicut de
aia tua: sic est infecta luto peccati mor-
talis: vade et ipsam ablue per confessionem.
hiere. iiii. Lava a macula cor-
tuum hierusalem usque quo morabuntur in
te cogitationes tue noxie. Esa. j. La-
uamini mundum estote etc. Si est lace-
rata pre nimia veritate in peccatis:
vade et ipsam consue: similiter per con-
fessionem. Sutores enim sunt sacer-
dotes.

Feria. iiii. tertie ebdo. ser. i.

dotes q̄ alaz laceratā p̄sumūt. Esa. xvij. Itē angeli veloces ad gēte cōuulsam ⁊ dilaceratā. Si est puluere asp̄s uenialitū ip̄am excute. Juxta illud Mat. x. Excute puluere de pedibus v̄ris. Sc̄do ponit ipsi⁹ sup̄stitiōis a xp̄o prudens p̄futatio cū d̄r. Quare ⁊ vos trās. mādatū dei pp̄tra. ve. ⁊c. glo. si vos mā datū dei cōtēnit. p̄ traditiōib⁹ hoīm q̄re discipulos arguit. qui mādata hoīm dinūtūt ⁊ p̄cepta dei custodiūt. ⁊ q̄uis pharisei alia dei p̄cepta nō obfuarēt de nullo t̄n eos rephendit nisi de inhonoratiōe parētū. ad innuēdū q̄ displicet deo q̄n parētes inhonorāt.

B Debem⁹ aut̄ induci ad honorandū parētes pp̄ q̄ttuor. p̄rio p̄ceptū. q̄ de⁹ hoc p̄cepit ⁊ isup̄ p̄ceptū seruātib⁹ addit ad remunerationē ⁊ nō sustinēdū eternā dānationē: cuz dixit. Exo. xx. honora patrē ⁊ m̄rem: vt sis lōgeu⁹ sup̄ terrā. eiusdē. xxi. q̄ maledixerit p̄ri suo vel m̄ri sue morte mouet. ⁊ t̄n in nullo alio p̄cepto inuenit ista p̄missio vel cōminatio. p̄ q̄d datur intelligi q̄tū placet deo q̄n honorātur parētes: ⁊ q̄tū sibi displicet q̄n inhonorant.

C Sc̄do inducimur p̄ exēplū q̄ ipse iesus de m̄re sua magnā curam habuit ⁊ in vita: ⁊ in morte: ⁊ post mortem. nā in vita valde sibi obediens fuit ⁊ subiectus Lu. ij. Venit nazareth ⁊ erat subditus illis. Ber. quis q̄b⁹ de⁹ hoīb⁹. Aug. Erubescat hō fieri sup̄bus: q̄ humilis fact⁹ est de⁹. honorauit in morte q̄n cruce p̄dēs iohanni eaz cōmendauit: honorauit post mortē: q̄ sicut dicit Cedulius. Reurgens primo apparuit sibi. Itē honorauit eā morientem: quia personaliter cū tota curia celesti ad eius obitum venit. honorauit matrē uiuentem: q̄ matrē dei eā fecit. honorauit eā de hoc seculo recedētē: quia ip̄az in corpore ⁊ ala ad suā dexterā collocauit

D Tertio inducimur pp̄ debitū: nos em̄ a parentib⁹ recepimus esse: nutrimentū ⁊ documentū: quia igif

ab eis recepimus eē debem⁹ eis magnā reuerentiā exhibere. Eccl. vij. honora patrē ⁊ m̄rem tuā ⁊ gemit⁹ m̄ris tue nō obliuiscar. memento q̄ nisi p̄ eos nat⁹ nō fuisses q̄ ab eis accepim⁹ nutrimentū debem⁹ ipsis magnā diligentia: vt sicut nos diligēt nutrierunt in iuuentute: sic ⁊ nos cū magna diligentia debem⁹ eos nutrire in senectute. Eccl. iij. fili suscipe senectā p̄ris tui. q̄ ab eis recepim⁹ documentū: debem⁹ eis magnā obedientiā. Eph. vij. filij obedite parētib⁹ v̄ris i d̄no: hoc ei est iustū.

E Quarto inducimur p̄ natē instinctū natā ei docet q̄ debem⁹ parētib⁹ subuenire ⁊ q̄n sunt i necessitate positi ⁊ q̄n sunt senectute p̄fecti ⁊ q̄n sūt mortui. Et ad ista tria ostendenda ponit Valeri⁹ tria exēpla ad ostendendū q̄ debem⁹ parētib⁹ subuenire q̄n sūt in necessitate positi recitat q̄ cū q̄dā mulier nobilis ob quoddā flagitiū fuisset morti adiudicata noluit eam rex cōburere vel alia morte publica punire pp̄ter honorē parētū: sed inclusa est in carcere vt ibi fame periret. filia hō ei⁹ q̄ erat nupta de licētia iudicis eaz quotidie visitabat in carcere: prius t̄n eā diligēt perscrutabat ne aliqd̄ comestibile sibi deferret: illa hō extracto vberē singulis dieb⁹ de p̄po lacte matrē alebat. Cū hō iudex miraret q̄ tāto tpe sup̄uueret: reptū est q̄ sic fiebat. tunc iudex pietate cōmor⁹ matrem filie donauit: ad ostendendū q̄ debem⁹ parētibus subuenire. Q̄n sunt senectute cōfecti: ostendit per exēplū cyconie dicens q̄ cyconie filij parentes suos in nido ponūt ⁊ velut infantes iuxta pect⁹ suū collocāt: fouent ⁊ nutriunt: soli vultures parentes suos fame moui p̄mittūt. Ad ostēdēdū hō q̄ de parentib⁹ curam debem⁹ agere etiā in morte eis sepulturam debēt preparando: ostendit exēplo scytarū. Dicit em̄ cum darius rex finēs scytarum inuasisset ⁊ sepulchra parentum suorū inuadere vellet m̄s

ferunt ei scypte dicentes q̄ de populatio
nē agrorū & vinearū equanimiter fer-
rēt s̄ si sepulchra parētū cōtingeret
tūc scyptarū potētā & vires sētiret: q̄
p̄ ip̄is defēdendis mori pati essent.
Tertio ponit hęc doctrine a xp̄o tra-
ditio cū subdit: nō q̄ s̄rat l os coin-
quar hōlez: s̄ q̄ p̄cedit ex ore colū-
nat hōlez. & iō cōnūerat mltā vitia &
mala q̄ ab ore p̄cedūt. s. adulteria:
homicidia: furta falsa testionia: blas-
phemie. & iō ip̄s os diligēter ē custo-
diēdū. s̄ Et q̄ nō sufficit hūana cus-
todia petēda ē diuina. sicut petebat
p̄pheta dicens. Pone dñe custodiā
ori meo. Legit̄ q̄ fuerūt tres philo-
sophi q̄ inter alios loq̄ntes multum
fuerunt taciturni. s. socrates. solō. et
xenocrates. Quadā iḡ vice cū iter
mltos loquaces socrates sederet. et
taceret infrogat̄ cur sic taceret re-
spondit q̄ me locutū fuisse sepe pe-
nituit: tacuisse hō nūq̄. Ideo dicit̄
prouer. x. In multiloq̄o non deest
peccatum. Solon etiam cum alijs
loquentibus taceret it̄rogatus est
si taceret quia loqui nesciret: vel q̄
stultus esset r̄ndit: null̄ stult̄ tace-
re p̄t. Ideo d̄ Eccli. x. Stult̄ v̄ba
multiplicat. Xenocrates etiam cum
alijs loquētib̄ taceret it̄rogatus
q̄re hoc faceret r̄ndit. q̄ os vnū au-
res duas a natura accepim̄. Qua-
si dicat: multa debem̄ audire & pau-
ca dicere. Ideo d̄ Jaco. i. Sit om̄is
hō velox ad audiēdū: tardus ad lo-
quēdū. Idē etiā philosoph̄ cuidam
h̄boso dixit. Si n̄ris aurib̄ te audi-
res taceres. q. d. Si v̄ba tua displi-
cerēt tibi sicut nobis taceres. Jō d̄
Eccli. xx. Est tacēs q̄ iuenit sapiēs:
et est odibilis q̄ p̄cax est ad loq̄ndū

Et eadē. iij. fei. iij. ebdo. xl. Ser. ij.

Quoniam non plantauit p̄-
meus eradicabitur. A ho-
mo dicit̄ planta siue arbor
uersa. habet enim ramos inferi. s.

man̄ & brachia et pedes. Ad ostē-
dendū q̄ nō d̄ fructificare. i. opera
n̄ie superius facere: sed inferius. i.
nō debet ea facere in celo: sed in mū-
do. Nā sicut dicit Aug. in om̄el. In
celo n̄ie opera non sunt necessaria.
Nemo em̄ induet nudū: q̄ oēs sunt
ibi veste immortalī induti. Nemo ibi
hospitabit̄ peregrinū: q̄ sunt ciues
perpetui. Nemo ibi pascet fameli-
cos: q̄ oēs ex visione dei sunt satura-
ti. Nemo ibi potabit sitibundum q̄
oēs vino sp̄ssacti sunt ebr̄j. Nemo
ibi visitabit infirmum vel tribulatū
q̄ omnes sunt ibi sani et consolati.
Nemo ibi redimet incarcerationū: q̄
oēs ibi sunt liberi et sanati et soluti.
Nemo ibi vadit ad sepulturā: quis
oēs immortales effecti sūt. Et ideo
ista planta idest homo nō habet ra-
mos extensos superius sed inferius
q̄a non debet homo fructificare in
celo: sed in mundo. habet etiā ista
planta radices superius. s. capillos
ad innuendum q̄ non debet planta
ri inferius hoc est in mundo: sed su-
perius hoc est in celo. Radix aut̄ in
planta est sicut os in aialū q̄ per ra-
dices humorē attrahit v̄n plāta nu-
trit̄ & fructus p̄ducuntur. Q̄n er-
go radix est plātata in bona terra:
tunc attrahit humorē bonū et facit
fructū bonū. q̄n vero plantata est in
mala terra t̄ sic corruptū humorē at-
trahit & malū fructū facit. B Notā
dum aut̄ q̄ triplex est terra. s. cele-
stis. ps. Credo videre bona dñi i ter-
rū viuētū. Mundialis. ps. Celum
celi dño: terra aut̄ dedit filijs homi-
num. Infernalis. Job. x. Tetrā m̄-
serie & tenebrarū vbi umbra mortis
& nullus ordo s̄ sempitern̄ horroz
inhabitās. planta iḡ q̄ est in celo
plātata sicut sancti viri attrahit hu-
morē pingue & dulce. et iō facit fructū
bonū. Sic plātata erat illa plan-
ta q̄ dicebat phil. iij. Nostra cōuer-
satio i celis est. p̄ lāta hō q̄ est plan-
tata i mūdo sicut auari q̄ sunt i ter-
ra arida & vacua nullū attrahit hu-

morē: et ideo nullū fructū facit. Pie.
 iiii. Asperit terrā et ecce vacua erat.
 Sen. j. Terra erat inanis et vacua.
 Plāta nō q̄ ē plātata i fra ifernali si
 cut sūt pctores miseri trahūt humo-
 rē venenatū: et iō faciūt fructus acer-
 bos et ad nichilum aptos. Sap. iiii.
 Fruct⁹ eoz iuiles et acerbi ad man-
 ducādū et ad nichilū apti. Prīma igitur
 plāta q̄ est i terra celesti sicut sūt
 viri sc̄i. pducit sicut d̄t Ch̄i. Bonas
 gēmas. i. bonas cogitatōes bonos
 flores. i. bonas volūtates q̄ nascunt
 d̄ bonus cogitatiōib⁹: sicut flores na-
 scūt de gēmis. Produxit etiā de flo-
 rib⁹ bona poma. i. bona opera / que
 nascunt de bonis volūtatibus que-
 admodū poma nascūtur de floribus
 Et sicut plāta fructificat i oib⁹ suis
 ramis. sic sancti viri seruiūt deo de
 oibus sensibus et mēbr̄is sui corpis
 Sicut d̄t Ch̄i. Sicut i quadā omē-
 lia. Oculus em̄ deo p̄stat obsequiū
 q̄nā vanitatibus se auertit. Auris
 q̄nā vba dei libenter audit: et vba de-
 tractionis fugit. Os q̄nā libēter deū
 laudat q̄ mēdacia et vana vba de-
 uitat. Manus q̄nā hō ad pauperes
 porrigit et ad rapinas aliq̄s nō extē-
 dit. Pedes q̄nā ad malū nō currunt:
 et ad ecclesiā libēter vadūt. Et sicut
 rami plāte p̄tomagis sunt fructib⁹
 onustitātomagis ad terrā sunt pro-
 cliui. Sic sancti viri p̄to sunt bonis
 opibus fertiliores tātomagis sunt
 corā deo hūiliores. Sc̄da plāta q̄ est
 planta in mundo. i. in terra arida et
 vacua sicut sunt hoīes mūdani nul-
 lū hūiorē attrahit. et iō nullū fructus
 facit. Si aliq̄s haberet plātā i hor-
 to suo circa quā multū laboraret et
 nullū reciperet fructū ipaz plātā p̄-
 scidere deberet. ¶ Talis plāta est
 iste mūdus. Illi em̄ q̄ nimis illā ter-
 rā aridā et vacuā diligūt: i vita ma-
 gnū habēt laborē. Juxta illō Eccli.
 viii. Est hō q̄ diebus et noctib⁹ som-
 nū oculis nō capit. Itey Eccli. xxxi.
 Laborauit diues i gregatiōe sub-
 stitit sue. In morte nō h̄nt magnus

dolorem: q̄ nō p̄nt sine magno dolo-
 re dimitti q̄ cū magno amore posses-
 sa sunt. Eccli. v. Diuitie p̄seruate in
 malū d̄ni sui: pereūt em̄ in afflictione
 pessima. Habēt ei afflictionē malā:
 q̄ eas dimittūt peiorē q̄ secū porta-
 re non p̄nt. pessimam: q̄ vidēt q̄ cau-
 sa sue pditiōis fuerūt. Post nō mor-
 tē dāt vacuitatē. Job. xvii. Diues
 cū dormierit nihil secū afferet. ape-
 riet oculos suos et nihil inueniet. Et
 Ec̄ouerso asūt bona spūalia h̄nt in vi-
 ta delectationē p̄s. Cāta biles mihi
 erāt iustifi. tue. et. In morte dāt se-
 curitatē. puer. iiii. Si dormieris nō
 timebis: q̄scēs et q̄etus erit somn⁹
 tu⁹. Post mortē dāt securitatē et sa-
 tietatē. p̄s. Satiabor cū apparuerit
 gl̄ia tua. Origē istū mūd⁹ est talis
 plāta q̄ i vita dat laborē. i. morte do-
 lorē. post mortē vacuitatē. Jō eēt pe-
 nitus h̄scindendus. i. amor ei⁹ p̄ni-
 tus relinquēdus. Ista est illa planta
 infructuosa de qua d̄t Luc. xiiij. Ec-
 ce anni tres sunt ex quo ego venio
 q̄rens fructū i ficulnea hac: et non in-
 uenio. succide h̄ illā vt qd etiā r̄ r̄
 occupat. et dicit cultor vinee ad pa-
 fa. Dñe dimitte illā et hoc āno vsq̄
 dū fodiā circa illā et mittā stercora
 et si qdē fecerit fructū sinautē in fu-
 turum succides eā. ¶ Ista ficus in-
 fructuosa est iste mundus. i. amator
 mūdi. Tres āni sunt tria tpa. s. tem-
 pus āte legē. tunc nō fecit fructū: tē-
 pus sub lege: tunc etiā fructū non fe-
 cit: tēpus gr̄e: sub q̄ etiā multi sūt q̄
 fructū nō faciunt. Vel tres anni sūt
 tres etates hoīm. s. adolescentia iu-
 uētus: et natura etas. Sūt autē qui
 fructū nō faciunt bonū nec i adoles-
 scētia sua: nec i sua iuuentute: nec in
 sua matūra etate. Et x̄ps h̄sis curaz
 de pctōibus rogat patrē vt adhuc
 expectet vsq̄ ad quartū annū. i. vsq̄
 ad senectutē. et hoc sepe facit deus.
 iuxta illō Esa. xlvj. Usq̄ ad senectā
 ego spē et vsq̄ ad canos ego portabo
 et ego ferā ego portabo et saluabo. Et
 Sūt asūt tria q̄ plātā infructuosaz se-

pe fructificare faciunt. s. fossio: irriga-
tio: et simi appositio. Et hoc est quod sub
dit. Usque ad fodiam circa illam. etc. H
Tria etiam sunt quae peccatore sepe ad puer-
sionem adducunt. Primum est pecca-
torum suorum cognitio: et ista est fossio. A-
uarus ei peccata sua operit de fra. Super-
bia lapide duro. Luriosus luto. Et
ideo peccata sua non potest aspicere. et ideo fodien-
da est fra auaricie lapidis superbie. luto
luxurie et tunc videbit abhominabilem
peccatorum suorum: et ideo plurimum erubescet
Iuxta illud Roma. vii. Quae sunt fructus
habuistis tunc in quibus nunc erubesci-
tis. Ideo dicit Eze. vii. Fili hominis fode
parietem et videbis abhominatio-
nes pessimas quas isti faciunt. Secundus
est elemosinarum largitio: et ista est ir-
rigatio. Elemosyna enim dicitur ab egypto quod
est deus: et moyses quod est aqua: quasi
aqua dei. Ista elemosyna peccatorem
disponit ad gratiam. Tum quia interces-
sores sibi acquirit. Iuxta illud Lu-
xvi. Facite vobis amicos de mammo-
na iniquitatis. Tunc quia peccata extinguit.
Eccli. iiii. Ignem ardere extinguit aqua:
et elemosyna resistit peccatis. Tum: quia
diabolum vincit. Unde dicit Salom. super
illud. ps. Misera mea et refugium meum
De nulla re sic vincitur diabolus si-
cut de misericordia. Tertium est mortis recor-
datio: et ista est stercoris siue simi ap-
positio. In morte enim homo stercus effi-
citur et putredo. i. Machab. ii. Et a
verbis viri peccatoris ne timueris: quia
gloria eius vermis et stercus est. I
Ipsa enim mortis memoria a peccato ser-
uatur. Eccli. vii. Memorare nouissi-
ma tua et in eternum non peccabis. In
bono opere sollicitat Grego. Valde
enim se sollicitat in bono opere qui sem-
per cogitat de fine. Et gratiam dei con-
seruat. Sicut et cinis preseruat ignem:
sic memoria mortis preseruat gratiam spira-
lis. Ideo dicit Eccli. x. Quid superbis ter-
ra et cinis. Tale cineres se recognos-
cebat abraham dicens. Gen. xviii. Lo-
quar ad dominum meum cum sim pulvis et ci-
nis. Tertia plauta quae plantata est in tra-
isernali sicut sunt illi qui sunt in peccato mor-

tali attrahit corruptum humorum: ideo
facit aliquos mortiferos fructus. i. peccata
mortalia. Ista plauta est similis illis
plantis quae nascuntur in loco ubi sodoma
subuersa fuit et gomorra quae faciunt po-
ma externum pulchra intus autem feti-
da: de talibus dicit Iude. ii. Arbores
autumnales infructuose bis mor-
tue. Sicut enim arbores bis moriuntur
scilicet in foliis et fructibus: sic et isti habent
verba venenata et opera mortifera
Aliquam vero si ista plauta faciat fructus
id est opera de gratia bonorum tamen inutiles
sunt quantum ad meritum vite eterne
Dicit enim Aristoteles quod arbores sil-
uestres aliqui plus fructificant quam or-
tenses: sed fructus ortenses sunt me-
liores. Sepe enim contingit quod illi qui
sunt in peccato mortali multas elemo-
synas et ieiunia faciunt. Sed tamen
vna elemosyna cum gratia facta cum
sit fructus ortensis plante plus va-
let quam multe facte in mortalibus: cum sint
fructus plante siluestris. Aliquando
vero nimia verustate in peccato ista
planta sic arida facta est quod nullum
bonum desiderium vel propositum habe-
re potest. In quorum persona dicit propheta
Aruit tanquam testa virtus mea. Sicut
et testa ab igne exsiccata facta est ari-
da: sic tales igne concupiscentie exsic-
cati ab huiusmodi bone cognitionis facti
sunt aridi vere nimia verustate peccati.
Dicit enim Aristoteles quod cum amigda-
lus est vetus: dicitur proforari et tunc humor
in medulla deputabitur et fertilis effi-
cietur. Eodem modo quando quis est
vetustus in peccato faciat tria forami-
na in corde suo: scilicet dolorem con-
tritionis. pudorem confessionis. et
laborem satisfactorie. Et tunc ista plan-
ta renouabitur et bonum fructum faciet.
¶ Feria quinta tertiae ebdomadae. xl.
Sermo primus.

S Argens ie-
sus de synagoga intra-
uit domum symonis.
Socrus autem symonis tenebat ma-
gnis febribus Lu. iiij. A In presenti euam
S. iij.

gelio ostenditur q̄ chustus tria ma-
 gna opera fecit scilicet.
 Opus magne potentie.
 Opus magne misericordie
 Opus magne sapientie.
 Opus magne potentie ostēdit̄ i socrus
 symonis curatiōe. Cū ei magnis fe-
 brub⁹ teneret̄ xp̄s februb⁹ i perauit: ⁊
 illa ⁊ tinuo sanata surrexit. Ostēdit̄ ē
 opus magne potentie i hoc q̄ cū sol oc-
 cubuisset mltos sanauit. In q̄s fuit
 mltitudo magna infirmoz. Un̄ d̄r.
 Varijs lāguob⁹. fuit facultas cu-
 rare. vñ d̄r q̄ singulis man⁹ iponēs cu-
 rabat eos. Sc̄do ponit̄ op⁹ mie: et
 hoc i demonū expulsioe. Magna ei
 pietas xp̄i erat q̄n demones ab obse-
 sis corpib⁹ expellebat. Magna enī
 xp̄i mīa erat i hoc q̄ demones q̄ su-
 spicabāt eū eē xp̄s loq̄ nō pmittebat
 Et hoc iō xp̄s faciebat ne hoies au-
 diētes demonē p̄dicare mō vitatem
 deiceps acq̄scerēt sibi p̄dicati falsi-
 tatē. Un̄ d̄r Slo. Jō. phibet loq̄ ne dū
 aliqs audit demonē ⁊ p̄dicatē post
 ea seq̄tur erratē. Improb⁹ ei magi-
 ster ver⁹ falsa pmiscet vt sub spe vi-
 tat⁹ testimoniu vitat⁹ obtegat. Ter-
 tio ponitur opus magne lapie: ⁊ hoc
 i sapiēti p̄dicatiōe. Un̄ cū turbe eum
 vellēt detinere vt iter eos miracula
 faceret dixit se nō eē missū tm̄ ad cu-
 rationē corpoz q̄ fit i miraculoz o-
 patiōe: s; maxie ad curationē alarū
 que fit in vbi dei p̄dicatiōe. ⁊ ideo
 erat p̄dicās in synagogis galilee.
 B Circa p̄mū opus scz potentie per
 quā curauit socrū symonis tria sunt
 vidēda. s. infirmitatis gen⁹: curandi
 mod⁹: ⁊ curationis effectus. Genus
 siue spes infirmitatis erat magna fe-
 bris p̄ quam mortale pctm̄ significa-
 tur. Inter cetera aut̄ incōmoda que
 patit̄ febricitās est qz hz palatū in-
 ordinatū. ppter qd̄ dulcia sibi viden-
 tur amara ⁊ insipida ⁊ ecōuerso. C
 Eodē mō sic hz inordinatū pctōz pa-
 latū aie. q̄ oia sp̄halia sibi videntur
 amara ⁊ insipida. Et hoc ostēdit̄ Chry.
 sup̄ Mat. p̄ tria exēpla. P̄mum est

qz si leoni ostendatur pratu virens non
 excitatur ei⁹ appetit⁹: qz de natura
 sua non est comedere herbas viren-
 tes: s; carnes. Sc̄oz exēplū ē q̄ si plu-
 uia cadit sup̄ lapidē lapis q̄dez foris
 balneat̄: intus aut̄ sicc⁹ manet. Ter-
 tiū exēplū est: qz si in aliq̄ vase pleno
 aceto gutta mellis infunditur ⁊ mel
 pdit̄ ⁊ acetū nō dulcorat̄. P̄mū exē-
 plū ptinet ad luxuriosos q̄b⁹ si osten-
 dan̄ herbe viretes. i. si p̄dicentur
 eis celestes amenitates nō excitant̄
 eoz voluntates ad eas desiderādū
 qz non est de natura sua desiderare
 celestes amenitates s; carnales vo-
 luptates. Qz sicut d̄r. i. Cor. ij. Ala-
 lis hō non percipit q̄ sunt spiritus dei
 Eccl. xxj. Audiet luxuriosus scz ver-
 bum castitatis ⁊ displicebit ei: ⁊ p̄-
 ciet illud post dorsum suum. Sc̄om
 exēplum ptinet ad supbos q̄ hnt̄ cor
 lapideū ita q̄ si de⁹ dat pluuiaz gfe
 sue: vel inspirationis interne immi-
 serit eis: cor eoz exterius potest tan-
 gere: sed interius nihil potest intra-
 re: ⁊ iō remanēt aridi ⁊ sicci ab oī hu-
 more gr̄e. D̄r Job. xli. Cor ei⁹ indu-
 rabitur quasi lapis. Magna enī mi-
 sericordia dei est quādo tale cor du-
 rum mollificat vt gratia dei intrare
 valeat. Ezech. xxxvj. Auferaz cor la-
 pideum d̄ carne vestra ⁊ dabo vobis
 cor carneum ⁊ spiritum meum ponā
 in medio v̄ri. Tertium exēplum ptī-
 net ad auaros q̄ hnt̄ cor aceto sum. ⁊
 multis amaritudinib⁹ repletuz. ha-
 bēt enī amaritudinē laboris in acq̄-
 rendo: timoris in custodiēdo. ⁊ dolo-
 ris in amittēdo. Et iō diuitie vocan-
 tur spine vt habet̄. Luc. viij. ex eo q̄
 cor taliter p̄gunt. Si iḡ mel. i. ver-
 bum celeste vel inspiratio diuina in
 talīū corda imittit̄ ⁊ h̄bum pditur et
 cor eoz nō mutat̄. Et iō faciēduz est
 qd̄ dicit Aug. Disce nō diligere mū-
 dum vt diligas deū. diffunde vt im-
 plearis. auerte vt cōuertar̄. Sc̄do
 notat̄ mod⁹ curandi cū d̄r. ⁊ rogau-
 runt eum p̄ illa: ⁊ stās sup̄ illā impa-
 uit febrū ⁊ dimisit illā. Ex quo h̄t̄ q̄

Sermo. i.

dñs ad h̄ces discipulor̄ eā sanauit. Per q̄d̄ d̄at̄ intelligi q̄ aliquñ de⁹ ad h̄ces viroz̄ sc̄toz̄ alicui pctōi salutē ale ꝓcedit. **D** Pctōr̄ ei ē imūd⁹: dei limic⁹ ⁊ claud⁹: qz̄ tm̄ ē imund⁹ non gaudet corā deo apparere qz̄ de⁹ tales abhomiāf. **ps.** Viruz̄ sāguinū et dolo. abhō. dñs. **Qz̄ ē dei inimic⁹ nihil pōt a deo ipetrare. Joh. ix.** Sci m⁹ qz̄ pctōres de⁹ nō audit. **Et iō talib⁹ de⁹ idignaf̄ poti⁹ q̄ placaf̄. Esa. lxxvi.** Cognosceť magn⁹ dñi suis ei⁹ ⁊ idignabit̄ limicis suis. **Greg.** Cuz̄ is q̄ displicet ad incedēdū mittit̄ irati animus ad deteriora puocat̄. **Qz̄ nō est claud⁹ nō pōt ad deū accedere. Quāuis ei h̄cat pedē fidei: nō tm̄ h̄z̄ pedē boni opis. De talib⁹ v̄. iij.** **Reg. xvij.** Usq̄ claudicat̄ i duas ptes ⁊c. **Iō pctōr̄ idiget auxilio viro rū: qz̄ ipi sūt mūdi. ps.** Ambulans in via immaculata: hic mihi ministrabat **Ipi sūt amici dei. Sap. viij.** In alas sc̄tās se trāsfert. amicos dei ⁊ pphetas ꝓstituit. **Ipi sūt sani ⁊ recti. heb. xij.** Rectos gress⁹ facite pedib⁹ vt nō claudicās q̄s erret magis asit̄ sanet̄ **Tertio ponitur curationis effectus cū v̄. Et cōtinuo surgens ministrabat illis. Naturalit̄ vt v̄t glosa.** **Ho mo febricitans incipiēte sanitate cōsuevit lacessere s̄z̄ ista cōtinuo surrexit ⁊ x̄po ministravit. Per q̄d̄ datur̄ intelligi q̄ pctōr̄ nō dz̄ diu stare i peccato: s̄z̄ cōtinuo surgere aliōqn̄ d̄ peccato in peccatū cadit. **E** **Et hoc accidit ꝓpter tres causas. p̄ia est ꝓpter pcti pōderositatē. Pctm̄ enim valde onerosū. ps.** Iniquitates mee supergressę sunt caput meū ⁊ sicut on⁹ graue grauate sunt sup̄ me. **Et ideo pctm̄ q̄d̄ ꝓ p̄nsam cito non diluitur mox sua pōderositate ad aliud trahit. Sc̄da cā est ꝓpter pctōris cecitatē. Et ponit exemplū Chzi. de sanone: cui cuz̄ capilli in qb⁹ erat virtus sua detrictati essent philistei ipsuz̄ ligauerūt: ⁊ sibi oculos eruerunt ⁊ ipsum molere fecerūt: qz̄ qñ pctōr̄ pdit robur virtutuz̄ suaz̄: mox demones****

ihm̄ finib⁹ pctōz̄ ligant̄ oculo fidei ihm̄ excecā: de vitio i vitii eū curre re ꝓcurant. **Tertia cā est ꝓpter quā dā ꝓnexionē. Nā auaritia trahit ad rapinā ⁊ furtum ⁊ ad multa mendacia. Gula trahit ad ebr̄ ietatem et luxuriam. Supbia trahit ad multas iurias inferendas ⁊ ad multas ambitiones appetēdas. Vñ v̄. Esa. xxij.** Qui fugerit a facie formidinis: cadet i foueā ⁊ q̄xierit de fouea tenetur laqueo. **Per formidinē intelligit̄ auaricia: qz̄ auar⁹ semp̄ est in timore. Per foueam intelligitur luxuria. puer. xxij.** **fouea ꝓfunda ē meretrix. Per laqueuz̄ intelligitur supbia que oēs illaqueat. Sepe asit̄ contingit q̄ qñ auarus dimittit auariciam ⁊ dat se inertię: cadit in luxuriā. Et quando luxuriosus superat omnē cōcupiscētīā capit in vanā gloriā et supbiā. Circa sc̄dm̄ op⁹ sc̄z̄ m̄se q̄ x̄ps demones fugauit. Notandū q̄ demones h̄nt magnā potētīā. Job. xli.** Nō est potestas sup̄ terrā q̄ ꝓpareť ei. **h̄nt magnā astutiaz̄. ij. Cor. xi.** Timeo asit̄ ne sicut serpens euaz̄ seduxit astutia sua: ita corrupantur sensus v̄ri ⁊ excidāt a simplicitate q̄ est in iō iesu. **Habent magnā seuitiā. j. pe. v.** **Aduersari⁹ vester tanq̄ leo rugiēs cir. que. quem deuo. Magna q̄ m̄ia dei ē qñ a nobis expellit aduersariū tā potentes ⁊ tā astutū ⁊ tam seuentem. Nichilomin⁹ ei ei⁹ potētīā vincim⁹ resistendo. Jaco. iij.** **Resistite dyabolo ⁊ fugiet a vobis. Ei⁹ astutiā vincim⁹ dū ad deum ꝓ orationē reuertimur. ij. Paral. xi.** **Cū ignoramus qd̄ agere debeamus hoc solū refugium habem⁹ vt oculos n̄ros dirigam⁹ ad te. Ei⁹ seuitiā frangimus nosiꝓos macerando: qz̄ qñ nosiꝓos maceramus hostē ꝓsternim⁹. j. Cor. ix.** **Omnis enim q̄ in agone cōtendit ab oibus se abstinēt: ego nō sic curro quasi in incertuz̄ **f** Circa opus sapientie idest predicatione in x̄pi. **Notandum q̄ christ⁹ ibat sapiēter predicādo. Ibat enim****

Feria. v. tertie ebd.

predicādo sine expensis vsq; ad esu-
riē. Mat. xxi. Cū exierit a bethania
esuriuit. Ibat sine eqs vsq; ad lassitu-
dine. Joh. iij. Ies^{us} fatigat^{us} ex itine-
re. Ibat sine clientib^{us} vsq; ad ca-
ptionē. vnde dixit pylato. Si ex hoc
mūdo esset regnū meū ministri mei
vtiq; decertarēt vt nō traderer iude-
is. p̄dicator q̄ aliter iret: insipienter
iret. S̄ videlicet iret aut cōstipatus
equis: aut dimitis suffarcinat^{us}: aut
seruit orib^{us}: aut donicellis vallat^{us}.
¶ Eadē. v. feria. iij. ebd. xl. Ser. ii.

Scelus autē

symonis tenebatur ma-
gnis februb^{us}. Per febrē
signat^{ur} pctm̄ mortale qz
sicut febricitis āmo iō patit^{ur} frigus:
modo estū. sic pctōr mō patit^{ur} timorē
q̄ frig^{or} ale. mō cupiditatē q̄ ē calor
anime. vnde Aug. sup ps. icēsa igni
et suffossa: qz oīa peccata due res fa-
ciunt scilicet timor et cupiditas. Ti-
mor facit fugere omnia q̄ sunt carni
molesta. Cupiditas facit appetere
oīa q̄ sunt carni suauia. ¶ Sicut āt
diuerse sūt spēs febrū. sic etiā diuer-
sa genera pctōz. p̄ma febris ē q̄ti-
diana et significat pctā venialia que
quotidie agim^{us} q̄ fm̄ Aug. Assimilā
tur guttis aque: arene et scabiei. Gut-
tis aq̄ assimilant^{ur} qz feruorē charita-
tis remittūt. Arene qz sepe ab oib^{us}
bonis opibus aīaz sterilē faciūt. Et
scabiei: qz decorē aīe diminuūt. et vt
ibidē Aug. qz sicut mltē gutte: nauī
faciunt naufragium: et multa grana
arene faciunt on^{us} pōderosum: et mul-
titudine scabiei reddit hominē corru-
ptū: sic peccata venialia qm̄ p̄tēnunt
sepe sua multitudine grauitate et de-
formitate disponunt aīaz ad morta-
le. Vel febris quotidiana pōt esse gu-
la ppter exactionē q̄tidianā Esa. lviij
Venite sumam^{us} cibū vt impleamur
ebrietate et erat sicut hodie sic et cras
et multo ampli^{us}: Sulo sus enī si ho-
die bene comedat: et cras meli^{us} appe-
tit cōcedere. iō assimilā s̄gūi sūge.

puer. xxx. Sanguisuge due filie sūt
dicentes. affer affer. qz gulosus post
vnū ferculū vt affert aliū. Scōa fe-
bris ē effimera. Et vt ab effimero pi-
sce marino. q̄ eod die quo nascit mor-
rit. et significat subitū ire motū q̄ d̄z
finire ante occasum solis. Ephe. iij.
Sol nō occidat sup irā vestrā. Talis
ei mot^{us} subit^{us} quasi oēs inuadit. qz
vt hier. Qui nulla animi p̄turbatio-
ne mouet aut deus est: aut lapis. B
Dicit tñ Gregori^{us} nazāzen^{us} qz tres
sunt q̄ nō possunt moueri: duo i celo.
s. de^{us} et angel^{us} tertio i terra. scz xp̄i a-
nus ppl̄s. q̄uis ei deus dicat nasci
tñ s̄z Aug. nō vt irasci ppter aliquē
turbulentū affectū s̄z ppl̄ vindictā.
Angeli etiā q̄uis de p̄ditione pctōz
dolere dicat: tñ nulla sentiūt passio-
nē: s̄z dicunt dolere. qz ad modū do-
lentū se hnt. Xp̄ian^{us} autē ppl̄us ap-
pellat ille q̄ i dei amore est p̄fect^{us}. ta-
lis ei s̄z aliq̄ p̄turbationē patiat tñ
ex hoc ei^{us} rō nō obnubilat: qz talem
p̄turbationē tenet sub dñio rōnis
Tertia febris est erratica q̄ nō acci-
dit certis horis et significat inuidiaz
q̄ qm̄ aliq̄s laudat accedit: qm̄ vitupe-
rat recedit: nō h̄z horā determinatā
s̄z quotiescumq; renouant^{ur} laudatio-
nes totiens renouant^{ur} accessiones.
hoc pz. j. Reg. xvij. s̄ saul qui iuide-
bat David. cū ei diceret Saul p̄cū
sit mille et d̄s decem millia tūc Saul
passus est magnas accessiōes: et quo-
tiens audiebat de sua p̄bitate tunc
laborabat totiens illa accessiōe. Qm̄
autē david canē et publicē mortuum
se nom̄nabat: tunc ista accessiō rece-
debat. iō inuidus significat p̄ hely.
de quo vt. j. Reg. iij. qz nō poterat vi-
dere lucernā dñi sui ante q̄ extigues-
ret lucerna. accensa lucerna lucet s̄z
extincta fetet Lucerna igit accensa
sunt viri virtuosī: extincta pctōres fe-
tidi. Inuidus igit nō potest sine ma-
gna afflictione sustinere vt videat vi-
ros virtuosos: libenter autē videt vi-
ros miseros et abiectos: iō dicit. So-
crates. Utinā inuidi in omnib^{us} ciui-

Sermo.ii.

tantib⁹ oculos & aures haberet vt de
 cūctorū felicitatib⁹ torquerent. Quarta
 febris ē tertiana q̄ laborant illi q̄ de
 pctis suis nolūt satisfacere. hñt enī
 cōtritionē & cōfessionē s; nolūt hñe sa
 tisfactionē. Vñ dicit q̄ cū qdā demoniā
 e⁹ ad quēdā virū sc̄m fuisse duct⁹
 & ille demonē adiuraret vt recederet
 & nomē suū ei diceret. ille ait nos su
 m⁹ tres fratres q̄ habem⁹ nra officia
 deficiata. ego ei vocor claudēs cor
 ali⁹ vocat claudēs os. ali⁹ vocatur
 claudēs marsupii. officiū ei meū est
 cor pctōris idurare ne possit p̄tricio
 nē hñe & si forte p̄terit: laborat frat
 me⁹. s. claudēs os vt a p̄fessioe ipe
 diat. & si forte p̄fessus fuerit laborat
 frat me⁹. i. claudēs marsupii ne sa
 tisfaciat: ne male ablata restituat.
 Quia febris ē cōtinua ista laborat
 auari & maxie vsurarij ceteri pctōres
 sterpellationē faciūt i pctis. Usura
 ri⁹ hō cōtinue peccat. s. die & nocte: &
 quibz hora: & quolibet momēto: & quibz
 festo. iō videt eē peior iuda sca
 riorū ille ei vēdidit x̄bz. C. Iste ven
 dit x̄m beatā mariā et oēs s̄ctos
 et sanctas dei. q̄a ipsoz festiuitates
 cōputat in vsuris: & qz vsurari⁹ simi
 lis est iude: immo peior in culpa: iō
 similis erit ei in pena. iudas enim in
 aere interijt q̄ est habitatio demonū
 ad inuendum q̄ non debebat stare
 in celo cum angelis: nec in terra cum
 hominibus: sed in aere cum demoni
 bus. Eodem mō vsurarius nō habi
 tabit in celo. Qz deum & beatā virgi
 nez & omnes sanctos offendit: nec in
 mundo: qz homines cōturbauit sed
 in inferno cum demonib⁹ quos per
 auariciā adorauit. iuxta illō Coll.
 iij. Auaricia q̄ est ydolorū seruitus.
 D. Ista febris cōtinua scz auaricia
 cito extinguit hominem: qz tollit tria
 que sunt causa vite scz cibū. somnū &
 q̄etē. Auar⁹ ei nō pōt cōcedere. Eccl.
 xiiij. Nō satiabit pane indigens et i
 tristitia erit sup mensam suā. Nō po
 test dormire. Eccl. ij. Cūcti dies ei⁹
 dolorib⁹ & erūnis pleni sūt: nec p̄no

ctem mente redescit. nec pōt q̄etem
 hñe. Hier. xliiij. p̄e sollicitudine q̄e
 scere nō potuit. E. Sexta febris est
 quartana & significat supbiā p̄pter
 quattuor spēs supbie d̄ q̄b⁹ d̄t Gre.
 Quattuor sunt spēs timoris. s. cum
 quis bonū qd̄ habet a se habere eri
 stimat vel p̄ suis meritis datum sibi
 putat vel cū iactat se hñe qd̄ non hñ.
 vel cū despectis ceteris appetit sin
 gulariter videri hñe qd̄ non hñ. Vel
 pōt significare luxuriā q̄ per corpus
 explet qd̄ ex quattuor elementis cō
 ponitur: vel pōt signare p̄suetudinē
 longā peccadi: vt prima dies sit ma
 la suggestio. sc̄da mal⁹ cōfessus. ter
 tia malū opus quarta mala cōsuetu
 do. Ista quadruplex spēs quartane
 difficulter curat. Supbia ei difficul
 ter curat. qz semp̄ ē i ascēsu. h̄s. Su
 perbia eoz q̄ te oderunt ascēdit sēp̄
 Luxuria difficulter curat: qz in cor
 pore radicat: qz tūc totū corp⁹ inflā
 mat. Job. xxi. Ignis ē vsqz ad p̄sū
 mationē deuorās: i; vulnerat Job
 xvi. Cū vulnerauerūt lumbos meos
 ipsum corripit & fedat Jobel. i. Cō
 putruerunt iumenta in stercore suo.
 greg. Iumenta in stercore cōputresce
 re est carnales hoies in fetore luxu
 rie vitā finire. Mala asit cōsuetudo
 difficulter curat. hoc signatū ē Job.
 xi. In lazaro quadriduo quē dñs
 cū quadā difficultate voluit resusci
 tare. s. cū orōne cū clamore & cum sul
 cōturbatiōe. & cū lachrymarū effusio
 ne. Septima febris est ethica que ra
 dicat in medullis & naturalē humi
 ditatē cōsumit. & significat tristitia
 illā de qua d̄t. ij. Cor. viij. Seculi tri
 stitia mortem operat. Prouer. xvij.
 Spūs tristis exciccāt ossa. i. robur
 h̄tutū. Sunt tamē quedā ossa q̄ non
 tm̄ sunt exciccāda sed etiā icineran
 da. Amos. ij. Incenderūt ossa regis
 ydumce vsqz ad cinerē. ydumea iter
 pretatur sanguinea: & signat dyabo
 lū qui sanguinē nostrū sinit. ei⁹ ossa
 sunt nostra pctā per q̄ p̄tra nos dia
 bolus & sumit robur. Sunt igitur q̄

daꝝ qui ossa hñt integra q̄. s. de suis peccatis nō cōteruntur. alij sunt qui illa ossa in grossas partes frangunt qui scz superficialiter conteruntur alij vero sunt qui ista ossa incinerāt scz qui precordialiter conterūtur. et istam contritionē facit salubus tristitia. de qua br. ij. Cor. vij. Que ei sm̄ deum tristitia est per penitentia in salutem stabilem operatur.

¶ Feria sexta. iij. ebd. xl. Ser. i.

Telus fati-

gat^o ex itinere sedebat sup̄ fōtē. Joh. iij. Cum dñs n̄ p̄ diuersa loca p̄ dicādo discurreret. et quadā vice fatigat^o esset sup̄ quēdā fōtē sedere cepit. Et lz hic dicat fons. tñ ifer^o vocat^o pute^o. Sz sicut d̄t glo. vbi cūq; a qua de tra manat d̄t fōs. lz si manat in sup̄ficie fōs tñ d̄t. si v̄o manat in p̄fundo ēt pute^o appellat^o. et sm̄ hoc ois pute^o ē fōs. lz nō ois fōs pute^o ē. Dñs igit sic sederet venit mulier de samaria haurire aquā iter quā et xpm̄ magn^o dialogus fuit: qz plures collocationes mutuas habuerūt. Pr̄a fuit qz xps̄ suā humanitatē ostēdit in eo qz bibere petijt p̄habile em̄ est qz xps̄ post fatigationē sitiebat. et in hoc ostēdit se esse verū hominem qz deus sitire nō potest. ad hoc respondit mulier cū quadā admiratiōe dices quō tu cū iude^o sis a me bibere potes et. iudei ei habebāt i vestimētis fimbrias p̄ quas distinguebant ab alijs gentibus. A Secūda collocutio fuit qua xps̄ ostēdit suā diuinitatē: cū ait. si scires donū dei et q̄s est q̄ dicit tibi da michi bibere tu forsitā petisses ab eo qz dedisset tibi aquā viua. s. spūs̄cti gr̄az. hoc nō poterat nisi i q̄tū de^o lz mulier itelligēs de aqua materiali illius putei dixit qz hoc facere nō poterat: qz nec situ lā nec chordā habebat. et pute^o p̄fūdus erat. imo nec ip̄e iacob quo ip̄e m̄s: or nō est alif̄ ip̄am aquā h̄re non potuit nisi cū adiutorio. Tertia col-

locutio fuit qua xps̄ ostēdit aq̄ materialis et spūalis magnā differētiā cū dixit. Ois q̄ bibit ex aqua hac sitiet iter. Aqua ei materialis ad tps̄ pōt auferre sitim aqua v̄o spūalis se p̄aufert. Ad hoc r̄ndit mulier. Dñe da michi aquam hanc. q. d. magna pena est michi sitire magna fatigatio est huc venire. magn^o labor est haurire. Ergo da mihi aquā hāc q̄ penā sitis auferat fatigationē itineris tollat. Laborē hauriendi amouet. Quarta collocutio est qua xps̄ dixit ei vt virū suum vocaret. i. illuz quē loco viri tenebat. Ad hoc r̄ndit mulier qz nō habebat virū. s. legitimo matrimonio sibi cōiunctū. Quanta collocutio est: qua xps̄ dixit totaz vitā suā p̄teritā: cum ait. Bene dixisti. i. v̄p̄ dixisti: qz nō habeo virum quinq; em̄ viros habuisti. Ad hoc mulier respōdit qz credebat ip̄m p̄phetā esse. Postq; totā vitā suā ei dixerat. Post hec autē mutat̄ ordo loquendi. hucusq; em̄ xps̄ quesuit et mulier respōdit. Modo autē querit et ip̄e xps̄ respōdit. Querit em̄ ex quo ip̄e p̄pheta: vt soluat cōtrouersia q̄ est inter iudeos et samaritanos. Iudei em̄ dicebāt qz nō lz alicubi adorare nisi i tēplo dei. Samaritani autē dicebāt qz poterāt odorare in mōte samarie: qz patres sui: lz Jacob et filij ei^o ibi adorauerunt. Et vocabāt samaritani Jacob patrē suum siue qz ipsi legē tenebāt moysi: siue qz Jacob et filij ei^o ibi habitauerunt: siue qz ille mōs ex hereditate Jacob ad eos puenerat. Ad hoc xps̄ respōdit qz in orādo deus nō requirit locum corporalē: sed spūalē. i. cor mundum et deuotū. Ista respōsio nō placuit mulieri: qz volebat qz diceret qz in mōte illo poterāt adorare: et ideo dixit qz questionē illā determinādaꝝ reseruabat messie. i. xpo qui xps̄ cū venerit de hoc veritatem eis annuntiabit. Ad hoc xps̄ respōdit qz ip̄e erat ille messias: quo audito qz ille erat p̄e gaudio p̄ria dimisit: et in

ciuitatē currēs nunciavit oīa. et tūc
 xps ad pces samaritanorū ciuitatez
 intrauit: et oēs ad fidē cōuertit. **S**
 Sicut patz ex predictis xps hāc mul-
 lierē et nos ad tria iducebat. pūmo
 ad cōtēnendū amorē mūdi cū dixit.
 Oīs q̄ biberit ex aqua hac sitiet ite-
 rū. Amor em̄ mūdānoz scz deliciāz
 diuitiāz et honoz sitim nō extinguit
 sz auget. De quibz dicit prouer. xxx.
 Sanguisuga due sunt filie que semp
 dicūt affer affer. Sanguisuga mater
 est supbia que est causa oīm maloz
 Eccl̄s. x. Initiū oīs pcti supbia. hz
 aut̄ duas filias. s. cupiditate et volun-
 tate. Quia supbus nō tm̄ honores am-
 bit: sed etiā alioz bona rapit et volu-
 ptuose viuit. Ista autē sitis q̄ sit va-
 na ostendit in morte alexātri: q̄ cū
 esset totius mundi dñs diuitijs ple-
 nus libidinolosus: et ei⁹ ossa in vase au-
 reo fuissent reposita philosphi con-
 uenerunt. Unus igitur volens osten-
 dere dñitū suū fuisse vanū ait. heri
 isti non sufficiebat totus mund⁹: ho-
 die parua sepultura est contentus.
 Alius volens ostēdere eīe vanū au-
 rum et argentū pgregatum ait. heri
 iste faciebat thesaurū de auro hodie
 aurum thesaurum facit de ip̄o. Ali⁹
 volens ostendere vanū esse corp⁹ de-
 licijs nutrire dixit. heri iste nutrie-
 bat corpus suū diuersis delitijs ho-
 die hō comedit a vernubus infinitis
C Scdo xps inducebat istā mulie-
 rē et nos cū ip̄a ad desiderandū amo-
 rem dei cū ait. Qui aut̄ biberit ex aq̄
 quam ego do. nō sitiet in eternū Aug.
 Qui biberit de paradisi fluuio cui⁹
 guttā maior est e oceano: restat vt in
 eo sitis penitus extincta sit. huius
 fluuij paradisi vnā guttā pceperat
 paul⁹ et statim extinxit in eo oēs supbiā
 ita q̄ ferocē lupū mutauit in agnū
 māsuētū. Perceperat mathe⁹ et mox
 extinxit in eo oēm auariciā ita q̄ ra-
 ptorē quertit in cōtēptorē. Nā q̄ pri⁹
 rapiebat aliena postmodū p̄tēpsit p-
 pua. Perceperat magdalena et mox
 extinxit in ip̄a oēm luxuriā: ita q̄ cor

niculā nigerrimā cōuertit in colubā
 cādidā. Tertio inducebatur et nos
 in ipsa ad sui cognitionē. Gradati au-
 tē hec mulier surrexit ad xpi cogni-
 tionē. Nā pri⁹ dixit eū esse vni⁹ veri
 dei cultore: in hoc q̄ dixit eū iudeuz
 esse et hoc fuit magnū. Deinde ip̄s di-
 xit esse pphetā: et hoc fuit mai⁹. Tan-
 dē et dixit et credidit ip̄m esse xpm et
 hoc fuit maximū. Per qd̄ dat intelli-
 gi q̄ debem⁹ incipere et minime: et
 paulatim ascēde ad maiora. Ite gra-
 dus signatur. Mar. iij. vbi dicit vltro
 em̄ terra fructificat herbā primum
 deinde spicā deinde plenū fructū in
 spica. hoc est s̄m glo. Tiorē: p̄nam
 et caritatē. Illi qui gnant herbā. i. ti-
 more sunt incipientes q̄ debet inape-
 re a timore. Sicut em̄ herba est prin-
 cipiū spice: sic timor dei est principiū
 noue vite. prouer. i. Timor dei prin-
 cipiū sapie. Illi q̄ gnant spicā. i. peni-
 tentiā durā sunt p̄ficiētes q̄ sicut fue-
 runt delectati in pctis: sic dñt se affli-
 gere in p̄nia. et lamētis. Job. xij. Ip̄-
 se me rephēdo et ago p̄nam in faul-
 la et cinere. Illi qui p̄uocūt plenum
 fructum in spica. i. charitatē et bono-
 rum operum plenitudinē sunt perfe-
 cti qui habent caritatem dei et proxi-
 mi. Quia sicut dicit Roim. xij. Ple-
 nitudo legis est dilectio.

¶ 2 adē. v. tef. iij. ebdo. xl. Ser. ij.

Quis q̄ bi-

berit ex aqua hac sitiet
 iterum. ponit dñs hic
 tres differentias aqua-
 rum. Una est que facit
 sitim cū dicit. Oīs q̄ biberit ex aqua
 hac sitiet iterū. Scda est q̄ sitim exti-
 guit cū dicit. Qui aut̄ biberit ex hac
 aqua quā ego dabo ei nō sitiet in et-
 ernū. Tertia est q̄ in vita eterna fluit:
 cū subdit. Sed aqua quā ego dabo
 fiet in eo fons aque salientis in vitā
 eternā. p̄ma aqua significat amo-
 rem mūdā: scz amorē diuitiarū des-
 linarū et honoz. Et ideo istā aquā q̄
 sūm non extinguit sed facit nullus

bz appetere cū sit turbida ⁊ amara. Hier. ij. Quid tibi in via egypti vt bibas aquā turbidā? Supb⁹ em hz cōturbidū pre cōtinua indignatione ⁊ p̄tētiōsa emulatiōe. puer. xij. Inter supbos semp iurgia sunt. p̄. Tan ge motes ⁊ fumigabūt. Auar⁹ semp hz cor turbidū pre nimia triticia et sollicitudine. Eccl. xij. In triticia erit sup mēsam suā. Hier. xlix. Turbati sunt in mari pre sollicitudine qe scere nō potuit. Libidinosus hz cor turbidū pre nimia ꝓcupiscētia ⁊ feruore. Job. xxxj. Ignis est vsq; ad cō summationē deuorās ⁊ oia radicās germinā. B Nō solū aut ista aq̄ est turbida p̄fectū: sed etiā in seipsa. Aqua nō turbida nō est apta ad bibendū: cū sit amara. nec ad speculādū cum sit turbulēta: nec ad lauādū cū sit imunda. Amor mūdi eodē mō nō est apt⁹ ad bibēdum qz est amar⁹ facit enī amaritudinē in ꝓcientia. puer. v. Nouissima illius amara q̄si absinthiū. Et tandē faciet amaritudinē in pena. Esa. xxij. Amara em potatio bibētib⁹ illā. Sifr amor mūdi nō est apt⁹ ad speculādū: cū sit turbulēt⁹. Nō em possum⁹ ibi speculāri deū per p̄tēplationē: nec p̄ctā nra p̄ trititionē: legi i vitas p̄m qz cum qdā frater cor plenū anxietatibus ⁊ tribulationib⁹ haberet: ⁊ more solito deū p̄tēplari nō posset qdā sc̄tū p̄ ad quēdā fontē duxit eū ⁊ cū quodaz baculo p̄turbasset dicit vt respiceret si facie suam videret: ⁊ cū non posset videre expectauit q̄ vsq; aqua clarificata fuit: ⁊ tunc vidit. Applicatio huius exēpli plana ē. Sifr amor mundi nō est apt⁹ ad lauādū cum sit imundus. Si quis ḡ hz cor imundū ⁊ illō vult lauare cū amore mūdi magis se inquabit. Vñ Amb. in lib. de v̄ginibus pictagoram resp̄ndit dicens. Pictagoras postq̄ cubitum ierattubicinā iubebat molliora canere vt anxia curꝝ secularib⁹ corda mulceret. Sed ille facit sicut is q̄ laterē lauāt seculariā secularibus fru

stra cupiebat abolere. Magis em h̄ niebat se luto q̄ remediū a voluptate q̄rebat. Aug. Quisquis es q̄ es in mundo a te venit q̄ fecit mundū: vt eripiat te de mūdo: qz si forte aliqua delectatiōe te retinet mundus semp vis esse imund⁹. Sc̄ba aqua est que fitim extinguit: ⁊ ista est amor spūs sancti q̄ extinguit amorē diuitiarū: deliciarū ⁊ bonoz. Hoc figuratū est Judicū. xij. i Sansone. De q̄ d̄ qz ipūs dñi irrui i eū: ⁊ sic leonē interfecit: ⁊ philisteos expugnauit: ⁊ vincula rupit. Per leonē intelligit supbia per philisteos q̄ interpretant̄ cadentes: intelligit auaricia. Sicut ei d̄ p uerb. xj. Qui confidit in diuitijs suis corruet. Per vincula itelligit carnalis ꝓcupiscentia. C Qñ igit amor spūs sancti aduenit: supbiā expellit: auariciā occidit: ꝓcupiscentiā tollit. Ista aqua est cōtraria superiori. Est enim dulcis ad bibēdū. Eccl. xxij. Qui bibūt me adhuc sinit. Et clara ad speculādū. ij. Cor. iij. Nos aut reuelata facie gloriā dei speculātes Est munda ad lauādū. Eze. xxxvj. Et undā sup vos aquā mūdā: ⁊ mūdābimini ab oib⁹ iniquitatib⁹ v̄ris. Spūs em sanct⁹ qdā lixiuū in corde hoīs ḡnat p̄ qd oia p̄ctā lauāt. in q̄ quidē lixiuū ponit lachrymas p̄ aqua: aq̄ h̄nt p̄ctā lauare. ps. Lauabo p̄ singulas noctes lectū meum lachrymis ⁊c. Ponit mēoriā mortis p̄ cinere q̄ sifr hz aiaz a p̄ctis mūdare Eccl. vij. Memorare nouissima tua et in eternū nō peccabis. Ponit amorē celestē p̄ igne q̄ ipm lixiuū inflāmat. Lixiuū em frigidū nō bene lauāt: sed calidū optime lauāt. Quādo igitur lachryme nostre ⁊ memoria mortis ab igne diuine amoris inflammantur: tunc omnis macula et rubigo p̄cti tollit. Luc. vij. Dimissa sunt ei p̄ctā multa: qm̄ dilexit multū Ubi dicit Glo. Incendit plene peccati rubigines que ardet valide per amoris ignem. Qui igitur in tali lixiuū abluatur: quantuncunq; fuerit

aq̄ turbida

Sabbato tertie ebdomade.

niger albus effici. ps. Lauabis me
et super niuem dealbabor. Esa. j. Si
fuerint peccata vestra ut coccinum quasi
nix dealbabitur. Istud patet de qua
dam muliere de qua legitur in vitas pa
trii. Que cum per ciuitatem cum nimia am
bitioe prederet: episcopus quidam sanctus
eam videns ad terram se corruit et ama
rissime flere cepit. Et cum interroga
retur cur fieret. Respondit fleo: quia ista mu
lier plus sollicita est placere mundo
quam ego deo. Cum igitur sanctus episcopus domum
redisset pro ea orauit cuius dominus preces
exaudiuit. Sequenti autem nocte visus
est sibi quod quedam conucula nigerrima ad
eum veniret. quam ille accipiens in aquam
demersit et statim in columbam candidam
uersa fuit. Sequenti igitur mane illa
mulier tota in lachrymis resoluta ad
pedes eius prostravit: quod prius fuerat pec
cando nigerrima: postmodum in la
chrymis baptizata tota facta est can
dida. Istam aquam spirituale deus no
bis gratis dare permittit. Esa. lv. Oes
sitientes venite ad aquas. et qui ni
hil habetis argentum properate. emitte et
comedite. Si ergo aliquis istam aquam non
habet culpa est ipsius non recipientis et non
dei offerentis. Si tamen offero tibi cyphum
aque frigide et tu non vis os aperire. si
porrigo tibi rosam et non vis eam acci
pere. si sol ad fenestram proberat et tu te
nes eam clausam. si pulso ad ostium et
non vis mihi aperire: tua culpa est et non
mea. Deus aquam sue gratie nobis intun
dit et nos os cordis claudimus: rosam
gratie sue nobis porrigit: et nos accipe
re negligimus: radium sue gratie nobis mit
tit: et nos voluntatem nostram reserare con
temnimus. Ad ostium nostri cordis pul
sat: et nos sibi aperire dissimulamus.

Tertia aqua est que in vitam eter
nam fluit que ad istam flumem ibi datur: quia
sancti ibi habent in maxima plenitudine
abundantis spiritus sancti. Apo. vlt.
Ondit mihi flumen aque vite. Aliter
enim comunicat aquam suam puteus: ali
ter fons: aliter flumen. Puteus enim
habet aquam absconditam: et cum labore hau
ritur. Fons vero habet aquam paten

tem et hauritur sine labore: tamen non bis
fundit se in magna plenitudine. Flus
uius vero habet aqua patentem: et de faci
li haurit: et in magna plenitudine se
diffundit. Gratia igitur dei est ad istar
putei peccatoribus: quia est eis abscondita
cum non sint digni: et oportet quod cum
multo labore penitentie eam hauriant
est tamen ille labor modicus respectu gra
tie quam acquirunt. Eccl. ij. Modicus
cum laboravi et inueni multam requiem
bonis autem ad instar fontis: quia facili
ter possunt haurire: sed tamen in pre
senti modicum possunt gustare. ps. Si
tuit ania mea ad deum fontem viuum.
Beatis autem datur ad instar fluminis:
quia in maxima abundantia habent
amorem spiritus sancti. ps. In nebula
buntur ab ybertate domus tue.

Sabbato tertie ebdo. xl. Ser. j.

Iducit ad

iesum scribe et pharisei
mulierem in adulterio de
prehensam. Joh. viij.
Isti scribe et pharisei ie
pe voluerunt iesum capere in sermone:
ut ipsum infamerent: et non eum propter
causarent: sicut patet in isto euangelio in
quo quidem ponuntur tres domine personarum
scilicet pharisei: christus et mulier in adulterio
deprehensa. In phariseis quidem duo
fuerunt: scilicet subdola aduatio: et fal
lax interrogatio. Subdola adula
tio fuit in hoc quod magistrum cum vo
cauerunt: ut quasi honoratus sui
secretum cordis simpliciter eis aperiret
hec est enim hypocritarum prima po
tentia simulata laudatio. Istam autem
laudem magistrum christus recipiebat a di
scipulis. Joh. xij. Vos vocatis me
magister et domine: et bene dicitis: sed etiam
quia sciebat quod eum sic vocabant cau
sa honorandi: ab istis tamen recipere no
luit: sciens quod eum sic appellabant cau
sa tentandi. Ad Adulatores enim
sunt scorpiones et apes. Scorpio
enim facie applaudit: sed caudam puz
git: apes mel portat in ore: sed pun

Sabbato tertie ebdoniade.

gūt a posteriou parte: sic tales in fa-
cie laudāt: et in abūbātia vituperāt:
sunt ei sicut syrene q̄ sunt pisces ma-
rini q̄ habent faciē mulieris: sicut v̄t
glo. sup illud Esa. xij. Syrene in de-
lubris voluptatis q̄ ita dulcī cātāt
q̄ nautas dormire faciunt et sic nau-
fragiū patiunt: sed sapientes naute
aures claudunt: et sic piculū euadūt
sic etiā q̄ tales adulatores sapiētes
debēt claudere aures et nō eos audi-
re. h̄ief. Nos ad patriā festinantes
morteros syrenarū cātus debem⁹
aure surda transire. **B** Null⁹ em̄
in hoc mūdo dz velle laudari respic-
ciendo ad vitā suā p̄ntē/futurā/et p̄-
teritā: si em̄ respiciat ad vitā preteri-
tā iuenit se multa p̄mississe de qb⁹ dz
erubescē. Ro. vj. Quē ego fructum
tunc hūistis in illis in quib⁹ nūceru-
bescit. Si respicit ad vitā p̄ntē inue-
nit se esse in loco exilij: de q̄ multum
dz dolere. ps. Heu me q̄ incolatus
meus plōgatus est: ecce exiliū habi-
taui cū habitantibus cedar multū:
ecce piculū q̄ habitant cū hoib⁹ tene-
brosis. Si respicit ad vitā futurā in-
ueniet sup se dei iudicia: v̄ qb⁹ mltū
dz timere. ps. A iudicijs em̄ tuus ti-
mū. Null⁹ ḡ in ha vita dz velle lau-
dari: postq̄ h̄z cām tanti rubor⁹/do-
loris/et timoris. Illi autē qui sunt in
patria secure possunt laudari: cum
nec de preterito habeāt de q̄ debeāt
erubescere: cū sint in omnimoda san-
ctitate: nec de presenti: vnde debeāt
dolere: cum sint in plena iocundita-
te: nec de futuro: vñ debeant timere
cum sint in eterna iocunditate et se-
curitate. Scōdo in phariseis fuit fal-
lax interrogatio: cū d̄r. Magister hec
mulier mō dephensa est i adulterio:
hoc autē dicebant: vt eum possent ac-
cusare. **C** In xp̄o fuit h̄itas doctri-
ne: mansuetudo mie: et rectitudo ius-
ticie. iuxta illud. ps. Propter h̄ita-
tē et mansuetudinē et c. Cogitauerūt
igī pharisei et dixerunt intra se: aut
ip̄e dicet q̄ ista mulier dz lapidari:
sunt q̄ nō dz: aut c̄no tacebit. Si ip̄-

se dixerit q̄ ista mulier dz lapidari:
tunc eū deridebim⁹ q̄ nō h̄z māsu-
tudine mie quā ip̄e predicat: pp̄t q̄
etiā a pp̄lo adamat: si dixerit q̄ nō
debeat lapidari: sed dimitti: tūc dice-
mus q̄ nō h̄z rectitudinē iusticie: et
accusabim⁹ eū q̄ hostis ē legis. et cō-
trari⁹ moysi et deo actori legis: et iō
est pon⁹ cū adufla lapidād⁹. Si au-
tē tacebit oīno: tunc sibi ip̄onem⁹ q̄
nō h̄z h̄ita tē doctrine: sed pp̄t timo-
rē hūanā ip̄am h̄itatē p̄dicare formi-
dat: sed xp̄s sic r̄ndit q̄ de nullo isto-
rū dephēdi potuit: sicut. J. dicef. **D**
In ip̄o autē fuerunt duo. p̄rio natu-
re discretio in eo q̄ digito scribebat
in terrā. per digitū intelligit discre-
tio: iudex ergo q̄n autem audit accu-
santes non dz sniaz statim dare: sed
discutere: et ea q̄ audit dz i corde scri-
bere. i. discrete inq̄rē: et q̄ agēda sunt
videre: vñ dicit Glo. Decet vos au-
ditis alienis malis non temere iudi-
care sed digito discretionis pu⁹ vos
ip̄os discutere seu discurre. Ad hoc
autē q̄ iudex discrete iudicet dz sua-
re: illō q̄ dicit. **D**ah. v. Numerauit
appēdit/et diuisit. Debet em̄ culpas
numeratim inquirere: inquisitas in-
statera sui iudicij ponderare: ponde-
ratas diuisim punire. Nō enī dz cul-
pas equalit punire sed diuisim quia
leue debz punire leuiter: mediocres
mediocriter: et graues grauit. Quid
autē xp̄s in terra scriberet. Amb. di-
cit q̄ scribebat in terra: terra terraz
accusat. August. dicit q̄ scribebat il-
lud quod poste a voce expressit qui si-
ne pctō est vestrum primus in eā la-
pidem mittat et c. Glo. dicit q̄ scribe-
bat eoz pctā que illi legebant et pre-
verecundia extierūt. Chyiso. dicit q̄
scribebat i terrā: absorbe hos viros
abdicatos. i. aperte condemnatos.
Pharisei enim et ista mulier erant in
duob⁹ similes: et in duob⁹ dissimiles
similes erant in nature fragilitate:
et q̄rtum ad hoc cōuenit p̄ia scriptu-
ra: scz terra terrā accusat. Et in pec-
catorū multitudine: et q̄rtū ad hoc cō-

Sermo primus.

uenit sc̄ba scriptura. s. qui sine pctō
est vestrū: prim⁹ in eā lapidē mittat
q. d. si ista est peccatrix ⁊ vos similiē
estis pctōres. Dissimiles aut̄ erāt qz
pctā eoz coram deo erant sc̄pta. pec
cata aut̄ isti⁹ mulieris p cōtritionem
erant deleta: ⁊ iō cōuenit alia sc̄pta:
ra: qz pctā eoz et nō isti⁹ scribebat.
Illi etiam scripti erant in fra infer
nali: hec aut̄ p̄p̄ p̄niam iam scripta
erat in terra celesti: ⁊ q̄tū ad hoc cō
uenit illa scriptura qua scripsit: fra
absorbe hos viros abdicatos. Noīa
enim pctōz scripta sunt in terra infer
nali. Hiere. xvij. Recedētes a te in
terrā scribent: quia dereliquerūt ve
nam aquarū viuetiū d̄m. E No
mina aut̄ sanctorū deus in quattuor
locis scripsit: sc̄z in palatio suo scri
psit: vt nunq̄ possint reprobari. Lu
ce. x. Gaudete qz noīa vestra scripta
sunt in celis. In libro suo: vt nunq̄
possint falsificari p̄. In libro tuo om
nes scribentur. In manibus suis vt
nūq̄ possint obliuioī tradi. Esa. xlix.
In manib⁹ meis scripsi te ⁊c. In cor
de suo: vt nunq̄ possint non amari.
ij. Corin. iij. Epistola estis xp̄i sc̄pta
nō a tramēto: sed spiritu dei viui. Se
cūdo in xp̄o fuit iusta diffinitio: cum
ait. Qui sine peccato est vestrum pi
mus in illā lapidem mittat. In hoc
xp̄s suauit rectitudinē sue iusticie:
vñ dicit Gl. Si lex iubet puniri reos
nō tamē per similit̄er puniēdos. Ec
ce plena iusticia: vt mala iustus pun
iat. Illi ergo vel reā dimittant vel
cuz ea penā subeant. Seruauit etiā
mansuetudinē sue misericordie: cuz
dixit. Nemo te cōdenauit mulier
nec ego te cōdenabo. Seruauit etiā
veritatē doctrine: de qua d̄r Math.
ix. Miam volo ⁊ nō sacrificiū. ¶
In muliere autē duo fuerūt. p̄ rimo
thori maritalis violatio: ideo adul
tera nuncupat ⁊ ideo lapidāda erat
quare autē debebat lapidari vxor q̄
fornicatur magis q̄ virtutes cause
ponuntur Eccli. xxij. p̄rimo qz con
tra legem dei fecit. Sc̄do qz fidem

suam non suauit. Tercia quia viro
suo heredes extraneos acq̄siuit. Vñ
d̄r ibidē: sic. mulier ois relinquēs vi
rum suū ⁊ statuēs hereditate cū alie
no infimonto. p̄rio etiā i lege altissi
mi incredibilis fuit. Sc̄do virū suū
derelict. Tertio in adulterio forni
cata ē: ⁊ ex alieno viro filios sibi sta
tuit. S Aug. aut̄ in enchiridiō: alie
ter respondet ⁊ dicit qz mulier hz q̄t
tuoz retrahentia a pctō fornicatiōis
⁊ vir tm̄ vnū: ⁊ ideo maiori pena est
obnoxia q̄ hz plura retrahētia. p̄u
mū est diligēs custodia viri. Uri est
custodiūt vxores ⁊ non vxores viros
Eccli. xxv. Si non ambulauerit mu
lier ad manū tuam cōfundet te in cō
spectu inimicōz tuoz. Sc̄om est ve
recūdia ⁊ confusio mundi: quia ma
ior ist cōfusio mulieri qm̄ fornicatur
q̄ viro si fornicatus fuerit. Prouer.
xij. Putredo in ossibus eius q̄ cōfus
sione res dignas gerit. Tertium est
terror legū. Lex em̄ diuina ⁊ huma
na iubet punendam mulierē forni
cariā ⁊ nō virū fornicariū: vñ dicitur
hic. In lege autē moyfi mandauit
nobis hm̄di lapidare. Quartū est ti
mor dei q̄ debet eā retrahere a pctō
Prouer. xv. Per timorē d̄ni declinat
ois a malo: ⁊ illō solū sicut d̄r Aug.
Viros retrahit: non enim timēt vx
oris custodiam: nec mūdi verecūdiāt
nec legū aliquam penam: timēt aut̄
dei offensam. Sc̄do in muliere fuit
dei magna miseratio qz nullam sibi
penitentiam iniunxit: sed tantum ei
dixit: vade ⁊ amplius noli peccāre.
¶ Vidit em̄ ipsam habere cōtritio
nem tantam que ad satisfactionem
sufficiebat. Aliter enim nō sufficit qz
q̄s peccata dimittat nisi satisfaciāt:
sicut ostendit Grego. in pasto. p̄ tria
exēpla. 3 primū exēplū est: quia
si q̄s litteris vel instrumētis falsum
scripserit: non sufficit qz vlti⁹ non
scribat: nisi etiam q̄s male scriptum
est delet: peccata aut̄ nostra coram
deo scripta sunt. Hiere. xvij. Pctm̄
iude scriptū est stillo ferreo i yngue

Sabbato.iii.ebdo.xl.

adamantino: nō igit̃ sufficit. vt quis amplius nō peccet: nisi quod male fecerit p̃ contritionē ⁊ lachrymas lauet: talis em̃ scriptura nō p̃t meli⁹ lauari q̃ p̃ aquā lachrymarū. p̃. La uabo p̃ singulas noc. lectū meum ⁊ c. Scdm̃ exemplū est q̃ si quis alicui blasphemias dixerit non sufficit q̃ vltorius non dicat: nisi de his que male dixit satisficiat. Qm̃ igit̃ q̃s peccat tunc deum blasphemat. Ro. iij. Nomen dei per vos blasphematur: non ergo sufficit: vt ab his pctōz blasphemijs abstineat: nisi de his q̃ fecerit corā deo se rephēdat ⁊ p̃niam agat. Job. xliij. Idcirco ip̃e me rephēdo ⁊ ago p̃niam in fauilla ⁊ cinere. Tertiu⁹ exemplū est: q̃ debitor nō absoluit a debiti⁹ que cōtraxit p̃ eo q̃ alia nō multiplicat nisi ea q̃ contraxerit persoluat. qm̃ aut̃ peccam⁹ dei debitores sumus. Ab his ergo pctōz debitis absoluti non sumus p̃ eo q̃ alia peccata non multiplicamus nisi de his que contraximus deo digne satisficiamus ab istis debitis quotidie absolui petimus: cum in oratiōe dominica dicimus Et dimitte nobis debita nostra / sicut ⁊ nos dimittimus debitoribus nostris.

¶ Eodē sabbato. iij. ebdo. xl. Ser. ij.

Iesus autem inclinās se deorsuz digito scribebat in terra. Inclinatio xp̃i significat ei⁹ humilitatem qua int̃m se inclinavit q̃ in vterū m̃gis descēdit: inclinādo autē se in terrā scripsit. Per terrā significat h̃go maria q̃ sic fructifera fuit q̃ illū fructū ptulit de q̃ d̃: Esa. xlv. Apistur terra ⁊ germi. saluato. In ista terra xp̃s scripsit: qm̃ m̃em suaz oib⁹ donis ⁊ virtutibus dotauit ⁊ adornauit. In d̃b: s igit̃ p̃missis tris notantur. p̃mo oñdiē de filio q̃te fuerit humilitat̃: cū d̃r. Iesus aut̃ incli. se. deoz. intelligit̃ de sede p̃ris imū. dū. Secdo ostenditur de matre q̃te fuerit excellentie et dignitatis: cum dicit̃. Digito scribebat. Tertio ostē

datur de ipsa matre q̃te fuerit p̃stā. tie et firmitatis in eo q̃ terra vocat̃. **A**. Circa eius inclinationē. i. eius humilitatem qua i vterum virginis descendit. Notandum q̃ tunc xp̃s magis inferius se inclinavit q̃ inclinavit q̃ inclinare potuit: iō signāter dicit̃ inclinans se deorsum. Natura quidē diuina sup̃ oia est: infra autē diuinā āgelica / infra āgelicā natura humana / infra naturam humanā est pena infra penā est culpa siue peccatum / infra vero peccatū est nichil. qz oib⁹ rebus infimus: pctm̃ infimū locum tenet. In q̃tū igitur xp̃s in vterum virginis se inclinavit ⁊ naturā passibilem assumpsit. Inclinauit tātū naturā diuinā q̃ infra seipsuz exinanuit p̃hil. ij. Qui cū in forma dei esset nō rapinā arbitratus est esse se equalē deo: sed semetip̃m exinanuit formā sui accipiēs. Inclinauit se infra naturā angelicā: quia paulominus ab angelis minoratus est. ps. Dimuisti eū paulominus ab āgelis ⁊ c. Inclinauit se infra naturā humanam: qz approbatiū hoim factus. ps. Ego sum h̃mi s ⁊ nō h̃o: op. hoim et abie. plebis. Esa. liij. Nō est ei sp̃s neqz decor. ⁊ vidimus eū ⁊ non erat aspect⁹ ei. Inclinauit se tādē vsqz ad penā: qz p̃pter nos vulneratus est. Esa. liij. Vulnerat⁹ est p̃pter iniquitas nostras: attrit⁹ est p̃pter scelera ñra. Usqz ad culpā siue pctm̃ se non inclinavit: quia deus erat in quem pctm̃ cadere nō poterat: debuit etiā esse sine pctō q̃ oia venerat auferre pctā. **B**. Secdo ostendit̃ de matre q̃te fuerit excellentie ⁊ dignitatis in eo q̃ scripta fuit: tota enim trinitas in ea scripta fuit. Nā p̃ in ea sc̃p̃ sit suā potētā: fili⁹ suā sapiam: sp̃s sc̃t̃s suā bonitātē ⁊ m̃iam: ⁊ sic p̃ fecit eā potentē ad adiūandū: filius fecit eam sapiētē ad aduocandū sp̃s sc̃t̃s fecit eā clementē ad miserandū. p̃mo pater fecit eā potētē ad adiūandū. Eccl̃. xxij. In h̃rlz potestas mea. Est em̃ tam potēns effecta q̃ p̃t nos

Sermo. ii.

adiuare in vita: in morte: et pro morte. Si enim quis haberet amicum qui posset eum iuare in vita esset bonus: si haberet alium qui posset iuare in morte esset melior: si vero haberet alium qui posset iuare post mortem iste esset optimus. Ceterum igitur homo in isto triplici statu ad iuare nos potest. Vnde cantat ecclesia. Maria mater gratie matris matris tue nos ab hoste. et hora mortis suscipit. Primum quidem adiuuat in vita in presentibus: eternam vitam quodammodo sunt iusti: et quodammodo peccatores: iustos adiuuat: quodammodo preseruat in eis dei gratiam. Secundo dicitur matris gratie peccatores adiuuat: quodammodo impetrat eis diuinam misericordiam: in omni subditur matris matris. Secundo adiuuat in morte: quodammodo tunc a diabolo nos defendit diabolus enim est tante audacie quod non tantum ad peccatores: sed etiam ad viros sanctos qui moriuntur venit: volens scire si aliquid ius in eis habeat: sicut venit ad mortem sancti martini. Sed beata homo quando moriuntur aliqui sui deuoti ad eos venit et a demonibus eos protegit et defendit: ideo dicitur tu nos ab hoste protege. Tertio adiuuat etiam post mortem: quando enim aliqui sancti viri moriuntur: tunc angeli veniunt et animas eorum deducunt in celum sed quando moriuntur aliqui deuoti beate marie virginis ipsa ad eos venit et eorum animas suscipit et in celum deducit: ideo subditur et hora mortis suscipe. Secundo filius etiam facit sapientem ad aduocandum. Vnde significata est per illam mulierem sapientissimam de qua dicitur. iij. Re. xiiij. Misit ioab thecuiam et tulit inde mulierem sapientem quam per abisalone apud David aduocauit allegas generalis infirmitatem dicens: omnes morimur et quasi aque dilabimur super terram que non reuertuntur: vbi beatus homo allegat primo humane miserie generalitatem: quod omnes moriuntur: secundo cointinuitatem: quod quasi aque dilabuntur: tertio irreuocabilitatem: quod non reuertuntur homo enim est spiritus vadens et non rediens: hinc enim ista aduocata omnia illa bona que in bono aduocato requiruntur. Bonus enim aduocatus tria debet habere bona diligentiam: ut sit valde sollicitus in pro-

mouendo causam suam: quod si negligens esset cito succumberet: sed si esset sollicitus et parus esset iuris peritus non esset bonus aduocatus: ideo oportet ut proter diligentiam habeat: etiam magnam sapientiam: sed si sollicitus esset: et peritus et regi ante aduocaret et toti familie sue esset odiosus. non esset idoneus aduocatus: et ideo oportet quod coram rege et familia sua habeat gratiam. Dicitur Ille igitur optimus est aduocatus qui habet magnam diligentiam magnam sapientiam et magnam gratiam: ista tria habet ista aduocata: sicut david in spiritu sancto preuidens dixit. Astitit regina a dextris tuis: ecce quanta diligentia non enim ad horam recessit: sed a dextris filii semper assistit et peccatoribus intercedit. In vestitu decorato: ecce quanta sapientia. Per aurum enim in sacra scriptura diuina sapientia signatur. Alii enim sancti habuerunt aurum. id est sapientiam diuinam: sed nullus vestitus auro: ut homo beatus: in omni die. In re. deau. Tunc enim diuina sapientia ipsam vestiuit: quando nouem mensibus in utero eius habitauit: hinc etiam colligendum est quanta sapientia cor eius resplenduit: quando diuina sapientia. ix. mensibus in eius utero habitauit: ista est illa mulier de qua dicitur Apo. xij. Signum magnum apparuit in celo: mulier amicta sole. Tunc enim amicta sole fuit: quando sol iusticie in ea descendit. Circumamicta varietate: ecce quanta gratia coram rege et sua familia: intantum est enim toti celesti curie gratiosa quod omnes eam circumdant: nam in celo quot sunt ordines tot sunt varietates: iste varietates tanquam domus celule eam circumdant: et tanquam diuinam et reginam eam semper associant: in omni cantat ecclesia: sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum. id est omnes societates martyrum: et lilia conual. id est omnes societates angelorum confessorum et virginum. Tertio spiritus sanctus fecit eam clementem ad miserandum. Sunt enim quidam sancti in celo qui quando rogant sequuntur informationem sue persone: ideo quando deum rogare nolunt: quod habet conscientiam quod illi non sunt digni exaudiri. Alii sancti sunt

Domínica. iiii. quadzage sime.

q̄ q̄si rogant sequunt̄ rectitudinē di-
uine iusticie. Et iō si rogant̄ ⁊ sciunt
⁊ diuine iusticie hoc nō cōpetit roga-
re nō audēt. Beata autē h̄go nō re-
spicit ad p̄sciētā nec ad iusticiā: sed
ad miām: ac si dicat: teneāt se ad su-
as p̄scias. q̄ volūt respiciant ad dei
iusticiā: ego me sp̄ tenebo ad miām.
E Propter istā miām tā excellentē
ip̄a d̄t de ip̄a. Eccl. xxiiij. Quasi oli-
ua speciosa in campis. Ex q̄ h̄f q̄ ip̄
sa h̄z miām excedentē ⁊ gruentem ⁊
patentē. Excedentē q̄dē p̄ hoc q̄ d̄t
oliua. Sicut em̄ oleū oib⁹ liquibus
eminet: sic miā ei⁹ oibus sanctorum
misericordijs h̄minet: ⁊ illas excel-
lit. Un̄ illō q̄d d̄t Eccl. xviiij. De dño
p̄t dici etiā de dñā. misatio hoīs cir-
ca primū suū. Miā autē dñi sup om-
nē carnē. h̄z etiā miām ⁊ gruentē. iō
d̄t Sp̄sa. Tunc em̄ d̄t speciosa q̄si i
tpe necessitat̄ ⁊ tribulatiōis ip̄edit̄.
Juxta illō Eccl. xxxv. Speciosa miā
i tpe tribulatiōis. Istā miā ⁊ gruentē
in tpe tribulatiōis brā h̄go ip̄edit̄ et
subuenit: iō vocat̄ lūna ⁊ lucet in no-
cte: q̄ ip̄a ip̄edit̄ lucē ⁊ solatiōis i tri-
bulatiōe. h̄z etiā miām patētē: iō d̄t
oliua i cāpis nō in hortis. Ad oliuas
q̄dē hortoz si oēs p̄nt accedē: ad oli-
uas autē campoz oēs p̄nt ire. Qui-
dam sancti videntur esse oliue horti
celi q̄ miās suas nob̄ clausas tenēt
quia digni non sumus. Beata au-
tez virgo est sicut oliua in campis:
quia eius miā est communis. Unde
dicit Ber. de plenitudie eius cap: ut
vniuersi: egri curationem / tristes cō-
solationē / pctōres veniā / iusti gratiā
angeli letitiaz / filius hoies humane
carnis substantiā / tota trinitas glo-
riam / ita vt non sit qui se abscondat
a calore ei⁹. Tertio fuit Maria mul-
te constantie ⁊ firmitatis: quod ostē-
ditur in hoc q̄ terra vocatur. Eccl.
v. Generatio preterijt: ⁊ generatio
aduenit: terra autem in eternū stat.
Nam in passione ch̄usti generatio
apostolorum preterijt: quia fidem
amisit: sed in resurrectione aduenit:

quia tunc eam recuperauit. Sed ter-
ra. i. beata virgo cadere non potuit
ff Ceciderunt quidē apostoli i pas-
sione x̄pi a fide: a gratia: a societate
x̄pi: quia ip̄m solū reliquerunt. Sed
beata virgo a fide cadere nō potuit
q̄ in altitudine sapiētie diuine erat
fundata. ps. fūdāmēta ei⁹ in mōti-
bus sanctis. Ideo significatur p̄ stel-
lam maris q̄ ceteris stellis occiden-
tibus illa non occidit: sic ⁊ brā virgo
ceteris apostolis cadētib⁹ ip̄a cade-
re non potuit. Sc̄do cadere non po-
tuit a grā: q̄ septē colūnis. i. septem
donis sp̄s̄cti fuerat stabilita. Pro-
uerb. ix. Sapiētia edificauit sibi do-
mum: excidit colūnas septē. Tertio
non potuit cadere a societate ch̄usti
quia cruci eius fuit semp̄ coniuncta
Joh. xix. Stabat iuxta crucem iesu
mater eius: ⁊ q̄ sic firma fuit: ita q̄
nec a fide nec a gratia nec a societa-
te x̄pi cadere potuit. ideo ip̄a d̄t. Ec-
cl. xxiiij. Ab initio ⁊ añ secula crea-
ta sum: ⁊ vsq̄ ad futurum seculū ⁊c.

C Dñica quarta. xl. Sermo primus

Beatus Iesus

trans mare galilee q̄d
est tyberiadis Joh. vi.
In p̄nti euāgelio fit mē-
tio de trib⁹ ḡnib⁹ p̄sona
rū. i. de x̄po: de discipulis ⁊ turbis. **A**
In x̄po fuerūt tria. i. magna clemen-
tia / magna potētia / ⁊ magna puidē-
tia. Clemētia ei⁹ fuit in duob⁹. p̄rio
in hoc q̄d d̄t q̄ oculos subleuauit et
tut bā vidit Beda q̄ subleuasset ocu-
los iesus ⁊ venientē ad se multitudi-
nē vidisse phibēt diuine pietatis in-
diciū est q̄ vcz cūctis ad se venire q̄-
rentib⁹ grā mie celest̄ occurrere cō-
suevit. **B** Notandū autē q̄ duos
deus oculos h̄z. i. oculum sapientie.
Eccl. xiiij. Oia videt oculus eius.
Et oculū mie. Sap. iiii. Gratia dei ⁊
misericordia ei⁹ in sc̄tos ei⁹ ⁊ respe-
ctus in electos illius. Istos duos
oculos olim deus clausos tenebat.

Sermo primus.

Et oculū sapiētie: qz nullū viā eundi ad patriā ostēdebat. Et oculū mīe: qz nullū sibi recōcliare volebat. Job xxx. Sto et nō respicias me. s. oclō sapiētie: mutat⁹ es mihi i crudelē: qz nō vides me oclō mīe. Tādes apuit de⁹ oculū sapie qm̄ iudeoz pplo legē dedit. Oculū autē mīe clausū tenebat qz nullū ad se recipiebat. Mō autē oculos ābos apuit. Et oculū sapiētie p quē nob viā oñdit. Et oculū mīe p quē nos ad suā gloriā recipit. iō dr. Cū subleuasset oculos ier⁹. Scōo ei⁹ clemētia fuit i hoc q de his q factu⁹ r⁹ erat tā familiarit cu suis discipulis pferebat. Un̄ dixit ad Philippū. Un̄ eme. pa. vt māduc. hū. 7c. Xps iter discipulos mō exhibebat se supiorē: dices Joh. xiiij. Vos vocatis me dñe et magister: et bñ dicit⁹ 7c. Mō inferiorē Lu. xxii. Ego autē i medio vrm sū si cut q mīstrat. Mō eqlem. Joh. xiiij. Jā nō dicā vos ser. s. amī. C In hoc dat exēplū p̄latis q iter suos subditos aliqñ dñt se oñdere tanq supiores et hoc i officio correctōis. Titū. ij. Argue cū oī iperio. Aliqñ tāq̄ i feriores: et hoc i hūili sui reputatiōe. i. Thessa. ij. Facti sum⁹ paruuli i medio vrm 7c. Aliqñ tāq̄ eqles: et hoc in amabili cōuersatiōe. Eccles. xxij. Rectorē te posuerunt noli extolli: s. esto in illis quasi vn⁹ ex illis. D In xpo fuit magna potētia q ostēdit in duob⁹. p̄rio i hoc q qnq panes sic multiplicauit q qnq milia hoim in de satiauit: excepti mulierib⁹ et paruulis. sicut dicit⁹ Mat. xiiij. Et nichilomin⁹ duodeci cophini supfuerūt. hoc ei fuit potētie infinite. Multiplicabāt autē iter man⁹ xp̄i pa nes dū eos frāgeret. Inter man⁹ discipuloz: dū eos distribuerēt: et i ter dētes edentiū: dū eos ederēt. Istud autē miraculū quotidie fit: et tñ nemo mirat⁹. Aug. Mai⁹ miraculū est gubernatio toti⁹ mūdi q̄ saturatio qnq milia hoim de qnq panibus: et in hoc nemo mirat⁹. Istō mirant⁹ hoies nō qz maius est: sed qz rap̄ ē. Unde

enim multiplicat de paucis granis segetes ide multiplicauit i manibus suis qnq panes. Potestas i xp̄i manib⁹ erat. Panes autē illi qnq: semina erant non quidē terre mandata: sed ab eo q terrā fecit multiplicata. Et Ideo notādū q sūt qdā miracula q hnt tñ vtilitatē sed nullā admīrationē: qz ex vsu vluerūt: sicut est mundum gubernare: segetes de terra pducere: hoies de muliere facere: et h̄mōi. Quedā sunt q hnt animi rationē sed nullā vtilitatē sicut sunt miracula magoz et anti xp̄i: sicut est per aerē volare: statuas facere loq et h̄mōi. Quedā sunt q habēt amīrationē et aliquā t̄palē vtilitatē s. nullam necessitatē: sicut sunt miracula maloz xp̄ianoz: q dicūt Math. viij. Dñe dñe nōne in noie tuo pphetauim⁹. Nō em̄ faciūt illa vt infideles cōuertant⁹ vel fideles in fide pfirmitur: sed vt ipsi reputent⁹. Miracula autē q fecit xps et alij sc̄i habēt amīrationē: qz fiūt p̄ter ordinē cursūq nature. Et hnt vtilitatē: qz fiūt p̄pter cōsolationē indigetū. Et hnt necessitatē qz fiūt qñ imminet necessitas fidei vel aliō periculum. Tale fuit miraculū xp̄i. habuit ei amīrationē. Un̄ dr q illi hoies cū vidissent qd fecerat signū dicebant. hic est vere ppheta q vctur⁹ est i mūdū habuit vtilitatē: qz qnq milia hoz saturauit. habuit necessitatē: qz cuz illi infideles eēt ex hoc mlros ad fidē p̄uertit. Scōo oñdit potētā suā i hoc q panes aspos. i. ordeaceos in panes dulces et suauēs conuertit. s. Cradēdū ē em̄ q nūq̄ fuerūt panes et pisces dulciōis saporis. Et rō potest esse. Qm̄ aliqd fieri pōt aut per naturā aut per artē aut p miraculū. Jdaūt qd fit p naturā mel⁹ est in eo dē gñe et in eadē spē q̄ illud qd fit p artificū. Illud hō qd fit p miraculū mel⁹ est q̄ illud qd fit p naturā vel per artē. Verbi gr̄a. Aurū alchimicū qd fit per artificū hois videt⁹ esse p̄ciosuz: sed aurū naturaliter radis

solarib⁹ i terre vlscrib⁹ gñatū ē hci
 oss⁹. Si nō al q̄s scrūs miraculose a
 liquā materiā i aux⁹ puerteret: sicut
 fecit Jo. euāgelista: illd aurū esset p̄
 ciouissimū. Cū igit̄ isti panes fuerunt
 miraculose mltiplicati manifestū est
 q̄ fuerit dulcioris sapor̄ q̄ aliq̄ alij
 panes: q̄ isti panes p̄ri fuerit op⁹ na
 ture inq̄stū grana naturalr sūt pdu
 cta. Et fuerit op⁹ artis inq̄stū grana
 fuerit cōtrita: farina fermētata: pa
 nes nō alioz decocti. f̄ fuerit et op⁹
 grē inq̄stū miraculose fuerit mltipli
 cati. Tertio i x̄ho sūt magna p̄uide
 tia i eo q̄ p̄cepit q̄ fragmēta: reliq̄
 as colligerēt vt denuo paup̄ib⁹ da
 rēt. **S.** Notādū tñ q̄ sūt q̄dā reliq̄e
 disp̄gēde sicut sūt reliq̄e pctōz. i. ma
 la cogitatio: et delectatio q̄ remanent
 aliq̄ post pctm̄. Esa. viii. Perdam
 babylonis nomē: et reliq̄as: et germen
 et p̄geniē. Noia babylonica sūt ver
 ba lasciuia. Germina sūt mala ope
 ra. Reliq̄e sūt cogitationes male.
 Ista oia sūt disp̄genda. Alie sūt
 reliquie colligēde et conseruande:
 sicut sūt reliq̄e bonaruz cogitatio
 nū. ps. Reliq̄e cogitatiois diē festuz
 agēt tibi. Reliq̄e cogitationū. i. ipse
 cogitatioes bone q̄ relinquunt post
 opus bonū: deo faciūt festū magnuz
 Vel reliq̄e cogitationū sūt somnia
 sanctoruz viroz que causant ex cogi
 tatioibus p̄cedētib⁹. Et ille reliq̄e
 faciūt deo magnū festū. Q̄ sicut di
 cit. Greg. Sōnia sc̄tōz nō vacant a
 merito. Tertie reliq̄e sūt q̄ sūt ero
 gāde: sicut sūt reliq̄e ciboꝝ q̄ sūt
 paup̄ibus erogāde. Sed tñ de mul
 tis d̄ illd̄ ps. Saturati sūt filijs. i.
 cū filijs suis. Et tñ reliq̄as non de
 derūt: s̄ dimiserūt eas puulis suis.
V. Secundo sit mētio de discipulis
 Inter quos fuerunt tres differentie
 Quoz q̄dā erāt in fide adhuc tardi
 sicut philipp⁹ qui r̄ndit. Ducētoꝝ
 benaroz panes non sufficiunt eis.
 Alij adhuc erant in fide imperfecti
 sicut andreas q̄ dixit. Est vn⁹ puer
 hic: et. Alij erant deuoti et seduli si

cut alij discipuli qui panes a x̄ho re
 ceptos sollicite distribuebāt. Nō est
 ergo mirādū si in aliqua regiōe ali
 qui inueniunt tardi sicut sūt insipi
 entes. Aliq̄ nondū p̄fecti sicut sūt
 proficientes. Aliq̄ deuoti: sicut sūt
 p̄fectionē app̄hēdētes. **3.** Tertio sit
 mentio de turbis in quibus tria fue
 rūt. Unū est hūilis sessio: vñ d̄r. Di
 scubuerūt ergo viri: et. Per sessionē
 igit̄ corpis intelligit̄ q̄s mētis. Qui
 igit̄ vult a deo sp̄ualr pasci oportet
 q̄ sedeat. i. a curis sup̄fluis: et anxie
 tatib⁹ et p̄turbationib⁹ conquiescat
 Hinc ē q̄ filij israel nō potuerūt pas
 si māna celesti q̄ diu fuerūt in egypto:
 et q̄ diu farinā secū tulerūt: et q̄
 diu nō trāsierūt mare egypti: qui q̄
 vult pasci māna celesti: exeat d̄ egypto.
 i. ed tenebrositate pcti: abūciat
 farinā egypti. i. occasiones pcti: trā
 seat mare. i. turbatioes: et fluctuatio
 nes mūdi. Sc̄do turbis fuit plena re
 fectio: q̄ nota ē cū d̄r. Cū aut̄ imple
 ti esset: et. et signat celestē refectioē
 in qua sancti plene satiantur. **R.** In
 inferno q̄dē est fames oimoda: et tan
 ta q̄ pre nimia fame tñ pellis in eis
 remanebit. Tre. iiii. Adhesit cutis
 eoz ossib⁹ aruit: et fetā ē quasi lignū
 tāta q̄ fames intra costas eoz: et clu
 sa erit. Job. xviii. Inedia vastat co
 stas eoz: tāta q̄ liguas pp̄rias mā
 ducabūt. Apoc. i. Cōmāducauerūt
 liguas suas. tāta q̄ brachia sua de
 uorabunt. Esa. lvi. Unusquisq̄ bra
 chia sua vorabit. In celo erit satietas
 plena. ps. Satiabor cum appue
 rit gl̄ia tua: sed in mūdo est satietas
 semiplena ps. Calix in manu dñi vi
 ni meri: ecce satietas celi: plen⁹ mix
 to: ecce satietas mūdi verūt̄m fer ei⁹
 nū est exinanita: et. ecce miseria: et fa
 mes inferni. Tertio i turbis fuit de
 uota laudatio: cū d̄r illi ergo hoies
 cū vidissent signū q̄ fecerat de⁹ di
 cebāt: q̄ hic est vere p̄pheta. et. **L.**
 Qñ igit̄ comedim⁹ p̄us d̄r p̄cedere
 b̄dictio: cum d̄r. Accepit q̄ iesus pa
 nē: et. Et cum gr̄as egisset: et. **J.** **Thi.**

iii. Ois creatura dei bona est et nihil rei sciendum quod cum gratia actione percipit: sanctificat enim per verbum dei et orationem. Vel de dicitur concilio sancto Augustini. Cum acceditis ad mensam donec ideo surgatis quod vobis secundum consuetudinem legitur sine tumultu et contentione audite. Ultio dicitur sublegetur gratia actio. i. Co. 7. Siue manducat siue bibit vel aliquid aliud facitis: oia in gloriam dei facite. **C** Ead do. iiii. quadra. Sermo. ii.

Accepit ergo Iesus panes et gratias egisset distribuit discipulis. **I**tem euangelium bis in anno recitat in ecclesia. i. vltima dominica antequam veniat: et hoc est propter sine euangelium vbi dicitur: hic est rex propheta qui venturus est in mundum. Et in quarta dominica quadragesime. et hoc propter principium euangelium vbi dicitur. Erat autem primum pascha dies festus iudeorum. Vocatur autem ista dominica dupliciter. i. dominica de rosa: et dominica de panibus. Causa autem prime appellationis est: quia in hac die summus pontifex per urbem portat rosam auream musco et balsamo itus plena quam postmodum dat profecto vrbibus. Quare autem ista rosa portatur ratio triplex assignari potest. Una literalis: alia spiritualis: et tertia moralis. Ratio autem literalis putatur ut in hoc in sermone quodam: quoniam corruptibile corpus nostrum ex nimio labore et fatigatione deficeret nisi ipse ad recreationis remedium releuaret. Unde dicitur. Interpone tuis interdum gaudia curis. nam quod caret alterna reque durable non est. Unde et sanctus Anthonius post longum laborem solitus erat ducere aliquam recreationem: et cum hoc cuidam sagittario displicuisset docuit eum sanctus Anthonius per arcum nimiam extensionem quod opere interdum laxare rigorem. Ecclesia igitur propter in ieiuniis fatigatum triplici remedio nititur hodie releuare primo verbo lenificatione: oia enim que sunt in hodierna missa tam in introitu quam in epistola quam in toto officio sunt gaudiose et ideo eos qui in penia laborant fortifican-

tia que delectatio fortificat operatio enim: ut dicitur in ethicis. Secundo cibo confortate: sicut patet in euangelio. **I**tem enim miraculum de duobus panibus sicut tunc refecit corpus ter: sic nos debet reficere spiritualiter. Tertio quodam solatio recreante: scilicet rose de portatione: vnde dicitur ibidem in ieremia. Ne populus propter asperitatem quadragesimalis obseruatione continuo labore deficeret in hac media dominica rose solatium interponitur ut anxietas temperata melius sufferat. Secunda ratio est spiritualis. proferat enim illam naturalem quam artificialem christus signat. **I**n illa enim rosa artificiali tria sunt. i. Aurum Muscum: et Balsamum. Sicut in christo sunt tres substantie. i. Caro que signat per aurum quod corrupti non potest. fides. Non dabis scilicet tuum videre corruptionem. Anima que plena fuit musco. i. odore omnium virtutum et gratiarum. **C**an. i. Trahe me post te curremus in odore vnguentorum tuorum. Et diuinitas que signat per balsamum. **E**ccl. xxxiii. Quasi balsamum non mixtum odor meus. Diuinitas enim fuit carni vnita sed non admixta. Qui igitur vult laborem penitentie ferre debet hanc rosam in corde portare. Signat autem christus per rosam naturalem que pre ceteris floribus magis delectat visum suo colore. magis recreat olfactum suo odore. magis confortat gustum suo sapore. sic et christus est delectabilis ad intuentum. i. per. i. In quibus desiderant angeli prospicere est suscipi ad odorandum. **C**an. i. Trahe me post te currem in odore vnguentorum tuorum. Et dulcis ad gustandum. **ii. per. ii. Si tamen gustastis quod dulcis est dominus. non debet igitur fatigare fideles labor penitentie considerando hanc rosam in qua recepturi sunt tate claritatis visionem. tate suauitatis odorem. et tate satietatis refectionem. Tertia ratio est moralis. proferat enim signat quod per penam spine viciorum nostrorum conuertuntur in rosas virtutum. Unde dicitur Ambrosius in sermone quod per abstinentiam spine conuertuntur in rosas virtutum. pducit enim inquit penitentium in vltimo penitentiam superbia humilitate ebrietas sobrietas.**

te. Nec est intelligendum quod vitia per se producant virtutes cum contraria sint. scilicet quod per ieiunium fit quod quod prius erat libidinosus et sic castus. quod prius erat superbus efficitur humilis et mansuetus. quod prius ebriosus efficitur sobrius. *Esai. lv.* pro saluunca abies ascendet. et per vitica crescet mirtus. saluunca est herba spinosa dicta a saliendo eo quod se calcantes salire facit. Abies vero ab esido eo quod per ceteris arboribus longe eat et in excelsum pervineat. Per saluuncam igitur intelligitur amor mundi quod est spinosus. in iuxta illud *Mat. vij.* Nunquid colunt de spinis uvas etc. Et per sideratio facit homines resilire ab eius amore. *Naui. iij.* Omnis qui viderit te resiliet a te. Per abietem intelligitur amor dei quod facit aliam ascendere usque ad celum. *Urtica* facit puriginem. mirtus vero habet frigiditatem. Est igitur sensus quod per penitentiam amor mundi mittitur in amore dei. et purigo concupiscentie carnalis vertitur in refrigerium continentie. *Esai. xxxv.* In cubilibus in quibus prius dracones habitabant orietur viro calami et iunci: quia in cordibus peccatorum in quibus habitant dracones quod demones dicuntur per presentiam vitiorum: orietur per penitentiam viros virtutum. **S**ecundo haec dominica vocatur de panibus ex eo quod Christus quique milia hominum de quinque panibus saturavit. Sicut autem tunc saturavit de quinque panibus corporaliter: sic quotidie reficit fideles de quinque panibus spiritualiter. Primum est panis penitentialis: et iste conficitur de tribus farinae quarum una est tota amara: alia tota est dulcis: tertia est amara et dulcis. **C**etero ei penitens debet habere timorem et spem. Timorem quidem debet habere de consideratione pene eterne: et ista est farina amara. *Ezech. xij.* Panem tuum in conturbatione comedet. Multum ei penitens debet timere et conturbari quoniam considerat horribiles penas inferni *Job. xxi.* Quoniam recordatus fuero concutit carnem meam tremor. Secundo penitens debet habere amorem de consideratione celestis glorie et ista farina est tota dulcis. Nichil ei dulcius quam dei gloriam mente conspiciere et

ipsam desiderare. *ps.* Quare magna multitudo dulcedinis tue domine. De illo pane dicitur. *Luce. ix.* Beatus qui manducabit panem in regno dei. Tertio penitens debet habere spem de consideratione peccatorum et venie: et ista fama est dulcis et amara: amara quando considerat peccatorum multitudinem. *Esai. xxxviii.* Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritudine anime mee. Dulcis vero quoniam habet spem de venia obtinenda: *puer. xiiij.* Cor quod novit amaritudinem anime sue: ecce quanta amaritudo pro culpa in gaudio eius non miscebitur extraneus ecce gaudium pro venia. **D**esiderio panis est sacramentalis quem in festo pasche recepturi sumus et iste panis formatus fuit in archa vteri virginialis de farina eternali: id est deitate sempiterna: de farina antiqua. id est de carne ab adam traducta: et de farina nova id est de anima nouo creata. Iste panis sic formatus triplici igne fuit excoctus: scilicet igne amoris: de quo igne dicitur. *Luc. xiiij.* Ignem veni mittere in terram. **E**t isto igne amoris fuit inflammatus: quia propter amorem nostrum fuit passus. *Joh. xiiij.* Maiorem hac dilectionem nemo habet: ut animam suam ponat quis pro amicis suis. **I**gne doloris *Tren. i.* O vos omnes qui transitis per viam attendite et videte si est dolor sicut sicut dolor meus. **I**gne passionis. *ps.* Igne me examinasti etc. **I**tem idem *Ossa mea sicut cremis aruerunt.* **I**ste panis sic formatus et sic de coctus in quinque partibus vulnerum fuit incisus. Primum vulnus ut patrem reconciliaret. Secundum ut celestem annuam aperiret. Tertium ut ruinam angelicam repararet. Quartum sanctos de limbo educeret. Quintum demones subiugaret. Tertius panis est materialis quem quotidie petimus in oratione dicentes. panem nostrum quotidianum da nobis hodie. Istus panis pauperibus debemus communicare si volumus quod ieiunia nostradeo sint accepta et grata. Unde

postq̄ dixit dñs . Esa. lviij. Nonne hoc est ieiunium qd̄ elegi . Et subdit. Frāge esuriēti panē tuū . Dicit ei Petr⁹ raneñ. q̄ elemosyna puenit ieiunio sicut oleū lucerne sicut sol diei et sicut aia corpi. Sicut ei lucerna extinguit cū oleū deficit sic ieiunij meritū pdit cū elemosyna subtrahit Greg. Talia sūt sine charitate ieiunia qualē sine oleo lucerna. fumi grare qdē ⁊ fetere pōt: lucere nō pōt ēēt sicut sol diei. sicut ei sol nubes expellit ⁊ glaciē soluit . sic elemosyna pctm̄ extinguit. Eccli. iij. Elemosyna ei patr⁹ nō erit i obliuioe: ⁊ sicut i sereno glacies dissoluit: sic i elemosyna pctā tua soluumt. Est ēt elemosyna iūcta ieiunio sicut aia corpi. Sicut ei aia corp⁹ viuificat: sic elemosyna ieiunij gratificat. Et sicut corp⁹ morit qñ aia recedit: sic ieiunij meritū pdit cū elemosyna deficit. Quartus panis est infernalis qui conficitur ex peccatis. prouer. iij. Comedunt panem impietatis et vinum i quitatis bibūt. Nichil enim prodest a cibo abstinere et pane materiali nisi abstineatur ab isto pane peccati. Unde dicitur Esaie. lviij. Nōne hoc est ieiunium qd̄ elegi: dissolue colligationes impietatis: solue fasciculos depi mētes. Quidā habēt ipietates colligatas: quia ex mala cogitatione cadūt in delectationez: et de delectatiōe in cōsensum: et de cōsensu in op⁹ ⁊ de ope in cōsuetudinē. de cōsuetudinē in necessitatem peccandi habent etiā fasciculos pctōz depi mentes: qz cū deberēt de isto fasciculo diminuerē: semp volūt pctā peccatis addere. Sicut legif i vitas patrū q̄ scūs Anselm⁹ ostendente sibi angelo vidit tres viros. Un⁹ in nemo re faciebat fascē lignoz ⁊ sēp ligna addebat donec ferre non posset. Alius ifūdebat aquā i cisternā perforatā q̄ tota effluebat. Alius quandā trabē non in longum s; transversum in quādā eccliaz ducere volebat. Et exposuit angelus sibi q̄ primi sunt q̄

pctā peccatis addūt euz deberēt minuerē. Eccli. xvij. precare corā dño ⁊ minue offēdicula. Scōi sunt q̄ hñt cor suū p diuersa crimina pforatum ita q̄ si aliqua opa de gnē bonoz faciunt oia perdunt. Agg. i. Qui merces cōgregauit mittit eas in sacculz pertusum. Tertij sunt supbi qui nolūt ire recti sed transversi. nolunt se inclinare: s; eleuare: ⁊ iō cum porta sit angusta: in domū celestem intrare nō pñt. Math. viij. q̄ angusta porta ⁊ arta via que ducit ad vitam. Quintus panis est celestis quez scī māducabūt i mēsa xp̄i. Luc. xxij. Et ego dispono vobis regnū sicut dīspōsui mihi p̄ meus ⁊c. Sequitur. Sup mēsam meā. Ex q̄bus verbis hñt q̄ illud cōuiuiz habebit ministrantis nobilitatē. Cū d̄t. Ego: nō aliq̄s angelus: nō petr⁹ apls: nō aliq̄s aliū sc̄tus: s; ip̄e xp̄s. Eiusdē. xij. Amē dico vobis q̄ p̄cinget se ⁊ faciet homines discūbere: ⁊ trāsies ministrabit illis. habebit cōuiuiz ordinabilitatē cū dicit. Dispono vobis. i. i diuersis mēsis pono. Nam in vna mēsa erūt patriarche: in alia prophete: in alia apli: in alia martyres: i alia cōfessores: i alia vrgines. Btā aut virgo habebit vna mēsam per se a dextris filij collocatā. Joh. xiiij. In domo patris mei mansiones multe sunt. habebūt plenā satietatē: iō d̄t. Ut edatis ⁊ bibatis ⁊c. Cant. v. Comedite amici: bibite ⁊ inebriamini charissimi. habebūt mense nobilitatē: q̄ se debūt i eadem mēsa cū deo. Ideo dicit. Sup mēsa meā ps. filij tui sicut nouelle oliuaruz ⁊c. habebunt loci amenitatē. iō d̄t. In regno m̄o. Nu. xxiij. q̄ pulchra tabernacula tua iacob ⁊ tetoria tua isrl̄ vt valles nemo rose vthorti iuxta fluuios irriguit.

¶ Feria secūda. iij. ebdo. Ser. i.

Quenit ies⁹
in tēplo v̄dētes oues ⁊ boues Joh. ij. Quicūq̄ ies⁹ hierosolymā venie

bat statim tēplū strabat. Unde dicit
 Chrys. proprium erat boni filij vt
 venies hierusalem ad domū curre-
 ret patris. Tu autē imitator christi
 fact⁹ cū aliquā igressus fueris ciui-
 tatez primo añ oēm actum ad eccle-
 siam debes currere. In trās autem
 christ⁹ i templū oues ⁊ boues de por-
 ticu templi eiecit. Sacerdotes em a
 naritis sue cōsulētes iporticibus tē-
 pli oues ⁊ boues ⁊ colūbas faciebāt
 vēdi: vt veniētes e lōgiquo hostias
 suēirēt sparatās ne forte ex defe-
 ctu hostie recederēt ⁊ nihil offerret ⁊
 ne paupes q̄ denarios nō hēbāt se ex-
 cusarēt q̄ emere nō poterāt. Iō nū-
 mularios ponebāt ibi q̄ denarios ta-
 lib⁹ accōmodarēt. Nō ad vsurā: qz
 nō licebat eis: s; aliq̄ munuscula vi-
 lia: sicut viuas passas cicera: poma.
 Et hmōi accipiebāt ab eis. Sed q̄a i
 decēs erat i tēplo dei talia agere: iō
 xps zelū magnū assūpsit ⁊ oia talia
 de tēplo eiecit. In isto iḡ euāgelio
 tria notātur. primo qz xps magnū
 habuit zelū ⁊ magnā cōstātiā i vitio-
 rī punitiōe q̄ notat i hoc q̄ oues ⁊
 boues de tēplo eiecit. Secdo q̄ habu-
 it potentiā magnā i sui corpis resu-
 scitatione: q̄ notat i hoc q̄ dicitur
 Soluite templū hoc ⁊ i triduo reedi-
 ficabo illō. Tertio q̄ habuit magnā
 sapiētiā in secretorū cognitione:
 quod notat in hoc q̄ dicit. Iesus au-
 tem nō credebāt semetipsum eis: eo
 q̄ nosset oēs. A Circa primū est no-
 tādm q̄ christus nunq̄ fuit tam se-
 uerus in puniēdo sicut hic. Et ratio
 est quia fuit iniuria dei patris. Iniu-
 riā propriā christus patiēter porta-
 uit: sicut patz Joh. viij. quādo iudei
 dixerūt ei. Demonū habes. In inu-
 riis discipulorum xps se opposuit et
 eos excusauit. Sicut patz Mar. xv.
 quādo pharisei discipulos reprehē-
 derūt q̄ nō lotis manibus māduca-
 bāt. Iniuriā autē dei grauius pu-
 niuit sicut patz hic. Per hoc dat nob̄
 exēplū vt nos sicut faciamus. In-
 iuria enī aliqua aut redūdat in deū

aut in primum: aut in nosipos. In-
 iuria autē q̄ redundat in deū nō debe-
 m⁹ patiēter portare: sed grauius pu-
 nire hiero. Iniuriā meā patiēter tu-
 li: iniuriā autē dei ferre nō potui.
 Chrys. In pprijs iniurijs esse quez
 piā patiētem laudabile est iniurias
 ho dei dissimulare nimis impius. Si
 aut iniuria redūdat i primum debe-
 mus nos opponere. S; de multis di-
 cit. Ezech. xij. Nō ascēdistis ex ad-
 uerso: nec opposuistis vos iniurijs
 pro domo israel. Aliqui ho nō tātus
 nō opponūt se: sed etiā fugiūt. Joh.
 x. Mercenarius autē videt lupū ve-
 niētes ⁊ dimittit oues ⁊ fugit. Aliq̄
 tamen nō fugiūt corpore: sed mente
 De q̄ dicit Augu. O mercenarie
 lupum vidisti ⁊ fugisti. Forte dices
 Ecce hic sum nō fugi. Fugisti: quis
 tacuisti: corpore stetit: sed mēte fu-
 gisti. Si vero redūdat iniuria in nos
 ipsos debemus etiā patiēter porta-
 re: immo si volumus esse perfecti de-
 bemus iniuriantibus dare beneficiū
 cordis ipsos diligēdo beneficiū oris
 pro eis orando: ⁊ beneficiū operis
 eis benefaciēdo. Mat. v. Diligite li-
 micos vestros: quo ad bñficiū cor-
 dis. Bñfacite eis qui oderunt vos q̄
 ad bñficiū operis. Et orate pro per-
 sequētib⁹ ⁊ calumniātibus vos quo
 ad bñficiū oris. Circa scdm notādū
 est q̄ iudei p̄tra xpm versi sunt i ma-
 gnā indignationē ex eo q̄ occasione
 lucri sui auferēbat dū de tēplo oues
 ⁊ boues expellebat. Versi sunt i ma-
 gnū stuporē vidētes q̄ vnus hō mē-
 sas cāpsorū subuertebat ⁊ a talia ex-
 pellebat. Et hoc faciebat solus ad q̄
 multi sufficere non potuissent. Versi
 sunt i magnū timorē vidētes radiū
 fulgorē ex eius facie pcedere. Tra-
 dūt ei q̄dā sicut b; in hystorijs scho.
 q̄ fulgor radiosus egrediebatur ex
 oculis ei⁹: quo territi sacerdotes ⁊ le-
 uite nō poterāt ei resistere: ⁊ iō sic in-
 dignati sic stupefacti sic territi dixe-
 rūt q̄ signū ostendis nobis: q̄a hoc
 facis: q̄si dicerēt. Nō credimus tibi

Sermo. i.

hoc licere & ostende nobis signū q̄ cre-
dam⁹. Vel forte i dolo petebat vt si-
gnū faceret vt sic circa aliq̄ signa oc-
cupat⁹ ab eoz ifestatione desisteret
Xps aut̄ eis talis r̄fidit q̄ i maiorem
āmirationē ⁊ stuporē eos i duxit di-
cēs. Soluite tēplū hoc: ⁊ i trib⁹ die-
bus reedifica. illd. Iudei aut̄ itelle-
xerūt hoc de tēplo materiali creden-
tes q̄ vellet dicere si sū tate potētie
q̄ si illd tēplū destrueret possē i tri-
bus dieb⁹ reedificare: bñ possū de ip-
lo oues ⁊ boues eijcere. Et iō r̄fid e-
rūt ādragita ⁊ sex ānis edificatū est
tēplū hoc ⁊c. Illi aut̄ nō itelle-
xerūt de edificatione tēpli sub salomone q̄ se-
ptē ānis pfecta ē s; de edifi catiōe fa-
cta sub zorobabel q̄ ādragita sex an-
nis ipedientib⁹ inimicis p̄telata est
Christus autē intelligebat de tēplo
corpis sui: ac si dicat. Vos q̄ritis si-
gnū de mea p̄tate: et ego vobis dico
q̄ si corp⁹ meū dissolueritis p̄ mortē
ego illd resuscitabo p̄ meā r̄tutē. U
fm Glo. Vult dicere xps hoc tēplū si-
gnat templū corpus mei i quo nul-
la est macula. Et merito hoc figura-
le purgo: qui illud ab hoibus morte
solutum resuscitare diuina potentia
q̄o. B Dicitur autē corpus xpi tem-
plū multiplici rōne. p̄mo rōne di-
uine inhabitatiōis: qz i illo tēplo to-
ta diuinitas habitauit. Coll. ij. In
hoc habitat ois plenitudo diuinita-
tis corporalr. Iō v; tēplū q̄si tenēs
āplū: q̄a p̄tinuebat diuinitatē q̄ sic ē
āpla q̄ celū ⁊ terra ipam non possūt
cōtinere. ij. Paral. vj. Si celū ⁊ celi
celozū te nō capiunt q̄tomagis do-
mus quā edificauī. Scdo v; tēplum
rōne recōciliat iōis qz sicut de⁹ recō-
ciliatur in tēplo: sic deus pater re cō-
ciliat⁹ est in xpo. ij. Cor. v. De⁹ erat
in xpo mundū recōciliās sibi Augu.
Xps est de⁹ tēplū sacerdos ⁊ sacrifici-
cū. Deus: cui sumus recōciliati. Tē-
plū in quo sumus recōciliati. Sacer-
dos p̄ quē sumus recōciliati. Et sa-
crificiū: p̄ qd sumus recōciliati. Ter-
tio v; tēplū rōne fabricatiōis quia si

cut templū. xlvj. Anis fuit fabricatū
sic corpus christi fm Glo. fuit in tot
diebus nō dico organizatum sed de
exilibus organis q̄ habuit in instāti
cōceptionis ad nobilem q̄titatē est
deductū. Uñ fm qd v; in glo. hūc nu-
merq̄ diez perfectioni dñici corpis
cōuenire dictū est q̄tū ad mēbrozū
distinctionem: nō q̄tū ad formatio-
nem: qz in instāti fuit formatū et or-
ganizatur. In alijs autē pueris hoc
accipit qz corp⁹ ipoz supradicto nu-
mero formatur ⁊ organizatur. Quā-
tū ad tertiū notādū q̄ ei⁹ sapiētia ē
tāta q̄ omniū corda nouit. Unde v;
Ipsē enī sciebat qd esset in hoīe. Uñ
Leo papa. Ista ē sapia sūmi iudicis
iste tremendus aspectus cui molle ē
omne solidum et apertum omne se-
cretum: cui obscura clarēt muta res-
pondēt: silentiū cōfiteretur: et sine vo-
ce mēs loquitur. Qz igitur dei sapiē-
tia est tāta: ideo nullus ab ea se pōt
abscondere. ps. Quo ibo a spū tuo:
et quo a facie tua fugiam. Si ascen-
dero in celū tu illic es. ⁊c. C Quidā
em̄ sunt qui abscondunt se sub simu-
lato amore fingentes se amare cele-
stia: tamē cum nō amēt sed dei sapiē-
tia ibi est ⁊ eorum simulatū amorem
videt. Ideo dicit. Si ascēdero in ce-
lum tu illic es. Alij sunt q̄ abscondunt
sub simlato timore fingētes se time-
re dei iudicis cū tamē non timeant.
Ideo v; sily ibi adest. Et eozū simu-
latum timorem cognoscer. Ideo v;
Si descēdero ad infernū adest. Alij
sunt q̄ se abscondūt sub simulato ser-
mone qui aliud hñt in ore ⁊ aliud in
corde latent. Sed eoz cor diuine sa-
piētie manifestū est: ideo dicit. Si sū-
psero pēnas meas diluculo ⁊c. Si-
cut enī pēne scōz sunt virtutes ita
penne hypocritarū sunt simulati ser-
mones q̄bus fingunt se volare in ce-
lum. Et ideo v; diluculo: qz eoz ser-
mones vidētur habere lucē alicui⁹
veritatis. Sed tñ manus dei tales
deducit a sua hypocrisi: ideo dicit.
Manus tua deducet me. Alij sunt q̄

Feria. iiii. quarte ebdo. Ser. i.

etiōis quo ad malos. Māna dulcis exhortatiōis q̄ ad bonos. Et tabule moyſi in quib⁹ scripta erat dei. notaf̄ x̄tus discretiōis quo ad oēs. Istud etiā figuraf̄. iiii. Reg. vii. vbi d̄ q̄ ſa lomon fecit ſculpi in baſib⁹ tēpli leo nes boues: ⁊ cherubin. In leone fe rocitās. In boue māſuetudo ⁊ leni tas. In cherubin ſapientie imēſitas deſignaf̄: q̄ cherubin plenitudo ſa piētue interptaf̄. Prelat⁹ igit̄ qui d̄z eſſe baſis ⁊ ſuſtentamentū ecclie: d̄z h̄re ferocitatē leonū i corrigēdo ma los: māſuetudinē bouinā in fouēdo bonos ⁊ angelicā ſapientiā patientē leniter ⁊ ſapiēter ſuſtēdādo oēs. Tercio ex parte tēpli dei requiritur magna reuerentia ⁊ mūdicia: iō x̄p̄s iſm mundauit ⁊ purgauit. Pōt aut̄ dici q̄ illud tēplū extra q̄ eiecit iſta animalia ſignificat templum celeſte extra q̄ p̄iſcientur ſuperbi qui intel liguntur per boues qui cornib⁹ ſue potentie alios feriunt. Projiciētur etiā auari qui intelligunt per nūmu larios. Projiciēt libidinoſi: q̄ itelli gunt per colūbas que eſt auis libi dinofa. Projiciēt hypocrite: q̄ itel ligunt per oues: q̄ exteri⁹ veniūt in pellib⁹ ouū. Iſti oēs tanq̄ excōicati extra tēplū celeſte p̄iſciēt. Apo. xxi. Iſtis canes ⁊ venefici impudici ho micide ⁊ ydolis ſeruiētes ⁊ omnis qui facit mendaciū. Om̄s igit̄ tales tanq̄ excōmunicati extra templum celeſte p̄iſciēt. ¶ In ciuitate em̄ celeſti templū eſt ip̄e x̄p̄s rōne deita tis ⁊ humanitatis. Apoc. xxi. Tem plum non vidi in ea. Dñs em̄ de⁹ om nipotēs tēplū eius ⁊ agnus. In iſto templo quotidie fit officium. p̄. Bea ti qui habitāt in domo tua domine. Thob. xii. Per omnes vicōs hieru ſalem alleluja cantab̄. Q̄ igit̄ dā nati erunt excommunicati: ideo ſan cti non participabunt cum eis in lo cutione. Non enim cum eis aliquas locutiones habebunt: ſed ſemper fa cies ſuas ab eis auerſas tenebunt. p̄s. Auertifti nos retroſum poſt ini

micos noſtros. Nec participabunt cum eis in diuino officio quod fiet in celeſti templo. Eſaye. lxx. Ecce fui mei laudabunt pre exultatione cor dis: ⁊ vos clamabitis pre dolore cor dis et pre cōtitione ſpūs ylulabitis. Nec participabunt cum eis in ſalu tatione: quia eos non ſalutabunt: id eſt ſalutem eternam non optabunt. Immo ſicut dicitur in. p̄s. Letab̄ iuſtus cum viderit vindictam. Nec participabunt cū eis in menſa. Bea ti enī ſtabunt in menſa dei. Lu. xxi. Ut edatis ⁊ bibatis ſuper menſam meam in regno meo. Damnati aut̄ fame morientur. Eſa. lxx. Ecce fui mei comedent et vos eſuriētis. ecce ſerui mei bibent ⁊ vos ſitietis. Nec participabunt cum eis in ſacramen tis: ⁊ maxime in perceptione ſacra menti ſacramentorum. i. corporis x̄pi. quod quidam ſancti viri modo per cipiunt ſub ſacramēto: ſed tunc per cipient ſine velamento. Ipſi em̄ dā nati ſunt canes: ſed ſancti ſunt filij dei. Ideo d̄ Mat. xv. Non eſt bonū ſumere panē filioꝝ ⁊ mitte cambus.

¶ Feria tertia quarte ebdoma de quadrageſime. Sermo p̄m⁹.

Ad die feſto

mediāte aſcendit ieſus i tēplū. Joh. vii. Inter iudeos erāt diuerſi qui de chulto diuerſimode ſentiebant ſi cut patet in preſenti euāgelio. Qui dam enim illorum admirabātur di cētes. Quomodo hic litteras ſcit cū non didicerit. Alij tractabāt de mor te ſua. vnde dicit. Quid me queritis interficere hoīez ⁊c. Alij indignabā tur de progenie ſua dicentes. hunc ſciimus vnde ſit. Alij indignabātur de curatiōe cuiuſdam hominis quē curauit in ſabbato. Unde dicit. Mi hi indignamini quia totum hominē ſanum feci in ſabbato. Alij ſtudebāt de captione ſua. Vñ dicit. Querebāt ergo eū apprehendere. Quantū ad p̄mū q̄ x̄p̄s fecit patri ſuo magnam

Feria. iiii. quartae ebdo. xl. sermo. i.

reuerentiā. Admirabant enim iudei de sua sapientia. Sed ipse dixit. sapientiam suam non habere a seipso. sed a patre. Mea inquit doctrina non est mea: sed eius qui misit me patris. Christus enim patri suo omnia attribuebat scilicet miracula sua. **Joh. x.** Oportet que ego facio omnia in nomine patris mei hec testimonium perhibere de me. Verba suarum operum. **Eiusdem xiiij.** Verba que ego loquor vobis a meipso non loquor. Patrem enim in me manens ipse facit opera. Christus enim patrem suum maiorem se vocabat: et ideo sibi in omnibus deferebat. **Johan. xiiij.** Pater maior me est. **Ubi Aug. ad felicianum:** quod maior et minor dici potest tripliciter scilicet etate: sicut senior maior est puero. Forma sicut longior maior est paruo. Potentia: sicut fortior maior est imbecili et debili. Et subdit **Aug.** quod filius nullo istorum modorum minor est patre. Non etate: quia de principio patre constat in patre ipsum extitisse principium. Non forma quia non est factus ipse alius predicare quam deus. **Juxta illud Phil. ij.** Qui cum in forma dei esset etc. non potentia. quia omnia per ipsum facta sunt: et sine ipso factum est nichil. Qualiter autem ipse predicat esse maior determinat idem **Aug. sup ps.** utrumque inquit dominus dicit. ego et pater unum sumus secundum formam dei: et pater maior me est secundum formam serui. Quantum ad formam Christus magnam patientiam exhibuit: cum enim dixisset. quid mihi queritis iter facere iudei magnam opprobrium responderunt sibi di. demonum habes. sed Christus ad istum opprobrium motus non fuit. sed potius eos docere non cessauit. In hoc dat nobis exemplum ut quando iniurias recipimus iram nostram temperemus. **B.** ponit autem **Sen.** quatuor remedia contra illatas iniurias vinum est oblivioni tradere unde dicit iniuriarum remedium oblivio est. Unde et **cicero** in laudem cesaris dicit. nihil solebat obliuisci nisi iniurias. Secundum negare iniurias recepisse. Magnanimus enim nichil dicit sibi reputare iniuriam. **Ubi dicit idem Sen.** inquires quid faciet sapiens colaphis

percussus: dicit quod debet facere illud quod **Cato** fecit. Cum enim quidam ipsum iniure percussisset negavit se ab illo iniuriam recepisse. Tertium est quod dicit dissimulare se multa non audire nec videre. **Sen.** Non expedit omnia audire vel videre. multe iniurie nos transeunt ex quibus plerumque non accipit quod nescit. non vis esse iracundus: non sis iuriusus. Quartum est in ludum et solamen iniurias conuertere. **Ubi dicit idem Sen.** Circumscribenda est ira ut in ludum iocundus conuertat. **Ubi narrat idem quod cum Dyogenes** quandam canem cum lentulo haberet. lentulus tracta salua pingui in faciem eius expuit. ille faciem abstergens in ludum conuertit dicens. Affirmabo omnibus o lentille falli eos qui dicunt te os non habere. Circa tertium notandum quod Christus exhibuit rationem veridicam: indignabantur enim quod Christus sabbato curabat: sed Christus ostendit quod male mouebantur quia sepe pueros sabbato circumcidebant: corpora curabant. **Alia** soluebant. Multo ergo fortius ipse corpora et animas in sabbato curare poterat. **E.** Nullum enim Christus sanabat corporaliter quem non sanaret spiritualiter: et ideo si corpora licebat sabbato curare: multo magis animas curare licebat quia maiorem curam quilibet dicit habere de anima quam de corpore: et hoc multiplici ratione. Primum propter dignitatem / corpus enim de terra est formatum / anima vero ad ymaginem dei et similitudinem facta est. ideo dicitur **Eccli. x.** Filium mansuetudine serua animam tuam et da illi honorem. secundum meritum suum. Secundo propter necessitatem: anima enim est causa et principium omnium bonorum et malorum: corpus enim per se nullum bonum vel malum potest velle: nec facere per se plusquam lapis: et ideo indiget ala maiorum custodia quam corpus. Tertio propter vltimum finem. id est gloriam et felicitatem: corpus enim per se non est susceptibile glorie: sed tota felicitas et gloria que erit in corpore causabitur a gloria ipsius anime: et ideo dignus est: ut ipsam custodiamus quam corpus. **D.** Circa quartum notandum

Feria. iiii. quarte ebdo. xl. Ser. ii.

¶ **X**p̄s ostendit suā diuinā & humanam naturam. Nā q̄tū ad humanā naturā ip̄m cognoscebant. Un̄ dicebat: & me scitis: & vñ sim scitis q̄tū ad diuinam naturā cognoscebāt: vñ ait: sed est verus q̄ n̄ sit me quē vos nescitis &c. Quia igit̄ iudei cognitionē eius infirmā sciebāt. H̄is multi sunt filii qui despiciūt pauperes & ignobiles. Notandū aut̄ q̄ nobiles & ignobiles: q̄tū ad tria sunt eāles Sicut h̄ Sap. vii. scz q̄tū ad principū mediū & finē vltimū: om̄s em̄ ignobiles & nobiles similes h̄nt introitū: qz oēs de tra sunt formati & in v̄tre matris ex sanguinibus configurati & cum luctu & fetu emissi: vnde dicitur ibidem. Sum quidē & ego mortalis hō similis omnib⁹ ex ḡne terreno illi⁹ qui prim⁹ factus est: & primā voce similes oibus emisi plorans. Sc̄do sunt filii q̄tū ad mediū: qz oēs h̄nt similes aerē: nō em̄ est alius aer hōis ignobilis & nobilis habent similes terram: vñ sequitur. Et ego natus accepi cōmunem aerem & insimul factam decidi terrā Tertio sunt similes q̄tū ad vltimū finem: qz oēs ad eādē mortē & eodē h̄mes: & ad eandē putredinem deducuntur: & sequitur. Unus ergo introitus est oibus ad vitam & similes exitus. Job. xvij. c. Putredini dixi. Pater meus & mater mea & soror mea h̄mib⁹. Circa quintū ostendit x̄ps suā magnā miām: illi em̄ volebant eum capere: sed x̄ps eos cepit. Un̄ dicit̄. De turba aut̄ multi crediderūt i eū. Volebant quidem eum capere corporaliter sed ip̄e cepit eos sp̄ualiter. Est em̄ f̄mo dei sicut habet̄ qui dū capitur capit. Unde dictum est apostolis. Math. iij. Venite post me facia vos fieri piscatores hōim. Sicut autem dñs nos capi h̄ba sua in nos immitēdo. Sic & nos eum capimus ip̄m amando & deprecando. Un̄ Ambro. Un̄m dño facimus non cōpellendo sed fiendo: nō puocando iniur̄is sed lachrymis exorando nō blasphemando per superbiam sed per humi-

litatem merendo. o beata violentis que nō indignatione pcun̄t: sed miā cōdonat: quisq; em̄ violentior habebit ab ip̄o x̄po. Deinde subdit aggrediamur in itinere dñm & more latronū suis spoliare nitamur. cupiamus autē re aurū thesauros & vitam aggrediamur inq; non fuste. non ferro non saxo: sed mansuetudine bonis operibus & castitate.

¶ Eadē feria. iij. iij. ebdo. xl. ser. ij.

Tantum hominē sanū fecit in sabbato. Magnū est sanare hominē corporaliter: mai⁹ spiritualiter. maxmū est sanare vtrūq; mō talit̄ sanauit x̄ps hōiem. ideo d̄t totū hōiem sanū teci in sabbato fuit ver⁹ medic⁹ ad nos de celo transmissus vt oēs infirmitates n̄as curaret. ps. Qui sanat oēs infirmitates n̄as. p̄. Un̄ Aug. Magnus de celo venit medic⁹: qz p̄ totū mundū magnus iacebat egrot⁹. De isto igitur egroto & medico qui totū hominē sanum fecit: tria sunt videntia scz que sunt cause infirmitatis. q̄ sunt remedia curationis que sunt signa sanitatis. **A** Circa primū videntium q̄ quedam infirmitas causatur ex nimia comestione: tali modo infirmatus est adā qui de pomo vetito comedit: & ideo infirmitatem corporis & mentis incurrit. Istō etiā vicium gula i multis hodie dñatur. & ideo sepe infirmant̄. Eccl. xxxvij. In multis escis erit infirmitas: imo sepe multi moriuntur. ibidē. propt̄ crapulam multi perierunt: corpora em̄ pingua diu viuere non p̄nt: tum qz sunt modici sanguinis q̄ est cā vite tū qz calor naturalis sepe p̄ nimia pinguedine suffocat̄. tū qz via sp̄ūz sepe ad mēbra nimia pinguedine impedit̄: & sic mors sequit̄. Sc̄do causatur infirmitas ex nimia in frigidatione. peccatū enim mortale est nature frigide. ita q̄ ignem diuini amor̄ extinguunt. est em̄ aq̄ frigidissima q̄ extinguit diuinū amorē. hiere. vj. Sicut

Feria. iiii. quarte ebdo.

frigidā facit cisterna aquam suā: sic frigidā facit malicia aiam suā. **M**o etiam frigus pcti facit hoīem in bono ope pigrū. **P**rouer. xx. Propter frig^o piger arare noluit. peccatum em̄ phibet errare hoīem. i. cor. i. suuz dere per cōtritionē: et ipm̄ serere per bonā opationē: nō solū aut̄ pctm̄ anī mā facit frigidā: sed etiā cōgelatam ita q̄ resolui p̄t p̄ mortē: calefieri nō pōt per amorē dei. **E**ccli. xliij. Frigidus v̄tus aquilo flauit et cōgelauit crysall^o ab aqua. **T**ertio causat infirmitas ex nimietate et corruptione sanguinis. **S**anguis nimius est abūdantia terrenoz que est sepe cā pcti p̄s. **P**rodiūt quasi ex adipe liq̄uitas eoz. **S**anguis putridus est ipsa carnalis cōcupiscentia q̄ aiam maculat et coram deo putridā facit. **D**e q̄ sanguine d̄t **E**sa. i. Cū multiplicaueritis oīones vestras nō exaudīā. **M**ā n^o em̄ v̄re sunt plene sanguie. **O**see. iij. **S**anguis sanguinē tetigit: tūc sāguis sanguinē tangit: qm̄ vnū pctm̄ ad aliud adducit. **Q**uarto causatur infirmitas ex humor. i. vicioz corruptione. **P**s. Corrupti sunt et abhominabiles facti sūt: nō est qui faciat bonū non est vsq̄ ad vnū. i. vsq̄ ad xpm̄. **C**hristus em̄ de sancto sanguine fuit generatus et nat^o: nos autē ex corruptione viciosa sum^o cōcepti et nati et educati. **B** **S**ec̄do vidēdū q̄ sunt remedia curatiōis cōtra ipas infirmitates. **C**irca q̄d notanduz q̄ quatuor remedia attulit per q̄ istas infirmitates sanauit. **P**rimā em̄ infirmitatē sanauit per dietam qm̄. xl. dieb^o et xl. noctib^o ieiunauit nos etiā istas infirmitates gule ieiunando et abstinendo sanare debemus. **E**ccli. xxxvij. **Q**ui abstinēs est abijciet ad vitā: vt nō nostra ieiunia sint meritoria et possint volare ad deū debent h̄re duas alas. s. oīonē et elemosinā. **Q**m̄ em̄ auis non habet alas i terra remanet: qm̄ t̄m̄ vnā parū pōt volare qm̄ aut̄ duas velociter volare potest sic etiā qm̄ quis h̄z abstinētiā et nullā

elemosinā nec aliquā oīonē sua abstinētia manet in terra: qm̄ nō vnū istoz h̄z parū volare pōt: sed si ieiunat/orat/et elemosinā dat tūc ieiuniū in celū volat. **S**ec̄dam infirmitatē xps sanauit per sudorē qm̄ factus ē sudor ei^o: sicut gutte sanguinis decurrētis in terrā: ipse em̄ tot^o inflāmat^o fuit igne nostri amor^o q̄ ipsum sudare fecit: et nostram frigiditatem calefecit nos q̄ sudare debem^o lachrymas em̄ t̄do: tūc ei oculi sudāt qm̄ plorāt. **I**n isto aut̄ sudore lachrymarū hō frigid^o inflāmat^o: vñ d̄t **S**ieg. de magd. q̄ frigida venit inflāmata recessit. **I**n isto etiā sudore lachrymarū spūs sanctus libenter p̄morat. **S**en. i. **S**pūs dñi ferebat sup aquas: in isto etiā sudore lachrymarū diabol^o p̄tribulat et submergit. **P**s. Cōtribulasti capita draconū in aq̄s. **E**xod. xv. **S**ubmersi sunt quasi plumbū in aq̄s vehemētib^o. **T**ertīā infirmitatē xps sanauit et curauit p̄ minutionē qm̄ sc̄z i latere et manibus et pedibus minutionē fecit. **I**stā minutionē et nos facim^o: qm̄ venā oris nostri in cōfessione aperimus. **P**rouer. x. **V**ena vite os iusti: os impioz operit iniquitatem. **C** **A**liqñ em̄ sanguis est putrid^o: aliqñ est superfluus: aliqñ necessari^o. **T**ūc at̄ laudabilis ē minutio qm̄ sanguis putridus extrahitur superfluo diminiuit: necessari^o cōsuat. **S**anguis putrid^o est amor pcti: iste ex toto ē abijciendus. **S**anguis superfluus est amor mundi: qm̄ sc̄z q̄s amat diuitias ad superfluitatem. **I**ste est p̄ elemosinas diminiuēd^o. **S**anguis necessarius est amor dei q̄ est cā vite aie et iste sanguis est cōsuādus. **Q**uartā infirmitatē xps sanauit per amare medicine sumptionē. **P**s. **D**ederunt in escā meam fel: et in siti mea potauerūt me aceto. **I**stā medicinā amarā. s. dolorē et p̄tritionem cordis nos recipere debem^o: que q̄to erit amarior tanto ad expellēdo malos hūores erit vtuosior. **E**sa. xxxij. **A**marā erit potio bibēbus illā. **I**ste dolor

Feria. iiii. quarte ebdo. xl. Sermo. i.

assimilatur tortioni et dolori parturienti et dolori flentium unigenitum. **D** Iste enim tres dolores sunt maiores quam inueniri possunt: et ideo scriptura dat nobis intelligere quod dolor peccati non debet esse paruus: sed magnus vel maximus. De duobus primis dicitur Esai. xliij. Tortiones et dolores tenebuntur: et quasi parturientes dolebuntur: de tertio dicitur Hier. vi. Luctum unigeniti fac placentiam amaram. **E**t tertio videndum est quod sunt signa sanitatis. Circa quod notandum quod quattuor sunt signa sanitatis. primum est appetitus ordinatio. Tria autem sunt quod appeti possunt: nocua: superflua: et vtilia: siue necessaria: si enim post infirmitatem quod appetit nocua vel nimis superflua: manifestum est quod non est perfecte sanatus. Si vero appetit vtilia vel necessaria: perfecte sanatus est. nocua sunt male societates vel peccati occasiones quod sepe sunt causa peccandi. puer. xliij. Qui cum sapientibus graditur sapiens erit amicus autem stultorum efficiet similis. Superflue sunt diuitie mundane quod nimis superflue abundant. Illi igitur quod habent appetitum caninum terrena superflue appetendo perfecte sanati non sunt: de quibus psalmus. Famem patientem: ut canes. necessaria et vtilia sunt spiritualia que apostolus nos hortatur appetere: dicens. Col. iij. Que sursum sunt sapite: non quod super terram. Secundum signum est totius corporis et corporis fortificatio. Debet enim esse fortes in faciendo opera fortia. phil. iij. Omnia possum in eo qui me confortat. In perficiendo de bonis ad meliora. psalmus. Inbunt de virtute in virtute et cetera. Etiam potenter et perseveranter sustinendo aduersa iheb. xij. In disciplinis perseverate quis enim est filius quem non corripit pater. **T**ertium signum est coloris venustatio. Illi enim qui habent viridum vel croceum colorem non sunt perfecte sanati. Debet autem perfecte sanatus habere tres colores: iuxta illud Cant. v. Dilectus meus candidus rubicundus electus ex milibus. Debet habere colorem candidum per puritatem: rubicundum per charitatem: lucidum per lucidam conversationem. Et iste est color electus

ex milibus. Ille enim ex milibus eligitur qui inter malos sancte et honeste conuersatur. Quartum signum est leuitas et agilitas. Vere enim penitentes ad omnia mandata dei sunt valde agiles. Esai. xl. Qui sperant in domino habebunt fortitudinem assument penas: ut aquile volabunt et non deficiet. **S**ed peccatores autem sunt valde ponderosi et graues: ita quod nec deus potest eos portare hie. xliij. Vos estis onus preciam quippe vos Esai. i. Laboravi sustinens. Nec celus potuit eos sustinere: sicut pater in lucifero. Luc. x. Videbam sathanam sicut fulgur de celo cadentem. Nec terra eos potuit sustinere. Esai. xliij. Ecce dies domini veniet crudelis et indignatione plenus ad ponendum terram in solitudinem: et peccatores eius conterendos de ea.

Feria quarta quarte ebdomade. xl. Sermo primus.

Reteries iesus vidit hominem cecum a natiuitate Jo. x. Dominus noster sanando in hominibus sensus corporales sanauit et etiam spirituales. **A**ntiquum quod reddidit surdo auditum corporis reddidit sibi auditum mentis: illi auditum de quo dicitur in psalmis. Audiam quid in me loquatur dominus deus: quod sanauit mutum dans ori corporis: ut prefferret verbum de ore: dedit et cordi: ut dei dulcedinem preguaret: de quo dicitur in psalmis. Gustate et videte quoniam suauis est dominus. Quoniam illuminauit iustum cecum ut videret corporaliter: illuminauit ipsum in mente: ut videret spiritualiter: ideo per istum cecum illuminatum intelligere possumus peccatorem iustificatum. Circa cuius curationem tria videnda sunt. Primo genus infirmitatis: quod notatur: cum dicitur Vidit hominem cecum a natiuitate. Secundo modus curationis cum dicitur. Expuit in terram: et fecit lutum de sputo. Tertio effectus ipsius curationis qui notatur: cum dicitur. Abiit ergo et lauit et venit videns. **C**irca primum notandum quod cecitas spiritualis tribus modis causatur. primo modo. s.

Feria. iiii. quarte ebdomade. xl.

In putredine terre cupiditatis: quod figurat Thob. ij. vbi dicitur quod Thobias stercore hyundinis excecatus fuit. Ista stercoza sunt temporalia: de quibus dicitur phil. iij. Omnia arbitror: ut stercoza: ut christum crucifaciam. Periculum est autem: ut ista stercoza siue isti pulueres nimis diu adhereant. Pulueres enim recedentes cito ab oculis et pedibus efficiunt. Pulueres vero inueterati aliqui in substantiam carnis peruertunt: ideo omnes amonet: dicitur enim Mat. x. Excute puluerem de pedibus vestris: isti pulueres mundant adherent aliter affectibus sanctorum virorum: et aliter affectibus auarorum. Nam affectibus sanctorum adherent per modum forme accidentalis. Accidens est quod adest et abest propter subiecti corruptionem. In sanctis autem viris amor terrenorum et diuitiarum inest per modum accidentis. Quia si adiunt non corrumpunt eorum mentes per superbiam. Si desunt non corrumpunt per impatientiam. Talis erat apostolus qui dicebat phil. iij. scio abundare scio penuriam pati. scio abundare sine superbia: et penuriam pati sine impatientia. In auaris autem talis amor inest menti ipsorum per modum forme substantialis. Quia si diuitie adsunt corrumpunt eorum mentes per superbiam. i. Thim. vi. Diuitibus huius seculi precipue non sublimem sapere: vbi dicit Augustinus. quod vermis diuitiarum est superbia. Si vero diuitie desunt: corrumpunt eorum mentes per impatientiam. Eccl. v. Diuitie conseruate in malum dñi sui pereunt in afflictione pessima. Secundo causa cecitas mentis ex igne carnalis concupiscentie patet. Super cecidit ignis et non viderunt solem. Sicut igitur visus excecatur ad pelum cadentem sic libidinosus ad concupiscentiam ardentem. Nam ex pollutione carnalis concupiscentie fumositates ascendunt que oculum mentis obscurant et excecant. **C**um autem vas cordis per ignem male concupiscentie ebullit: triplex remedium adhiberi debet. Unum est quod vas ab igne debet remoueri. id est a colloquio et spectatione viciniorum mulierum se absentare. Eccl. ix. Auerte faciem tuam a muliere optata. et infra. Speciem mulieris aliene

multi admirantes reprobi facti sunt colloquium illi quasi ignis exardescet. Secundo debet ligna vel prunas. id est cogitationes ignitas a corde suo remouere et abscindere. Quia sicut dicitur puer. vj. Numquid ab scoldere potest homo ignem in sinu suo ut vestimenta illi non ardeant. Tertio debet aqua frigidam. id est penam asperam corpori suo imponere. Eccl. xj. Malicia vnius hore obliuionem facit luxurie magne. i. Cor. ix. Castigo corpus meum et in seruitutem redigo etc. Tertio causatur cecitas mentis ex timore superbie: quia sicut dicit Gregorius. Timor mentis est obstaculum veritatis: et ista cecitas est inducta a natiuitate. **D**ebet enim quodam superbia in affectu que est appetitus excellentie: et ista ortum habuit in celo: quoniam lucifer excellentiam dei appetiuit. Est alia superbia in intellectu que est appetitus immoderate scientie: et ista ortum habuit in paradiso terrestri: quoniam homo appetiuit scientiam dei: et est alia superbia in actu que est violentia irrogate iniurie et ista ortum habuit in mundo. quoniam. scilicet. cayn occidit abel fratrem suum. Merito igitur superbia est cecitas a natiuitate: que ortum habuit in ipsa angeli creatione: in ipsa hominis formatione. in ipsa mundi habitatione. **E**t circa secundum modum curacionis notandum est quod est triplex collirium. Primum est totum amarum quod conficitur ex felle piscis: quo Thobie oculi sunt sanati: ut habetur Thob. xj. Et representat christum prout fuit in pambulo: vbi tanquam piscis fuit assatus et felle potatus. Ista autem amaritudo passionis debet sanare cecitatem inductam ex carnali voluptate: quod seruus non debet delectationes querere quando videt dominum suum amaritudinibus repleri Augustinus. Sub spinoso capite non debet membrum fieri delicatum sed collirium est totum dulce: quod conficitur ex fauo mellis quo sanati sunt oculi ionathe et illuminate: ut habetur i. Re. xij. Et significat christum prout erat in regno suo. vbi erit totum dulcis ecccl. xliij. Spiritus meus super mel dulcis. Mel quidem in superficie est dulce:

Sermo. ii.

in medio dulcis: in profundo dulcissimū
¶ Sācti quidē ex visōe corporis xp̄i
habēt delectationes dulces ex cogita
tione aīe ipsius dulciores ex contēpla
tione pfunda deitatis habēt dulcissi
mas. Et illud colliriū debet expellere
cecitatē causatā ex puluere terrene cu
piditatis: qz scdm Aug. oēs diuīte de
berēt contēni: vt saltē vna hora posset
videri facies dei. Tertiuꝝ colliriū est
ex parte dulce et parte amarū: qd con
fictur ex salina q̄ est dulcis: et terra q̄
est amara: de quo habet hic: et signat
xp̄m prout erit in iudicio. vbi erit dul
cis bonis: et amarus reprobis. Et illud
colliriū debet expellere cecitatē indu
ctam ex timore electionis: qz tūc sup
bi humiliabunt et depument. Esa. ij.
Dies dñi exercitū sup oēm superbū
et excelsum: et sup oēm arrogātē et hu
miliabit. ¶ Circa tertiū. s. effectū cu
rationis notādū qz hō erat supbus et
insipidus et imūdus: ideo xp̄s in terraz
expuit sup oculos lutū posuit. et vt se
lauaret p̄cepit. Qz igit̄ erat insipidus
ideo in terrā expuit. Per salinā intelli
git̄ dei sapiētia q̄ d̄t Eccl. xxiiij. Ego
ex ore altissimi pd̄ij. Tūc ergo xp̄s sa
linā expuit: qñ diuinā sapiētia hōi
terreno infundit. ¶ Salina vero ali
qñ est dulcis/aliqñ amara/aliqñ insipi
da. Salina dulcis est sapiētia diuina
que sp̄itualia facit dulcescere. Sali
ua amara est sapiētia carnis q̄ sp̄ualia
facit videri amara et carnalia dulcia:
de ista duplici sapiētia dicitur. Rom.
viij. Qui em̄ scdm carnē sunt q̄ carnis
sunt sapiunt: q̄ vero scdm sp̄m q̄ sp̄s
sunt sentiūt. Salina insipida est sapiē
tia mūdāna: hōes em̄ mundani insipi
di sunt: intantūqz non possunt sentire
dulcedinē dei. vnde d̄t de sc̄to sp̄u Jo.
xiiij. quē mundus non p̄t accipere: qz
non videt eum nec scit eū. Sc̄do qz hō
erat superbus: ideo lutum sup oculos
eius linit: lutū linire est vilitatē hu
manā hōi ad mortem reducere: et
talīs reductio est hōi causa hūilitatis
Michae. vi. humiliatio tua in medio
tui: mediā em̄ p̄supponit vtrūqz ex

tremum. q. d. causam habes humilita
tis: si respicias tuā natiuitatē: et vitā
et mortem. Unde quidā interrogauit
quēdam philosophū dicēs. Quid sum.
et quid ero. Ille respondit.
Sperma feūdū/saccus stercoꝝ: et cib⁹
vermum. Tertio qz hō erat immun
dus: ideo p̄cepit ip̄m lauari qui em̄
immundus est per pctm̄ debet lauari
aqua confessionis. Hierē. iij. Laua a
malicia cor tuum hierē: vt salua fias.
Qui aut̄ lotus est debet seruare se mū
dum. Esa. i. Lauamini mundi estote:
sed illi qui lauat se in. xl. et post pascha
se inq̄nant: sunt tanqz canes immundit
tanqz porci fetidi: tanqz aratores stul
ti. De duobus primis. ij. Pe. ij. Canis
reuerſus ad vomitū et sus lota in vo
lutabro luti. De tertio Luc. xi. Nemo
mittens manū suā ad aratrum et re
spiciens retro aptus est regno dei.

¶ Eadem. iij. fe. iij. ebdo. xl. Ser. ij.

Buit ergo

lauit et venit vidēs. Qñ
aliquis cecus. i. pctōr sit
sp̄ualiter illuminat⁹
sunt signa. Unū ē qñ re
cte vadit et recte incedit: ideo d̄t fab̄st
ergo. Scdm est qñ oēs maculas licet
minimas in se p̄pendit et eas abluat:
ideo sequit̄ et lauit. Tertiuū est qñ cla
re videt oia et cognoscit: et hoc est qd
sequitur. Et venit vidēs. ¶ Circa pu
mū notādū qz quilibet iustus q̄ est sp̄ua
liter illuminatus debet ire recte non
distorte. Esa. xxvij. Semita iusti recta
est: et rectus collis ei⁹ ad ambulandū
Qñ vero aliq̄s distorte incedit/ vel in
via errat perfecte illuminatus nō est.
ideo monet ap̄ls hebreo. xij. Rectos
gressus facite pedibus vestris: vt non
claudicans quis erret magis autē sa
netur. ¶ Videam⁹ ergo q̄ sunt illi q̄
vadunt per viā rectam: et qui vadunt
per viā distortā. Primo ergo per viā
rectā vadunt pauperes xp̄i: per viā
distortā vadunt auari. Est em̄ rectum
cuius medum non discrepat a suis ex
tremis: quilibet hō habet duo extre

Feria.iiii.quarte ebdomade.

ma. s. natiuitatē et mortē inter hec duo extrema est vnū mediū scz vita. Tūc igit̃ hō recte icedit qñ suū mediū. i. vita nō discrepat a suis extremis. i. a natiuitate et morte. Natiuitas igit̃ hoīs et mors sunt cū paup̃tate: qz hō nudus nascit̃ et nudus morit̃. Job. j. Nudus egressus sum de vtero matris mee et nudus reuertar̃ illuc. Qñ igit̃ mediū hoīs. i. vita est cū paup̃tate. tūc est vita recta qz mediū ei⁹ cōcordat cum extremis tales sunt de quibus d̃r Math. v. Bt̃i paupes spū qm̃ ipsorū est regnū celorū: sed si alijs hz natiuitatē pauperē et vult habere vitā locupletē. tunc non vadit vitā rectā: qz suū mediū discordat a suis extremis. de talibus dicitur Mat. xix. Facilius est camelū p̃ foramen acus transire q̃ diuitē intrare in regno celorū. Camelus est in p̃cipio et in fine dep̃ssus: et in medio gibbosus et signat auarū qui in natiuitate et in morte est medicus et i vitā vult eē diuitis sarcinar⁹. Scdo p̃ viā rectā vadūt humiles et māsuēti. p̃ viā aut̃ distortā vadūt supbi. hō ei vlt̃ et despecte nascit̃ et morit̃ qñ alijs habet vitā despectam et abiectā p̃pter deū. i. humilem tūc vadit p̃ viā rectā: qz suū medium cōcordat cū suis extremis. De talib⁹ dicit Berñ. Disce vnde venis et erubescē vbi sis et ingemisce quo vadis et cōtremisce qñ em̃ hz natiuitatē et mortē despectā et vult habere vitā elatam tunc non vadit per viā rectā. Eccl. x. Quid superbis terra et cinis. q. d. mirum est cum sis terra. i. de terra in ventre formatus: et iterum in terrā seu cinerē sis redigēdus: et tñ in vita vis eē elatus. Tertio per viā rectā vadūt homines qui sunt in mūdo mortificati: per viā aut̃ distortā vadunt delitiosi et dissoluti. hō enim cum fletu nascitur et cum dolore et fletu moritur Sancti igit̃ viri q̃ habēt vitam suā cum luctu vadunt per viā rectā. de quibus dicit̃ Mat. v. Beati qui lugēt qm̃ ipsi consolabuntur. Quando vero quis habet natiuitatem et mortem sibilem: et vult habere vitā risibile non

vadit viā rectā. de talibus d̃r Job. xvi Tenent tympanū et cytharā et gaudēt ad sonitū buccine. ducūt in bonis dies suos ei in puncto ad infernū descendunt. C Secundū signū q̃ quis sit illuminatus est qñ maculas etiā minimas in se aduertit et eas abluit. quāto em̃ quis illuminatus et magis sanct⁹ fuerit. tanto magis oēs maculas etiā minimas citius dephendit. sicut pōt ostendi per tria exēpla: quorū duo prima ponit Chry. Vnū est qz in loco pulchro et mundo modice imundicie statim apparent. In loco aut̃ imūdo etiā magne imundicie non apparēt. Secundum est qz in veste alba modica macula statim ṽ in veste autē nigra etiā magne macule nō vident̃. Tertium est qz in aere radio solari perūso minuti pulueres cōspiciuntur in aere vero nō radiato non cōspiciuntur: sed parum prodest maculas recognoscere et eas non lauare: et ideo signanter dicit ab̃s: et lauit. Qui autē maculas vult lauare debet ad similitudinem mulieris i speculo respicere et maculas q̃ sūt sunt in facie eius abluere. Unde dicitur Ero. xxxviii. fecit labrum eneam cum basi sua de speculo mulierum etc. Dicitur in hysto. scho. q̃ labrum enē erat vās lauatorium: et in circuitu labri sup̃remi erant specula mulierum: in quibus sacerdos posset videre si quas maculas in facie habere: et eas lauare posset: et sic mundus ad sacrificandum deo accederet. Per illud speculum intelligimus christū incarnatū Speculum em̃ fit de vitro et plumbo neqz em̃ vitrum per se: neqz plumbus per se potest facere speculum sed vitrū qz conunctū seu cōmixtum. vitrū em̃ est lucidū: plumbum vero habet colorem terreum. Per vitrū em̃ intelligit̃ diuina natura: per plumbum vero humana natura. homo enim nō poterat speculari in diuina natura propter suā immēsam claritatem. i. Thim. vi. Lucem habitat inaccessibile quā nullus hominum vidit sed nec videre potest nec in natura humana propter suam

Sermo. i.

impuritatē. Prouerb. xx. Quis potest dicere mundū est cor meū: purus sum a peccato. ideo coniunctum est vitruū diuinitatis cū plūbo nostre humanitatis. et sic vnum speculū est effectū q̄ x̄ps est verus deus et verus homo. **D** In hoc igitur speculo oēs maculas possumus speculari et eas per aquam. i. cōfessionem mūdare et lauare possumus. superbus ibi speculari deformitatē sue superbie: quia ibi videbit magnā humilitatē. **Marci. xi.** Discite a me quia mitis sum et hūilis corde. Auarus ibi speculari deformitatē sue auaricie et cupiditatis deformitatē: quia ibi videbit magnā paupertatē. **ij. Cor. viij.** Scitis grām dñi n̄ri iesu x̄pi: qui cum diues esset. p nobis egenus factus est. Gulosus ibi speculari deformitatē sue voracitatē: quia ibi videbit magnā sobrietatē. **q̄. xl.** diebus et. **xl.** noctibus ieiunauit: et nunquā carnes legi comedisse nisi de agno paschali ppter p̄ceptū legis. **E** Tertium signū est q̄ peccator sit illuminatus q̄n̄ clare videt et cognoscit. Ista autē cognitio in duobus consistit. Primo in cognoscendo seipm. **Uñ** in libro soliloquiorum dicit **Aug.** Ora q̄ breuius potes. **Et** respondet **Aug.** deo semper nouerim te et nouerim me oratū esse. **S**cdo ista cognitio est in cognoscendo deū in p̄senti: et suā potentia et suā bonitatē cognitio aūt potētie generat in nobis timorem qui timor facit nos recedere a malo. **scdm̄ illud Prouerb. xv.** Per timorem autem dñi declinat ois hō a malo. cognitio bonitatis generat in nobis amorē: q̄ quidem amor inducit nos ad bonum quia sicut dicit **S:eg.** Non est amor dei octosus: operat̄ est magna si est: si autē operari negligit amor non est. **C**ognitio autē nostri generat in nobis humilitatē. iuxta illud **Mich. v.** humiliatio tua in medio tui. humilitas autē est custos ois virtutum: quia sicut dicit **S:eg.** Qui ceteras virtutes sine humilitate cōgregat quasi puluerē in ventū portat. **E**t sic patet q̄ hec duplex cognitio. s. dei et n̄ri est causa toti n̄re salutis. nā cogni-

tio potētie dei generat timorē q̄ facit vitare malū. **C**ognitio bonitatis dei generat amorē qui facit operari bonū. **C**ognitio autē nostri generat humilitatē que nos conseruat in vitatione mali et operatione boni.

Cferia. v. iij. ebdo. xl. Sermo p̄mus

Nabat iesus

in ciuitatē q̄ vocatur naym: et ibant discipuli eius cū eo: et turba copiosa plebis. **Cū** autē appropinquaret porte ciuitatis: ecce defunctus efferebat̄ filius vnicus m̄ris sue. **Luc. viij.** **Q̄** hystoria huius euangelij satis est plana: ideo ad mortalia trāseamus. **D**e isto igit̄ adoleſcēte quattuor d̄r sc̄z q̄ erat mortuus q̄ extra portā erat delatus q̄ portabat̄ sepeliēdus: et q̄ plangentius multitudīne erat vallatus. ideo merito per ipm̄ intelligi pot̄ peccator in mortali positus. **P**rimo ergo erat mortuo peccator aūt assimilāt mortuo quia ad istar mortui est fetidus: frigidus et p̄derosus. **A** Est autē cōscientia peccatoris fetida triplici de causa. **P**rimo quia est latina diaboli q̄ libēt̄ habitat in loco fetido et immūdo. **Uñ** demones nō poterūt mitti in colūbas quia nō amāt simplicitatē: neq̄ in turtures quia nō diligūt castitatē: nec in agnos siue ioues quia nō diligūt inocētā sed in porcos quia amāt imūdiā. **vñ d̄r Job. xl.** quia ipse diabolus habitat in locis humētib⁹. i. lutosis et fetētib⁹. **S**cdo est ei⁹ cōscientia fetida: quia sentētia peccati eo q̄ spurcie ois peccatorū habitat ibi. **Isa. xxxiij.** Ibi cubabit lamia q̄ntum ad peccatū luxurie q̄ d̄r habere pedes ednos et cetera feminea: ibi habet foueā erici⁹ q̄ntū ad peccatū superbie: quia superbi semp̄ sepūgunt: ibi cōgregati sunt milui alter ad alterū: q̄ntū ad peccatū rapacitatis et auaricie. **T**ertio est ei⁹ cōscientia fetida: quia mortua est sine vita dei: aia quidem a qua recessit de⁹ est mortua eius sepulchrū est corpus p̄prium qd̄ quis videat̄ a foris speciosum tñ v̄ e⁹ spur-

Feria. v. quarte ebdo.

ticia pleni. Mat. xxiij. Ne vobis scri-
 be et pharisei hypocrite q̄ siles estis
 sepulchus dealbati: q̄ a foris apparēt
 hoībus speciosa intus aut̄ sunt plena
 ossibus mortuorū & os spurcitia. Sc̄do
 pct̄ tōr est frigid⁹ eo q̄ est sine igne amo-
 ris diuini: amor q̄ppe dei ē ignis. Lu.
 xij. Ignem veni mittere in terram & c.
 Chry. Qui nō habet ignē amoris dei
 in hyeme est: etiam si fuerit in media
 estate: ideo dñs monet vt rogem⁹ deū
 ne i tali hyeme moriamur dicēs. Ma.
 xxiij. Orate vt non fiat fuga vestra in
 hyeme vel sabbato. ve aut̄ p̄gnātibus
 et nutrientibus illis diebus: S̄ fuga
 aut̄ in hoc loco est mors: q̄ tunc aīa fu-
 gatur a deo vt rationē sibi reddat: ab
 angelo proprio vt cōtra ipsam testimo-
 nium perhibeat a diabolo vt ipsam ad
 tartara rapiat: a proprio scelere vt cō-
 tra ipsam accusationem proponat: cor-
 pus etiā a vermibus fugatur vt ipm
 comedant: diuitie fugantur a parenti-
 bus vt ipsas diripiāt, orandū est ergo
 ne fuga nostra. i. mors n̄ra fiat in hye-
 me vel sabbato. Illi moriūtur in hye-
 me qui moriūtur sine igne amoris di-
 uini. Illi in sabbato q̄ moriuntur ocio
 & torpore operis boni. Orādum est ne
 moriamur pregnātes vel nutrientes:
 illi moriūtur pregnātes q̄ bona p̄posi-
 ta que conceperunt nō cōpleuerunt: il-
 li nutriētes moriuntur q̄ peccant sub
 spe longioris vite vel sub spe diuine
 venie et vsq̄ ad mortem deducūt. C
 Tertio pct̄: est pōderosus. nihil em̄
 est ponderosius pct̄: q̄ pct̄: quia do-
 minus habet inmensam fortitudinem.
 Job. iv. Si fortitudo querit̄ robustissi-
 mus est. celum habet firmissimā soli-
 ditatem. Job. xxxvij. Tu forsitā cū il-
 lo fabricatus es celos qui soliditissimi
 quasi ere effusi sunt. Tertio terra ha-
 bet soliditatem. Eccl. i. Terra aīit in
 eternū stat: et tñ pct̄m̄ ita pōderosum
 est q̄ nec deus ipm pōt portare hier.
 xxiiij. Si dixerint q̄ onus dñi dices
 ad eos: vos estis onus proūciam q̄ppe
 vos loquitur dñs ad similitudinem il-
 lius q̄ portat onus graue. q̄ int̄m̄ pon-

derat q̄ ipm p̄icit. Esa. xliij. Prebui
 sti mihi laborē in iniquitatibus tuis: nec
 celū potuit ipm sustinere: sicut pct̄ in
 lucifero cur⁹ supbia sic fuit pōderosa
 q̄ celū fregit et ipse subito cecidit. Lu.
 x. Videbā sathanā. sicut fulgur de ce-
 lo cadentē: nec terra ipm potuit tole-
 rare: sicut pct̄. Nūe. xvj. In dathā et
 abirō: q̄ terra sub eoz pedibus rupta
 fuit & eos viuos deuorauit: ecce q̄ tam
 pōderosum est pct̄m̄ q̄ p̄ sui pōderosi-
 tate deū p̄mit: celū frāgit et terrā scin-
 dit. D Sc̄do iste mortuus extra por-
 tā erat delat⁹. Ubi notādū q̄ x̄ps tres
 mortuos suscitauit. Unū in domo. s. fi-
 liū p̄ncipis archisynagogi: vt dī Ma.
 ix. Aliū extra domū: sicut dī hic. Aliū
 sepultū et fetidū in monumento: sicut
 lazaru. Jo. xj. E Quid aut̄ ista signifi-
 cēt dī Aug. in li. de sermone dñi in mō-
 te pct̄i sunt tres differētie: in corde: in
 facto: & in cōsuetudine. Una ē quasi in
 domo q̄. s. cōsentit libidini. Alia iā p̄-
 lata quasi extra domū cū in factū p̄ces-
 sit cōsensus. Tertia cū p̄suetudine ma-
 la tāq̄ mole terrena p̄mit̄ animus q̄st̄
 in sepulchro iā fetēs: tūc igit̄ pct̄: est
 mortu⁹ in domo: q̄ est in cōsensu pct̄i
 tūc est extra domū q̄. p̄cedit ad opus
 pct̄i: tūc mole p̄mit̄ & feret q̄ est in cō-
 suetudine pct̄i: q̄ igit̄ dñs suscitāt & re-
 uocat aliq̄s a p̄sensu pct̄i hoc ē magnū
 q̄ ab ope hoc mat⁹: q̄ h̄o suscitāt a cō-
 suetudine: hoc ē maximū. Sed hoc no-
 tādū q̄ filia archisynagogi fuit suscita-
 ta eiecta multitudine: p̄ner cēturionis
 corā multitudine: & lazarus etiā corā
 multitudine & ea flēte: nā fleuit martha
 fleuit et maria magdalena fleuit x̄ps
 fleuerunt iudei. Per puellā igit̄ in do-
 mo suscitātā intelligit̄ pct̄: occultus
 q̄ deū offēdit: ideo d̄z facere penitētiā
 in occulto vt deū placet per puerū ex-
 tra domū stelligitur peccator manife-
 stus q̄ deū offēdit et primū scādaliza-
 uit ideo d̄z facere penitētiā manifestā
 vt deū placet et proximū edificet. Per
 lazaru quatruiduanū intelligit̄ pct̄: cō-
 suetudinarius q̄ deū offēdit & primū
 scandalizauit et a deo se nimis elōga-

¶ Feria. v. iiii. ebdo. Sermo. ii.

tuit: id est dicitur facere penitentiam manifestat
et acquireret sibi sanctorum virorum suffragia:
ut sic placet deus edificet. primum: et
paulatim possit appropinquare ad deum
¶ Tertio iste mortuus portabatur se-
peliendus: sic et peccator est sepeliendus in in-
ferno. Juxta illud Luc. xvj. Mortuus
est dives et sepultus est in inferno. Porti-
tores autem eius ad sepulturam interna-
le secundum Ambrosium super Lucam sunt quatuor
specialia dicta. Quidam deportatur
a terra per appetitum terrenorum si-
cut auari. alii ab aqua per appetitum
deliciarum: sicut luxuriosi. alii ab aere
per appetitum ambitionum: sicut su-
perbi. alii ab igne per iram et odium
sicut iracundi. ¶ Quarto ille mortuus
plangentium multitudine fuit vallatus
per quod dicitur intelligi quod peccator dicitur a mul-
tis plangi seu flere. Prius est fieri a deo.
Mich. vij. Ne mihi quia factus sum sicut qui
colligit racemos vindemie in autu-
no. plorat ei Christus et diabolus col-
ligit oves suas magnas. id est animas om-
nes magnas et ipse vix potest ha-
bere parvas. Esaye. i: heu consolabor
super hostibus meis et vindicabor de in-
imicis meis. Glosa. More patris
eos licet inimicos plangit et percutit.
Tertio plangitur ab angelis: sicut enim
gaudet de conversione peccatorum iuxta illud
Luc. xv. Gaudium est angelis super uno
peccatore penitentiam agente et sic dolent
et plorant de eorum peccatione.
Esaye. xxxij. Ecce videntes clamabunt
angeli pacis amare flebunt. Tertio
plorandus est a seipso. Hier. vi. Lu-
ctum unigeniti fac tibi planctum ama-
rum. Item Michae. i. facias tibi pla-
ctum velut draconum et luctum quasi
strutionum. Mulier amarissime plo-
rat quoniam unigenitum suum amittit dra-
cho plangit quando elephas caput su-
um coterit: strutio ululat quando ova
sua perdit: sic peccator debet flere quia
diabolus animam suam unigeni-
tam extinxit quia caput suum id est
Christum abstulit et quia omnia me-
rita sua eum perdere fecit. Quarto
flendus est a quolibet christiano.

Augustinus. Sunt ne in te o christia-
ne viscera misericordie qui plangis
corpus a quo recessit anima: et non plā-
gis animam a qua recessit deus. Ec-
cle. xxxj. Super mortuum plora: defi-
cit enim lux eius: super fatuum plora
deficit ei sensus: modicum plora super
mortuum: quoniam requiescit. nequis-
simi enim nequissima vita super mor-
tem fatui luctus. mortui septem dies
fatui autem et impij omnes dies vite
illorum. ¶ Ex quibus verbis habetur
quod tres sunt plorandi. scilicet mortuus
ideo dicitur super mortuum plora et fa-
tuus. ideo dicitur et super fatuum plora:
et homo impius siue nequissimus. ideo
subiungit. nequissimi nequissima vita
super mortem fatui: ac diceret. fatuus
est peior quam mortuus: sed adhuc ho-
mo nequissimus siue impius peior est
quam fatuus. Isti igitur tres sunt ploran-
di. scilicet mortuus: fatuus: et impius: sed
differenter: quia mortuus est plorandus
paruo tempore: fatuus vero est ploran-
dus omni tempore vite siue impius
autem flendus est et in tota vita sua
et post mortem suam. Unde subdit
luctus mortui septem dies. fatui autem
et impij omnes dies vite illorum.

¶ Eadem. v. feria. iij. eddo. xl. Ser. ij.

Et hec vidua

erat et c. Ista vidua mul-
tum flebat ex eo quod uni-
cum filium suum perdidit. et
iste dolor generabatur in
ea ex quatuor causis. scilicet ex eo quod erat
mulier. ex eo quod erat mater ex eo quod
erat vidua: et ex eo quod erat filius unicus.
¶ Primo quidem generabatur in ea do-
lor ex eo quod erat mulier: naturaliter enim
mulieres patiuntur magis et compatitur
quam viri. ex eo quod habent animum
magis mollem. unde mulier dicitur quasi
mollis: et hoc id secundum philosophum. in
omni genere animalium femine sunt molliores quam
viri preter ursam et leopardam. unde
quoniam inuenitur aliqua mulier seuera po-
test dici et vocari vrsa vel leoparda.
Mulier enim naturaliter est frigida: et

Feria. v. quarte ebdo.

ideo naturaliter est magis passibilis vir aut sicut et calidus naturaliter. et iam non sic de facili patitur nec compatitur. id de filii morte vel eius aduersitate magis dolere quam pater ex eo quod est magis mollis et passibilis. In filiis autem honore ac sublimitate plus naturaliter gaudet quam mater quod est magis magnanimus. Istud aperte insinuat. puer. x. filius sapiens letificat patrem. filius stultus mestitia est matris sue. Secundo causabatur in eadolor ex eo quod mater erat: naturaliter enim plus mater filium diligit quam pater et ideo magis dolet de morte eius: de amissione enim rei quam magis diligimus magis dolemus. **B** Quare autem mater plus diligit filium quam pater tres sunt cause. Prima est quod illud circa quod plus laboramus: plus diligimus. Mater autem plus laborat quam pater circa filios: tam portando quam in parturiedo: quam etiam in educando. **T**hobie. iij. Memor enim esse debes que et quam tanta pericula passa sit propter te mater tua in utero suo. Secunda causa est: quod illam rem plus diligimus quam certitudinaliter magis nostram esse scimus. Mater autem pro certo scit quod filius de se generauit. Pater autem si credit: tamen certum non est. **U**nus Judas dixit ad beniamin. Sen. xliij. Ipsum enim solus habet mater sua. Non enim ausus fuit dicere ipsum solus habet pater suus: quod sciebat quod pater certus non erat. Tertia causa est: quod illam rem plus diligimus in qua plus iuris nos habere scimus. Mater autem habet maius ius in corpore filii quam pater: quod scribitur philosophi. plus est ibi de substantia matris quam patris. Tertio causabatur iste dolor ex eo quod erat vidua: nam vidue sepe decipiuntur: quod sunt sine viro conciliatore. **J**odan. Mar. xij. Deuorant domos viduarum sub obtentu prolixe orationis. Sepe etiam molestantur. quod sunt sine viro defensore. **J**odan. vi. **E**sa. i. defendite viduam. Sunt etiam sepe in tristitia: quia sunt sine viro solator. Et ideo graue peccatum est contristare iterum contristare. **H**iere. xxiij. viduam nolite contristare. **J**ob. xxix. Cor vidue solatus suus

est. **R**eligio mundana immaculata apud deum et patrem hec est. visitare pupillos et viduas in tribulatione. **Q**uia igitur vidue filios amittunt multum dolent quod remanserunt ei loco viri solatoris defensoris: et consolatoris. Quarto causabatur in ea iste dolor ex eo quod erat vnica. Si enim alios filios habuisset super eos solata fuisset. et ideo amissio vnicigeniti est nimium dolorosa. **V**nus scriptura quia vult exprimere aliquem luctum nimis dolorosum assimilatur ipsi luctui vnicigeniti. **C** Tres ei sunt luctus dolorosi: vnus est in presenti mundo quod peccator lugere debet de eo quod deum offendit. Et iste luctus assimilatur luctui vnicigeniti. **H**ier. vi. Luctus vnicigeniti fac tibi planctum amarum. **S**ecundus erit in iudicio quia peccatores christum videbunt in carne humana cum stigmatibus vulnerum que pro ipsis pertulit: et iste luctus assimilatur luctui vnicigeniti. **Z**acha. xij. Aspicient ad me quem perixerunt et plangent planctu magno quasi super vnicigenitum et dolebunt super eum quasi doleri solet in morte vnicigeniti. **T**ertius luctus erit in inferno ubi non erit aliqua lux: sed tenebre perpetue. **U**bi loco festiuitatis erit perpetuus luctus: et loco cantici planctus eternus. **I**lle planctus similis assimilatur planctui vnicigeniti. **A**mos. viij. Occidet sol in meridie: et tenebrescere faciet terram. **I**nfernaliter in luminis. Et conuertam festiuitates vestras in luctum: et ponam eam quasi luctum vnicigeniti: et nouissima eius quasi diem amarum. **Q**uia autem hic fit mentio de vidua id de ipsis viduis tria videamus. **E**t primo quot sunt genera viduarum. **S**ecundo quot sunt regule ipsarum. **T**ertio vtrum sit melius stare in viduitate quam transire ad alium virum vel ad secundum coniugium. **D** Circa primum notandum quod sicut dicit augustinus. tria sunt genera viduarum. **U**num est quod intendit epulis et delictis. **S**ecundum quod intendit cure domus et filiis alendis. **T**ertium est quod die ac nocte intendit orationibus et ieiuniis. **P**rimae vidue sunt male. **D**e quibus dicitur. **T**hym. v. Vidua que in delictis est viuens: mortua est: et ei viuens sit: corpe est tamen mortua mente. **S**ecunde sunt bone et

Sermo.ii.

magis qm nutrit filios suos in tiora dei. i. Tim. v. Si qua vidua filios vel nepotes hz: discat domū suā bh regere et mutū vicē reddere parētib⁹ hoc ei acceptū ē corā deo: et infra. Si qd aut suaz et maxie domesticoz curā nō hz fidē negavit: et ē infideli deterior. Tertie sūt opte De qb⁹ dī ibidē. Viduas honora q̄ he vidue sūt. Et Circa scōz notādū q̄ apls fecit regulā viduaz q̄ hz quattuor capitula. Primum est: vt sint in ofone deuote Uidē. i. Thim. v. Que sūt aut he vidua ē: et desolata speret in dño: et instet obsecrationib⁹ die ac nocte. De hoc h̄ exemplum in anna vidua De qua dī Luc. ij. Qd nō discedebat de tēplo ieiunjs et obsecrationibus seruiens deo die ac nocte. Exēplū de illa vidua q̄ importune iudicem interpellabat quam domin⁹ ad exemplū adduxit: cū ad orandum induceret vt h̄ Luc. xvij. Scōm capitulū est vt non sint ociose Uñ apls reprehēdit aliquas viduas dicens. i. Thim. v. Simul autem et ociose discūt domos discurrere. Periculū est mulieri cū sit occiosa. Dñs ei posuit adā et euā in paradiso terrestri vt ibi operarent. sed diabol⁹ quadā vice inuentēs feminā ociosam eam aggressus est et ipsam tentauit: et in pctm fecit ruere ipsam et virū. Ideo dicit hiero. Semper aliqd boni facito vt diabolus te inueniat occupatum. Sicut ē in aqua stante generantur h̄mes sic i aia ociosa generatur male cogitationes. Eccl. xxxij. Multam malitiam docuit ociositas. Tertiu capitulum ē vt non sint verbose. Uñ Apl⁹ quas dā viduas reprehēdit dicens. i. Thimothēū. v. Non soluz aut ociose. sed et verbose loquētes que non oportet. Quāuis ei verbositas sit reprehensibilis in viris precipue th in feminis et maxime in viduis. Nā scōm Chrys. Mulieres sunt incaute molles et fragiles Qz sunt incaute iō de facili decipiunt. Qz sunt molles: iō ad bonuz et ad malū cito flectunt. Qz sunt fragiles: iō facili suppetant. Id diabolus

non est aggressus viruz: s; feminam. Sciēs q̄ femina facili⁹ decipere⁹ cuz sit sex⁹ incautior: et citi⁹ flectere⁹ cuz sit sex⁹ mollior: et facili⁹ vincatur cuz sit sex⁹ fragilior. Quartū capitulum ē vt nō sint curiose. Uñ apls q̄ dā diduas reprehēdit dicens. i. Thim. v. Nō solū ociose: sed et curiose discūt circūire domos. Legit de naturis aialū q̄ turtur amisso pparistat in nido et raro discurret. Sic vidua raro dz discurrere de domo in domū: s; dz morari in nido dom⁹ ppe ibi silētio habitādo. vñ in nido scētie tue ipa mūdādo: vñ in nido scētie ecclie. ofonib⁹ Ustendo. Et Circa tertiu notandum est q̄ meli⁹ ē esse in viduitate q̄ transire ad scōm cōiugiu q̄ttuor de causis. Prā qz maioris castitatis ē iudiciū Qñ em mulier toties nubit: signuz ē magne incōtinentie. i. Thim. v. Adolescentiores viduas deuota. Cū at luxuriate fuerit xpō nubere volūt Ibidē. vidua eligatur q̄ fuerit vnus viri vxor. In aliqbus em aibus inuenitur hoc: vt postq̄ vna morit̄ reliqua alteri nō sociatur. Bern. Pudeat ad nogoch honestatis rationē non posse in homie qd natura pōt in voluere. Hiero. in. li. contra Iovinianum. Porta minor cū laudaretur qdam bh morigerata que scōm acceperat virū rñdit Felix et pudica matrona nunq̄ preter semel nubit. Scōm qz hoc est signuz maioris amoris ad pmū virum: qñ. i. amore pmi mariti nullū aliū vult h̄re. Cuz ei ambo fuerint vns caro: mortuo viro mulier remansit semimortua et ideo amplius nubere nō deberet. Refert. hier. vt supra q̄ cum valeria rogaretur scōz virū accipe. Rñdite se hoc nō posse facere. qz pm⁹ adhuc viuebat q̄ diu em inquit vxor o vir meus semp amore viuet in corde meo. Idē etiā refert ibidem q̄ cum marcia catonis nollet itez nubere et virū defūtu sēp lugeret Interrogata quē diem haberet vltimū sui luctus ait quē et vide vltimū. Tertio qz hoc est ad maiorē securitatē Vidua em ē dña sui et ipace vi

Feria. vi. quarte ebdo.

uit et si accipit virum exponit se discrimini: quia forte habebit virum rixosum et durum. Unde refert hier. ut supra quod cum anna rogaret ut scilicet nubere. Respondit non se hoc facere quia bonus habuerat virum: et si scilicet acciperet: aut ille esset bonus aut malus. Si bonus semper esset in timore ne ipsum perderet. Si malus semper esset in dolore: quia post bonum virum tantum pessimum sustineret. Quarto quia ad seruandum deo maiorem libertatem habet. s. **Cor. viij.** Qui sine vxore est sollicitus est qui sunt domini: et mulier innupta et virgo cogitat qui sunt dei ut sit sancta corpore et spiritu: que autem nupta cogitat qui sunt mundi: quomodo placeat viro. Hiero. in epistola ad paulum. Sancta et nobilis melancia nostri temporis inter christianos naturas nobilissima cum calefcente ad huc mariti corpusculo necdum humano duos filios perdidit rem dicurus incredibilem: sed christo teste non falsam stetit immobilis et ad pedes aduoluta christi quasi ipsius teneret arrisit et dixit. **Expediti** tibi seruitura sum domine quia me tanto onere liberaisti.

Feria. vi. quarte ebdo. Ser. i.

Grat quidam

lingua lazarus a bethania de castello marthe et marie sororum eius Joh. xi. Cum quadam die christus hierosolymis predicaret et inter cetera diceret. Ego et pater unum sumus. Iudei ipsum cum discipulis suis lapidare voluerunt: sed ipse de manibus eorum euadens abiit trans iordanem longe a bethania per diem. Dum autem ibi esset lazarus infirmatur: sorores eius nuntium miserunt domino dicentes ecce quem amas infirmatur. **A** Sed quare non iuerunt personaliter sicut regulus et centurio. Ad hoc respondet Chrysostomus. quia vehementer perfidebant de christo: et ideo sperabant quod per nuntium faceret quod petebant. alia ratio est scilicet eundem Chrysostomus. quia a lucis detestabantur. tertia ratio est secundum Theophilum quod non decet de facili mulieres circuire. **B** Aliam questionem facit hic augustinus. quare. scilicet non dixerunt veni et sana

vel iube et fiet sicut dixit centurio qui ait. dic tamen verbo et sanabitur puer meus sed tamen dixerunt. domine ecce quem amas infirmatur. Et respondet augustinus. siue glo. quia sufficit amantem nunciare necessitate amantis: quia non deserit quem amat. **U**l' potest dici quod in sanitatem fratri suo non petierunt sed christi voluntati miserunt quia nesciebant quid magis patri expediret utrum scilicet sanari vel infirmari vel mori christus autem nuntiavit eis per nuntium: infirmitas: hec non est ad mortem. Et tunc christus in loco ubi nuntius eum iuenerat mansit duobus diebus. id est christus mansit secundu[m] Augustinum et Chrysostomum. donec lazarus exspiraret: sepultus iaceret atque feteret ut sic miraculum magis apperere. quarta autem die dixit iesus discipulis suis: eam in iherosolima iterum et c. **C** Circa autem istud miraculum fuerunt quedam retrahentia: quedam iducetia: quedam concomitantia: et quedam subsequetia retrahentia fuerunt tria. scilicet retrahentia discipulorum qui christum volebant retrahere ne in iudeam pergeret primo scutiendo sibi timorem dicentes. Rabbi: nunc te querunt iudei interficere et lapidare et iterum vadis illuc. ipsi autem hoc non dicebant concomitendo christo: sed maxime timendo sibi obsequis: quibus respondit christus: nonne duodecim hore sunt diei: hic appellat se diem et. xij. aplos. xij. horas: ac si dicat hore sequuntur diem non dies horas: sic et vos debetis se qui voluntatem meam: non ego vestram: et si voluntatem meam quod super dies secuti fueritis non offendetis. et id est: si quis ambulauerit in die non offendit: si autem voluntatem vestram que est nox secuti fueritis offendetis. **D** Vel aliter: nomen. xij. hore sunt diei. quod d. non debemus credere quod iudei perseverent in voluntatem me lapidandi: quia sicut hore mutabiles sunt sic et affectus hominum et frequenter sepius mutantur cor hominum: in die quod hore: et id est qui ambulat in die. id est in pace sicut et ego et vos non offendit aliquem. id est securi eamus. **S**ecundo volebant eum retrahere assignando bonam rationem: nam cum christus dixisset. lazarus amicus noster dormit: responderunt domine si dormit saluus erit. quod d. scilicet Augustinus. Non oportet quod propter hoc vadat: quia somnus

Sermo. i.

egrotantiū est salutis indicium. Et que-
rit hic Augu. Quomodo discipuli sic
erant stulti q̄ crederent x̄pm velle ire
per tot stadia ad excitandū dormiētē
z respōdet q̄ credebāt x̄pm loq̄ i enis
mate sicut sepe cōsuevit. X̄ps autē de
dormitione mortis intelligebat: sicut
exponit euangelista. **S** Dicunt autē
mortui dormiētes trib⁹ de causis. Pri-
mo p̄pter spem rōnis: q̄ sicut de dor-
miente est spes q̄ debeat euigilari: sic
de mortuo est spes q̄ debeat resurge-
re. **I**. Thel. iiii. Nolumus vos ignora-
re de dormientibus vt nō cōtristemini
sicut et ceteri q̄ spē nō habēt. Sc̄do p̄
pter facilitatē orōnis. Aug. Dhs tāta
facilitate excitat te de sepulchro: quā-
ta tu excitas dormiētē de lecto. Ter-
tio p̄pter meliorationē immutationis
sicut em̄ dormiētes surgūt meliorati
in melius mutati sic et mortui boni re-
surgēt in melius immunitati. **I**. Cor. 15.
Seminat in corruptiōe: resurget in in-
corruptionē. Tertio voluerūt x̄pm re-
trahere ostendēdo magnā turbatio-
nem: et hoc q̄n Thomas dixit eamus
z nos vt moriamur cū ip̄o. q̄. d. ex quo
se vult exponere morti moriamur oēs
Sc̄dm autē glo. nō fuit verbū turbatio-
nis sed amoris. **U**n̄ d̄t ecce ver⁹ amā-
tiū affectus aut cū eoviuere: aut cū eo
mori. Sc̄dm vero Chry. fuit verbum
formidinis z timoris oēs em̄ discipuli
vt ibidem dicit iudeos timebāt: super
oēs alios thomas: sed x̄ps nō dimisit
nec p̄pter eorū amorē nec p̄pter ip̄orū
timorem. In hoc dat nobis exēplum
q̄ ea q̄ sunt ad gl̄iam dei z ad vtilitatē
alarū nō debem⁹ dimittere: nec p̄pter
priuatū amorē: nec p̄pter alicuius per-
turbationē: nec propter aliquā formi-
dinē. **S** Sc̄do fuerunt quedā inducē-
tia: z ista fuerunt tria. Primum est ho-
nor paternus: vñ dixit: infirmitas hec
nō est ad mortē: sed ad gl̄iam dei. **S**
Circa q̄d sciēdū q̄ est: q̄dā infirmitas
q̄ est ad mortē corporis tm̄. **I**. s. sc̄dū mar-
tyrū. Alia est infirmitas q̄ est ad mortē
vtriusq̄ q̄ est dānatorum. Infirmitas
autē lazari nō fuit ad mortē corporis

q̄ nō fuit a morte detentus: s̄z resuscitatus. Nec fuit ad mortē aie q̄ gr̄a fuit plen⁹. Nec fuit cū morte dānato-
rū: q̄ nō de sc̄dit ad ifernū cū dānat⁹:
s̄z in iymbū cū patrib⁹ suis sc̄ct⁹: z iō
fuit p̄ gl̄iam dei vt glouificet filio dei p̄
illū: q̄ et de⁹ p̄ ei⁹ resuscitationem est
glouificat⁹ z x̄ps de⁹ ē magnifestat⁹. **S**
Sc̄d⁹ iductiū fuit amor. vñ dixit la-
zar⁹ amic⁹ n̄ dormit: iō diligebat ies⁹
lazar⁹ et mariā z marthā sorores eius
isti enim quada⁹ sp̄ali familiaritate
x̄po fuerūt p̄fici: ita q̄ lazarus voca-
bat eum amicū suū: maria magistrū
suum: z marthā hospitē suū. **T** Ter-
tiū iductiū fuit p̄ passionis affectus.
Cōpatiebāt em̄ x̄ps amico suo defun-
cto q̄ iacebat in tāto fetore et miseria
p̄patiebāt sororibus dilectis q̄ erant
in tanta tristitia: cōpatiebāt quoda⁹
mō subūpsi: q̄ carebat p̄sentiatā bo-
ni amici: et iō his trib⁹ consideratiōi-
bus in tm̄ cōpassus est q̄ cōpassionem
ōndit verbo. cum dixit. **V**bi posuistis
eum et est verbum piē cōpassionis
q̄. d. p̄ pi⁹ cōgr̄edo de filio defūcto et
sepulto. vbi posuistis filium meū ita
x̄ps quadam pia cōgr̄atione dixit. vbi
posuisti amicum meum: ostēdit etiaz
ipsam cōpassionē signo. q̄ lachry-
mas fudit: ostēdit in facto: quia ip̄s
resuscitauit. Tertio fuerunt quedam
cōcomitācia: z ista fuerunt tria. Pri-
mum fuit qlapidez remouere fecit di-
cens tollite lapidum. Poterat enim
christus ip̄s facere resurgere nō re-
moto lapide: vel solo verbo poterat
remouere lapidem. sed voluit vt ip̄s
accederent et viderent et fetorem sc̄-
tīrent et de miraculo non dubitarent
nec dicere possent q̄ fantasma fuerit
vel q̄ alius fuerit qui resurrexit.
T Certificati enim sunt per omnes
corporis sensus: scilicet per vocem
quando dixerunt: venite et videre p̄
visum quando ipsum fasciatum exi-
re viderunt p̄ tactum q̄n lapidē leua-
uerunt z vincula soluerunt per audi-
tum q̄n audierunt: lazare veni foras
p̄ olfactum q̄n fetorē senserunt. **S** z

Feria. vi. quarte ebdo. xl. ser. ii.

undū cōcomitans fuit q̄ x̄ps fremuit
z seipm cōturbauit lachrymas fudit
q̄s q̄dē x̄ps voluit: vt sc̄dm Theophi
lū se esse vex hōiem ostēderet qz ta
les passiōes in deū cadere nō possunt
vt iō hoc fecit sc̄dz hiero. qz dōlebat
q̄ amicū suū ad istā miserā reuoca
bat: vel iō hoc fecit vt nos instruat q̄
debem⁹ cōpati miseris aliorū. Terti
um cōcomitās fuit qz patrē orauit di
cēs: p̄ gr̄as tibi ago: nō autē hoc fecit
vt idigeret orōne: qz eiusdē potestat⁹
erat cū patrē: z qz multos sanauit sola
iussione: s̄z ideo orare voluit vt osten
deret q̄ nō erat contrari⁹ deo: sicut iu
dei sibi iponebant. Unde subdit ego
autem sciebam: q̄ semp me audis: sed
propter pplm q̄ circūstat dixi. Vel iō
orauit vt ostendat q̄ miracula face
ret virtute dei non potestate diabolī:
sicut iudei sibi imponebant. Vel ideo
orauit vt doceret nos in nostris ne
cessitatibus ad orōnis suffragium eē
recurrendū. **R.** Quarto ponuntur q̄
dā subsequētia: inter illos em̄ qui ibi
aderant: q̄dā erant boni sicut discipu
li: quidā autem mali sicut iudei: ex
isto em̄ miraculo boni facti sunt me
liores: qz discipuli in fide fuerūt am
plius cōfirmati. Maloz autem q̄dam
facti sunt boni: qz ad fidē sunt conuer
si. sicut ibidem habetur. Quidam fa
cti sunt peiores: de q̄bus d̄r. Collega
runt ḡ pontifices et pharisei consiliū
z c. Quidam fuerūt dubij de quibus ē
incertum vtrum fuerūt conuersi vel
non: de q̄bus d̄r. Quidam autē ex ip̄is
abierunt ad phariseos et dixerūt eis
oīa que fecit iesus vt dicit Glo. siue a
liquid nūciādo vt crederēt siue pro
dendo vt seuerent. Eodē mō accidit
de predicatione veritatis: qz q̄daz de
ipsa veritate de bonis efficiuntur me
liores: sicut sunt mansueti: quidam de
malis efficiuntur boni. sicut ad peniten
tiā cōuersi: quidā in sua malicia per
seuerāt vt obstinati: q̄daz nec peiores
nec meliores efficiuntur: sicut tepidi.
Eadē sexta feria quarte ebdoma
de quadragesime. **Sermo. secundus**

Aligebat ie

sus marthā et mariā so
rorē ei⁹ z lazarū. Jo. xi.
In isto enāgelio ponū
quedā vnde boni z iusti
debēt gaudere: quedā de q̄bus pctōres
debēt timere: quedā vnde ipsi pctōres
debent sperare: z quedā vnde tribula
ti consolationem debent recipere. **A**
Boni em̄ audientes q̄ a x̄po diligunt
multū gaudere debēt. **U**ndicū h̄ic: dī
ligebat Iesus mariā z c. Boni autem
sunt in vita cōtemplatiua: aut sunt in
actiua: aut sunt in penitētia. **I**ste sunt
tres vie eūdi ad celum. **P**rima via est
ire per viā cōtēplatiuā: ista signat p̄
Mariam que ad pedes x̄pi sedebat: z
eius visione et locutione pascebatur
ista via est diuturnior q̄ actiua: qz illa
finitur: ista non aufertur: ideo dicitur
pars optima que non aufertur ab ea.
Actiua em̄ vita est t̄m in presenti non
in futuro. **I**bi em̄ nō est necesse q̄ ali
quis aliquem induat: qz veste immor
talitatis sunt omnes iduti: nec aliquē
potet vel pascat: quia omnes sunt sa
turitate pleni. **N**ec q̄ in hospitio reci
piat: qz omnes sunt in propria patria
constituti: nec q̄ aliquem infirmū vi
sitet: quia nullus ibi infirmatur. nec q̄
ad sepulchrum vadat: quia ibi nullus
mouitur. **S** **S**ecunda via qua itur ad
celum actiua vita est et ista significa
tur per Marthā que pauperes z pere
grinos recipiebat hospitio et ista via
est vtilior et fructuosior q̄ prima. **E**st
em̄ vtilior proximo: qz inde sustentat̄.
Est vtilior facienti: quia inde remune
ratur. **B**ona em̄ temporalia non sunt
nostra propria sed sunt nobis accōmo
data nō sunt mansura sed transitoria:
non sunt preciosa sed vilia: elemosy
na enim facit vt accommodata sint p̄
pria: quia que pauperibus damus pro
pria habem⁹. **P**etrus Rauē. **W**a pau
peri vt detur tibi: qz quicquid pauperi
dederis: tu habebis quod pauperi nō
dederis alius habebit. **I**dem. **S**i h̄ic
mansurus es que tua sunt h̄ic depone

Fe. vi. iiii. ebdo. Sermo. ii.

si illuc itur^{es} hic q̄ tua sunt cur relin-
 quis q̄ relinquēda seruat: alienorū cu-
 stodes est nō suorū. facitem ea q̄ sūt
 trāsitoria vt sint perpetua: siue ppria
 2 secura Amb. hereditas in tuto lo-
 co ponit̄ q̄ deo custode seruat̄ Petrus
 rauēn. Quicq̄d paup accipit pater ce-
 lestis suscipit 2 i celo recōdit. Augu.
 Quasi fedus traiecitū hīc facis cuz
 deo tuo: hic das res perituras: ibi reci-
 pis sine fine māsuras. facit etiā ele-
 mosina: villia vt sint p̄ciosa: qz terram
 mutat i celū: vnū vertit in cētuplum.
 Petr⁹ rauēn. Da pauperi: vt accipias
 celū da nūmū: vt accipias regnum. da
 micā: vt accipias totū panē. Et sub-
 dit. Deus vnū accipit 2 centū dat: 2 ta-
 men nolunt homines cū deo h̄re con-
 tractum. Quātum deus diligit vitam
 actiua ostenditur per hoc q̄ nō de ra-
 chel per quā significatur vita contē-
 platiua: sed de lya p̄ quā significatur
 vita actiua nasci voluit. Tertia via
 eūdi ad celū est per penitētā. Si em̄
 aliquis per mortale pctm̄ a vita cōtē-
 platiua vel actiua recessit vnū sibi
 restat remediū. s. q̄ recurrat ad peni-
 tentie suffragium 2 tunc qui erat mor-
 tu⁹ per culpa⁹ resurgit p̄ p̄niam. Iste
 significat̄ per lazaru^m resuscitatū. Dili-
 gebat igitur Iesus maria^m et martha^m
 2 lazaru^m. C. ¶ Quia xp̄s diligit fer-
 uēter 2 tēplāter vtiliter operātes: 2 a
 pctō resurgētes. Qui nō est in nume-
 ro istorū triū a deo nō diligit̄: s; odit̄:
 Isti sunt tres viri illi de quib⁹ dicit̄.
 Eze. xiiij. Tres isti viri. s. noe: daniel.
 et Job. in sua iusticia liberabunt alias
 suas. Per noe qui deo archam fabri-
 cavit: et in fluctibus rexit significat̄
 actiui q̄ sepe fluctuationib⁹ exponun-
 tur. Per danielē qui celestes visiōes
 aspexit: intelliguntur cōtēplatiui. per
 Job qui interpretat̄ dolēs: intelligun-
 tur penitētes qui de pctis suis dōle-
 re debent. Scōo in isto euangelio po-
 nunt̄ quedā: vñ pctōres debent multū
 timere. Multū em̄ debent timere pec-
 cantes: qz nunq̄ ppria virtute a pctō
 possunt exire: sicut nec lazarus potu-

isset resurgere nisi de virtute. D.
 ¶ Et sup hoc ponit̄ triplex exemplū.
 Primum ponit̄ ab arcenio qui dicit̄ q̄
 hō pōt se p̄ se in foueā precipitare: sed
 p̄ se nō pōt inde exire. Et illud exēplū
 p̄tinet ad auaros: de quibus dī Elay.
 xxiij. Formido et fouea 2 laque⁹ sup
 te q̄ habitatores terre. Auarus enim
 semp est i formidine ne diuitias suas
 pdat. Sēper est i fouea p̄funde cupi-
 ditatis: qz nūq̄ pōt satiari. Semp illa
 q̄at⁹ est a diabolo: qz nūq̄ vult restitu-
 re. Scōz exēplū est Chryso. q̄ dicit q̄
 sicut nauis fracto gubernaculo: illuc
 ducit vbi tēpestas voluerit: sic hō p̄di-
 to auxilio gr̄e dei nō facit qd̄ vult: sed
 quod diabolus. Et illud exēplū perti-
 net ad luxuriosos q̄ sūt i mari carnalī
 u⁹ voluptatū: q̄ lz videant̄ dulces: tñ i
 veritate sūt amare: vñ prouer. xxiij.
 Oculi tui videbūt extraneos: 2 cor tu-
 um loquet̄ pueria: 2 eris dormiens in
 medio mari: 2 quasi sopit⁹ guberna-
 tor amisso clauo. i. dei auxilio. Tertiū
 exēplum est eiusdē Chryso. qui dicit
 anteq̄ peccem⁹ liberi sumus. Sed si
 semel opib⁹ diaboli nos obligaueri-
 mus: iā nra h̄tute liberari non possu-
 mus. Sicut em̄ pp lya facit regē: tñ iā
 factū nō pōt expellere: sic postq̄ ho-
 mines thronū diaboli in cordibus su-
 is posuerunt: iam nullus pōt eos cor-
 rigere nisi de⁹: 2 istud exēplū p̄tinet
 ad supbos q̄ diabolū suū regem fece-
 runt: iuxta illud Job. xli. Ipse est rex
 sup oēs filios superbie. Tertio in isto
 euangelio ponunt̄ quedā: vñ pctōres
 multum sperare debent. Lazarus em̄
 erat mortuus et sepultus et fetidus: 2
 tñ resurrexit ad vitam: p̄ qd̄ datur in-
 telligi q̄ q̄tūcumq̄ sit aliquis grauis
 pctō: tñ cū dei auxilio potest ad peni-
 tentiā resurgere. Debet tñ q̄libet deū
 rogare ne in pctis p̄fundetur. Et si p̄-
 fundat⁹ fuerit debet recurrere ad deū
 vt nō demergatur hoc mō orabat pro-
 pheta: dicens. Nō me demergat tēpe-
 stas aq̄ 2c. Tunc tempestas aq̄ hōlem
 demergit q̄s grauius tentatio pcti im-
 pellit. Tunc profundum absorbet q̄s

lia
 portat

Sabbato quarte ebdo. xl.

profunditas vicioꝝ ipsum detinet. Tunc puteus sup os suū viget qñ in desperationē ductus cōfiteri non audeat: vbi dicit Augu. Si cecidisti o hō non claudet puteus sup te os suū: sed tu nō claudas os tuum: sed cōfiteri & dic. De profundis clamaui ad te: & sic euades. Non debet tñ etiā pfundat⁹ desperare: qz sicut dñ in ps. Dixit domin⁹ ex basan pueritā i pfundum maris scdm Glo. Basan interpretat⁹ pfusio: vel siccitas. Per pfundum maris scdm glo. interpretant⁹ desperatissimi. Est ergo sensus qz deus sepe cōuertit illos qui sunt in confusione pctōꝝ: et in siccitate gratie dei et bonoꝝ operum: et qui plapsi sunt vsqz ad pfundum desperationis. Quarto in isto euāgelio sunt quedam: vñ tribulati possunt consolari. Xps em̄ diligebat mariam & martham: & tamē dimisit eas venire in magnam tribulationem: vt per hoc deñ intelligi qz de⁹ amicos suos in presenti vita multis tribulationibus exponit: qz ipse tribulationes sunt eis maximū signum amoris. et meritū eterne glorie: vñ ipse tribulationes a ppheta appellant⁹ apes: ideo dicit. Circūdederunt me sicut apes. Apes em̄ lz pūgnant: tñ mel ppinant. Sic etiā persecutiones: lz pūgnāt in carne: tñ dant cōsolationē in mēte ps. Scōz multitudinē doloꝝ meoꝝ in cor. meo conso. tue leti. aīam meā. A deo autē ipse persecutiones vocātur virga siue baculus dei. Esa. x. Ne assur virga furoris nri: et bacul⁹ ipse est. Solet em̄ pater filiū percutere virga & postqz fuerit correctus virgā pūcit in ignē & filio dat suā hereditatē. Sic de⁹ per malos corrigit bonos & tādē malos pūcit in ignē inferni: & bonos deducit ad hereditatē celi. Et in hoc sensu loquitur dñs: cum dicit. ve assur q. d. qzuis p malos bonos corrigan. tñ ve eis: qz postmodum malos igni infernali tradam & bonos ad gloriā deducā. Ab Aug autē in lib. l. omel. ipsi persecutores vocantur torcular & mole: vnde ait. Cōsidera qz illi qui te

persequuntur apud deum velut mole et torcular deputantur: tu vero quasi oliua et vva egregia. Sicut ergo in torcularibus vva & oliua premuntur: vt vinum et oleum seruetur et ponātur in cellarario et cauea. ita per nequiciam maloꝝ: illi qui boni sunt multis tribulationibus fatigantur: vt anime eorum tanqz vinum et oleum recondi in eterna cellaria mereantur.

¶ Sabbato quarte ebdo. Sermo. i.

Ego sum lux

mundi qz sequit me non ambulat i tenebris: sed habebit lumen vite Jo. viij. Sup hunc locum dicit Aug. hec p̄ba dñi cū verbis. ps. cōcordant dicētis. Qm̄ apud te fons est vite. & in lumine tuo videbimus lumē. In istis visibus corp'alib⁹ aliud est lumē: aliud est fons. Fontes fauces q̄runt lumen oculi apud deum qz lumen est. hic est fons qui tibi lucet vt videas ipse tibi magnat vt bibas. In hoc igitur euāgelio p̄mo luci se assimilāt: cum dicit Ego sum lux mundi. Scōo ostēdit qz ista lux hoies in via moꝝ dirigit et illuminat cū dicit. Qui sequit me non ambu. in te. s; ha. lu. vite. Tertio ostēdit qz fulgor istius lucis iudeoꝝ oculos excecavit Cum em̄ ad illud quod dñs dixit. Ego sum lux mūdi. &c. debuissent esse illuminati potius fuerūt excecati dicendo: tu de teipso testimoniu perhibes: testimoniu tuū nō est verum. Quarto absentia hui⁹ lucis homines in iudicis errare facit. vñ subdit. vos scdm carnē iudicatis &c. Qui to ista lux seipm & patrem manifestat. Vñ ait. Solus nō sum et ego et qz misit me p̄ vnū sumus. A Circa p̄mū notandum qz xps assimilāt luci: ex eo qz oēs illuminat. Joh. i. Erat lux vera qz illuminat oēm hoīem venientē: sed tñ nō oēs illuminant. Qd pōt cōtingere trib⁹ de causis. Vel qz hō in domo tenebrosa se includit. vel qñ oculos claudit. Vel qñ obstaculum iterponit. In domo obscura se includit qñ affectat

apes

virga

Sermo primus.

Ignorantiā. vñ dñs Job. xxiij. Ipsi fue-
runt rebelles lumini oculos claudit q̄
nō apit voluntatē suā. Dani. xij. De-
clinauerūt oculos suos vt nō viderent
celū neq; recordarent iudicioꝝ iusto-
rū. Obstatulū em̄ opponit q̄ h̄z morta-
lē culpā. Esa. lix. Iniquitates v̄re diuise
rūt iter vos 2 deū. Circa sc̄bz notādū
q̄ ista lux xp̄i ambulātes illuminat ne
tenebras icurrāt iō dñs. Qui sequit me
nō ambu. i. tene. s̄z 2c. vbi dñs Aug. Te-
nebre metuēde sunt moꝝ nō oculoꝝ:
2 si oculoꝝ nō exterioroꝝ s̄z interioroꝝ: nō
illoꝝ: vñ discernit nigrū 2 albū: s̄z vñ
discernit iustū 2 iniustū. Nō p̄t erra-
re q̄ vadūt post istā lucē. i. xp̄m. B
¶ In xp̄i ofuerūt tria q̄ hoīem defen-
dūt ne erret i via pedū. i. ferra mētoꝝ
impressio: crucis erectio: 2 spinax̄ siue
plātarū reflexio. Xps̄ igit fuit via Jo.
xiij. Ego sum via 2 vitas. In ista via
fuit impressio vulneris. fuit crucis ere-
ctio. i. crucis baiulatio. Jo. xvij. Ba-
iulans sibi crucē. fuit spinax̄ 2 plāta-
rum reflexio. i. de spinis coronatio.
Impressio igit ferramentorū. i. vulne-
rū docet nos ad currendū istā viam
patiēter aspiciēdo. i. q̄ ip̄e fuit actor
2 summator vulnerū. heb. xij. Depo-
nētes oē p̄d̄ et circūstās nos pct̄m p̄
patiētiā curram⁹ ad p̄positum nobis
certamē: aspiciētes in actorē fidei et
summatorē iesū. In spectio crucis d̄z
nos inducere ad eūdū i via mandato-
rū dei valde gaudēter. vñ subdit ap̄ls
Qui p̄posito sibi goudia sustinuit cru-
cem oī confusione cōtēpta. In spectio
corone spinee d̄z nos inducere ad eū-
dum perseveranter 2 infatigabiliter.
Iudei em̄ cōtradixerunt eum regem
esse Joh. xix. Non habemus regem
nisi cesarē. Et ideo in signum derisio-
nis coronam spineā sibi imposuerūt.
Ista igitur contradictio 2 derisio iesu
xp̄i d̄z nos inducere ne deficiam⁹ i via
per aduersa aliqua. Unde subdit apo-
stolus. Recogitate eum qui talem su-
stinuit aduersus semetipsum a pecca-
toribus contradictionem vt non fati-
gemini animis vestris deficientes. vñ

dicit glo. Aug. omnia bona terrena cō-
te mpsit xp̄s vt i illis nō querat felici-
tas: 2 oīa mala terrena sustinuit: vt i
illis nō timere infelicitas. ¶ Cir-
ca tertiū notādū q̄ iudei fuerūt de na-
tura noctue q̄ ad lucē excecatur. Sic
2 ipsi cū debuissent illuminari fuerūt
excecati. Vñ dixerunt. Tu de te ipso
testimoniū dicias: testimonium tuum
nō est verū. Xps̄ autē ostēdit eis q̄ te-
stimoniū p̄ris 2 suum est recipiēdum
q̄ scriptū est i lege ipsoꝝ q̄ in ore duo-
rū vel triū testiū stat oē verbū. Verū
est th̄ q̄ i cā p̄ris nō accipit testimo-
niū alicuius s̄z in cā aliena: q̄ hō p̄t
fallere 2 falli. In deo aut nō sic: q̄ nec
in cā sua nec in cā nostra potest falle-
re nec falli. Sicut em̄ obscuritas facit
nos errare circa res cognoscēdas lux
aut nō potest errare nec circa se nec
circa alia: q̄ i veritate se et alia mani-
festat. Sic 2 hō cū sit i tenebris igno-
rantie sepe p̄t fallere et falli. Deus
autem cū sit lux nec falli nec fallere
p̄t. In hoc aut q̄ iudei dixerunt xp̄i
testimoniū tuū nō est verum: impone-
bāt ei mendaciū. Nā aliqñ impone-
bāt sibi mendaciū i ore. sicut hic. Ali-
qñ pct̄m i corde. Joh. ix. Nos scimus
q̄ hic hō pct̄or ē. Aliqñ transgressionē
in opere. Ibidē. Nō est hic hō a deo q̄
sabbatū nō custodit. Magna vesania
est imponere mendaciū veritati Jac.
xvij. Sermo tuus iste. i. filius tuus ve-
ritas est. Imponere pct̄m sanctitati.
Danie. ix. Uocāt sc̄tus sanctorū impo-
nere transgressionem sabbati dom̄o.
Xps̄ em̄ inquātū de⁹ dñs erat sabbat-
ti. Mat. xij. Dñs est filius hominis c̄t
sabbati. Circa quartum notandum q̄
absentia veri luminis facit errare ho-
minem i iudicijs vt dicat verba ma-
la esse bona v̄ba. vñ dicit. Vos sc̄m
carnē iudicatis. Illi em̄ qui non ha-
bent lucē gr̄e 2 sapientie dicunt diuitias
2 delicias 2 honores esse v̄ba bona
¶ Sed q̄ isti errent p̄t. Diuitie
em̄ tpales nō sunt v̄ba diuitie: q̄ p̄t i
morte et post mortem. Nā i morte de-
ducūt hoīem ad denudationē 2 sum-

Sabbato quarte ebdo. xl. Sermo. ii.

mā paupertatē Job. i. Aud' egressus sum de utero matris mee: nudus reuertar illuc. Idē. xvi. Saccū consui super cutē meam: et operui cilicio carnē meā. Mortui em̄ sacco et cilicio inuolunt. Post mortē vero deducūt ad extremā penuriā: sicut ptz Lu. xvi. de illo diuite q̄ ad tātā deuenit penuriā q̄ nō potuit habere guttā aque. Similiter delicie carnales nō sunt vere delicie: q̄s ptz in morte: et post mortem. Nā in morte corp' in delicijs nutritū deducunt ad vermiū comestionē. iob xxi. In puluere dormient: et vermes operiēt eos. Post mortē deducūt aīaz ad tineaz: et vermiū corrosionē. Esa. xlii. Detracta est ad inferos supbia tua. Cōcidit cadauer tuum subter te sternet tinea: et operimētū tuū erunt vermes. Si r' honores mūdani nō sūt veri honores q̄s ptz in morte et post mortē. Nā in morte deducūt ad suppeditationē: q̄ illi q̄ alios suppeditabāt: tādē in morte ab alijs suppeditantur: q̄n. s. trāseuntēs hoīes et bestie et serpētes et vermes sup eoz foueā gradient. Eccl. x. Cū em̄ moriet hō: hereditabit serpētes et vermes et bestias: Post mortē vero deducūt ad lacū infernalis pfunditatē Esa. xlii. Qui dicēbas in corde tuo in celum p̄scendā et. ideo sequi. Uerūt̄ ad infernū detraheris in profundum lacū. Xps aut̄ qui lucē diuine sapientie h̄z dat iudiciū verū: et iudicat ista falsa eē: vñ postq̄ dixit. Vos scdm carnē iudicatis: subdit. Ego non iudico quēq̄. s. scdm carnem: et si iudico ego: iudiciū meum verū est. Ponit aut̄ verū iudiciū de supradictis. s. de diuitijs et delitijs et honoribus: cū dicit Mat. vi. Nolite thesaurizare vobis thesauros in terra vbi erugo et tinea demolitur: vbi fures effodiunt. Non sunt em̄ vere diuitie q̄ ab erugine consumuntur. Non sunt vere et delitie: q̄ corpora delicate nutrita a tineis et vermibus comedunt. Nō sunt veri honores: q̄ hoīes et alitati in terra effodiūtur: et fures. i. demones oēm gloriā ipsorū furantur.

Circa quintū notandum q̄ lux mansfestat se et oīa alia: sic et xps manifestat seipsum et patrē suum: vñ subdit. Ego lux qui testimoniū perhibe de meipso: et testimoniū phibet de me qui misit me pater. Et cū iudei interrogassent vbi est pater tuus. respōdit. Neq̄ me scitis: neq̄ patrē meū scitis. Que verba exponit Aug. dicens. Qñ vides aliquē alicui similit̄ quotidiana locutio est: si hūc vidisti illum etiā vidisti ppter suā similitudinē. Sic et xps dixit. Si me sciretis et patrē meū sciretis: nō q̄ pater sit filius: sed q̄ patri est similis filius. Deinde Aug. subdit. Hoc aut̄ verbum forsitā videt esse verbum dubitationis. Iohes vero de rebus quas certas habet aliquñ verbū dubitationis ponūt: velut si indigueris seruo tuo: et dicas contēnis me: considerans forsitā dñs tuus sum. Sic et dñs nō dubitādo increpat infideles: cū dicit. Forsitan et patrē meū sciretis. Et ¶ Notandū aut̄ q̄ de patre nobis tria incognita erāt: scz gl'ia ei⁹: q̄ nullū ad suā gloriā recipiebat. Gratia ei⁹: q̄ nullū sibi reconciliabat. Veritas et sapientia eius: q̄ nulli viā eundi ad celum demonstrabat. Sed ista tria xps nobis manifestauit et secum portauit. De quibus d̄r Johā. i. Vidimus gloriā ei⁹ gloriā quasi vnigeniti a patre: istud refertur ad primum. Plenum gratie: istud refertur ad scdm. Et veritatis: istud refertur ad tertium.

¶ Eodē sabbato. iiii. ebdo. Ser. ii.

Go luz lux

mundi Jo. viii. scd̄z beatū Aug. tāta est vnitas capitis ad mēbra et mēbroz ad caput q̄ aliquñ caput assumit psonaz mēbroz: iuxta illō act. ix. Saule q̄d me p̄sequis. Aliqñ mēbra noīant ex pte capitis: iuxta illud ps. Nolite tāgere xpos meos. Multo fortius tanta est vnitas inter matrē: scz beatā virginē et eius filium Iesum xpm q̄ istud q̄s d̄r de filio p̄t

Sabbato.iiii.ebdo.xl.Sermo.ii.

matri cōuenire. Unde h̄bū ppositū. Ego sum lux mūdi: s̄ dictū sit de filio: tñ r m̄ri puenire p̄t. A Est em̄ ipsa lux mūdi q̄ illuxinat r nō illuatur. Est etiā m̄ lux mūdi: q̄ est lux p quā mund⁹ illuminat. Qualit̄ autē ip̄a sit lux mūdi. Salomō admirādo oñdit: dicēs Cañ. vj. Que ē ista q̄ ascēdit seu p̄gredit̄ quasi aurora cōsurgēs: pulchra vt lūa: electa vt sol: terribilis vt castroz acies ordinata. Ecce qualiter est lux mundi. In mūdo em̄ sunt quidā tribulati: quidam tētati: q̄dā pctōres r q̄dā iusti. B Ipsa quidā est pctōrib⁹ sicut aurora q̄ eis dat radiū sue mie. Tribulatis est sicut lūa: q̄ eis dat radiū sue cōsolationis. Ipsa iustis est sicut sol q̄ eis dat radiū sue gratie. Ipsa tentatis sicut acies terribilis: q̄ demones expellit fulgore sue maiestatis. Primo igitur est peccatoribus sicut aurora: quia dat eis radiū sue mie. Sicut enim aurora tenebras expellit: r lucē adducit: sic eius mia a peccatoribus expellit noctē culpe r dat eis lucem gratie. Iō vocatur mater mie: quia deus in potestate sua tradidit facere oēs mias. Ipsa autē in suis misericordijs non est auara: s̄ multum liberalis r larga: iuxta illō q̄ dicit̄ p̄ouer vlti. Manū suā aperuit inopi r palmas suas extēdit ad pauperē. Si esset aliqua dñā q̄ semp̄ brachiū suū extēderet ad pauperes r man⁹ apertas teneret: r ip̄as manus plenas haberet multū liberalis esset. Per istū modū loquit̄ Salomō de muliere forti. i. de beata h̄gine q̄ sic fuit fortis q̄ deum de celo traxit: r diabolū vicit. Ista igit̄ mulier fortis h̄sus peccatores tenet brachiūz extensum q̄ eius mia ad oēs extenditur vniuersaliter. Tenet manū apertam nō clausam: q̄ suas mias non dat difficulter: s̄ valde faciliter quia nō multum nec diu facit se rogare habet maius plenas elemosinis: quia suas mias largiter dat et abundanter. Si quis ego eius muse

ricordiam nō h̄z vtē marie nō impu-
tet: postq̄ ip̄a brachiū extēdit dan-
do vniuersaliter: postq̄ manū ple-
nā habet dando abundanter: postq̄
manū aptaz tenet dādo facile. Iste
igitur officium dādi r faciēdi mias
deus sibi commisit. Sicut em̄ in cū-
ria pape quedā cōcedunt l̄re simpli-
cis iusticie quedam pure gratie que-
dam mixte: s̄z que vident̄ iusticiam
r gr̄am p̄tinere. Sic de⁹ in sua curia
tres h̄z cancellarios. C Unū cui
cōmisit dare litteras simplicis iustie.
Iste est michael qui aias ponde-
rat s̄m mensurā bonoz vel maloz
operū. Dat mēsurā supplicij vt cele-
stū premioz. Ali⁹ cancellari⁹ est cui
cōmisit de⁹ dare l̄ras nuxtas: s̄z ius-
ticie r gr̄e. Iste est beatus Petrus
qui est ianitor celi: vbi sunt due por-
te: s̄z iusticie: per quam ingrediunt̄
qui saluant̄ ex operib⁹ iusticie. Quā
portam p̄pheta sibi aperiri petit: dī-
cens. Aperi mihi por. iij. r c. Alia est
porta gre per quā ingrediuntur illi
q̄ saluāt̄ ex sola gratia dei: sicut sunt
pueri baptizati. Btā autē virgo est
cancellaria dei: cui cōmisit de⁹ dare
miam r gratiā: iō talē cancellariam
debem⁹ sepe inuocare r dicere. Eya
ergo aduocata n̄ra. il. tu. mi. ocu. ad
nos cō. Sc̄ba tribulatis est sicut lu-
na: q̄ dat eis radiū cōsolationis sue.
Luna em̄ habet virtutē supra mare:
sic r ip̄a super tribulatos r amari-
cos: r sicut luna lucet in nocte sic et
ip̄a subuenit in tribulatione. D
Dicit̄ autē pulchra vt luna. Luna
em̄ tūc est pulchra q̄n est plena: r tūc
tota nocte lucet. Q̄n autē luna nō est
plena/ mō lucet in principio noctis:
mō in medio/ mō in fine. Sic etiam
sunt quidā sancti q̄ adiuuāt tribula-
tos aliquñ in principio tribulationis
stantiā in tribulatione tribuēdo. ali-
qñ h̄o p̄mittūt eos tribulari r tenta-
ri in principio: sed tñ iuuāt in medio
p̄seneratiā dādo: aliquñ dimittūt eos
tribulati in principio r in medio r ad-
iuuāt in fine. ne. s. p̄ impatiētā cadāt

Sabbato.iiii.ebdo.xl.ser.t.

victoriā eis pferēdo. Virgo autē ma-
ria est: sicut luna plena q̄ adiuuat in
p̄ncipio tētatiōis ⁊ tribulatiōis dan-
do p̄stantiā. Adiuuat in medio dan-
do p̄seuerantiā. Adiuuat in fine dā-
do coronā seu victoriā. Nec mirū si
ista luna lucet tribulatis ⁊ obscura-
tis: ipsa etiā fuit tribulata ⁊ obscura-
ta: ⁊ iō scit meli⁹ tribulatis p̄pariet
misereri. E fm Aug. luna triplici-
ter obscurat/ aut qm̄ ē vacua/ aut qm̄
ē nube tecta/ aut qm̄ ē eclipsata. ff
Btā h̄go in hac vita habuit tres tri-
bulatiōes. Una fuit qm̄ herodes pue-
rū interficere voluit: ⁊ ipsa in egyptū
fugit: tūc em̄ ista luna oīno p̄solatio-
ne fuit vacua q̄uo em̄ p̄solatio sibi eē
posat: qm̄ ipsa puella delicata de par-
tu paulo añ surrexerat ⁊ in terrā lō-
ginquā p̄ vias asp̄as cogebat fugē:
⁊ qm̄ inter idolatras p̄pellebat mane-
re: ⁊ qm̄ puez sic tenex cogebat cir-
cumferre. Scōam tristitiā habuit qm̄
filiū suū amisisse credidit timēs: ne i
man⁹ ostiū deuenisset: vel ad longin-
quas partes ad gētes p̄uertēdas ac-
cessisset: vel ad patrē celestē sine re-
dēptiōe humani ḡnis rediisset: ⁊ tūc
fuit nube tecta: qz nubes obscura do-
lor ⁊ tristitiē ei⁹ aiām occupauit: vñ
ipsa dixit. Pater tuus ⁊ ego dolētes
querebam⁹ te ⁊c. Tertiā tribulatio-
nem habuit in filiū passiōe: ⁊ tūc lu-
na fuit eclipsata: luna autē qm̄ eclipsa-
tur tota sanguinea videt: ⁊ ipsa in fi-
liū passiōe fuit gladio doloris vul-
nerata: iuxta illō Lu. ij. Et tuā ip̄i⁹
aiām p̄transibit gladi⁹. Itē Joel. ij.
Sol. i. x̄ps cōuertet in tenebras. s. p̄
mortē: ⁊ luna. i. btā maria in sangui-
nē. p̄ dolorē. S Tertio iustis est si-
cut sol quib⁹ mittit radiū gr̄e sue. ⁊ il-
luminat em̄ eos p̄ exemplū ⁊ benefi-
ciū. Per exēplum qdē qz est speculū
diuinū in quo nos debem⁹ speculari
Sap. vij. Candor est em̄ lucis efne
⁊ speculum sine macula. Speculum
ei⁹ fit de vitro ⁊ plūbo. Per vitrū qdē
est lucidū intelligit h̄ginitas ei⁹. per
plumbū qdē est ductibile et h̄z colorē

cinereū intelligitur eius humilitas
⁊ sicut virū per se vel plumbum p̄ se
nō facit speculū: nisi p̄iugant: nec re-
sultat ymago: sic nec maris humili-
tas sine h̄ginitate: nec h̄ginitas sine
humilitate fecisset eā speculū dei: vt
in ea resullasset x̄ps q̄ est ymago dei
nisi adinuicē iūcta fuissent: sc̄z humi-
litas cum h̄ginitate: ⁊ h̄ginitas cum
hūlitate: ⁊ sicut speculū recipit illū
q̄ se fecit sic ipsa i suo ytero h̄uit illū
q̄ se creauit Eccl. xxiij. Qui creauit
me requieuit i tabernaculo meo ⁊c.
in isto igit speculo oēs debēt p̄spice-
re ⁊ maculas suas videre. Nā supbi
cognoscēt ibi supbiā suā ⁊ maculam
respiciēdo ad suā humilitatē: luxu-
rioli ad suā h̄ginitatē: auari ad suā
paupertatē: q̄ sancta fuit eius vita ad
quā speculari debem⁹: ofidit p̄ief.
in eplā ad cromaciū ⁊ elidox. Dicit
ei q̄ ipsa a mate vsq̄ ad tertiā ōroni
instabat postmodū ab ōrone surgēs
a tertia vsq̄ ad nonam opi manuū
vacabat postmodū intermittēs opa
manuū: itex ad ōrones redibat: ⁊ i-
de non recedebat: donec angelus ve-
niebat qui sibi cibuz ministrabat cū
quo cōsolationē suam habebat. Ex
hoc igitur exemplum habemus: vt
insistamus orationi ⁊ operationi: et
q̄ libentius cōuertemur cū viris an-
gelicis q̄ cū viris dyabolicis. Scōo
lucet oib⁹ p̄ b̄nificiū ⁊ dat b̄nificia illa:
de qb⁹ d̄r Eccl. xxiij. Ego mat pul-
chre dilectiōis ⁊ ti. ⁊ agni. ⁊ sc̄tē ipei.
Dat eis dilectionē p̄ quā infl̄ animā
tur. Dat eis timorē p̄ quē humilien-
tur. Dat eis agnitionē p̄ quam illu-
minant. Dat eis sanctaz sp̄e p̄ quā
ad sperandū celestia animent. P
Quarto tētatis ē sicut acies ordina-
ta. q̄bus dat radiū sue defensionis.
Est em̄ demon. b̄r terribili denotatio
ei⁹/ salutaris io ei⁹/ ⁊ laudatio ei⁹. Qm̄
cūq̄ em̄ ipsam noiart⁹: vel laudam⁹:
p̄ n̄ demōes territi fugiūt. Qm̄ em̄
diabol⁹ audit nomē eius: ita est acsi
sentiret baculū vel clauū cū quo per-
cuteret Nūc. xxiij. Cōsurgēt h̄ga

Dominica in passione. Sermo. i.

de israel et percussit duces moab. Quia
audit eius salutatione: ita est ac si au-
dieret tonitruum quod terreat. ps. Vox
tonitru tui in rota. Tunc enim diabo-
lus tanquam insanus terreat. Quia vero au-
dit eius laudatione: ita est ac si audi-
ret seu sentiret gladium quo iugulare-
tur. Hoc figuratiue Judith. xvi. ubi
dicitur quod ipsa pugione amputauit caput
holofernus. Si igitur grauemur a dia-
bolo: siue a tyranno: siue a corpe no-
stro ad ipsam curramus ad ipsam ap-
pellemus: ipsa enim est domina et augusta si-
ne imperatrix: et intermissis omnibus in-
termedijs sanctis ad ipsam appella-
re licet siue quis fuerit a diabolo: sicut
patet in Theophilo qui a diabolo de-
ceptus et augustam appellauit et sta-
tim liberatus fuit. Siue quis fuerit
a tyranno hoc signatum est in Mar-
docheo qui ab amara grauabatur et ad he-
ster angustiam appellauit et aman con-
denatus: et mardocheus liberatus fuit.
Siue quis grauetur a carne sua sicut
petrus in maria egiptiaca que cur est vo-
luptati dedita: ad augustam appel-
lauit: et mox sibi castitatem concessit. Si-
ue quis fuerit a iusticia dei. Unde legitur
in vita beati dionysii quod cum christus contra mu-
dum multum esset iratus ergo ei di-
xit: bone fili non debes cum eis agere
secundum iusticiam tuam: sed secundum misericordiam tuam
et sic ille sententiam reuocauit. et ita
in omni tribulatione ad eam appel-
lare licet. propter quod dicit beatus Bernardus. Sileat
mias tuas virgo beata quicumque te
inuocatem in suis necessitatibus me-
minerit defuisse.

Dominica in passione. Sermo primus.

Quis ex vobis arguet me
de peccato si veritate iu-
dico quare non creditis
michi. Iohannes. viij. Una
magna causa quare iudei
christum persequebantur: erat ex
eo quod veritatem predicabat quam ipsi recipere
nolebant ideo dicit si veritatem dico quare non
creditis michi. A Ille enim qui predi-
cat veritatem doctrine debet habere sancti-
tatem vite: ideo premitit quod ex vobis ar-

guet me de peccato. Non enim potuit ar-
gui de peccato cordis: quia semper habuit
cogitationes sanctas: nec de peccato oris
quod semper habuit locutiones discretas
nec de peccato operis quod semper habuit ope-
rationes iustas: nec de peccato omissionis:
quod nullum bonum quod facere de-
buit omisit: non de peccato originis
quia nullum peccatum originale contraxit:
sed fuit sanctus conceptus et sanctus in
partu. Talis igitur qui habet tale sancti-
tatem vite secure potest predicare ve-
ritatem doctrine. B. ponit autem dominus
in isto euangelio quatuor veritates: quibus
tamen iudei contradixerunt quare due ve-
ritates spectant ad nos: alie due ad
ipsum. prima veritas est per quam osten-
dit causam quare quidam audiunt ver-
bum dei: et quidam non audiunt: cum
deus qui ex deo est non natura: sed fide ti-
more et amore: verba dei audit: ille ve-
ro qui veraciter in deum credit: et ve-
raciter deum timet et diligit veraciter
verba dei audit. Qui vero non habet fidei
nec amorem: nec timorem dei: sicut e-
rant iudei audire non poterunt: ideo subdit:
ideo vos non auditis: quia ex deo non estis
Ipsi veritati iudei nescierunt contra-
dicere verbis: ideo contradixerunt in-
iuris di. nonne benediximus nos: quia
samaritanus est tu et demonium ha-
bes: verum christus negauit: sed demonium
se habere. Aliud concessit sed samari-
tanum se esse. Samaritanus enim in-
terpretatur custos. Christus autem debet di-
ci custos: de quo dicit psalmus. Nisi domi-
nus custodierit ciuitates frustra erunt.
Negauit autem aliud: sed quod demonium
haberetur: quia continebat infamiam: sed
quod demonium haberetur: quia tale infamiam
non poterat iustinare: non negauit il-
lud in quo nulla erat infamia: et pote-
rat sustinere: sed quod esset samaritanus:
in hoc enim dat nobis exemplum ne ad
omnia que de nobis dicuntur respondeamus
sed si talia sunt que possint tollerari de-
bemus dissimulare. Si vero infamiam
importet possumus nos humiliter ex-
cusare. Secunda veritas fuit per quam christus
ostendit virtutem et efficaciam quam habent

Dominica in passione

Verba dei cum dicit. Amen amen dico vobis: si quis simonem meum suauerit mortem non videbit. id est non experiet in seipso. Per hoc autem quod dicit in eternum ostendit se non intelligi: quod de morte corporis sed anime. In hoc ostenditur magna christi benignitas: quod illis a quibus tunc receperat conuictum non negauit sue doctrine beneficium. Isti veritati iudei responderunt inferendo iniuriam: cum dicit: nunc cognouimus quod demonium habes allegando rationem falsam: cum dicit. abraham mortuus est et propheta etc. fundabant enim suam rationem super falsum. scilicet quod christus dixisset de morte corporali: quod tamen intellexerat de morte eterna. Due autem veritates sunt ad ipsum pertinentes. Una est per quam ostendit suam naturam eternam: quod eternaliter natus est de patre sine matre: et suam naturam corporalem: quod temporaliter natus est de matre sine patre: cum dixit abraham patrem suum exultauit ut videret diem meum: vidit et gauisus est. Sed et gloriatur intelligi de die sue eternitatis. vel de die sue temporalitatis quam in carne venit et utriusque deus abraham reuelauit. vnde in me sum gaudium habuit: dixerunt iudei superius quod christus non erat maior abraham qui tamen mortuus est. et christus ostendit se esse maiorem in quantum eternaliter natus est de patre et in quantum natus temporaliter de matre. Quia utriusque diem abraham tanquam fidelis suus desiderauit videre. Isti veritati iudei responderunt respondentes cum ira et cum suppositione falsa dicentes: quandoquagita annos nondum habes et abraham vidisti: supponebant enim falsum: quod christus dixisset se vidisse abraham in presenti vita oculo corporali quod tamen non dixerat. C Sed cum christus tunc haberet. xxxij. annos quod iudei dixerunt eum esse quandoquagenarium. Una causa est: quod iudei erant irati: et ira impedit animum ut non possit cernere verum. Alia causa est quod christus iam iuuenis esset: tamen videbat quoddam antiquum: tamen propter nimiam maiorem grauitatem: tamen propter nimiam corporis lassitudinem et asperitatem quas sepe in corpore fuerat expertus. Alia causa potest esse quod si homo iuuenis appellatur senex iniuria sibi reputat fieri. Iudei ergo iniuriam christo credebant facere et dicere: quia

ipsum senem vocabant. Secundo veritas pertinet ad ipsum fuit per quam ostendit suam cum patre eternitatem: cum dixit. Amen amen dico vobis: antequam abraham fieret ego sum non dixit antequam abraham esset: quod abraham a deo fuit factus. non dixit et ego sum factus: quod christus in quantum deus non fuit factus: sed ab eterno patre genitus. huic veritati iudei non responderunt: sed in melioribus vel ratione suppositionibus falsis que admodum responderunt tribus veritatibus supradictis. sed responderunt huic veritati iniurioso facto volentes eum lapidare tanquam blasphemum: christus abscondit se et exiit de templo: id est exiit ab eis ut auferret ab eis carnem seuiendi. Vel id est exiit: quod noluit mori lapidatus sed crucifixus. Vel id est exiit: quod ad huc non venerat hora patiendi. D Ex supradictis patet quod iudeis odiosa erat veritas et quod christus fuerit in eis cedebat. Veritas enim multis est odiosa. Ita est esse de veritate sicut de luce odore et sapore. Lux enim est amabilis oculis sanis sed odiosa egris. Odor hominem recreat sed spiritum fugat. panis palato sano est saporosus: sed infirmo est penosus. Veritas igitur est odiosa superbis sicut lux oculis lippis. Si enim predicatur superbia humilitate talis veritas est sibi odiosa. Et causa est: quod lippitudo superbie facit hanc lucem displicere. Eccl. xiiij. Abominatio est superbo humilitas. Secundo veritas est odiosa luxuriosis sicut odor spiritum. Si enim predicatur eis de odore puritatis talis odor displicet sibi et causa est quod consueuerunt stare in fetore luxurie. Eccl. xxi. Audiet luxuriosus et displicebit ei. Tertio veritas est odiosa auaribus sicut panis palato corrupto. Si enim predicatur eis contemptus terrenorum talis panis doctrine sed in se sit suavis eis tamen videtur execrabilis. Eccl. xiiij. Execratio diuitum pauperum. Causa est: quod habet palatum anime corruptum: id est non potest sentire saporem celestium. j. Cor. ij. Alialis homo non percipit ea que sunt spiritus dei. Secundo christus a iudeis furentibus recedebat. per quod dicit nobis explevit et a furentibus

Sermo .ii.

nos subtraham⁹ ne ipsorum irā apli⁹
inflāmem⁹. Et habuit autē xps cō-
tra furore iudeorum quōque remedia: si-
cut patz i hoc euāgelio. Primūz ē pa-
tiētā seruare. Un̄ cū plures iurias
sudiuerit. s. q̄ demonium habebat
Ipse tñ patiētiaz in oībus seruabat
Nec habuit aliquē motuz i aīo nec
aliquē motū oīdit i signo: nec i ver-
bo nec in facto. Un̄ dicit Esa. xliij. Non
erit tristis i aīo nec turbulēt⁹ i exte-
riori signo: nec clamabit h̄bo. Cala-
mū quassatus nō cōteret i facto aliq̄
iurioso. Scōm remedium fuit tace-
re. Un̄ cuz iudei dixissent q̄ haberet
demonium et q̄ eēt samaritan⁹ ipse
oīno tacuit. Sciebat em̄ q̄ illud de
disset iudeis occasiōē litigandi et
materiā: qz si dixisset nō suz samari-
tan⁹ forte iudei sibi r̄ndisset imo es
samaritan⁹: qz samariā iusti et cum
eis bibisti comedisti cum eis cōmo-
rat⁹ cuz eis: et eis p̄dicasti. Et iste ē
etiā cōueniēs mod⁹ extingūdi ignē
furētis. s. tacere et cum talib⁹ nō liti-
gare. Sicut em̄ ignis extinguit qñ
signa subtrahunt seu nō apponunt
sic ira furētis: an̄hilat qñ nihil respō-
det. Prouer. xxvj. Cum defecerit li-
gna extinguetur ignis: et susurrone
substracto iurgia cōdesunt. Qñ h̄o
quis litigat ligna parat. Eccl. viij.
Non litiges cum homine linguato
et non strues in ignem illius ligna
Grego. Imitatione dei gloriōsi⁹ est
iram tacendo fugere q̄ respondē-
do supare. Tertium remedium qd̄
habuit chust⁹ fuit pacifica verba re-
spōdere. Cum em̄ iudei h̄bum tā iu-
riosum sibi dixissent: scz q̄ demoniū
haberet. Ille patienter respondit e-
is: dicēs. Ego demoniū non habeo.
Et iste est p̄ueniēs mod⁹ extingūdi
irā furētis: h̄ba scz pacifica r̄ndere.
Cor em̄ iracundū ē sicut olla bulli-
ens. Prouer. xv. Os stulti ebullit
stultitiā. Sicut igit̄ cessat ebullitio
olle qñ aq̄ frigida appōit: sic cessat
ebullitio ire qñ pacifica h̄ba q̄ sunt
refrigeratiua r̄ndētur. Prouer. xv.

Respōsio mollis frāgit irā: s̄m dus
rus suscitāt furore. Quartum reme-
diū qd̄ habuit xps ē iudeos furen-
tes: qz voluit se ab eis absentare. Et
hoc fuit qñ se abscondit et ab eis exi-
uit. Grego. Exēplo dñs nobis loq̄t̄
vt cum etiā resistere nō possum⁹ irā
supbientium declinem⁹. Et iste s̄l̄r
est cōueniēs modus extingūdi irāz
furētis: ab ei⁹ scz facie recedere. Si-
cut em̄ olla q̄ fortit bullit si ab igne
eleuatur cessat ei⁹ ebullitio. Sic qñ
ille cōtra quē furit elēgatur: cessat
ebullitio scz ire inflāmatio. Prouer.
xx. Honor est h̄oi q̄ separat se a p̄tē-
tionib⁹: oēs aut̄ stulti miscētur con-
tumelūs. Quintū remedium qd̄ h̄a-
buit chustus contra iudeos furen-
tes fuit beneficia impendere. Unde
postq̄ iudei dixerunt ei demonium
habes. Ipse tamen propter tanta i-
properta non cessauit eis impende-
re salutaria documenta dicens. Si
quis sermonem meū seruauerit et.
Ubi dicit glosa. hic discat homo le-
sus non malum reddere: sed bonum
Et iste est cōueniens modus extin-
guendi iram parentis: scilicet benefi-
cia exhibere. Roma. xij. Si esuerie-
rit inimicus tuus ciba illū. s̄sirit po-
tum da illi. hoc enim faciens carbo-
nes ignis congeres super caput ei⁹.
Isti carbonēs ignis s̄m glo. sunt vel
feruor charitatis ad quam amplius
incitantur. Vel amor spiritus sancti
ad quem inflāmantur. Vel ardor
penitentiae ad quem prouocantur.

¶ Eadē dñica in passioe. Sermo. ij.
Ullerūt lapides iudei
vt iacerēt in eum: iesus
autē abscondit se et exi-
uit de templo. Oīa qui
xps dicebat et faciebat ad nostrā
utilitatem conuertebat et ad nostrā
instructionē. Si em̄ dicebat h̄ba cō-
uertebat ea ad nostrā instructionē.
Si faciebat miracula cōuertebat il-
la ad nostrē fidei confirmationē. Si
prebebat exēpla cōuertebat illa ad
nostrā informationē sicut patz in
R. iij

Dominica in passione.

hoc quod dicitur a iudeis furētib⁹ se absē
tauit dās nob̄ exēplū q̄ ⁊ nos sūt fa-
ciam⁹. In h̄bo q̄ p̄misso duo tāgunt
Prīmū est iudeoz magna malicia q̄
xp̄s voluēst lapidare. Scdm̄ est ma-
gna xp̄i patiētia q̄ eis voluit cedere
A Circa p̄mū sciēdū q̄ iudei q̄ttuor
mortes xp̄s pati voluēst. Pr̄mo ei eū
voluēst occidere cū adhuc eēt puu-
lus. s. tpe herodis. Scdo voluēst eū
de q̄dā mēt̄ sup̄cilio p̄capitare vt sic
p̄fracto cerebro ⁊ capite colliso mo-
rere sicut habet. Lu. iij. Tertio vo-
luēst ip̄m lapidare sicut patet hic.
Quarto voluēst ip̄m crucifigere et
crucifixerit. Vlti aut̄ sūt q̄ hodie ist̄
q̄ttuor modis xp̄m occiderit. Pr̄mo cū
ē adhuc puul⁹. Xp̄s ei puul⁹ ē i illis
q̄ de nouo ad p̄nāz p̄uertunt de qb⁹
d̄r Gal. iij. Filioli mei q̄s itez pu-
rio donec fornet xp̄s i vob̄. Illi igit̄
q̄ de nouo ad p̄nāz p̄uersos sc̄dali-
zant: vel ab ip̄a penitētia reuocant.
xp̄m puulū in eoz cordib⁹ occidunt
Cōtra quos d̄r Mat. xvij. Qui sc̄d-
alizauerit vnū de pusillis istis q̄m
me credūt expedit ei vt suspēdatur
mola asinaria in collo ei⁹ et demer-
gat in pfundū mar̄. Alij sūt. s. q̄ xp̄s
h̄cipit ⁊ caput sibi frāgūt. isti sunt
heretici. nā sicut dicit̄. i. Cor. xi. Ca-
put xp̄i ē de⁹. heretici q̄ xp̄s deū esse
nō credunt: caput sibi auferūt. Alij
xp̄m lapidāt. isti sunt q̄ malas cogi-
tatiōes ⁊ voluntates h̄re nō cessant.
Quelibet em̄ mala cogitatio ⁊ mala
voluntas est vnus lapis quē in xp̄m
mittunt Beda. Quotquot malas co-
gitatiōes q̄s assumūt: quasi tot lapi-
des xp̄o mittit. Alij sunt q̄ xp̄s cru-
cifigunt isti sunt q̄ itez ad pctm̄ re-
deunt de qb⁹s d̄r. heb. vj. Rursum
crucifigētes sibi metipsis filium dei
Amb. Quid ē iesus nisi veritas pax
et iustitia: Qui igit̄ p̄ falsitate relin-
q̄t veritatē ⁊ p̄ cupiditate dirūpit et
odit pacē ⁊ p̄ aliquo p̄m̄io occultat
iustitiā: nihil aliud d̄r facere q̄ lapi-
dare et crucifigere et occidere xp̄m
In hoc autem q̄ iudei in xp̄m lapi-

des voluerunt immittere videtur pi-
lam pontis inchoasse. Nam xp̄s d̄r
pontifex. i. pontem faciens. In epi-
stola autem agitur de ponte cum d̄r
Xp̄s assistens pontifex. i. faciēs pon-
tē. In euāgelio autē agitur de pila.
Tūc ei iudei pilā fecerūt q̄m lapides i
xp̄m miserūt. Sed in passiōe crux po-
sita est super pilam: et sic nobis pos-
factus est. Mundus em̄ iste erat tā
q̄ fluiuis rapidus ⁊ tanq̄ mare pe-
riculosum: in quo omnes periclitā-
bantur. **B** Sed contra istud naufra-
gium dedit nobis xp̄s triplex adiu-
torium. s. nauem tabulā ⁊ pōtē. Na-
uis em̄ innocētia est i qua positi⁹ fuit
adam. S̄z ista nauis fracta fuit q̄m
iū peccauit. In hac nauī fuit beata
h̄go q̄ nā itegra ⁊ saluis mercib⁹ ad
portū paradisi puenit. In hac nauī
sūt oēs pueri baptizati q̄ diu seruat̄
innocētia baptismalē. S̄z q̄ fere oēs
frāgūt nauē baptismalis innocentie.
ideo de⁹ pauit tabulā pnie. Nā s̄m
hie. pnia ē p̄ma tabula post naufra-
gium. In hac tabula pnie fuit ma-
ria magdalena: q̄ cuz ista tabula ad
portum paradisi puenit imo ⁊ mul-
tas virgines q̄ erāt in nauī innocen-
tie trāscendit: ⁊ q̄tum ad merituz et
q̄tum ad p̄m̄ium Bern. Sicut deus
nō priuabit bonus eos q̄ ambulant i
innocētia. ita non priuabit eos qui
ambulat̄ in penitētia. Q̄z vero sunt
multi q̄ frāgūt nauem innocentie: et
q̄ pdunt tabulā pnie: ideo de⁹ tertiū
adiutoriū p̄parauit. s. pōtē passionis
sue. Iste pōs hodie inuitat⁹ est in py-
le fundatiōe: s̄z in parasceue cōsum-
mat⁹ est i trabiū ⁊ tabularū supposi-
tiōe. **C** Tūc igit̄ quattuor traves su-
perindicte sūt. Quarū prima fuit de
palina. Scda de oliua. Tertia de ce-
dro. Quarta de cypresso. De his em̄
lignis crux facta fuit. Deinde super
has traves posita est tabula. i. caro
christi purissima q̄ quattuor clauis
fuit cōfixa: ⁊ sic factus est p̄s. ideo
xp̄s bene dicitur pontifex. i. pontem
faciens. **C** Nihilomin⁹ d̄r pontifex

Sermo .ii.

triplici de causa. Palo ppter habitū
habuit ei amictū qñ fuit velat⁹. ha
buit albā qñ ad herodē fuit duct⁹ ⁊
ab eodē alba veste fuit idur⁹. habu
it planetā qñ purpura a militib⁹ fuit
circūdat⁹. habuit cigulū ⁊ stolā qñ
ad colūnā fuit ligat⁹. habuit mani
pulū qñ i manib⁹ fuit clavis ⁊ fixus.
habuit mitrā qñ spinis fuit corona
t⁹. habuit bacullū pastorale qñ arū
do fuit sibi data i manib⁹. habuit sā
dalia qñ habuit clauos i pedib⁹. Se
cūdo dicit pōtifer ppter vinctiōis my
steriū. ipse ei fuit vinct⁹. Juxta illd. p.
Unxit te de⁹ de⁹ tu⁹ oleo leticie p cō
sorbib⁹ tuis. Oli qdē de⁹ erat hoi du
r⁹: s; xps ē vinct⁹. iō fact⁹ ē māsuer⁹.
iō dicit vixit te de⁹ ⁊c. Oli erat irat⁹ s;
fact⁹ ē elect⁹. Jō dicit oleo leticie. Oli
de grā sua erat amar⁹: s; i xpo fact⁹
ē larg⁹. iō dicit p sortib⁹ tuis dedit ei
sibi spm sine mēsurā de cui⁹ plenu
dine oēs accepim⁹. ⁊ Tertio dicit pō
tifer ppter offm qd qdē offm triplex ē
Primū ē p ppo orare. ⁊ xps p nob
oravit multipliciat. nā oravit vbi
Job. xvij. Nō peis rogo tm s; p il
lis q credituri sunt p verba illoꝝ in
me. Oravit lachrymis. heb. v. Cuz
clamore valido ⁊ lachrymis offerēs
exaudit⁹ est p sua reuerētia. Oravit
sanguie. heb. xij. Accessistis ad san
guis aspersionē meli⁹ loquētē q̄ abel
Orat etiā q̄tidie cicatricū resp̄nta
tiōe: qz eas quotidie p̄ri resp̄ntat.
heb. ix. Intrauit iesus i iōꝝ celuz vt
appareat vultui dei p nobis. Scdm
officiū pōtificis ē sacrificiū offerre.
et illud xps habuit q̄ seipm p nobis
i sacrificiū obtulit. heb. ix. Per spm
sc̄tm seipm obtulit i maculatū deo.
qñ aut sacrificiū offerebat igne accē
debat. ⁊ ipse fuit accēi⁹ igne amo
ris q̄ ad aiām. De q̄ igne dicit Lu. xij.
Ignē veni mittere in terrā ⁊c. Istō
igne fuit tor⁹ accēsus. Joh. xv. Ma
iore hac dilectionē nemo h; vt aiām
suā ponat q̄s pro amicis suis. Fuit
accensus igne doloris quo ad corp⁹
et animam. Thren. j. O vos omnes

qui transitis per viā. ⁊c. Fuit accen
sus igne passiōis quo ad carnē suā
ps. Igne me examinasti ⁊ nō ē iuen
ta in me iniquitas. Tertium officiū
pontificis est p̄bendas distribuere:
⁊ ipse p̄bendas distribuit sicut Amb.
dicit in hec verba. Actor humani ge
neris in cruce extensus pietatis offi
cia diuidebat persecutionē aposto
lis. pascē discipulis. corp⁹ iudeis pa
tri spm. virginū paranymp̄hū Istro
ni. padisum. pctōubus infernū xp̄ia
nis penitentibus crucē p̄nie del. ga
uit. ⁊ Sc̄do in xpo fuit magna pa
tiētia in hoc q̄ a iudeis furētibus se
absentauit. In hoc dat nobis exem
plū ne imisceam⁹ nos rixis. s; hoies
rixosos ⁊ cōtentiosos declinem⁹ ma
xime qñ ex n̄ris correctiōibus peio
res fieri vident. Sunt em̄ qdā sicut
cera mollis. Alij sicut lapides. Alij
sicut spine pungentes. Cera mollis
si tangit statim cedit ⁊ se duci pmit
tit. sicetiā sunt multi q̄ ita mansue
ti sunt q̄ qñ tangunt. i. reprehēdū
tur statim abediunt ⁊ ad oē op⁹ bo
num se duci pmittunt. i. quoz p̄ona
p̄pheta dicit factū est cor meum tā
cera liq̄scens. tales sunt sepe admo
nendi. qz sicut dicit Chy. Just⁹ si ad
monit⁹ nō fuerit p negligentia eua
nescit. Alij sunt sicut lapides. lapis
em̄ si tāgitur nō cedit: tm nō ledit sic
sunt multi q̄ qñ resp̄hendunt nō obe
diūt s; i sua duricia p̄sistūt. Job. xli.
Cor ei⁹ idurabit quasi lapis. vni tm
bonū h̄nt: qz p̄tra se resp̄hēdētes non
mouent nec vba iuriōsa eis dicunt
tales sepe admonendi sunt ⁊ resp̄hē
dendi. qz sepe mollescūt cū represen
duntur ⁊ corriguntur. qd dicit Job. xliij.
Lapides excāuāt aq̄. sicut em̄ lapi
des ex frequētatiōe aq̄ excāuant sic
multoties hoies duri ex frequēti re
p̄hensione corrigantur. ⁊ Alij sūt si
cut spine. nā si spine tāgant nō cedūt
insup p̄sunt sic sūt multi q̄ qñ rep̄
hendunt nō se corrigūt: ⁊ insup se re
p̄hēdētib⁹ vba p̄tuneliōsa iferūt
et ideo oportet q̄ volunt tales hoies

Feria. ii. v. ebdomade.

Spinofos reprehēdere pu^o se armēt
forti patiētia . dñice passionis mēo
ria charitate succensa. De ista tripli
ci armatura dicit . ij . Reg . xxiij . Preua
ricatores quasi spine euellēt vniuer
si q̄ nō tollunt manub^o : et si quis eas
tangere voluerit armabit ferro et li
gno lanceato . igneq̄ succēse combu
rent vsq̄ ad nihilū . Si q̄s igit̄ tales
rephēdere voluerit dicit se armare lo
rica ferrea . i . i . penetrabili patientia .
iō dicit armabit ferro . dicit se armaf dñi
ce passiōis memoria iō dicit ligno lan
ceato . Xps enī fuit lignū de quo dicit i
hs . Erit tanq̄ lignū quod plantatū
est secus r . Istud lignū fuit lancea
tum . s . in cruce lancea pforatū dicit se
armare succensa charitate vt sic oia
verba maledicta ab illis spinofis p
lata igne charitatis cōburant̄ et ad
nihilū redigantur sicut videmus in
spuis que igni impositae cōburūtur
et annichilantur . ideo dicit . Igneq̄
succense cōburent vsq̄ ad nihilum .
¶ Feria . ii . quinte ebdomade qua
dragesime .

Sermo primus .

Miserunt principes et pha
risei ministros vt app
henderunt iesum Joh .
vij . Sicut dicit iohannes
supra immediate . mlti de
turba crediderūt i xps et dicebāt . xps
cū venerit nūqd̄ plura signa faciet q̄
hic facit : et iō ptra phariseos q̄ xpm
psequēbātur murmurabāt . qd̄ audien
tes pharisei inuidia p̄moti non sunt
ausi vt psonalit̄ ad xpm accederēt i
more turbarū ad ipm capiēdū s̄ m
iserunt ministros : qz tales p̄sone p le
ui scio piculo se exponūt . In isto er
go euāgelio q̄ttuor describūt . p̄uo
magna iudeoz puerfio : cū dicit . Misse
runt p̄ci . Scdo sapiēs xpi r̄fio : cū
dicit adhuc modicū tps vobiscum sum
Tertio stulta iudeoz interrogatio
cū dicit : q̄ hic iturus est : qz nō inuenie
mus eū . Quarto benigna xpi inuita
tio cū ait . si q̄s sitit veniat ad me et bi
bat . ¶ Circa primū notādum q̄ iu
dei sepe xpm multipliciter cōprehē

dere voluerūt . aliq̄n in p̄sone sua sicut
hic : aliq̄n in sermone suo . Math .
xxij . Absentes pharisei p̄siliū inuerūt
vt caperēt iesū i sermōe . aliq̄n in ope
re suo . Mat . iij . Erat hō h̄is manuz
aridā et obseruabant eum si sabbato
curaret vt accusarēt illum . aliq̄n i iu
dicio suo . Joh . viij . Adducunt iudei
et pharisei mulierē in adulterio des
hēsam . Et sequit̄ . hoc aut̄ dicebant
tentātes eum vt possent eū accusare
aut d̄ misericordia si iudicaret ip̄az
lapidādā : aut de iniustitia . si dice
ret eā lapidādā nō eē : qz tūc contra
legem iudicaret . Sed xps cōtra illō
q̄ volebāt eum capere in p̄sone ostē
dit magnā potentia . Un̄ dicit . Adhuc
modicū tps vobiscum sum . Chry . q . d .
qd̄ festinatis me interficere : parū ex
pectate tps qd̄ mihi vultis facere fa
cturi estis se d̄ nō mō : qz nolo . Cōtra
illō qd̄ volebant eū capere in sermo
ne : ostēdit magnā sapientia dicens .
Reddite q̄ sunt cesaris cesari . Cōtra
illō qd̄ volebant eum capere in ope :
ponit increpationem verā dicens li
cet sabbatis b̄nfacere an male : aiaz
saluā facere an pdere : Cōtra illō qd̄
volebāt eum capere in iudicio ostē
dit simul in iudicio et iustitia . cum dicit
Qui sine pctō est vestrum p̄uinus in
illā lapidem mittat et suaz misericor
diā subdit : cum dicit . Nec ego te cō
demnabo . vade et ampli^o noli pecca
re . Circa secūdū notādum q̄ phari
sei faciebant xpm querere et volebāt
ipm apprehendere . et ad vtrumq̄ re
spōdit xps nā ad illud q̄ ipm facie
bant q̄rere dixit . queretis me et nō in
uenietis hoc fuit sm Augu . post xpi
ascensionem q̄n multi iudei cōpūcti
ad predicationē ap̄loz crediderunt
Un̄ dicit Aug . Uiderūt xpm suo sce
lere morietē et crediderunt i xpo suis
scelerib^o ignoscentē : Et quousq̄ bi
berūt sanguinē quē effuderūt d̄ sua
salute desperauerūt . sm autē Chry .
hoc fuit q̄n ciuitas eoz capiebatur
p̄babile est ei vt dicit tūc eos meminisse
se xpi miraculoz ei^o vt eius presens

Feria. ii. v. ebdo.

vacui ab amore mundi: et aquas vocat amorem dei. tales enim debent venire aquas gratiarum. ideo dicit. oēs sitientes venite ad aquas Aug. Si habitat in te amor mundi: non est qui sitret in te amor dei. vas es si plenus es: funde quod habes ut recipias quod non habes: funde amorem seculi ut implearis amore dei. Sequitur. Et quod non habetis argenti pro parte emite et comedite. Per argentum intelligitur terrena substantia vel eloquentia sine subtilis intelligentia. si ergo sunt aliqui qui non habent argentum temporalis substantie: nec humane facultate nec profunde intelligentie. saltem properet. emat et comedat propter desiderium et voluntatem. emat pro ferventibus oratione: et comedat pro devota meditatione. Sequitur venite emite absque argento. scilicet mundane eloquentie vel profunde intelligentie et absque ulla commutatione temporalis substantie: vinum et lac. scilicet per vinum intelligitur iocunditas mentis per lac puritas corporis. emite ergo vobis per orationes et desideria spiritualia iocunditatem in mente: et puritatem in carne vel per vinum et lac intelliguntur due nature in christo. nam per vinum intelligitur eius divinitas iocundissimas. per lac intelligitur eius humanitas purissima. Debemus ergo emere per desideria et orationes vinum et lac. id est ut nos possumus in celesti gloria contemplari eius divinitatem et videre eius humanitatem quae in ista contemplatione et visione consistit tota beatitudo sanctorum. et tunc significat illud quod dicit sponsa. Cant. v. Bibi vinum cum lacte meo: sequitur quare appetitis argentum non in panibus et laborem vestrum non in saturitate multi sunt qui argentum. id est eloquentiam vel ingenium appetunt et ponunt non in panibus. id est non in vera scientia quam habetis aiam reficere. Juxta illud Math. x. Non in solo pane vivit homo: sed in omni verbo quod procedit ex ore dei. et laborem suum et studium suum non ponunt in saturitate: quia discunt scilicet lucratiuas quam aiam non satiant sed evacuunt. non adducunt saturitatem sed vanitatem.

¶ Eadem. ii. feria. ante ebdo. xl. feria. ii.

Si quis sitit veniat ad me et bibat. Qui credit in me sicut dicit scriptura. flumina de ventre eius fluunt aqua viva. Ista aqua viva quam christus vult dare sitientibus non est materialis sed spiritualis. sicut immediate subdit. hoc autem dicebat de spiritu quem accipientur erant credentes in eum. Magna est habere potentiam receptivam gratie. maxima est habere aliquem gustum gratie. et per maximum est habere plenitudinem gratie. et per maximum est habere perseverantiam gratie. Ista quattuor differentias ponit dominus in verbis promissis. primo enim ostendit quod quilibet habet potentiam receptivam gratie. quia in potestate cuiuslibet est venire ad fontem gratie. sicut dicit Si quis sitit veniat ad me. Secundo promittit dare gustum gratie cum subdit et bibat. Tertio promittit dare plenitudinem gratie. cum dicit flumina de ventre eius fluunt. id est de corde eius. Quarto promittit dare perseverantiam gratie: cum subdit. fluent aqua viva. A Circa primum notandum quod homines tam boni quam mali habent potentiam receptivam gratie. soli autem dantati ista potentia caret. Non enim ad istum fontem possunt venire: nec de ipso fonte etiam minimam guttam haurire: ad fontem quidem venire non possunt: quia habent ligatas manus et pedes et sunt in tenebris. Math. xxv. Ligati manus et pedibus mitti cum in tenebras externi. Non igitur possunt venire. quia habent ligatos pedes. Nec etiam possunt se dissolvere: quia habent ligatas manus: nec est sciret venire: sunt in tenebris: dantati habent ligatas manus: quia nullum bonum velle vel desiderare possunt vel facere: sunt in tenebris quia nullum bonum possunt intelligere: sunt in tenebris exterioribus. quia nullum bonum possunt sperare sed sunt extra spem omnium salutis. Dato est quod ad fontem possent venire: tamen de illo fonte nec modicam guttam gratie possent haurire: sicut per in illo fonte quod modicam guttam aque. id est gratie refrigerantis petunt: et tamen obtinere non possunt. Si ergo demones vel dantati haberent istam potentiam receptivam gratie et mo-

Sermo.ii.

mentis vni⁹ hore ita se disponderent q^d ad istū fōrē venirēt ⁊ aquā grē obtinerēt. Miseri autē pctōres quicūq³ voluerit venire pnt ⁊ tñ venire ptenūt. **B**iste ei fōs oib⁹ p³ tā bonis q̄ malis de q̄ fōte s^z. zachā. xiiij. Erit fōs patres domui dō ⁊ hitatib⁹ hierusalē in ablutionē pctōz ⁊ menstruate. Per dō q̄ iterptat manu fort³ itelligūtur actiui. Per hierlm q̄ iterptat viso pacis itelligūtur cōtēplatiui. noie autē pctōz itelligūtur illi q̄ hnt pctā spūalia. Per mēstruatā autē illi q̄ hnt peccata carnalia: oēs ei isti in isto fonte bibere deberēt. s. actiui. vt ampli⁹ roborētur. Cōtēplatiui vt dulci⁹ cōtēplētur: ⁊ oēs pctōres vt a sordib⁹ mūdantur. **C** Circa scōm notādum q^d dñs seruis suis dat gustū grē/et ille gust⁹ est tāte p³utis q^d extinguit siti oim mūdanoz ē tāte dulcedinis q^d i dulcedinē p³uertit supplicia tormentoz: ē tāte suauitatis q^d aiaz excitat ad desideria supnoz. Qd ei ei⁹ virt⁹ extingat sitim mūdanoz: p³ i magdalena q̄ extinxit v³ea siti carnalis cōcupiscētie in matheo sitim auaritie: i paulo sitim superbie ⁊ mūdane glie: in iacobo ⁊ iohāne extixit amorē domesticū ⁊ amorē p³riū. nam sic ait s^z Mat. iij. Vidit iesus iacobū ⁊ iohānem in nauī cū zebedeo p³re eoz: ⁊ vocauit eos: illi autē mox vt senserūt gustū diu: ne grē reliq̄rūt amorē terrenū: ⁊ patrē demiserūt in nauī: ⁊ sic reliquerūt amorē domesticū et secuti sunt xpm: nō seipos: nec p³rias volūtates: ⁊ sic reliq̄runt amorē p³riū. Aug. Qui biberit de flumīno paradisi: cui⁹ gutta maior est oceano restat: vt in eo sitis mundi penur⁹ exticta sit. **D** Qd autē dulcedo ei⁹ tormēta ⁊ supplicia vertat in dulcedinē: p³ i stephano q̄ lapides torrentes fecit dulces iuxta illd. Lapidēs torrens illi dulces fuerūt. In andrea crucis suppliciu p³tit i gaudiū. **U**n dixit alloquēs ipsam crucē securus ⁊ gaudēs venio ad te. In lauretio ignis incendiū vertit in refrige-

riū. **U**n dixit decio. disce miser q^d car bones tui mihi prestāt refrigeriū tibi autē parāt eternum incendiū. in aplis oēs contumelias vertebat in gloriā. Act. v. **I**bant apli gaudētes a cōspectu conalū: qm̄ digni habitū sunt p³noie iesu cōtumeliā pari. Qd vero eius suauitas faciat desiderare celestia. s^z Mat. xvij. **U**bi petrus aqua spūsancti potatus ⁊ quodā mō ebius effect⁹ dixit: dñe bonū est nos hic esse: si vis faciam⁹ hic tria tabernacula. **E** Dicit autē tabernaculum a taberna. volebat ei petrus q^d ibi essent tres taberne in qb⁹ vinum spūsancti vēderet ita q^d pater h̄ret suā tabernā: filius suā: ⁊ spūsanctus suam. **I**n taberna autē p³ris vendit vinum forte. i. grā corroborans que habet aiam in bono cōfirmare. in taberna filij vedit vinum clarū. i. grā illuminans que h³ aiam in agendis dirigere ⁊ illuminare. in taberna spūsancti vedit vinū dulce. i. grā dulcorans que h³ aiam celesti dulcedine adimple re. **I** Circa tertium notādum q^d xps viris pfectis dat spūsanctū in magna plenitudine: ideo s^z flumīa de ventre eius fluēt aque. **V**ocat spūsanctus flumen s^z Chrys. q^d sicut flumen nec reuertit nec stat: s^z sp̄ currit sic et illi q̄ hnt spūsanctū nō reuertunt³ ad pctm̄ nec stat per occia s^z se per currūt ad fortia. **D**e isto flumīe dicit Ezech. xlvij. **M**ensus est mille cubitos ⁊ traduxit me per aquā vsq³ ad talos. **R**ursumq³ mēsus est mille et perduxit me vsq³ ad genua. **R**ursumq³ mēsus est mille et perduxit me per aquā vsq³ ad renes. **D**e hoc etiam flumīe dicitur Esa. xxx. **S**piritus dñi velut torrens inūdans vsq³ ad medium colli. **Q**uidā ergo i hoc flumīe introducitur vsq³ ad talos quidā vsq³ ad genua: quidā vsq³ ad renes: quidā vsq³ ad collū. **I**n talis autē est corporis supportatio: in genubus deambulatio: i renib⁹ viger cōcupiscētia: a collo pcedūt verba. **I**lli ergo in flumīe spūsancti intro-

ducitur vsq; ad talos q; fortes sunt
 ad supportadū aduersa. p. Spū or
 ei^o ois h^o eoz. Illi itroducūt vsq;
 ad genua q; sunt magnanimes ad e-
 grediēdū opa virtuosa. Eze. j. Ubi
 erat ipetus spūs illuc gradiebatur.
 Isti itroducūt vsq; ad renes i qb^o
 extingunt omnia desideria carnalia.
 Greg. Sustato spū desipit ois caro.
 Illi itroducunt vsq; ad collū q; hnt
 vtilia vba Mat. x. Mar. xiiij. Nō ei
 vos estis q; loqm̄i s; spūscūs. Cir-
 ca quartū notādū q; spūscūs v; aq;
 viua qñ. s. quis h; gfe p̄tinationez
 r̄ perseverētis. Sine hac enim nihil
 valerēt precedētia. Ber. in epl'a ad
 eugenium papā. Tolle pseuerentiā
 nec obsequiuz mercedē h;: nec bene-
 ficium gratiā nec laudez fortitudo.
 Iste aut flumi^o aque viue specialiter
 fuit in celo. De quo v; Apoca. vlti.
 Oñdit mihi fluumm aque viue splen-
 didū tanq; cristallū pcedentez de
 sede dei r̄ agni r̄ in medio platee hie-
 rusalē. Et qb^o v; b; s; habet q; iste flu-
 ui^o spūsancti dabit satietatē reficiē-
 tē: ideo vocat flumen. h. In p̄nti ei
 vita sancti viri bibūt aquā spūsan-
 cti ad mēsurā. Eze. iij. Aquā in mē-
 surā bibes. In futuro autē in isto flu-
 mine erūt r̄ sine mēsurā a bibere po-
 terūt. Cañ. v. Bibite amici mei r̄ in-
 briamini charissimi. Serui dei i p̄nti
 sunt amici dei: in futuro erunt cha-
 rissimi: Amici ergo bibunt: q; spiritū
 sc̄m hnt ad mēsurā. S; charissimi
 erunt ebrij: q; ipm̄ habebūt sine mē-
 surā. Scdo iste flumi^o h; emanatio-
 nē: ideo v; aque viue flumi^o aq; mun-
 di deficit: s; flumi^o spūsancti defice-
 re nō valebit Jere. ij. De derelique-
 runt fontē aq; viue: r̄ foderūt sibi cy-
 sternas dissipatas q; continere nō va-
 lent aquas. Mundus ē sicut cyste-
 rna pforata: q; amor ei^o deficit cito.
 Spūs aut sc̄s est aqua viua: quia
 amor eius nunq; deficit. Qd ei amor
 mūdi cito deficit v; Johan. ij. Mū-
 dus trāsit r̄ cōcupiscentiā eius. Qd
 autē amor spūsancti nō deficit v;.

j. Coz. xij. Charitas nunq; excidit
 Tertio h; claritatē refulgentē. iō v;
 Splēdidum tanq; cristallū. Flumi^o
 amoris mundi est turbidus: et iō fa-
 cit aiaz turbidā r̄ fedā Jere. ij. Quid
 tibi i via egypti vt bibas aqua turbi-
 dā. flumi^o amoris dei est cla-
 rus: r̄ iō facit aiaz clarā r̄ pulchram
 Sap. vj. Clara est r̄ que nu nq; mar-
 cessit sapientia. Esa. lviij. Implebit
 aiam tuam splēdoribus. Quarto h;
 suauitatē afficientē: ideo v;. Proce-
 dentem de sede dei r̄ agni: hoc est de
 cōtemplatiōe dei r̄ eius diuinitati et
 visione humanitatis. Ex qua visio-
 ne et contemplatione causatur tota
 dulcedo et suauitas sc̄toz. flumi^o
 autē mundi h; aquas amaras Esa.
 xxiiij. Amara erit potio bibētib^o illā
 Exo. xxv. dicūt q; populus non pote-
 rat bibere de aquis marath. Ma-
 rath em̄ interpretat amaritudo pec-
 cati: r̄ signat mūdum i quo sunt mul-
 te amaritudines: p̄ctōz. flumi^o au-
 tē spiritūsc̄ti habet aquas dulces
 Eccl'i. xxiiij. Spūs me^o sup mel dul-
 cis: r̄ here. mea sup mel r̄ fa. q; edunt
 me adhuc esu. r̄ qui bi. me ad. sitiēt.
 Quinto habet penitētiam assistentē
 q; sicut in medio platee hierusalem.
 Mundus dat suas cōsolationes cuz
 magno labore: q; opz q; hō vltra ma-
 re vadat r̄ labores multos sustineat
 vt diuitias r̄ consolationes munda-
 nas acquirat. Sed flumi^o spūsancti
 et in presenti vita fluit ad ostiū volū-
 tatis: et in futuro fluit in medio ciui-
 tatis celestis. Et quilibet sine labo-
 re potest inde haurire. Deute. xxx.
 Mandatum quod ego precipio tibi
 nō supra te est: nec procul positum
 neq; trās mare: vt causeris r̄ dicas.
 Quis ex nobis transfretare poterit
 mare: r̄ illud ad nos vsq; deferre: s;
 iuxta te est valde in ore tuo r̄ in cor-
 de tuo: vt facias illud. fluit etiā ad
 ostium nostre volūtatis. Apoca. iij.
 Ego sto ad ostium et pulso.

¶ Feria tertia quinte ebdomade.

¶ Sermo primus.

Feria. iiii. quinte ebdo. xl. Ser. i.

Ambulabat Iesum in galileam. Joh. vii. Sicut patet ex isto euangelio. iter iudeos quidam erant maliciosi: q. s. xpm occidere volebant. de qb⁹ dicitur in principio euangelij. Ambulabat iesus in galilea. Non enim volebat ambulare in iudea: quia querebant eum iudei interficere. **A** Secundo erant quidam vane gloriosi q. mundi gloria querebant: sicut erant quidam propinqui christi qui dixerunt ei transi hinc et vade in iudeam. Tertio erant quidam formidolosi q. s. in christum credebant sed propter metum iudeorum et firmiter non audebant. De quibus dicitur. Quidam enim dicebant: quia bonum est: alij autem dicebant non sed seducit turbas. Nemo enim scilicet illo tempore qui in presenti credebant palam loquebatur de illo propter metum iudeorum. Inter istos scilicet maliciosos vane gloriosos: et formidolosos erat christus in medio constitutus. Circa primum duo dicuntur: scilicet quod christus in galilea ambulabat: et quod in iudeam ire nolebat. Galilea autem interpretatur transmigratio siue volubilis. Et signat presentem vitam que est volubilis et transitoria. In qua volubilitate christus nobiscum fuit: et ideo in galileam cum discipulis suis ambulauit. Post resurrectionem autem discipulos suos in galileam precessit. Math. vlti. Precedam vos in galileam: quia iam cum eis in vite mutabilitate non fuit. Postquam enim in baculo crucis flumen nostre mortalitatis transiuit omnem mutabilitatem abiicit. Gen. xxxij. In baculo meo transiui iordanem istum. **B** Iste autem fluuius mutabilitatis humane triplicem habet statum. In primo quidem stabat et paratus erat stare et fluere. Et hoc fuit in prima hominis conditione: quoniam homo habuit in potestate mori et non moueri. In secundo autem statu non stat nec reuertitur: sed semper fluit. Juxta illud. ij. Reg. xiiij. Omnes morimur et quasi aque dilabimur in terram que non reuertuntur. In tertio sunt statu iste fluuius reuertitur: quia

omnes qui fluxerunt pro morte reuertentur per resurrectionem. Et tunc iste fluuius semper stabit: quia nullus de cetero morietur. **C** Possumus igitur dicere quod christus in isto triplici statu fuit. Nam virtute diuinitatis potuit mori et non mori. Juxta illud Job. ij. Potestatem habeo ponendi animam meam et iterum sumendi eam. In quantum autem homo mortalis fuit in secundo statu: quia non nasci voluit ut moreretur. Ideo in sua natiuitate magi sibi mysteria obtulerunt: ad inueniendum quod homo mortalis erat: quia tunc corpora mortuorum condiebantur cum mysteriis. In quantum autem a mortuis resurrexit fuit in tertio statu. Ro. vi. Christus resurgens a mortuis iam non moritur. **D** Secundo dicitur quod nolebat in iudeam ire. Et subditur causa: quia querebant eum iudei interficere. Subtrahebat ergo suam presentiam ab eis triplici de causa. scilicet ratione sui nominis: et iudeorum. Primo ratione sui: quia nolebat adhuc a iudeis occidi ex eo quod nondum venerat tempus passionis sue ab ipso electum. Unde respondit illis qui suadebant ut in iudeam iret. Tempus meum nondum aduenit: tempus autem et cetera. Secundo ratione nominis ut nobis exemplum daret quod aliqui persecutores possumus declinare. Istam rationem ponit beatus Augustinus dicens. Poterat dominus inter iudeos ambulare et non occidi ab eis: hanc enim potentiam quoniam voluit demonstrauit: sed infirmati nomine prebebat exemplum. Non enim ipse perdidit preteritum: sed nostram consolabatur fragilitatem. Futurus enim erat ut aliquis fidelis abscederet se ne a persecutoribus inueniretur et ne illi pro crimine latibulum obijceret. Precessit in capite ut in membris confirmaretur. Tertio ratione iudeorum. Hanc rationem assignat theophilus dicens. Nolebat in iudeam ambulare. vanum enim reputabat in medio inimicorum manere magis ipsos ad odium incitare. Circa hunc notandum quod christus quidam habebat cognatos secundum carnem qui more iudeorum fratres dicebantur: qui tamen de numero apostolorum non erant nec adhuc in christum credebant. Isti enim erant cupidi mundane glo-

Feria. iiii. quinq; ebdo. xl. sermo. i.

rie. Erat tūc in primo dies festus iu-
deoz scenophegia: & dicitur scenophegia
a senos quod est umbra: quia tūc iudei in
ymbra culis salicū habitabāt: in mēoria
quod p̄res eoz p. xl. annos in tabernacu-
lis habitauerant. Et isti igitur cogna-
ti xp̄i volebāt quod xp̄s ad illud festū ascē-
deret: & ibi gloriā suā manifestaret.
Et iponebāt xp̄o tria s̄m Chri. .i. for-
midinē amorē gl̄ie: & quia nō erant ha-
multa miracula quae de ip̄o dicebātur.
Nā in hoc quod dicunt quod nō quodē in oc-
culto aliquid facit notabāt eū de for-
midine. In hoc quod subdunt & quirit ip̄e
in palāte notāt eū de amore gl̄ie. Et in
hoc quod subiungit si hoc facis manife-
sta te ip̄m mundo notabāt eū quod nō fa-
ciebat multa quae dicebant. Et xp̄s
autē r̄ndit eis ostēdēs quod inter ip̄m & ip-
sos tres erāt d̄rie. Una est quia t̄ps suū
nōdū aduenerat t̄ps autē ip̄oz sp̄ pa-
ratū erat. Vel potest intelligi de t̄pe gl̄ifi-
cationis sue. quod dicitur. Vos vultis quod ego
ostēdā gloriā meā: sed t̄ps gl̄orie mee
manifestande: quae erit t̄ps mee resur-
rectionis & ascensionis nōdum adue-
nit. T̄ps autē v̄m. .i. gl̄is mūdi sp̄ est
paratum. Vel potest intelligi de t̄pe
passionis. Dicit et Chri. quod isti fra-
tres quae eū nō credebāt: nō forte p̄sule-
bant: vt in iudeā ascendere vt ip̄s iu-
deis traderēt. Et iō dicit t̄ps meū. .i. me-
tradēdi iudeis & ab eis occidendi nō-
dū aduenit: xp̄s autē vestrū. .i. standi
cum iudeis semp̄ est paratū. Et ha-
buit autē xp̄s triplex t̄ps. .i. p̄teritū:
p̄s & futurū. t̄ps p̄teritū fuit t̄ps na-
tuitatis. .i. de quo Sal. Ubi venit pleni-
tudo t̄pis misit deus filium suum: &c.
Et illud t̄ps fuit ad gloriā dei & ad
pacē mundi. Vñ tunc angeli gl̄iā cā-
tauerūt dicētes. Gl̄is in excelsis deo
& in t̄ra pax ho. bo. vo. T̄ps p̄s fuit
t̄ps vite sue & illud expēdit in utilitatē
n̄ram. Totū em̄ t̄ps vite sue expēdit
& consumpsit ad nostrā eruditionē &
instructionē. T̄ps futurū erat t̄pus
sue passionis & illud expēdit ad redē-
ptionē ḡnis hūani: ecce quod v̄tilit̄ xp̄s
totū t̄ps suū expēdit. Sed multi sunt

t̄ps suū p̄teritū in vanitatib; p̄sumbēs
t̄ps p̄s sūt in vanitatib; expēdūt tē-
pus ho futurū deo dare volūt di. ad
huc ero bon; hō: adhuc p̄niam faciā
Sicut dicit Aug. Qui p̄misit veniā
penitenti nō p̄misit diē crastinū diffe-
rēti. Et t̄m Bern. quod h̄e penitens de tē-
pore nihil p̄dit & quia p̄teritū restaurat
p̄ p̄tritionē & p̄fessionē p̄s p̄ bonam
opationē & futurū t̄z p̄ boni propositi
p̄stātiā & firmitatē. Scōda d̄ria inter
xp̄m & illos erat quia xp̄s mundū: id est
mundanos rephēdebat: & iō mūdu
ip̄m odiebat ip̄i autē mundū dilige-
bāt: & iō mund; eis t̄uebat. vñ sub-
dit. Nō potest mund; odisse vos. Et
Ita est em̄ de mundo & mundi contē-
ptuōib; & amatorib; sicut de duobus
hoib; p̄morantib; insimul. Si ei duo
hoies insimul viuūt sūt ambo: mutuo
se p̄nt videre & diligere: si ho ambo
sunt mortui neuter potest alterū videre
nec diligere. Si autē vn; est mortu;
& alter viu;: viu; mortuū videt mor-
tuus autē viuū videre non potest. hō
igitur & mundus sunt quasi duo homi-
nes. tunc autē ambo sunt viuī quā hō
mundū diligit & mund; sibi p̄pera-
tribuit. De his duob; .i. Joh. iiij. dicit
Ipsi de mundo sunt & ideo de mūdo
loquuntur & mundus eos audit: tales
erant isti fr̄es xp̄i: iō dicit eis: nō potest mū-
dus odisse vos. vbi dicit Chri. qualiter
eos mundus odit qui eadē cum
mundo volunt & p̄ eo student. Tūc
ambo sunt mortui quā hō mundū nō
amat & mund; de ip̄o nō curat. talis
erat ap̄ls quod dicebat Sala. vj. Michi
mund; crucifix; est & ego mundo. ta-
lis erat xp̄s qui mundū rephēdebat
& iō mund; ip̄m odiebat: vñ ait. me
autē odit quia testimonium p̄hibeo de
illo: quia opa illius mala sunt. Tūc au-
tē vn; est mortu; & alter viu; quā mū-
dus de hoie nō curat & t̄m hō mundū
amare non cessat vel quā hō mundus
amare contēnit: & t̄m mund; occupa-
tioni b; eū astringit. Tertia differē-
tia erat inter xp̄m & illos: quia illi gl̄iā
mūdi amabant: xp̄s autē gloriā mun-

Feria. iiii. quinte ebdo. xl. Ser. ii.

si contēnebat. Un̄ ait. Vos ascendite ad diē festum hunc. ego nō ascendam. s. vobiscum vel nō ascendate modo quo vultis. s. vt laudē & fauorem humanū habeant & acq̄rā. **I**sti volebant sp̄ in festo esse: s̄ nō vt vigilia: q̄ sp̄ volebant h̄re gl̄iā mundi: & nullā ferre mūdi molestiā siles istis sunt multi in p̄nti vita qui volūt sp̄ facere festū: & iō i futuro faciunt vigiliā. Volunt em̄ mō esset in p̄messationib⁹ risib⁹ & vanitatib⁹: iō erūt semp̄ in esurie & in fletu: & in tribulatione: & iō modo faciūt festum: quia mō sunt in humana consolatione: de quib⁹ d̄r Lu. vi. **U**e vobis qui nunc ridetis: ecce festū: q̄ lugebitis & flebitis: ecce vigilia. Ponat̄ exemplū de lazaro & diuite. Lazarus quidē fuit in vigilia. i. in paupertate & esurie & tribulatione: iō mō est in festo: q̄ est in abundantia in satietate & i p̄solatione: diues aut̄ fuit semp̄ in festo. s. i epulatione in p̄p̄a & in letitia: iō mō facit vigiliā: q̄ modū est in tormentis in igne & esurie ita q̄ nec guttan aque potuit h̄re. **K** Circa tertium notandū est q̄ erant quidē formidosi & timidi qui x̄pm̄ credebant: s̄ veritatē dicē nō audebant: iō in v̄itate peccabant. Trib⁹ em̄ modis vt dicit Chry. In veritate quis peccare p̄t alij veritatē tacēdo: alij v̄itatē ip̄am in mēdaciū cōmutando: alij ip̄am v̄itatē nō defendēdo: erant eodē mō quidā hic qui v̄itatē p̄ timore tacebant: v̄n̄ in euangelio d̄r alij dicebāt quia bonus est. & subdit̄ nemo. t̄n̄ palā loq̄bat̄ de illo p̄pter metū iudeoz. **A**ug. Uterq̄ reus est apud deū et q̄ v̄itatē tacet: & qui mendaciū dicit: ille qui p̄desse non vult: iste q̄ nocere desiderat. Alij erāt qui ip̄am v̄itatē in mendaciū cōmutabant: de quib⁹ subditur: alij autē dicebant nō: s̄ seducit turbas. De talibus dicit̄ Ro. i. Cōmutauerunt veritatē deū in mēdaciū. alij erant qui ip̄am veritatem non defendebant. De quib⁹ d̄r. **M**urmur multus de eo erat in tur-

ba: murmurabant quidam de eo q̄ pharisei x̄p̄s p̄seq̄bant: s̄ t̄n̄ nō defendebāt: nec aperte resistere audebāt: cū t̄n̄ dicat̄. **E**ccl. iij. pro iusticia agonizare / p̄ anima tua vsq̄ ad mortē. **E**adem tertia feria quinte ebdo: made quadragesime. **S**ermo. ij.

Vos ascēdite ad diem festum hunc ego autē nō ascēdam ad diem festū istum. **A** **B**eat⁹ iohannes euangelista describit nob̄ tria festa. Unū est quod nunq̄ est celebrandū: quia christus illud festum noluit celebrare: & hoc ostendit x̄ps: cū d̄t. Vos ascendite ad diem festum hūc. Secundū est qd̄ est celebrandum quasi occulte non vane neq̄ p̄p̄atice: de q̄ subdit̄. **U**t aut̄ ascenderunt fratres ei⁹ &c. **T**unc & ip̄e ascendit ad diē festū non manifeste: sed quasi in occulto. **T**ertium est qd̄ est celebrandū manifeste & cum magna solennitate: sicut festum: qd̄ fiet in templo celesti illud signatur per illō qd̄ iohannes immediate subdit: dicens. iam autē die festo mediante ascendit iesus in templū. **C**irca p̄mū notandū est q̄ festus hoim̄ vanoz non est celebrandū: q̄ totū t̄ps suū ponunt in cōmestationibus / delectationib⁹ / & vanitatib⁹. **D**e quo festo d̄r **E**xo. xxxij. **C**ras solennitas d̄ni est: & subdit̄: & sedit p̄p̄s māducare & bibere & surrexerūt ludere. **B** **I**stud est festū diabolicum & non est fieri dū triplici de cā. **P**rima quia hec vita tota est vigilia. iō debemus ieiunare. et p̄ctā nostra plangere vt possimus ad festum celeste puenire. **J**oel. ij. **C**ōuertimini ad me in toto corde v̄ro in ieiunio & fletu & plāctu. &c. **M**ath. v. **B**ri qui lugent: ecce vigilia qm̄ ip̄i p̄solabunt: ecce festū: s̄ hoies vani volunt hic facere festum iō veniet ad vigiliā. **L**u. vi. **U**e vobis q̄ saturati estis: ecce festū: q̄ esurietis: ecce vigilia. **S**c̄do istō festum nō est celebrandū: q̄ ista vita tota est exiliū. **S**tultus em̄ esset ille p̄grin⁹

Feria. iiii. quinq; ebdo. xl. sermo. ii.

qui in exilio positus vellet facere festum: sed de expectare quisque ad suam patriam reuertat. Ista igitur vita est quoddam exilium. ps. Aduena ego sum apud te et peregrinus: patria autem nostra est regio celestis. heb. xij. Non ei habemus hic manentem civitatem: sed futuram inquirimus quia ergo hic peccatores faciunt patriam ideo a patria celesti semperunt exulati et baniti. Apoc. xxij. Foris canes et venefici et ipudici. Tertio istud festum non est sciendum: quia ista vita est locus laboris. Joh. v. homo nascitur ad laborem. auis ad volandum: ideo fuit dei in continuo labore. Gal. vi. Vbi tempus habemus operemur bonum ad omnes: et ideo de labore veniet ad quietem. Apoc. xiiij. A modo iam dicit spiritus: ut requiescant a laboribus suis. Vani autem homines volunt esse in ocio et ideo de ocio veniet ad laborem. ps. Laboranti in eternum etc. s. in penis et vivet adhuc in fine. Secundo est quoddam festum ut dictum est quod est celebrandum: sed quasi occulte: et iterum quod est celebrandum solemniter et manifeste.

C Et ad ista intelligenda notandum quod aie sanctorum viros tres habent status. Primus status est in quo ipse aie in presenti vita cum suo corpore sunt coniuncti et tali modo sunt in manu dei. Sap. iij. Iustorum aie in manu dei sunt etc. Secundus status in quo ipse aie a suis corporibus sunt exiit: et quantum ad hoc sunt in sinu dei. Esa. xl. In brachio suo congregabit agnos: et in sinu suo leuabit fetus ipse portabit congregabit agnos. i. innocentes: ne ab innocentia cadent: leuat et portat fetus. i. penitentes in sinu: ut spiritus in opibus penitentium permaneat. Tertius est in quo aie ad sua corpora reuertentur et in suis corporibus beatificabuntur: et quantum ad hoc sunt in thalamo dei. Deutero. xxxij. Amantissimus domini habitabit confidenter in eo quasi in thalamo tota die morabitur: et in humeris illius requiescet. **D** In quantum igitur sunt anime adhuc in presenti vita: cum ipso suo corpore coniuncte et sunt in manu dei non de eis fieri aliquod festum triplici de

causa. primo propter periculum: quia ille qui est hodie sanctus cras potest esse malus. i. Cor. x. Qui stat videat ne cadat. Secundo propter dubium: quia nescimus qui sunt in dextera dei vel sinistra. Multum enim videntur esse boni et in eius dextera: qui tamen sunt mali et in sinistra et e contrario. Judas enim qui erat bonus videbatur esse in dextera dei: et tamen quantum ad dei prescientiam erat in sinistra. Lathro qui erat in cruce videbatur esse in sinistra dei: et tamen dei predestinatione erat in dextera. Tertio propter statum: quia sancti viri in mundo isto multis tribulationibus sunt expositi: homo autem qui est in tribulatione non indiget in celebratione festi sed in passione animi propter istam causam nec de christo: nec de beata virgo quod diu fuerunt in hac vita: factum fuit aliquid quod festum: quia tota vita sua fuit in labore et afflictione: et ideo non erat eis necessaria celebratio festi: sed compassio. Secundo aie considerantur putantur exiit a corpore et quantum ad hoc sunt in sinu dei sicut enim illud quod est in sinu est securum est homini carum: est homini quoddam modo coniunctum: sic et aie sanctorum dicuntur omnes in sinu dei: quia sunt valde secure. Joh. x. Non rapiet eos quisquam de manu mea: sunt deo valde care. i. Cor. vi. Empti estis precio magno sunt deo coniuncte et vnitae. Johan. x. Omnes unum sunt sicut tu pater in me et ego in te: sicut enim filius est unum cum patre per naturam: sic et sancti unum erunt per gratiam. **E** Quartum ad istum statum de sanctis in presenti vita facimus festum tribus de causis: ut dicit Augustinus contra Faustum. primo propter imitationem: ut scilicet ex hoc exemplum sanctorum imitemur. Jaco. v. Exemplum accipite fratres mali exitus longanimitatis et patientie et laborum prophetas qui locuti sunt in nomine domini. Secundo propter meritum associationem ut scilicet eorum meritis associemur: et participes simus. Sancti enim merita sua participat his qui illos honorant. Tertio propter orationem eorum: ut scilicet ipsi apud deum pro nobis intercedant: ideo dicitur Job. v. Ad aliquem sanctorum revertere

Feria. iiii. quinte ebdo. xl. Sermo. i.

Istud autē festū dicitur fieri quasi occulte. i. non pōpatice nec aliqua vanitate. Et in hoc maxime peccant mulieres: p̄tra quas dicit Amos. viij. Conuertā festiuitates in luctū: et oīa cāntica vestra in planctū. et inducā sup oēm dorsum sacco et sup oē caput caluiciū. Mulieres em̄ in festiuitatib⁹ p̄sueuerunt ducere choreas et vanas dicere cāntilenas. S̄z ista cāntica conuertent̄ in luctū infernalē: et iō dicit. Cōuertā festiuitates v̄sas in luctū. Cōsueuerūt etiam fatua et vana ornamenta deferre. S̄z ista ornāmēta in sacco mutabunt̄ q̄z cū sacco et cinere sepelientur: et iō dicit. Inducā sup offe dorsum sacco. Consueuerūt capillos alienos deferre et caput suū vane ornare. S̄z ille ornatus in caluiciū conuertet̄: quia sicut p̄t̄ capita eoz in monumentis totalit̄ decaluata sunt: et ideo subditur. Sup omne caput caluiciū. Tertius status est q̄n post beatā resurrectionē sie ad sua corpa reuertentur: et tunc facient festum non semel in anno vel mense vel ebdomada: q̄z ibi non erit annus nec mensis nec ebdomada s̄z t̄m̄ vna dies: vnde Aug. exponens illud s̄b̄m̄ xp̄i. Nōdum venit tempus meū: exponit de tpe gl̄ie in persona xp̄i: dicens. Iste est dies festus me⁹ non dieb⁹ istis p̄currens et transiens s̄z p̄manēs in eternū. Ip̄sa festiuitas est gaudium sine fine: eternitas sine labore: serenitas sine nube: Iste festū fiet nō occulte: s̄z cum magna celebritate: q̄z oēs angeli et oēs beati insimul deum laudabūt Aug. in lib. de ciuit. dei. Uacabimus et videbimus et amabimus et laudabim⁹. Ecce quid erit in fine sine fine ad vacare igit̄ sequit̄ videre: q̄z nisi homo vacet nihil videt. iuxta illud ps̄. Uacate et videte: iō dicit. Uacabimus et videbimus. Ad videre sequit̄ amare: quia nulla res potest amari nisi videatur: vel nisi aliquo modo cognoscatur: ideo dicit Uidebim⁹ et amabimus. Ad amare sequitur lau-

dare et cōmēdare. Illā enim rē quā odio habeo: semper vitupero. Illam quam diligo semp cōmēdo et extollo et iō dicit. Amabim⁹ et laudabimus. Sancti igit̄ in p̄s̄ia vacabūt: vacādo videbūt: et vidēdo amabūt: et amādo laudabūt. et hoc erit in fine sine fine.

¶ Feria quarta quinte ebdo. xl. Sermo primus.

Acta sunt euencia hie ierosolymis et hyems erat Joh. x. encenia erat festū dedicatiōis tēpli. Et dicit encenia enceniorū i plurali: q̄ illd̄ festū plures dies agebatur. Et dicit̄ ab eo qd̄ est in: et cenos qd̄ est nouū. Unde encenio as id est initiare vel aliquid de nouo facere. Vñ vestem nouaz enceniat qui primo eam portat. Et episcopus ecclesiam enceniat q̄n dedicat. Agebatur tunc festum dedicatiōis tēpli. A Nam s̄m̄ hiero. tres fuerūt dedicationes tēpli. Prima facta fuit a Salomone in autūno mense septēbri. Sc̄da facta fuit a redeuntib⁹ de captiuitate babilonica i iere mense martij. Tertia facta fuit a iuda machabeo qui templum p̄phanatum a gentibus mundauit: et in hyeme mēsis septēbri: de qua hic dicit̄. Xps̄ ergo ad illud festū dedicatiōis ascēdit: et ambulabat in porticu salomonis: fecerat quidē salomon quādā porticu vbi populus stabat ad orandū: et quis illa porticus fuerit: postmodum destructa: tamen credendū est q̄ tunc fuerit reparata. Tūc igit̄ iudei xp̄m circūdederunt dicentes: quousq̄ aiāz nostram tollis: si tu es xp̄us dic nobis palam. In hoc sicut dicit Chyiso. Ostēdit peruersitas iudeoz: qui q̄n xp̄s eos erudiebat per s̄ba: petebant signa: dicentes illud Joh. ij. Quod signū ostēdis nobis: q̄z hec facis. Cū autē faciebant signa petebant verba: sicut hic pater. cū dicunt. Si tu es xp̄us dic nobis palā. B Notandū est autē q̄ iudei intendebāt xp̄m decipere vel eū deterre-

Feria. iiii. quinte ebdo. xl.

re vel ipm perturbare. Sz xps contra hoc q voluerunt eu decipere se hnt sapienter. Cōtra hoc q voluerūt eu perturbare se habuit pstanter: r rñdit rōnabiliter. Primo quidē voluerunt eu decipere r pmittūt hū adulationis: vt citi⁹ eu decipere possent dicētes. Usq; quo aiām no. tol. r. Cogitabāt eu talit̄ decipere: qz aut rñdebit se nō eē xpm: r sic habebim⁹ ppositū n̄m. Aut se eē xpm r regem: et tūc sibi duo imponem⁹. s. ambitionē vñ dicit Augu. Si diceret ego sum xps qui de semine dauid est oriund⁹ calūniabunt q sibi arrogaret regiā potestātē. Itēz vsurpationē regni. Et p hoc cogitabāt eu tradere ptāti presidis puniendū quasi qui sibi augustū imperium vsurparet. Si autē respōdebit dubie: dicemus q ipse ē hō duplex: qz aliud habet in corde r aliud dicit in ore. Sed ad ista oīa dñs se habuit sapienter. Non em̄ dixit se nō eē xpm: qz dixisset cōtra fidē r veritatē: r ipse est v̄tas ipsa q mentiri nō pōt. Rñdit autē ad alia duo: dicēs Loquor vobis r non creditis opa q ego facio i noie patris mei. testimoniu perhibēt de me: quasi dicat xps. Nultis me audire si ego sum xps: r ego respondeo vobis qz nō oportet q ego dicā: qz opa que ego facio testimoniu perhibent de me. C fa ciebat em̄ xps quedā opa q indicabant suā humanitatē: sicut esurire: uere r perturbationē ostendere: lassitudines sustinere. Quedā que suam potentiā ostēdebāt r diuinitatē: sicut sp̄m sc̄m dare. Joh. xx. Accipite sp̄ritum sc̄m r. sicut pctā remittere. Lu. v. Homo remittuntur tibi pctā tua. Vñ dixerunt scribe et pharisei. Quis pōt diuittere pctā nisi sol⁹ deus: Sicut infirmos et mortuos sola imperio suscitare et sanare. Mar. v. Puella tibi dico surge. Ista opa prebebāt testimoniu de eo q ipse erat verus hō et ver⁹ deus. Alia testimonia q sit verus deus et verus hō ponit. Joh. dicēs. s. Joh. v. Tres sunt q te

testimoniū dant in celo. Pater hū: r spūs sanctus: et hī tres vnū sunt. Et tres sunt q testimoniu dant in terra: scz spūs aq; et sanguis. D Qd em̄ xps fuerit ver⁹ de⁹ dedit testimoniu pater qñ dixit Mar. iij. hic est fili⁹ meus dilect⁹. Testimoniu dedit sanctus spūs: qñ in spē colūbe sup ipsuz baptizatū descēdit. Testimoniu dedit ipse fili⁹ qñ dixit. Ego et p̄ vnū sum⁹. Qd aut fuerit terrestris ver⁹ hō sunt tres testes. s. spūs. i. aiā quā in cruce emisit. Aqua q de ei⁹ latere manauit. Et sanguis q de ei⁹ venis fluxit. Sic ḡ xps ad illō qd qrebant scz si ipse erat xps: rñdit: qz opa sua i dicabant q ipse esset. Ad illō q scire volebant si respondisset dubie: ait. P̄ qd dedit mihi maius oibus est. Aug. Dedit mihi vt sim hū ei⁹: vt sim vnigenit⁹ fili⁹ ei⁹: vt sim splēdor lucis eius: r subdit: dicēs. Ego r p̄ vnū su. quasi dicat. Vos vultis scire si ego locut⁹ fuero dubie: r ego dico vobis manifeste: qz ego r p̄ vnū sumus. Au. Utrūq; audi: r vnū r sum⁹ r a caribdi r scilla liberaberis: q d̄ vnū liberat se ab arrio: q d̄ vnū liberat se a sabellio. Si ego vnū non diuersi. si sum⁹ / ergo p̄ r fili⁹. Scō iudei voluerūt xpm deterrere qd nota p hoc qd d̄. Sustulerūt lapides iudei vt lapidarēt eu. Audiētes em̄ hoc iudei q dixit. Ego r p̄ vnū sum⁹ intellexerūt q diceret se eq̄le deo r ideo man⁹ ad lapides posuerunt: vt sic eu deterrerēt: ne talia vltius dicerē auderet sed xps ad eoz terrore se habuit pstanter: dicēs. Multa bona opa ostendi vobis ex p̄e meo ppter qd eoz opus vultis me lapidare: quasi dicat xps. Nullus dz lapidari ppter bona opera: sed ppter mala. Ego aut inter vos mala non feci: sed multa bona opa opat⁹ sum: qz leprosos mūdau: cecos illuminaui: mortuos suscitau. E Sunt qdā qui reddūt mala p malis: r illud est phibitū: qz de⁹ sibi hoc retinuit. Ro. xij. Mihi vindictā r ego hoc re

Sermo secundus.

tribus. Alij sunt qui retribuunt bona pro bonis: et illud est quoddam naturale debitum. Math. v. Si diligitis eos qui vos diligunt quam mercedem habebitis: nonne et publicani hoc faciunt? Alij sunt qui retribuunt bona pro malis: et illud est perfecte charitatis indicium. Talis erat Christus: quia a iudeis multa recipiebat quicquid: et tamen non cessabat eis dare beneficia. Istam doctrinam docet Christus: dicens Mat. v. Benefacite his qui oderunt vos. Alij sunt qui retribuunt mala pro bonis: et illud est valde iniquum. Tales erant iudei: quia a Christo multa recipiebant beneficia: et tamen multa re ferebant operibus. ps. Retribuunt mihi mala pro bonis: et odium pro dilectione mea: et ideo Christus hos charitative redarguit dicens. Multa bona opera ostendi vobis ex patre meo propter quod eorum opere me lapidatis. Tertio iudei voluerunt Christum conturbare in hoc quod blasphemiam si sibi imponentes dixerunt. De bono opere non lapidamus te: sed de blasphemia. Non est aliquis ita patienter qui non moueret ad perturbationem si sibi diceret quod esset blasphemus. Christus autem respondit patienter et rationabiliter dicens. Nonne scriptum est in lege vestra: quia ego dixi: dii estis. q. d. Menon debetis lapidare: si deum me vocauit: quia scriptura vestra vocat deos homines puros: multo fortius poterit vocari deus ille quem pater sanctificauit. i. quem sanctum genuit et in mundum misit. **S.** Dicit autem glossa. quod deus habet tribus modis. s. natura: et hoc modo Christus erat deus. Adoptione et gratia et hoc modo sancti viri dicuntur dii et falsa usurpatione: et hoc modo idola et demones dii appellantur. Sancti ergo viri dicuntur dii non per naturam. sed per gratiam. Aug. Talis est unusquisque qualis est dilectio sua. s. si deum diligis deus es. Si terram diligis terra es. Diligam ergo deum ut dii appellemur: et tamen terrana: ne terra vocemur. Sed posset aliquis dicere. Uolo vtriusque facere: et deum diligere:

et sic ero deus et terram amare: et sic ero terra: sed hoc fieri non potest quia sicut dicitur Mat. vj. Nemo potest duobus dominis seruire: scilicet deo et mundo. **S.** Et istud potest ostendi per tria exempla: scilicet vasis/ manus/ et oculorum. Aug. in lib. omel. hoc ostendit exemplo vasis: quia si vas aliquod debet impleri melle: et est plenum acetum oportet quod acetum effundatur: et sic mel infundamus: unde dicitur. Est amor utilis et est amor noxius. Amor amore impellit: amor noxius recedat: et amor utilis succedat. Pleni sunt homines amore huius seculi fundant: et capiant: vis ut intret mel: vis acetum non sudisti: Secundo hoc idem ostendit Aug. super Ioh. exemplo manus: dicens Amorem hominis sic putare quasi manus aie: si aliquid tenet aliud tenere non potest. Ut autem possit tenere quod datur dimittat quod tenet. Qui enim amat seculum deum amare non potest: occupata habet manus. Dicit illi deus: tene quod datur.

Non vult mittere quod tenebat: nec potest accipere quod offert. Tertio hoc ostendit cyprianus in tractatu de duodecim abusibus seculi exemplo oculorum: dicens. Mundi amor et dei pariter in uno corde habitare non possunt: quem admodum oculi celum pariter et terram nequaquam respiciunt. Dicit Aristoteles in libro de animalibus quod aues claudunt oculos cum palpebra inferiori: alia vero sensibilia cum palpebra superiori. Per aues intelliguntur sancti viri qui ad inferiora et terrena oculos claudunt et celestibus et superioribus intendunt. Per animalia intelliguntur mundani qui habent oculos clausos ad celestia. et apertos ad terrena.

Eadem quarta feria quinte ebdomade. xl.

Sermo secundus.

Quia quae ego facio in nomine patris mei hec testimonium perhibet de me: sed vos non creditis non estis ex ouibus meis. oues meae vocem meam audiunt: et ego cognosco

Feria. iiii. quinq; ebdo. xl.

eas ⁊ sequunt me. **A** Dñs noster qui est verus pastor ponit hic duas dñas oues. Sunt em̄ qdā oues que nō sunt sue s; oues diaboli. De qb; dicit: s; vos nō creditis: q; nō estis ex ouib; meis. Alie sunt oues sue: de qb; dicit. Oues mee vocē meam audiet. Prime oues sc; oues diaboli faciūt duos greges. primus grex ē in hoc mundo. Oues agif; diaboli q; sunt in hoc mundo sunt ipsi hypocrite. De quibus dicit Math. viij. Attēdite a falsis pphetis qui veniunt ad vos i vestimentis ouium ⁊c. **B** Dicit tamē Chryso. super Math. q; lupus si tegatur pelle ouina pōt tamen cognoscī q; sit lupus per tria. p̄io p̄ actū: q; lupus dentibus mordet ouis aut non h; dentes vñ mordeat. Scōo p̄ vlularum: q; lupus vsus celum vlulat: ouis autē vsus terrā ad seip̄am balat. Tertio p̄ cibum: q; lup; abas carnib; ouis nō herbis viretib; pascit. Eodē mō hypocrite cognoscunt p̄io p̄ actū q; sui dei nō mordēt nec detrahūt nec de aliq; obloquūt. Hypocrite autē mordēt ⁊ detrahūt. De quib; dicit Gal. v. Si iniuicē mordetis ⁊ comeditis: videte ne ab iniuicē cōsumamini. **C** Ex hoc h; q; al; qui mordēt: quidē comedunt: ⁊ quidam consumūt. Ille q; mordet p̄tē accipit ⁊ p̄tē relinqt. Sic detractor sepe i p̄te laudat ⁊ in p̄te vituperat. Ille nō q; comedit cibū mast; cat ⁊ sibi incorporat. Sic etiā multi i vitia aliorum murmurant: ⁊ tñ eas faciēdo sibi incorporant. Ille autē qui p̄sumit nec de pelle nec de carne nec de osse aliqd; dimittit. Sic et multi p̄dēnāt vitā vituperāt famā: ⁊ iudicāt p̄scientiā. Scōo cognoscūt p̄ vocē. Serui em̄ dei balant aduers; frā ad seip̄os q; recognoscūt se frā eē ⁊ mltos defect; h;e. hypocrite nō vs; celū vlulat q; i hoies celestes sepe loquunt: et ip̄os ifamāt. p̄. Posuerūt i celū os suum. i. in celestes. Itē inq̄tarē i excelso locuti sunt. i. p̄tra viros excelsos. Tertio cognoscunt p̄ cibū: q; oues

id est boni vescuntur herbis virentib; b; i. celestib; amēitatib;: Eze. xxiii. Redescēt in herbis virentibus. Mali autē pascunt carnib;. i. carnalib; voluptatib;. Ro. viij. Qui em̄ fm̄ carne sunt: ea q; carnis sunt sapiūt. q; nō sunt fm̄ sp̄m̄ ea q; sunt sp̄s sapiūt ⁊ sequūt. **D** Scōs grex diaboli ouis est in inferno. De qb; dicit in ps. Sicut oues in inferno positi sunt. Mors de pascet eos. Qd; qdē vsū q̄ttuor modis exponit. p̄io sic: qñ oues sunt insimul p̄sueuerūt stare p̄p̄esse ⁊ vna sup̄ aliā iacere: sic etiā dānati adiucē in inferno sic erūt p̄p̄si q; vñ sup̄ aliū iacebit. Et hoc innuit Math. xiiij: vbi dicit. primū colligite zizania ⁊ alligate fasciculos ad p̄burēdū. sicut ligna i fasciculis sūt p̄p̄sa: sic et dānati adiucē p̄p̄munt. Notādū ē tñ q; oues i magno calore stāt p̄p̄se i magno autē frigore stāt separte. Si dānati qñ stāt i igne sunt p̄p̄si: vt ad iniuicē se magis p̄burāt. Et qñ stant in frigore sunt separati vt qlibet perse fremat ⁊ strideat dentib;. **E** Scōo itell; gif; sic. Greges p̄sueuerunt ab iniuicē separari: sic ⁊ in inferno erunt diuersi greges. i. diuersi dānati orum ordines. Nā erit tibi grex sup̄borū / grex auaroz ⁊ grex luxuriosoz. Et hoc innuit zacha. xij. plāget terra: sc; ifernalis familie ⁊ familie seorsū. Q; p̄ se plāget familie sup̄bor;: p̄ se plāget familie auaroz: ⁊ p̄ se familia luxuriosoz. Tertio mō sic p̄t intelligi. Cōsueuit pastor oues tēdere ⁊ lanā ab eis auferre: et sic attōsas ad pascua eas trāsmittere: sic etiam oues diaboli dimittūt hic lanā. i. respales: ⁊ attōse ad pascua ifernalia dirigunt de bonis suis nihil portant secū Job. xxxij. Diues cū dormierit nihil secū afferet. **F** Quarto mō sic p̄t intelligi. Cōsueuerūt oues post q; in vno prato pauert ire ad pascendū in aliō prato. In inferno sunt duo prata. Unū est pratum caloris: aliū est pratum frigor;. Postq; igif; oues diaboli in prato caloris sunt aduste

Sermo .ii.

trāsibūt ad pratū frigidis. Postq̄ in
prato frigidū sūt 2 gelate trāsibūt ad
pratū colorū. Jo. xxxij. Ad niuū ca
lorē trāsibūt ab aq̄s niuū. S. Sc̄ba
sūt oues dei. Et ille cognoscūt p̄ q̄t̄
tuor signa. Primo p̄ opa q̄ faciunt.
Istō signū dñs etiā ponit de se q̄ est
pastor ouīū: cuz d̄t. Opa q̄ ego facio
testimoniū phibēt de me. Eodē mō
fideles sui ab opib⁹ cognoscunt. U
Dicnotādū ē tñ q̄ sūt q̄dā opa q̄ ho
minē sc̄tm ostēdūt: s; nō faciūt. Si
cut sunt opa miraculoz q̄ etiā aliqñ
mali p̄tute fidei faciūt. Uñ dicēt i iu
dicio illd. Mat. viij. Dñe dñe: nōne i
noie tuo p̄phetauim⁹: ⁊ p̄tutes ml̄
tas facim⁹ i noie tuo. Alia sūt opa q̄
faciūt hoīem sc̄tm: s; nō ostēdūt: sicut
est simplicitas ⁊ hūilitas sc̄toz viro
rū: ⁊ cete p̄tutes q̄ faciūt hoīez sc̄tm
corā deo s; sepe reddunt eū despica
bilē corā mundo. De q̄b⁹ d̄t Job. xij
Deridet iusti simplicitas. lāpas cō
tēpta ap̄ cogitaciōes diuītuꝝ. Ubi
dicit Greg. q̄ sc̄ti viri sūt lāpas q̄ lu
cet iteri⁹: s; cōtēpta q̄ exteri⁹ nō lu
cet. Lāpas sūt q̄ interi⁹ virtutibus
splendēt: s; cōtēpta q̄ exteri⁹ irri
sionibus patent. Alia opa sunt que
hoīem faciunt sc̄tm: q̄ pctā oīa di
mittūt. Eccl. iij. Ignem ardentē ex
tigit aqua: ⁊ elemosyna resistit pec
catis. Hoīem etiā corā hoībus sc̄tm
ostendunt. Eccl. xxxj. Elemosynas
illī⁹ enarrabit oīa ecclia sc̄toz. Se
cundum signum est q̄ sunt oues xp̄i
qñ vocē eius audiunt. Uñ subditur
Oues mee vocem meam audient. ⁊
Quattuor em̄ voces iste pastor dat
ouib⁹ suis. Prima est exterior exhor
tatio. De q̄ d̄t Prou. j. Sapia foris
p̄dicat i plateis dat vocē suā. Sc̄ba
est interior inspiratio. De qua d̄t in
ps. Audiam quid loquat̄ in me dñs
meus. Job. xxxij. Inspiratio oīpotē
tis dat intelligentiā. Tertia est bene
ficioz elargitio. Esa. j. Si voluerit
et audierit me bona terre comedet.
Quarta est corporalis flagella
tio: per quam hoīes sepe ad deū re

currunt. ps. Multiplicate sunt infir
mitates eoz. postea accelerauerunt
Sed qñ multi sunt qui istas voces
nō audiunt. iō dñs conq̄rit. Prouer.
j. dicēs. Vocau. s. p̄ exteriorē exhor
tationē: ⁊ renuistis. Extēdi manum
meā. s. bñficia largiendo: ⁊ nō fuit q̄
aspiceret. Desperistis oē consilium
meū quo vobis p̄posita bona inspi
rā. ⁊ increpaciōes meas neglexistis:
p̄ quas aliqñ vos arguebā ⁊ flagel
labā. Ideo subdit magna p̄minatio
Ego q̄q̄ in iteritu v̄ro ridebo ⁊c. R
Tertiū signū ē q̄ aliq̄ sunt oues xp̄i
qñ ipse xp̄s q̄ est pastor eas cogno
scit. Uñ subditur. Et ego cognosco
eas. Cognoscat autē fideles suos p̄
imaginē suā quā eis impressit. Juxta
illud. p̄. Signatū est sup nos lumen
vult⁹ tui dñe. per arma virtutum q̄
bus eos armavit. Roma. ij. Indua
mur arma lucis ⁊c. Per signa bono
rum opeꝝ q̄b⁹ eos decorauit. Cañ.
viij. pone me vt signaculū sup cor
tuū ⁊ sup brachiū tuū. per doctrinā
charitatis qua eos instruxit. Jo. xij
In hoc cognoscent oēs q̄ estis mei
discipuli si habuerit dilectionē ad
iuicē. Qz nō reprobi ista nō h̄nt. iō a
xp̄o in iudicio nō cognoscent. S; d̄
cet eis illud Mat. xxv. Amē dico vo
bis nescio vos. Qd̄ h̄bum exponēs
Chry. d̄t. P̄ cognoscat filios suos p̄
imaginē ⁊ similitudinē suam. Rex
cognoscat milites suos p̄ arma ⁊ ve
xilla sua. Pastor cognoscat oues su
as p̄ signa sua. Magister cognoscat
discipulos suos p̄ doctrinā suam
Ego autē nō cognosco vos tāq̄ p̄ fi
lios suos: qz meā imaginē nō habe
tis. Nec tāq̄ rex milites suos quia
mea arma non habetis nec vexilla
portastis. Nec tāq̄ pastor oues: qz
mea signa abiecastis. Nec tāq̄ maḡ
discipulos qz meā doctrinā non sua
stis. Quartū signū ē q̄ sint oues xp̄i
qñ ip̄s v̄z pastore sequunt. Uñ sub
ditur. ⁊ sequuntur me. Mali nolunt
xp̄m sequi s; eum fugiunt ⁊ ab eo se
auertūt. Uñ de talib⁹ dñs cōq̄rit di
L. iij.

eēs. Mat. xxiij. Quoties volui congregare filios tuos quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas et nolulistis. Legit de proprietatibus animalium quod aliqui gallina simul et semel fouet oua propria: et oua anatum et oua pauonum. cum autem pulli creuerunt veri pulli matrem sequuntur. anates autem in aquas se immergunt: pauones de sua pulchritudine gloriantes nutrice relinquunt sic et deo tanquam bonus pastor et bona gallina congregat bonos et malos in una fide et fouet eos per multa beneficia que eis profert. sed tandem quidam eorum sequuntur ipsum per invitationem bonorum operum sicut humiles et mansueti. Alii vero deserunt ipsum et in aquas deliciarum se immergunt sicut sunt voluptuosi. alij de suis diuitiis et honoribus gloriantes christus deserit. sicut superbi et auari sed qui vere christi oues sunt et pulli ipsius sequuntur. ideo dicit. Et sequuntur me

¶ Feria quinta ebdomade quinte quadagesime. Sermo primus.

Rogabat iesum quidam phariseus vt manducaret cum illo. et ingressus domum pharisei discubuit et ecce mulier que erat in ciuitate peccatrix. Lu. viij. Ecclesia supponit vniuersaliter quod ista mulier peccatrix fuit maria magdalena soror lazari que etiam in bethania vnxit pedes iesu christi et caput de qua dicit Mat. xxvi. Cum esset in bethania in domo symonis leprosi accessit ad eum mulier habens alabastrum unguentum preciosum et effudit super caput ipsius recumbentis de qua etiam dicit Joh. xij. Ante sex dies pasche venit iesus in bethaniam. et infra. Maria ergo accepit libram unguenti nardis preciosi et vnxit pedes iesu et extersit capillis suis pedes eius. Vtrum autem ista unctio de qua facit mentionem Lucas et illa que facta fuit in bethania fuerit vna et eadem vel fuerit due dubitatur. Aug. autem dicit quod fuerit due. Vnde sic dicitur in libro de sensu euangelistarum eadem de maria bis fecisse intelligendum arbi-

tror semel vt lucas narrat. Vnde Johannes cum de lazaro resuscitando cepisset loqui antequam veniret in bethaniam Maria autem que vnxit dominum unguento et extersit capillis suis pedes eius cuius fratrem lazaro confirmabat. itaque iam hoc maria fecerat. quod autem in bethania hoc fecerit rursum alio est quod ad lucam narrationem non pertinet. Siue autem fuerint due unctioes siue vna manifestum est quod illa talis unctio sepulturam christi representabat. Unde dicit Mat. xxvi. Mitte hanc mulier in corpus meum hoc unguentum ad sepeliendum me fecit. et quoniam tempus illud vocatur tempus de passionem legitur hoc euangelium in quo agit de ista unctioe. ¶ In hoc igitur euangelio ponuntur gratia egrotantium: quidam enim erant egrotantes que egritudine sua cognoscebant et medicum requirebant. de quorum numero erat ista peccatrix que infirmam et immundam se cognoscens ad medicum et ad fontem venit. Greg. Qui humiliter turpitudinis sue maculas aspexit. lauanda ad fontem misericordie cucurrit. Alii erant qui nec egritudine sua cognoscebant nec medicum requirebant imo egros et medicos iudicabant de quorum numero erat phariseus que dicebat intra se. hic si esset propheta sciret vtiq; etc. Greg. Ecce phariseus apud se superbum et fallaciter iustus egri rephedit de egritudine et medicum de subuentione. que profecto mulier si ad pedes pharisei venisset calcibus depulsa descendisset: inquiri se alieno peccato crederet. Alii erant que de aliorum sanitate egrotabant de quorum numero erat illi que dicebant quod hic que etiam peccata dimittit Vnde dicit Greg. Ecce que ad medicum venerat egra: sanata est Sed de salute eius adhuc alij egrotant In medio igitur egrotantium erat istorum medicus presertim que presertim infirmum sanauit sed rationabiliter cofutauit tertium in ipsa infirmitate derelictum. B Circa primum infirmum. scilicet ipsam peccatricem notandum quod ipsa per quattuor deum offenderat. et ideo per quattuor deo satisfaciebat vt verificetur quod dicitur Sap. xi. per quem peccat quis per hec et torquetur. Prius enim

offēderat deū p oculos ipos ad vana
iaciēdo sept̄. iō de suis oculis deo sa-
tisfaciebat amaras de ipsis lachry-
mas emittēdo iō d̄r. lachrymas cepit
rigare pedes ei⁹. C. Inuenim⁹ tñ q
ip̄a q̄ttuor lachrymarū gñā habuit.
P̄lo lachrymas p̄pūctiōis q̄s fudit
ex p̄sideratiōe pct̄ōz suoz de q̄bus
d̄r hic q̄ lachryme fuerūt tāte v̄tutis
et efficacie q̄ ipetrauerūt oīm pct̄ōz
suoz absolutiōē vñ dixit ei x̄ps. Re-
mittunt̄ tibi pct̄ā tua. Sc̄do habuit
lachrymas p̄passiōis: hoc i morte
fratris sui q̄ fuerūt tāte efficacie q̄ in-
duxerūt x̄pm ad fletū et q̄ fecerūt eū re-
suscitare lazary. Vñ d̄r. Jo. xj. Vidēs
ies⁹ mariā plorātē lachrymat⁹ ē. post
modū ad monumētū iuit et lazary re-
suscitauit. Tertio habuit lachrymas
doloris et hoc i morte x̄pi. Vñ d̄r. Lu.
xxij. Seq̄bat̄ illū multitudo ppli et
mulierū q̄ plāgebāt et lamētābāt̄ eī.
Certū ē aut̄ q̄ inf̄ illas mulieres ista
p̄ncipalior aderat et iste lachryme
fuerūt tāte v̄tutis q̄ iduxerūt x̄p̄m ad cō-
passiōē. Vñ dixit eis. filie hierl̄z no-
lite flere sup me s̄z sup vos ipsas h̄te et
sup filios v̄ros qm̄ venient dies. et c.
Quarto habuit lachrymas amoris
quas fudit et subtracta et desideria
p̄ntia corporis x̄pi. Vñ d̄r. Jo. xx. Ma-
ria stabat ad monumētū foris plo-
rās. et iste lachryme fuerūt tāte v̄-
tutis q̄ meruerunt āgelicā v̄sionem.
Vñ d̄r. dum ḡ fleret ad monumētū
vidit duos āgelos in albis sedētes.
Meruerūt etiā x̄pi apparitiōē. vñ
d̄r. p̄uersa retrosum vidit iesuz stāte.
Sc̄do offendit deum p̄ capillos ip-
sos vane cōponēdo. iō satisfecit x̄pi
pedes de ipsis tergēdo. In talibus
em̄ vanitatibus capilloz sepe offen-
dunt vane mulieres deū. Vñ d̄s cō-
tra eas loq̄tur dicēs. Esa. iij. Pro eo
q̄ eleuate sunt filie syon et ambula-
uerunt extēto collo et nutib⁹ oculoꝝ
ibant et plaudebant et pedibus suis
p̄posito ḡdu lacedebāt. vane ei muli-
eres mō collum extēdūt. mō nutib⁹
oculoꝝ plaudent mō p̄posito gradu

incedūt. S̄z p̄tra tales ponit penas
dicens. et erit pro suavi odore fetor.
et pro zona funicul⁹: et p̄ crispātū cri-
ne caluicium. et p̄ fascia pectorali ci-
liciu. q. d. q̄ diuersos sibi exhibebāt
odores itollerabiles in morte habe-
būt fetores. q̄ cingebūtur corrigijs
argēteis tunc ligabunt̄ pedes et ma-
nibus funiculis q̄ ornabantur vani-
tatibus capilloꝝ tunc habebunt cal-
uicium capitum. q̄ portabāt fascias
sericam tunc portabunt fasciam ali-
cniā. Tertio offendit deum ore suo
siue verba lasciuia dicendo siue la-
sciuia oscula dando: siue lasciuie co-
medēdo: iō de ipso ore satisfaciebat
ip̄m in pedib⁹ x̄pi deuote figendo et
ip̄os osculando. Solent etiā hoies
inimici qm̄ ad pacem veniūt seinuicē
osculari. Ista peccatrix deo guerrā
fecerat s̄z modo reconciliationez ac-
cipiens erat. ideo chusto in pedibus
oscula dabat. De ista reconciliatio-
ne peccatoris d̄r i. ps. Misericordia
et veritas obuierunt sibi. iusticia
et pax osculate sunt. qm̄ pct̄ōz ex par-
te sua h̄z veritatem: qz de suis pec-
catis veraciter se accusat. statim ex
pte dei ip̄i pct̄ōri mis̄a obuiat ideo
d̄r. Misericordia et v̄itas obuiauē-
rūt sibi. D. Qm̄ etiam pct̄ōz h̄z iusti-
ciā qz de seipso iustitiā facit et se pu-
nit: statim pax dei sibi osculū tribuit.
ideo d̄r. iusticia et pax osculate sunt.
Quarto offēdit deū p̄ vnguēta ea si-
bi ipsi vane exhibendo. iō satisfacie-
bat x̄po pedes eius de ipsis deuote
vngendo. E. Est aut̄ triplex vnguē-
tū qd̄ ip̄a x̄po obtulit. Primū est cō-
tritionis qd̄ signat̄ p̄ illō vnguētū
quo x̄pi pedes inuit et lachrymas
rigauit. species huius vnguētū ex
parte sūt amare: et ex parte dulces.
qz d̄z h̄te amaritudinē pct̄ōz de pec-
catis suis et ipsoꝝ p̄p̄tatione. sed
magmū gaudiū de venie ipetratiōe.
Sc̄dm̄ vnguētū est deuotiōis: qd̄ si-
gnat̄ p̄ illā vnctionem qua vixit ca-
put x̄pi. vt habet̄ Mat. xxvj. Et ps̄
Impinguasti in oleo caput meū. tunc

Feria .v. quinte ebdo. xl.

caput oleo ipinguat qm mens suavi deuotioe replet. Spes ista vnguēti sūt oēs suaves: q̄ sūt bñficia dei ⁊ dona gr̄az. Tertiu vnguētū ē odorifere opiniois iskō signat p̄ aromata q̄ bus corpus xpi vngere voluit. Species huius vnguēti odorifere sunt q̄ sunt odorifera cōscientia: odorifera vitat odorifera fama. Prouer. xxvū Vnguētis ⁊ varijs odorib⁹ delectat cor. Circa scdm infirmū notādum q̄ xps posuit sibi paradigma: dicens. duo debitores erant ⁊c. Phariseus autē rñd it q̄ plus diligere debebat cui pl⁹ dimissum fuerat. vbi d̄t Gre. Dum duo sentētia phariseus cōuincit quasi freneticus funē portat cū q̄ ligat. Isti duo debitores erant. Maria q̄ erat debitor deo quinquagenoz denarioz. pharise⁹ at̄ q̄nquaginta qz min⁹ credebat se peccasse. ⁊ iō magdalena pl⁹ diligere debebat qz maiorē remissionē acceperat ⁊ quia pl⁹ diligebat iō maiora obseq̄a xpo prebebat. iō dixit xps intraui domū tuā ⁊c. Oli qm aliq̄ recipiebāt aliq̄s hospitio. p̄rio dabāt osculū i signuz securi hospitij deinde lauabant sibi pedes p̄ laborē itineris. postea vnguētō refrigerationis coz caput vngēbāt p̄tra caloris estū. S; dñs phariseū rephēdit qz illa sibi nō exhibuerat: ⁊ tñ ista peccatrix ista sibi dederat. Iō dixit. Intraui domū tuā ⁊c.

f Circa tertiu infirmū notādū q̄ illi q̄ de sanitate peccatrici infirmabāt erāt sicut vesptiliones q̄ ad lucē excecātur. Sap. ij. Malicia eoz excecavit eos. Erāt sicut serpētes q̄ de bono odore moriunt. ij. Coz. ij. Xpi bon⁹ odor sum⁹. alijs qdē mortis in mortē. Alijs odor vite i vitā. Erant sicut palatū infectū habētes q̄ circa sopoz naturā fallunt. De qb⁹ dicit̄ Esa. v. Ne q̄ dicitis malū bonū ⁊ bonū malū ponētes tenebras lucē ⁊ lucem tenebras ponentes amarum in dulce et dulce in amarum.

¶ Eadem. v. feria quinte ebdomade. xl.

¶ Sermo secundus.

Gce mulier que erat in ciuitate peccatrix. ⁊c. Status huius mundi describitur quantum ad tria. Primo quantum ad statum culpe cum dicitur. Mulier q̄erat in ciuitate peccatrix. Secundo quantum ad statum penitentie: cum dicitur Lachrymis cepit rigare pedes eius. Tertio quantum ad statum perfectionis et gratie cum in fine concluditur. Fides tua te saluaz fecit. Circa primum statum notandum q̄ culpa istius mulieris quia peccatrix erat et carnalibus voluptatib⁹ se exposuerat. habuit enim tria que sibi et alijs mulieribus fuerunt et sunt cā peccati. primo pulchritudinē coz poris. qz d̄t multū pulchra ⁊ formosa fuisse. Secdo opulentia rei tpalis qz fuit multū locupletata. Tertio habuit dñi suū ⁊ libertatē: qz fuit sui dñia qz cum lazaro fratre suo ⁊ martha sorore sua patrimoniū diuisit et magdalum castrū in ptē recepit. A ista tria vt dictū ē fuerūt sibi ⁊ mult̄ alijs mulierib⁹ occasio peti. primū qdē occasio peti ē pulchritudo coz poris. Prouer. xj. Circul⁹ aureus in narib⁹ suis mulier pulchra et fatua Sicut ei sus hñs circulū aureū i lutum se immittit: sic mulier hñs pulchritudinē in voluptatē se imergit. Qñ autē mulier est pulchra ⁊ sapiēs nō ē piculum: qz sapiēter se cōseruat. Sillr qñ ē turpis ⁊ fatua nō est piculū qz nemo eā sollicitat. S; qñ ē pulchra ⁊ fatua: tūc est piculū. Nā qz ē pulchra sollicitat̄ a multis. Qz nō ē fatua custodire se nescit. De tali pulchritudine d̄t Prouer. xxxj. Fallax gr̄a et vana est pulchritudo. B Est ei vana: qz cito transit ⁊ est fallax: qz multos decipit pulchritudo enī mulieris ē sicut carbo fulgid⁹. Et sicut gladi⁹ splēdid⁹. est sicut pomuz pulchrum plenū vmb⁹. pueri igit̄ vidētes carbōes fulgētes eos t̄gūt ⁊ cōburunt. vidētes gladios splēdētes eos accipiūt ⁊ vulnerāt. vidētes po=

Sermo. li.

ma pulchra exteri⁹ & interi⁹ fetida eligunt & decipiunt. Sapiētes autē ab oib⁹ sibi cauēt. Sic et hoies pueriliter viuētes assumūt sibi carbōes i corde suo. i. ignitas cogitatōes: & iō pburunt. puer. vi. Nūqd pōt hō abscondere ignē i sinu suo vt vestimēta illius nō ardeāt. Assumūt gladios fulgētes dū volūt hēre familiaritatē cū mulierib⁹. & iō vulnerāt hie. Gladi⁹ igne⁹ ē spēs muneris. Vñ dicit de muliere. puer. v. Acuta ē q̄si gladius biceps. Et dicit mulier gladi⁹ biceps: qz occidit hoīem in aīa & corpe. Sūt et tāq̄ poma a foris pulchra: s; it⁹ feda Sepe ei q̄ sūt exteri⁹ pulchruores: sūt it⁹ fediores Eze. xvi. Abominabile fecisti decorē tuū. Illa ei mulier abominabile facit decorē suū que ē exteri⁹ decora: s; interi⁹ abhoīstioibus plena Bern. filie babilōis q̄rū vere ghaī p̄fusiōe ē idulū purpura & bysso: & sub pānosa p̄sciētia iacēt fulgēt i ouib⁹ & sordēt mouib⁹. Sōm qd ē in muliere occasio pcti ē opulētia rei tēporalē Eze. xvi. Hec fuit lūctas sodomē & pcti cā saturitas panis & abundantia & oculū. ps. Prodiit quasi ex adipe lūctas eoz. C Ita ei ē de corpe hūano sicut de prato & istrumēto ferreo. Qñ ei pratū nō irrigat herba arescit. qñ aq̄z inundatiōe replet herba marcescit qñ hō debito mō adatur herba virescit. Sicut instrumentū ferreum qñ indebite exerceat p̄sumit. Qñ nullo mō exerceat: rubigie corrūpit. Qñ hō debito mō exerceat fulgidus inuenit. Sic etiā qñ q̄s corpus suū p̄ abstinētias & imoderatos labores affligit ip̄m ad omne op⁹ bonum debile reddit. qñ hō ip̄z delitijs nutrit: hostes aīe ip̄z inuenit. Qñ hō debito modo ip̄m fouet: tunc aīa in adiutorium ip̄m h; hugo de sancto victore. Qui carnē suā supra modū affligit p̄ abstinētias corp⁹ suū occidit. q̄ pl⁹ q̄ expedit a limētis reficit hostem nutrit. Sic igit̄ caro nutrienda est vt seruiat: & sic domāda vt nō supbiat. Tertius qd in muliere ē oc-

casio peccati est qñ est sui dñā & libera. Est ei mulier mollis multū & imbecillis & incauta: & iō regenda & custodienda est. Jō dicit. Eccl. xxvi. In filia nō aduertēte se firma custodiam ne inuenta occasiōe abutatur se. vñ dicit de muliere. Eccl. xxv. Si nō ambulauerit ad manū tuā cōfundet te i cōspectu inimicōz tuoz. D Qz enī mulier magis fragilis ē & hō magis virilis: nō circa mulierem quattuor custodie sunt adhibende sicut dicit Aug. in lib. de decē chordis que sunt timor dei diligens custodia viri. vere cūdia & cōfusio: mundi & terroz legū publicaz q̄ vxores fornicarias condemnāt. Custodia autē viri vt ibidē dicit Aug. dicit esse timor dei & ipsa eius virilitas. Et subdit Aug. Jō mulieri adhibenda est maior custodia: qz in ea est maior infirmitas. Illa erubescit virum tu nō erubescis xpm tu liberior qz fortior iō tibi cōmissus es. Nō igitur erubescit fornicari: qz illd faciunt multi. Tāta est pueritas generis humani vt aliqñ metuendum sit ne castus erubescat apparere inter impudicos. E Scd̄s stat⁹ eius fuit status p̄nie vbi tantā cōtritiōe ostendit qd de lachrymis eius pedes xpi rigauit. Que quidem lachrymetres magnas efficacias habuerunt p̄mo fecerunt ipsam totā mundā. iuxta illud. ps. Lauabo per singlas noctes lectum meū lachrymis meis stratū meū rigabo. Vñ Greg. qz enim mulier turpitudinis sue maculas asperit lauanda ad fontem mīcurrit. Scd̄o fecerunt sibi serenā cōsciam. vñ dicit Chriſ. sup hunc locum Sicut vbi vehemens ymber prorūpit sit seueritas sic lachrymis effusis apparet trāq̄litas & perit caligo reatuus. Et sicut p̄ aquā & sp̄m: sic p̄ lachrymas & cōfessionem denuo mīdsimur. Tertio in ipsa aqua lachrymarū submersa sunt oīa crimina ei⁹. ps. Contribulasti capita draconū in aq̄s. Draco. i. diabolus h; septēz capita. i. septem mortalia peccata q̄

aliqui fuerit in peccatrice ista sicut habet. Mar. xvi. Apparuit primo marie magdalene d. q. eiecerat septem demonia. Tunc igitur xps capita draconum in a. q. s. tribulavit et pertrivit quoniam in lachrymis suis omnia peccata submersit. Non tamen omnia peccata grauiora lauit: sed et omnes cogitationes que significantur per capillos que in obsequium xpi adhibuit. Unde dicitur quod capillis capiti sui pedes fregit. de istis capillis cogitationum dicit Ezech. v. Sume tibi gladium acutum et radem pillos et duces per caput tuum et barbam tuam et assumas tibi stateram powderis et diuide eos. Item per te per bures igni. et fregit per te coccidos gladio in circuitu eius. Item non alicuius dispoges in vetu: et gladium nudabis post eos. ff. Cogitationes eius in sepe tres partes diuiduntur quia aut sunt bone aut sunt male aut sunt indifferentes. Cogitationes igitur bone sunt igne perburere. i. spiritus mittende et ab ipso istam mande. Cogitationes indifferentes que aliqui eueniunt per necessitates temporaliu sunt circumspecte et moderande ut non sint superflue. Cogitationes autem noxie et male sunt a nobis penitus expellende et dispogende. Et si forte redire satagerent contra eas est diuine seueritatis gladius apponende. Tertio eius statum fuit persecutionis gratie quoniam dixit ei xps. Uade in pace. Unde dicit Grego. Postquam dominus eius peccata dimisit non sedit in remissione peccati. sed adiecit operationem boni. In hoc igitur quod dicitur. Uade in pace. Notandum quod ista habuit sollicitationem per bona opera: et quod habuit pacem in sua conscientia. Ipsa quidem habuit pacem per opera interiora: quia fuit contemplatiua. Juxta illud Luce. x. Maria optima parte elegit que non recedit. per opera exteriora: quia fuit actiua quia omnia opera misericordie erga personam xpi exercuit. Sed ipsa enim ipsum paui. Johan. xij. fecerunt ei cenam ibi et martha ministrabat. maria ergo accepit libram unguenti etc. Luce. viij. Cum illo erant aliquae mulieres curate scilicet maria magdalena et alie multe que ministrabant ei de facultatibus suis. Ipsa enim hospitio re-

cepit. Eiusdem. x. Intrauit iesus in quoddam castellum et mulier quaedam martha nomine excepit illum in domum suam et huic erat soror nomine maria etc. Ipsa bysso puritatis et purpura charitatis eius induit. Juxta illud. puer. vlti. Byssus et purpura indumentum eius. Ipsa enim in tribulatione positum visitauit et associauit. Johan. xviij. Stabant iuxta crucem iesu mater eius et soror matris eius maria cleopha et maria magdalene. ipsa eius sepulture interfuit. Lu. xxiij. Ioseph accessit ad pylatum et petijt corpus iesu et depositum inuoluit in sindone: et posuit eum in monumento exciso: in quo nondum quisquam positus fuerat. Secute sunt autem mulieres que cum ipso venerant de galilea et precipue maria magdalene et in monumento fixa permansit. Joh. xix. Maria stabat ad monumentum foris plorans. h. Secundo habuit pacem in conscientia. Ista pacem conscientie non potest habere superbus. et ratio est quia: ipse deo est contrarius: iuxta illud Job. xv. Cucurrit aduersus deum erecto collo et pingui ceruice armatus est: quia igitur est deo contrarius non potest esse sibi ipsi pacificus. Eiusdem. ix. Quis resistit et pacem habuit: Ista etiam pacem conscientie non potest habere auarus: et ratio est: quia habet terrenas desideria in superiori parte anime. et celestia in inferiori: terra autem cum sit grauis naturaliter appetit deorsum descendere. et celum cum sit leue appetit ascendere sursum. id est dicitur prover. xxv. celum sursum et terra deorsum: quia igitur in tali sensu et descensu est pugna. id est non potest ibi esse pax aliqua. Esa. lvij. Cor impij quasi mare feruens quod quiescere non potest. Impius est auarus quod est in pietate: cuius cor est sicut mare: quia spiritus est in motu et perturbatione. Luxuriosus est non potest habere istam pacem conscientie. et ratio est: quia anima cum sit ad imaginem dei facta naturaliter appetit mundiciam et puritatem. et ideo quoniam in alaz intrat aliquid immundum naturaliter illud abhorret. detestatur: et fugit: et ideo quod diu in anima aliqua est immundicia non potest ibi esse pax sua. id est dicitur heb. xij. Pa-

Feria. vi. quinte ebdo. xl. Sermo. i.

cem sequimini et scimoniam sine qua ne
mo videbit deum. volens aplos nos ad
pacem inducere pscie conuenienter mo
nuit nos ad scimoniam mundicie. q. d.
si vultis hanc pacem habere scimo
nia. i. mentis et corporis castitate: quia igitur
beata maria magdalena veram humi
litate seruauit: oia terrena contem
psit. et perpetua mentis et corporis casti
tate habuit. id in hac pace fuit. sicut
enim bona pscia animam delectat. iuxta
illud. Prover. xv. Secura mens qua
si iuge conuiuuii. sic mala conscientia animam
cruciat. Gregorius nicenus. Mala con
scientia sequitur se. inuicem non recedit a
se. vix potest foris aliquod esse reme
dium quando intus est vulnus inclusum.

Feria sexta quinte ebdoma
de. xl. Sermo. primus.

Collegerunt pontifices et
pharisei concilium et dice
bant. Quid facimus quia
hic homo multa signa
facit. Joh. xi. Quoniam aliquis
rector ciuitatis audit ne
gocium graue et periculosum: quocumque con
cilium et exponit negocium et audit pscilia
tores et tandem faciunt partitum et tunc illa
sententia approbat in qua plures pscilium
Eodem modo pontifices et pharisei fecerunt
audierunt ei de resuscitatione lazari et
quomodo oes in christo credere videbant. unde
credentes ex hoc eis inuenire periculum
collegerunt concilium. In isto igitur euange
lio quattuor tanguntur. primo concilium pgre
gatio cum dicitur. Collegerunt pontifices et pha
risei concilium. Secundo negocium diligens in
quisitio: cum dicitur. quid facimus: quia hic homo
multa signa facit. Tertio pontificum
psciliatorum prolocutio. Unde subditur. unde
autem ex ipsis cayphas nomine et cetera. Quar
to pontificum ipsorum sententia ab omnibus pfirmatio
cum subditur. ab illo ergo die cogitauerunt
eum interficere. Non enim fecerunt partitum
quia non diuiserunt se in partes sed oes vna
nimiter in morte christi consenserunt. Pri
mo igitur pontificum concilium collectio. et illud
concilium fuit improuide congregatum: quia
cum festinatione cum iniuria: cum ira cum
inuidia et cum insipientia pgregauerunt. A

In concilio autem non debet esse festinatio nec
ira: nec insipientia. Id est Socrates quod
in concilio duo sunt maxime contraria. scilicet fe
stinatio et ira. non debet esse tertium. scilicet in
sipientia sed potius magna sapientia.
Prover. viij. Ego sapientia habito in
concilio. pontifices igitur et pharisei illud
concilium non fecerunt cum maturitate et
deliberatione: sed cum precipitatione et
festinatione: mox enim cum audierunt
quod christus suscitauerat lazarium et quod oes
ibant post eum: concilium collegerunt cum
tamen debuissent cogitare/expectare/et
deliberare quid magis expediuisset.
Id est Prover. xix. Qui festinatus est pe
ccatis offendit: quia enim nimis festinaue
runt. ideo offenderunt: quia christum occi
derunt. socrates concilium velociter sequi
tur penitentia. Varro philosophus
Imperitiae signum est exigere cito fie
ri quod difficillimum est. Ideo legitur de
Augusto cesare quod dixerit quod festina
tio et temeritas male in duce conue
niunt dicens. satis enim celriter fit quic
quid bene fit. Secundo illud concilium congre
gauerunt cum ira et inuidia. Audientes
igitur quod populus post eum ibat in gra
ue iram et inuidiam exarserunt. et in tali
ira concilium collegerunt. De tali concilio
dicitur Seneca. xlix. Symeon et leuy vasa
iniquitate bellatitia in concilio eorum nove
niat anima mea: quia in furore suo occide
runt vix. i. christum. Dicit enim hieronimus. quod de
symeone pharisei: de leuy autem pontifi
ces exiuerunt. Illud enim sit periculo
sum concilium quod in furore et ira fuit cele
bratum. Gregorius. Si ira semel mentem pos
sidere ceperit: iustus esse putat quod est
crudeliter sit. Chrysostomus. non potest pacifice
loqui quod cor habet turbatum. B. Tertio il
lud concilium collegerunt cum insipientia. sa
pientes enim in eo quod habet facere attendit ad
principium: ad medium: et ad finem ut. scilicet ne
gocium suum inchoet sapienter et psequatur
constantiter: et finiat vtiliter. Ipsi autem
pharisei inchoauerunt cum fatuitate ma
datum dantes ut christus caperetur. Unde
dicitur per apostolum infra. Dederant autem pon
tifices mandatum ut si quis cognoue
rit ubi sit indicet ut apprehendant eum

et persecuti sunt eum cum crudelitate quia mortem christi facere firmauerunt dicitur: ab illo die cogitauerunt interficere eum. Finierunt autem cum sua destructione: quia illud quod timebant: scilicet quod perderent locum et gentem euenit eis. Secundo ponit negocium super quod debet haberi consilium diligens expositio cum dixerit: quid facimus. id est. cur tardamus cur nobis non prouidemus: quia hic homo multa signa facit: si dimittimus eum sic scilicet uiuente et signa faciente: omnes crederent in eum et ueniret romani et tolleret nostrum locum et gentem. Romani autem et multi alij principes gentium in magna reuerentia habebant dei templum. Unde etiam Alexander cum hierosolymam festinaret et iudei impetum eius timerent: pontifex indutus pontificalibus et in capite suo habens cidarium in qua scriptum erat nomen dei terstraginatam. id est. quattuor syllabarum quod dicitur obuia sibi processit. Statimque alexander de equo descendens nomen dei adorauit et pontifice ueneratus est: et cum super hoc a suis multibus argueretur: respondit non istum: sed deum in ipso adorari. Deus enim celi in isto habitu mihi apparuit et principatum per sarum mihi permisit. Romani igitur et principes gentium in magna reuerentia habebant templum: christus autem predicabat sacramenta iudaica et ceremonialia esse abolenda: et ideo dixerunt si romani ista audierint templum contemnerent: opes templi auferent: nos et locum nostrum tollerent. Vel aliter iudei intenderunt: tunc romani rebellare et tributa eis non soluere. Christus autem predicabat non esse alicui resistendum: dicens Math. v. Ego autem dico uobis non resistere malo: sed si quis te percusserit in unam maxillam prebe ei et alteram: et ideo qui uult in iudicio contendere tecum et tuam tunica tollere dimitte ei et pallium: ideo timebant ne ueniens pertra se romani nullus se defenderet: uel aliter romani ordinauerunt: ut nullus rex constitueret nisi per ipsi mandareret. Multa autem turba sequebatur christum quod etiam ipsum regem et christum confitebatur: et ideo timuerunt quod romani audiret: ut turba eum se-

queret et crederet quod uellet rebellare et si audirent quod eum regem confiteretur crederet quod ipsum regem uellet facere: et sic ueniret et locum et gentem tollerent. Ista autem sicut Chysostomus dicit pharisei quantum ad ueritatem non credebant cum turba que ipsum sequebatur non essent milites armati nec armigeri: sed inermes et simplices uiri: sed ideo dicebant ut contra christum populum excitarent. Tertio ponit unius maliciosa prolocutio cum dicit: uos nescitis quicquam nec cogitatis: quia expedit uobis ut unius homo moriatur pro populo: et non tota gens pereat. In hoc autem uerbo aliam intentionem habuit cayphas et aliam spiritus sanctus. Intendebat enim cayphas quod expedit ut christus occideretur pulsus a romanis captiuarent. Spiritus autem sanctus qui per os suum prophetauit intellexit quod expediebat ut christus per humanum genere moreretur. Ubi dicit Augustinus. hic docemur per hoies malos spiritus sanctum futura docere: quod tamen euangelista diuino tribuit sacramento: quia ipse. scilicet. cayphas erat pontifex cuius autem prophetauerit: tamen propheta non fuit. Et Naz sicut dicit Augustinus super Genesim ad litteras Tria sunt que faciunt hominem esse perfectum prophetam. Unum est quod ipse aliquas uisiones habeat. Secundum est quod ipsas uisiones intelligat et reuelationes. Tertium est quod ipsas uisiones etiam alijs manifestare sciat. primum habuit. Nabuchodonosor: quia statuam uidit duo uero sequentia non habuit: quia nec significationem intellexit: nec ipsas uisiones danieli enarrare scuit: et ideo propheta non fuit: duo autem ex his habuit pharao: quia et uisionem habuit quando septem boues pingues et septem macilentos uidit et ipsam uisionem ioseph enarrauit sed non habuit tertiam: quia eius significationem non intellexit. et ideo propheta non fuit: nullum tamen ex his habuit cayphas ipse enim de morte christi nullam reuelationem habuit: ipse etiam intellectum quem habuit spiritus sanctus non intellexit: habuit tamen unum quod mortem christi necessariam fore denunciat: et ideo sicut propheta-

icte

Feria. vi. quinte ebdo. xl. Ser. ii.

ta non fuit. Sed spiritus sanctus qui os
asine aperuit per istam prophetiam dixit
quod ait. Expedi vobis ut unus moriatur
homo pro populo etc. Quarto ponitur ista
approbatio et confirmatio cum dicitur. ab
illo ergo die cogitauerunt interficere
eum. Postquam quidem pluries ipsum inter-
ficere cupiebant: sed non diffinituaz
dederunt sententiam. **I**sta sententia fuit
qua et iniusta a se: ex causa sua: et ex or-
dine. Tunc sententia est iniusta ex animo
quod ex ira et inuidia profertur: tunc est in-
iusta ex causa quod sufficiens causa non suf-
fragatur: tunc est iniusta ex ordine: quod
ordo iuris omittitur. Sententia igitur quam
principes et pharisei super mortem christi pro-
tulerunt fuit iniusta ex a se: quia ex in-
uidia ipsum tradiderunt. unde dicitur Mat.
xxviij. Sciebat enim. scilicet pylatus quod per in-
uidiam tradidissent eum iudicibus sacerdotibus
etc. Secundo fuit iniusta ex causa: quia
nulla causa mortis sue suberat. Unde dicitur
Lu. xxiiij. Nihil inuenio cause in
hoc homine: et infra. ecce ego coram vobis
interrogans nullam causam inuenio in ho-
mine isto ex his in quibus eum accusatis
sed nec herodes. id est dicitur Job. xxvi. Cau-
sa tua quasi impij iudicata est causam
iudiciumque recipies et potest esse verbum
patris ad filium: quia enim causa sua im-
pie iudicata fuit. id est ipse causam iudiciumque
omni a deo preceperat. Joh. v. Neque
pater iudicat quemlibet sed omne iudicium
dedit filio etc. Tertio fuit iniusta ex
ordine: quia non fuit iustus ordo iuris
quia ipsum condemnauerunt nec sponte
confessum: nec testibus convictum
unde dicitur Mar. xiiij. Multi ei falsum te-
stimonium dicebant: et convenientia
testimonia non erant. Quia igitur senten-
tia christi que iudicatur fuit sic fuit iniusta
ex a se ex causa ex ordine id est ipse ferret sen-
tentiam iustam cum dicit illud Math. xxv.
Discedite a me maledicti in ignem
eternum etc. Illa enim sententia erit iuxta ex
a se quia non ex ira per vitium: sed ex ira per ze-
lum profertur. Sapient. v. Accipiet ar-
maturam zelus illius: erit iuxta ex causa
quia opera iuste non habuerunt: unde di-
cit. Esuriui et non dedistis mihi man-

ducere. erit iuxta ex iuris ordine: quia
non profertur nisi contra sponte confessos
et convictos: ipsi enim peccata sua sponte
confitebuntur. Sapient. v. Ergo erratum
a via veritatis etc. Conscientia etiam
contra ipsos testificabitur. Roma. ij.
Testimonium illis reddente conscientia
eorum.

I Eadem feria. vij. quinte ebdo. xl. S. ij.

Expedi vobis ut unus
moriatur homo pro popu-
lo et non tota gens pereat.
Spiritus sanctus in veris
prophetis tangit corda
eorum: reuelationes et in-
spirationes aliquas immittendo illis
luminat eorum mentes ipsarum reuelatio-
num sensum et intelligentiam tribuen-
do aperit eorum os ad proferendum il-
las reuelationes verba congrua mini-
strando. ista tria tanguntur. ij. per. j.
Omnis prophetia scripture propus
interpretatione non fit. scilicet propria
expositio ne: sed a deo concessa. ecce quia
ipsi sancti pertinet eorum que inspirat intel-
lectum dare. Et sequitur. non enim volun-
tate humana illata est aliqui prophetia:
sed spiritus sancto inspirante: ecce quia
ad spiritum sanctum pertinet diuinam
inspirationem emittere. Sequitur. Locuti
sunt sancti dei omnes. ecce quia ad
spiritum sanctum pertinet verba
conuenientia ministrare. In caypha
spiritus sanctus non illuminauit cor eius
ad intelligendum. Unde dicit Origenes. Cay-
phas ex se nihil protulit nihil dixit: quia
prophetiam dei non accepit: nec tetigit
cor eius ad inspirandum: sed tamen ape-
ruit os eius ad proferendum: unde dicit
Chrysostomus. Ore cayphe solum spiritus
sanctus usus fuit: cotaminatum autem
cor eius non tetigit. Dixit ergo. Expedi
vobis ut unus moriatur homo pro populo
etc. homo quidem erat mortuus. id est
expediens erat ut moreretur christus ut
eius mors nostram destrueret. Ideo dixit.
Expedi vobis ut unus moriatur. etc. homo
enim erat perditus: et id expediebat ut
christus ad nos veniret et mortem subiret:
ut sic hominem perditum inueniret. Ideo
subdit. Et non tota gens pereat. Erat

Feria. vi. quinte ebdo. xl. Sermo. ii.

etiā a deo diuisus ⁊ dispersus: iō expediebat vt xps hoies ad eū congregaret: iō subdit. nō tm̄ p gēte sed vt filios dei q̄ erant disp̄si congregaret in vnū. Ex his igit̄ habet̄ q̄ hūanū gen^o erat mortuū pditū ⁊ dispersum expediebat ergo vt xps moreretur ⁊ sic hūanū gen^o mortuū uiuificaret. **B** Erat aut̄ hō mortu^o quadruplici morte. Quaz̄ due erāt i p̄nti. s. mors nature ⁊ mors culpe. Due aut̄ erant in futuro. s. mors gehenne: ⁊ mors q̄ causat̄ ex priuatione visionis diuine. **P**rimā mortē. s. nature destruxit p suā gl̄iosam resurrectionē. j. **C**oz. xv. per hoīem mors: ⁊ p hominē resurrectio mortuoz̄. **O**zee. iij. **U**iuificabit nos post duos dies i die tertia suscitabit nos. **S**ecūdā mortē. s. culpe destruxit p sue sanguinis effusionē. **A**poc. j. **L**auit nos a pctis nr̄is in sanguie suo. **H**eb. ix. **S**anguis xpi emundauit cōscientiā nr̄am ab operibus mortuis. **T**ertiā mortē. s. gehenne destruxit p inferni expoliationem tunc infernum expoliavit quādo sanctos p̄res inde eduxit. **O**zee. xij. **E**ro mors tua o mors mortu^o ero o inferne. **Q**uartā mortē q̄ causatur ex priuatione visionis diuine destruxit p sue visionis restitutionē quā quidē restitutionē petebat sibi fieri ppheta dicens. **R**edde michi letitiā salutaris tui. **C** **I**sta autem mors est grauior q̄ gehenna. **U**nde **A**ug. in enchiridiō a regno dei exulare: a ciuitate dei alienari: a vita dei cadere: dulcedine dei carere: tā grauis est pena vt ei nulla possint tormēta que nouim^o pparari. **D**e hac etiā sic dicit **C**hr̄ys. in lib. de reparatiōe lapsi nonnulli imperitoz̄ putant sibi sat̄ esse ⁊ optabile videri. si gehēna tantūmodo careant: ego autem multo grauiorē q̄ gehennam dico esse cruciat̄ remoueri ⁊ abijci ab illa gloria ⁊ ita excludi a beatis: ⁊ alienum effici ab his que preparata sunt sanctis tantum generat cruciatum: tantū dolorē: vt si etiā nulla intrise-

cus pena torqueat hec sola sufficeret ois em̄ gehēne supat cruciatū. **D** **S**c̄do expediebat xps mori vt hominē pditū inueniret: xps em̄ venit ad q̄rendū hoīem pditū: dimisit domū suā celestē: ⁊ venit ad nostrū exiliū. **U**n̄ ppheta admirando dixit **H**iere. xij. **Q**uare quasi colonus futur^o es in terra: ⁊ q̄si viator declinēs ad manendū: reliquit societate angelicā et venit ad nostrū p̄soriū. **B**aruth. iij. **P**ost hec in terris visus est ⁊ cū hoib^o cōuersat^o est ip̄e etiā cū esset indutus luie induit se nr̄m saccū. **A**poc. vj. **S**ol fact^o est niger quasi sacc^o cālicin^o. de his trib^o b̄r̄ **H**ier. xij. **R**eliqui domū meā. s. domum celestē dimisi hereditate meā. i. angelicam societate in q̄bus ego regnabā. **D**edi dilectā alam meā in manus inimicorū eius: assumendo sc̄z humanā carnē quā tanq̄ saccū consuī sup meam diuinitatē. **J**ob. xvj. **S**accū cōsuī super cutē meā quē quidē faciū dedi in manib^o inimicorū meoz̄ qui ip̄m occiderunt ⁊ lacerauerunt: vt in p̄ciū sanguinis emanaret. **P**s. **C**oncidisti saccū meū: nec mirū si tā misericorditer nos redemit. **E** **T**ria em̄ iduerunt nos: vt misericorditer nos redimeret. **U**nū fuit ex parte sui. s. ei^o viscerosa pietas. **S**c̄dm̄ ex parte nostri. s. nostra magna necessitas. **T**ertiū tam ex parte sui q̄ ex parte nr̄a: sc̄z nr̄a cū ip̄so: ⁊ sua nobiscū magna p̄pinq̄tas. **P**rimū em̄ est ei^o pietas: est em̄ ille pater benign^o q̄ sup̄ filiiū pdigū reuertentē mia mot^o est: sup collū cecidit ⁊ osculat^o est eū: ⁊ dixit filius meus mortuus erat: ⁊ reuixit perierat ⁊ inuētus est. **D**e hac viscerosa mia eius dicit **A**ugu. nemo de dei pietate diffidat maior est ei^o mia q̄ nostra miseria tardius quidē videtur pctōi veniā sibi tradere q̄ ip̄si pctō pctōi accipere. **S**c̄dm̄ qd̄ ip̄m induxit ad miām ⁊ ad perditum requirendū est magna nostra necessitas: homo quidē errauerat ⁊ ad vitam rectā ire nesciebat: ynde clama

Feria. vi. quinte ebdo. xl. Ser. ii.

bat erravi: sicut ouis que perijt &c. Iste est pastor ille bonus: de quo dicitur Lu. xv. Qui non agitanoues re liquit: & ouem centesimam. i. hominem quem re venit: de hoc sic dicit Aug. in lib. contra quinq; hereses: cum esses inimicus patri meo reconciliaui te pro me: cum inter montes & siluas errares quasi in te humeris meis portauit te patri meo reddidi te: laboraui / sudauit / caput meum spinis opposui: manus meas clavis obieci: lancea laterum meum aperui sanguinem meum fudi: animam meam posui & commisi te mihi: & tu diuideris a me. Tertium quod ipsum induxit ad vitam & perditum requirendum fuit nostra cum ipso: et sua nobiscum propinquitas: ipse enim de sua progenie nos fecit quoniam ad suam ymaginem & similitudinem nos creauit tandem se fecit de progenie nostra: non de progenie angelica: iuxta illud hebr. ij. nullus angelos apprehendit: sed semine abrahe apprehendit. Ex prima parentela facti sumus filij eius. Ex secunda facti sumus fratres sui: & ideo non debuit nos derelinquere: sed nos redimere: & patri reconciliare: ista est illa mulier sapiens: scilicet diuina sapientia quam amiserat dragmam suam ymagine insignitam propter pernam parentelam & suo nomine appellatam: quia a christo dicimur christiani: & ideo lucem ascendit: quia lucem sue diuinitatis terre nostre mortalitatis uniuersum: et sic dragmam quam perdidit inuenit. Tertio expediebat ipsum mori ut humanum genus dispersum reuocaret: unde beatus infra prophetauit: quia iesus mortuus erat pro gente. scilicet iudeorum: non tamen pro gente: sed ut filios dei. scilicet de populo gentium qui erat dispersus congregaret unum hec autem sicut dicit Aug. secundum predestinationem dicta sunt: quia ipsi gentes adhuc filij dei non erat expedies igitur fuit mors christi: ut dispersos congregaret: christus fecit tanquam vexillifer: tanquam venator: tanquam speculator: vexillifer vexillum in altum leuat: et dispersos congregat. christus igitur ut filios congregaret: vexillum crucis in altum leuauit. Huius vexilli hasta fuit

crux. tela ibi posita fuit caro christi affixa. **S** Quequidam tela fuit de tribus colubus colore. scilicet albo: rubeo & nigro. Eius enim caro fuit alba pro innocentie candore: fuit rubea pro sanguinis aspersione & fuit nigra in morte pro liuore. Omnes igitur qui sunt a deo dispersi debent ad illud vexillum congregari. **Esa. xj.** Leuabit dominus signum in nationes et congregabit profugos ex israel: ideo ipse dicit. **Ioh. xij.** Si exaltatus fuero a terra: omnia traham ad meipsum. Secundo fecit christus tanquam venator. Solent enim venatores arbores ascendere: carnem cruentam monstrare: & ad aues sibilare: sic fecit christus homini. homo quidem a deo volauerat. **Ozee. ix.** Effraim quasi auis aduolauit. Ideo christus arborem crucis ascendit carnem cruentam suam habuit: ad nos clamare & sibilare cepit. **Esa. v.** Leuabis dominus signum in nationes procul ei sibilabit ad eum de finibus terre. Tertio christus fecit sicut speculator. Solent enim speculatores in altum ascendere ut videant & clament. Sic christus in speculaz crucis ascendit. **Unum Berni.** Ascendit christus in altum ut videretur: fortiter clamauit ut audiretur: clamore lachrymas immiscuit ut homini compateretur. **Iohannes** igitur in speculam crucis ascendit ut videretur scilicet oculo intellectus per meditationem & oculo affectus per deuotionem cuius. **ps.** Respice in faciem christi tui. **H** Iste autem respectus sanat vulnera peccatorum: quod significatum est **Numeri. xj.** in illis qui respiciebant serpentem: quia a morsibus serpentum sanabantur. Detergit caliginem ignorantiarum. hoc significatum est in **lōgmo**: qui cum male videret & ex tractu sanguinis christi illuminatus. **Sanguis** enim christi verum collirium est quod illuiat oculos mentium. **Apoca. iij.** Collirio munge oculos tuos ut videas. Dat etiam iste respectus patientiam aduersorum. **hebr. xij.** Per patientiam curramus ad propositum nobis certamen aspicientes in actorem & consummatorem iesum. **3** Secundo fortiter clamauit ut audiretur.

Sabbato quinte ebdo. xl.

Eius tñ vocē non audiunt auari qui in aurib⁹ suis ponūt terrā auarici e: iō clamat xps: dicēs Job. vi. Terra ne operias sanguinē meū: neq; inueniat locū in te latendi clamor meus. Nō audiunt etiā supbi nec luxuriosi. Et iō supbi sunt lapidib⁹ duriores Et luxuriosi sūt mortuis fetidiores quia ad clamorem xpi lapides sunt scissi: et monumenta apta sunt: et mortui resurrexerunt. R Tertio xps clamori lachrymas addidit vt homo pateretur. Debet quippe hō christo ppati q̄ fuit in tāto dolore. Threno. j. O vos om̄s q̄ transitis per viā attēdite et videte si est dolor etc. Qui fuit in tanta derisione. Math. xvij. p̄tereūtes aut̄ blasphemabāt mouētes capita sua. Qui fuit in tāta ignominia et vilificatione: q̄ tanq̄ latro cū latronib⁹ fuit crucifix⁹. Et ppter hoc cōpassus fuit sibi sol: quando splēdore suū abiicit. Et vesibus nigris induit se. i. tenebris. Cōpassa fuit terra: q̄n̄ p̄ nimio dolore tremuit Compassi sunt angeli. De q̄bus dicit Esa. xxxij. Ecce videntes clamabūt foris angeli pacis amare siebunt.

Sabbato quinte ebdo. xl. Ser. j. Ubleuatis Iesus oculis in celum dixit. Pater venit hora: clarifica filium tuum: vt fili⁹ tuus clarificet te Joh. xvij. A Q̄ in isto euāgelio sepe fit mētio de clarificatione: iō notandum q̄ sicut videmus in istis naturalib⁹ quedā claritas est que a nullo illuminatur et cetera illuminat: vt est claritas solis. Alia est claritas que illuminatur et illuminat: sicut est claritas lune que illuminatur a sole: et illuminat inferiora. Et est quedā corpus claruz q̄ illuminat a sole et nō illuminat inferiora: tñ aliquos fulgores emittit sicut videm⁹ in q̄busdā metallis fulgidis: vt in auro: et argēto. Est aliud corpus opacum q̄ illuminatur: sed tñ nec illuminat: nec aliquos fulgores emittit: sicut est elementum ter

re. Eodē mō est i sp̄sialib⁹. Est enim q̄dā claritas sup̄substantialis. i. claritas diuina que a nullo lucē recipit et oīa illuminat. Joh. j. Erat lux vera que illuminat oēm hōiem etc. Alia ē claritas que illuminat et illuminatur: sicut sunt doctores et prelati qui a diuina claritate recipiunt influentiam sapientie: et subditis dant lumē doctrine. De quib⁹ dicit Phil. ij. Inter quos lucetis sicut luminaria in mūdo verbi vite p̄tinentes. Alij sunt qui illuminant: sed nō illuminant tñ aliquos fulgores emittūt sicut sunt boni subditi et auditores qui recipiūt a superiorib⁹ lumen sacre scripture: tñ ipsi non illuminant aliquos per vba doctrine. Veruntñ emittunt aliq̄s fulgores ex sua lucida p̄uersatione. De q̄ dicit Math. v. Sic luceat lux v̄s corā hoib⁹: vt videāt opa v̄s bona. Alij sunt tenebrosi: sicut sunt subditi q̄ sepe illuminant per sacra scripturā: s; tñ nec ipsi illuminant nec aliq̄ fulgorē emittūt p̄ aliquā bonā vitā s; semp̄ remanēt in tenebris ignorantie: et male vite. De talibus dicit Sen. j. Terra autem erat inanis et vacua: et tenebre erāt sup̄ faciem abyssi etc. hoies ei terreni sūt inanes: q̄ pleni vanitate: et sunt vacui ab oī ope bono et h̄nt tenebras ignorantie. Ita quadruplex differentia tangit hic. Nā claritas diuina que illuiat et non illuminat est pater et filius et sp̄s sanctus. De qua dicit. Pater clarifica filium tuum vt filius tuus clarificet te. Claritas q̄ illuminat et illuminat fuerunt ap̄li. De quibus dicit. P̄ manifestavi nomen tuū hoibus quos dedisti mihi de mūdo. Deinde alij illuminant q̄ et emittūt fulgores bonoz operū: vt sūt boni auditores qui ad p̄dicationē ap̄loz crediderūt De quib⁹ infra dicit. Nō p̄ his aut̄ rogo tñ s; p̄ eis q̄ credituri sunt in me Alij qui semp̄ in tenebris sunt et illuminari nō possunt: sunt hoies terreni et mundani p̄ quib⁹ xps nō rogat q̄ diu tales sunt ideo dicit. Non pro

Sermoprimus.

mūdo rogo. Ceteris autē omissis dicimus: scz diuina: de qua quattuor sunt videnda. Primo qualiter p̄ clarificat filiū. Secūdo qualiter filiū clarificat patrem. Tertio qualiter ip̄e filiū clarificat suos filios. Quarto qualiter ip̄i fideles clarificāt xp̄m. **C**irca primum notandum q̄ p̄ est claritas filiū claritas: et spūssanc̄ est claritas: et in sunt omnes vna deitas seu charitas. p̄ ergo filiū clarificat: q̄ ip̄m gloriose resurgere fecit: vñ Aug. dicit. Venit hora clarifica filiū tuū: t̄q̄ si diceret. Venit hora seminare humilitatis fructū: non differas claritatis. **C**irca xp̄o q̄ dē tres fuerūt substantiē q̄ an̄ resurrectionē videbant̄ obscure: scz caro: aia: et diuinitas. Caro eī videbat̄ obscura: p̄pter mortalitatē. Aia p̄pter passibilitatē. Deitas videbat̄ obscura: p̄pterea q̄ paucis fuit manifestata. Sed i resurrectione clarificata est caro ei⁹: q̄ induit immortalitatē. Aia ei⁹ induit impassibilitatē et felicitatem. Et diuinitas eius accepit manifestationem. Tūc eī de⁹ manifestat⁹ est: ex eo q̄ p̄ diuinitatis sine potētā resurrexit. Secūdo filiū clarificauit patrē in quātum scz q̄ i iudea solūmō nat⁹ erat in toto mūdo manifestū fecit. vñ super illud. Ut fili⁹ tuus clarificet te: dicit Aug. ac si diceret xp̄s. Resuscita me: vt innotescas toti mūdo p̄ me. **D**icitur et i toti orbi de p̄e tria maxime manifestauit: scz noticiā suam Johan. i. Nemo deum vndit vnq̄ nisi vnigenitus q̄ est i signu p̄fis. Ip̄e nobis enarrauit mīam suā. Luc. vi. Estote misericordes sicut pater vester misericors est. Liberalitatē suā Luce. xii. Nolite timere pusillus grex: q̄ cōplacuit patri vestro dare vobis regnū. Jā igitur non pōt se excusare infidelis si in deo non credit: q̄ toti mūdo manifesta est noticiā sua. Jā non pōt desperare alijs pctōr de deo: q̄ toti mūdo manifesta est mīa sua. Jam nullus pōt verecundari: q̄ toti mūdo manifesta est liberalitas ei⁹. Tertio ipsa cla-

ritas diuina fideles suos clarificabit: q̄ nota: cū d̄f. Sic vt dedi ei potestatem oīs carnis. io. in hoīm a parte totū: vt omne q̄ dedisti ei: det eis vitā eternā. hec est autē vita eterna: vt cognoscant te solū verū deum et quē misisti Jesum xp̄m. Tūc igit̄ fideles suos clarificabit: q̄ eos i vita beata glorificabit. **E**t vitā autē beatā ponit in dei cognitione. Sicut d̄f. j. cor. xii. Vidim⁹ nūc per speculū i enigmate: tūc autē facie ad faciē. De hac visione dicit. Fulgēt⁹ sic. Sicut p̄ speculū vitreū trina nobis visio administrat: q̄ nos ipsos et ip̄m speculū: et quicquid p̄s adest videmus: sic p̄ speculum diuine claritatis et ip̄m deum ip̄m possibile erit creature et nos ipsos et cetera oīa vera certa sciētia cognoscemus. **Q**uarto nos deū clarificam⁹: q̄ ip̄sum laudamus. Nos igitur i presentē et in futuro deum debemus clarificare et laudare cū operibus n̄ris: cū sensibus n̄ris: et cū vocibus n̄ris. De laude operū: sic dicit Aug. in lib. de thezandis rudib⁹. Quicquid hō fecerit laudabilem in suis factis inuenit deū. Si bñ egerit laudabilem inuenit per iusticiā premiorū. Si peccauerit per iusticiā suppliciorū laudabilem inuenit. Si pctā p̄fessus fuerit: laudabilem inuenit per indulgētā delictorū. De laude sensū dicit Chryso. i quadā omei. sup ps. Oculis deo prestat obsequiū si turpia declinet aspicere. Lingua merei premiū si i dei laudibus occupatur. Audit⁹ placebit deo: si se detractionibus nō immiscet. Pedes laudare deū poterunt: si cursum suū ab oī malicia renocare festinant. Man⁹ b̄ndicūt deū: si rapinis renuncient ad mīam p̄perent. De talibus cū voce dicit p̄pheta. Repleat os meum laude: vt cā. glo. iii. Et dicit repleatur Ceteros em̄ debem⁹ laudare cum medio ore. i. moderate timentes: ne aliq̄ inueniat̄ contrariū: et sic erubescam⁹. In deo autē nō sic ē. Aug. sup ps. Quid d̄z hō magis laudare q̄ illud q̄ sic placet: vt non possit displicere. **S**

curitas autem laudis in dei laude est
 ubi laudat securus est ubi non timet
 ne de laude erubescat. De laude autē
 que erit i patria dicit Augu. in lib. de
 civi. dei. Ipse est finis desiderioꝝ no-
 stroꝝ qui sine fine videbit: sine fasti-
 dio amabitur sine fatigatione lauda-
 bitur. Primo dicit sine fine videbitur
 Aliquibus sicut dānatis deus abscon-
 dit faciē suam. Deut. xxxij. Abscōdā
 faciē meā ab eis. Aliquibus ostendit
 aliquē splēdorem faciei sue: sicut san-
 ctis viris in presenti vita: vñ prophe-
 ta non fuit ausus petere visionem fa-
 ciei: sed splēdore di. Illustra faciem
 tuā sup seruū tuum. Beatis autē aper-
 te ostēdit faciē suā. i. Jo. iij. vide si ibi
 mus cum sicuti est. **S** Sequit sine
 fastidio amabi. amor: carnalis aliqñ
 hz fastidiū **Eccl. xvj. Facta ē quasi me-**
retrix fastidio augēs preciū. Aliquā
 do vertitur in odiū: sicut pꝛ de Amō
 z thamar: vt habet. i. Reg. xij. Aliqñ
 in absinthium puerbi. v. Nouissima
 illius amara quasi absinthiū. Deus
 autē amabit cum suauitate: cū dele-
 ctatione: et cū dulcedine **Eccl. xxiij**
Qui edunt me adhuc esurient: z q̄ bi-
bunt me adhuc sitient. Sequit sine
fatigatione laudabitur: illa est laus
fatigationē dare non poterit: tum qz
laudanti erit iocunda multum ps.
Deo nostro iocūda sit laudatio: tum
quia illi cui fiet scz deo multum erit
grata. Unde deus reprobans sacrifi-
cium carnale approbat et acceptat sa-
crificium spirituale: dicens per pro-
phetam. Nunquid manducabo car-
nes thaurorum z c. q. d. non. Et sub-
dit immols deo sacrificium laudis: et
iterum sacrificium laudis honorifica-
bit me: ideo quilibet sanctus aliū po-
terit admonere: vt frequenter cantet
et sibi dicere illud **Isa. xliij. Bene ca-**
ne frequēter canticum: vt memoria
tui sit: tum qz laus est magno precio
remuneranda **Eccl. xxiij. Qui eluc-**
dant me: vitam eternam habebunt.

¶ Eodem sabbato quinte ebdo-
 made. xl. Sermo secundus.

¶ Ea oia tua

sunt z tua mea sūt Jo. xvij. Quis ista verba di-
 xerit xps ad patrē: pos-
 sunt tñ dici ad matrē. Nā oia sua offi-
 cia deus sibi pmisit: z ipa oia q̄ habuit
 deo dedit. Si igitur oia officia sua be-
 ate virgini pmisit deo: nō incongrue
 pōt sibi dicere oia mea tua sunt siqdē
 pater fecit eā thesaurariā suā: filius
 fecit eā camerariā suā: spiritus sanctus
 fecit eā cancellariā suā: tota trinitas
 fecit eā elemosinariā suam. **A** Pri-
 mo igit pater fecit eam thesaurariā
 suā. Cōmisit em̄ p̄ sibi thesaurū po-
 tentie sue: iuxta illud **Eccl. xxiij. In**
hierusalē potestas mea: hz autē aliq̄s
magnū posse in curia alicuius regis:
aut ppter parētelā: sicut qñ q̄s est fra-
ter vel fili⁹ regis: aut ppter gratiam
inuētā: sicut qñ q̄s propter suā sapi-
tiā z pbitatē inuenit gratiam apud re-
gē aut ppter obsequia exhibita: sicut
quādo q̄s multa fecit i obsequium re-
gis. B His trib⁹ de causis dz ma-
 riavirgo habere magnū posse i curia
 celesti. Primo ppter parentelā: qz est
 mater regis: z ideo rex nichil dz sibi
 denegare: vñ dixit Salomon Bersa-
 bee matri sue. iij. Regū. h. Pete mater
 mea qd vis: neqz em̄ fas est vt auer-
 tā faciē meā. Bersabee interpretatur
 puteus satietatis. Quidā sunt qui ha-
 bēt puteū. i. animū suum grā dei eua-
 cuatū: aliū q̄ habēt semiplenū: sed btā
 virgo habuit plenū z superplenū: et iō
 fuit puteus satietatis: non dz igitur a
 filio auerti: sed ab eo in omni sua pe-
 titione exaudiri. Scōo hz posse ratiōe
 gfe apud deum inuente: iuxta illud.
Luc. i. Inuenisti gratia apud deum.
Eua quidē perdidit gratiā et p qnqz
milia annoꝝ z amplius perditā remā-
sit: sed beata virgo ipaz inuenit: non
tñ sibi inuenit: sed etiā p nobis imo
et per nos: qz si peccatores non fuisse
mus deus de ipsa carnem non assu-
psisset: et ideo possum⁹ dicere: redde
nobis gratiā quā inuenisti i pro nobis

Sermo secundus.

et per nos. **T**ertio habet posse. ppter obsequia q̄ regi exhibuit: qz oīa opera mie sibi impedit: vñ xps potest sibi dicere. **E**surui et dedisti mihi mā ducare me: scz infantē nutriēdo. **S**icut et de. mihi bi. tuo lacte virgineo me porando: nudus erā et cooperuisti me vestimentū tui corporis tribuēdo. **H**o spes erā z col. me. ix. mensibus in tuo vtero me hospitādo. **I**nfirmus erā et vt. me infantē in necessitatibus subueniēdo. **I**n carcere erā z venisti ad me incarceratū in crucis patibulo associādo. **S**ecūdo filius fecit eā camerariā suā in suo vtero tanq̄ thalamo regali quiescendo: decet a sit thalamū regalē esse pulchrū et depictū et sic regē ibi quiescere. **U**terus igit̄ beate virginis fuit pulcher: iuxta illud **Cañ. iij.** Tota pulchra es amica mea et ma. nō est in te. **F**uit em̄ pulchra qz xps pulchrum fecit ventrē suū: fuit sine macula: qz spūscētis purgavit eius mentē z ventrē. ps. Sanctificavit tabernaculum suū altissimus. **S**ecūdo iste thalamus fuit depictus triplici colore nigro humilitatis/ albo puritatis/ et rubeo charitatis. **Cañ. Nigra sum: ecce ingredo humilitatis: sed formosa: ecce cādor puritatis: sicut pelles salomonis que erant pelles arietum rubricate: ecce rubedo charitatis.** **P**ostq̄ iste thalamus sic fuit pulcher et depictus requieuit ibi dei filius. **J**uxta illud **Luce. i.** Virtus altis. id est xps qui est dei virtus et dei sapientia: obūbrabit tibi et benedicat obūbrabit: quia nisi ibi deus sibi vmbra fecisset nequaq̄ ipsam capere potuisset. **D**eus enim est ignis inextinguibilis. **hebreo. xij.** Deus noster ignis consumēs est. **E**st lux inaccessibilis. **i. Thi. vij.** Lucē habitat inaccessibilem: est dulcedo ineffabilis. **Eccl. xxiij.** Spūs meus super mel dulcis. **H**abēdo igit̄ brā virgo in vtero dei filium habebat ibi ignē inextinguibilē/ lucē inaccessibilē/ et dulcedinem ineffabilē: et cū ipsa esset pura creatura: nequaq̄ tm̄ ardorem potuisset sufferre: nec tātam lucē cōspicere:

nec tantā dulcedinē sustinere nisi se sibi obūbrasset: ignis em̄ diuinus se sibi obūbrauit: quia inter se et a iam beate marie corpus assumptū posuit z sic tm̄ ardorē sustinere potuit: sicut hō stq̄ qñ inter se et igne ponit aliq̄ mediū: lux diuina sibi obūbrauit qñ carni terrene se vniuit: et sic brā virgo lucē in testa tāq̄ in laterna videre potuit. **D**ulcedo diuina se sibi obūbrauit: qz tantā dulcedinē carne velauit: et si ipsa tantā dulcedinē sustinere potuit velut si aliq̄s aliq̄ bolum mellis aliquo extrinseco velleret: ne tantā dulcedinē sentiret. **T**ertio spūsanctus fecit eam cellariā suā: iuxta illud **Cañ. ij.** **I**ntroduxit me rex in cellā vinariā: vñ ipsa dī crater et aq̄ ductus. **D**icit̄ ei crater qz vinū spūsancti nobis infudit **Cañ. vij.** **U**mbiculus tuus crater tornatilis. nūq̄ egēs poculis. **E**st em̄ crater qz se per infundit est tornatilis: qz semp̄ circuit: et iterū ad primū redit et nūq̄ indiget poculis: qz q̄tūcūq̄ influat nūq̄ deficit. **E**st etiā aq̄ ductus. iuxta illud **Eccl. xxiij.** **E**go quasi aq̄ ductus exiui de paradiso. **P**er ipsam em̄ tāq̄ p aq̄ ductū fluūt aq̄ grarū nō cāpū viridariū et ortū. **H**abet cāpū viridariū z ortū in quo in fluit aquas grarū: iuxta illud **Cañ. iij.** **F**ons ortorū pu. aq̄. vi. q̄ fluūt impetu de libano. **o**rtus brē virginis sunt boni et sibi deuoti: quia suos sensus claudunt ne ad illicita dirigant: in istis oriuntur flores virtutū sed tñ crescere non possunt: nisi isto aq̄ ductu virginis fluat in eis fons gratiarum: ideo dī fons ortorū. **C**ampus sunt pctōres in qb̄ nō est aliqua clausura sensuū et in qb̄ aruerūt flores et herbe virtutū z bonorū operū. **S**ed si ad beatā virginē cōuertant: mor ab isto aq̄ ductu fluent in eos aq̄ viuentes q̄ oīa arida et mortua viuificabunt et ideo dī puteus aquarū vi. q̄ fluūt viridarium brē virginis sunt beati d̄ sunt in patria in qb̄ ipsa spaciāt: mō spaciāt inter rosas martyrū: modo inter lilia virginū: mō inter violas cōfessorum. **I**n isto viridario fluunt aq̄ spūs:

Sabbato. v. ebdo. xl. ser. ii.

facti ab isto canali cum impetu vehemēti: ideo subdit: quae fluunt impetu de libano. Ad hoc autem quod aquae cum impetu fluunt tria requiruntur. scilicet quod veniant ab alto: quod fluant in abundantia et quod nullam inueniant resistētiam. Aque igitur spiritus sancti et gratiae quae fluunt in beatis cum impetu vadunt: tunc quae fluunt a morte altissimi trinitatis. tunc quae fluunt in abundantia maxime plenitudinis: tunc quae in beatis nullum inueniunt obstaculum alicuius mortalitatis peccati: nec etiam venialis. Quarto tota trinitas elemosynaria suam fecit: omnes enim elemosyne quae de celo fluunt per suas manus traiecit: ipsa autem tanquam bona elemosynaria defendit opprobrios pascit famelicos et vestit nudos: ideo dicitur de muliere forti. Prover. vlti. Dedit praedam domesticis suis et cibaria ancillis suis. Et sequitur omnes domestici eius vestiti duplicibus. **H** Sunt enim quaedam oppressi a diabolo: carne: et mundo: sed ista domesticis suis. id est sibi deuotis tales hostes dat in praedam et facit eos de ipsis habere victoriam: hoc est quod dicit. Dedit praedam domesticis suis. Sunt etiam quaedam famelici quos nutrit cibo spirituali: ideo dicit. cibaria ancillis suis. Eodem autem cibo alas quae sunt ancille suae nutrit quo ipsa nutrit: iuxta illud. **Cant. v.** Comedi fauum cum melle meo. **vi.** cum lacte meo etc. **I** Per fauum in quo est cera et mel intelligitur christus in quo est cera humanitatis: et mel diuinitatis. **M**aria igitur comedit fauum cum melle quae summe delectatur in visione humanitatis: et in contemplatione diuinitatis. **I**sto cibo nos pascit quoniam gratiam nobis infundit per quam delectamur in humanitate et diuinitate christi. Deinde subditur. bibi vinum meum cum lacte meo. tunc vinum cum lacte bibit quoniam spiritus sanctus eius mentem perfundit vino spiritualis leuitiae et eius carnem lacte virginis mundicie. **I**sto potu etiam nos potat quoniam nos facit habere vinum iocunditatis in mente et lac puritatis in carne. **R** Que autem sunt elemosyne quas ista elemosynaria dat nobis ipsa dicit. **Ecc. l. xlii.** Ego mater pulchre dilectionis et timoris et agnitionis et sancte spei. ipsa enim frigidos

in amore dei inflamat. ideo dicit. Ego mater pulchre dilectionis ipsa presumptuosos humiliat. ideo dicit et timoris. ipsa ignaros sapientia diuina illustrat. ideo dicit et agnitionis. ipsa pusillanimes ad spiritum venie reuocat. ideo dicit et sancte spei. **L** Sunt etiam quaedam nudi quos ipsa vestit duplici vestimento. ideo dicit. Omnes domestici eius. id est deuoti eius vestiti duplicibus. illud duplex vestimentum est de quo ibidem dicit. **Byssus** et **purpura** indumentum eius. Per byssum quae est candida intelligitur mundicia carnis. per purpuram quae est rubicunda intelligitur charitatis feruor. Tunc igitur suos deuotos vestit duplicibus quoniam eis dat mundiciam in carne et feruentem amorem in mente. **S**ecundo omnia quae fuerunt matris suae sunt filii. ideo dicit filius et tua mea sunt. **M** In matre quidem tria fuerunt scilicet spiritus: anima: et corpus. iuxta illud. **1. Thes. v.** Ipse est deus pacis sanctificaret vos per os eius ut integer ipse uerteret et anima et corpus sine quaerela in aduentu domini nostri iesu christi seruetur. **I**sta tria beata uirgo dedit filio suo. Et ideo potest sibi dicere filius uerbum propositum et tua mea sunt. Nam corpus et uterum tuum sibi dedit ad habitandum. **A**iam suam a se christi pro amore uniuertit quodam modo unam fecit. Spiritum suum diuinitati christi indissolubiler coniunxit. **M** Uirgo enim beata fuit domus dei in qua fuerunt tria solaria predicta. Spiritus quae est solarium superius. Anima quae est solarium medium. Et corpus quae est solarium inferius. De his tribus solaribus huius domus dicit. **Cant. i.** Ferculum fecit sibi rex Salomon de lignis libani. columnas eius fecit argenteas reclinatores aureos: ascensum purpureum media charitate constrauit. **F**erculum dicitur vas escarum: et signat beatam uirginem: in cuius utero rex. id est in mensibus se paupit. Et fuit de lignis libani quae sunt imputribilia quae ipsa fuit incorrupta. **S**olarium igitur infimum fuit eius corpus siue uterus in quo christus redeunt. Et hoc est quod dicit reclinatores aureos. **E**t enim corpus fuit aureum: quod omnino incorruptum. Et fuit sub-

Officia in ramis pal. Sermo. i.

nirum colūnis argenteis: ita q̄ nunq̄
cadere potuit per pctm̄. De istis colū
nis dicit Prover. i. Sapia edificauit si
bi domum excidit colūnas septē. i. se
ptem dona spūsc̄i: vel septem colūne
sunt septē virtutes. s. tres theologicē t
quattuor politicē. Solariū mediū est
eius aīa i qua xp̄s habitauit p̄ amorē
De qua dicit Media charitate constrauit.
Et em̄ aīa in tñ charitate fuit ple
na q̄ tota fuit in amorem conuersa.
O Sicut enim ferrum missum in igne
totum factū est ignis: sic aīa marie to
ta facta est charitas. i. charitate succē
sa: quia tota fuit ex amore languida.
Cāñ. ij. Nunciate dilecto quia amore
languo. Q̄ tota fuit liquefacta. Cāñ.
v. Anima mea liquefacta est vt dile
ctus meus locutus est. Quia tota fuit
pre amore vulnerata. Unde dicit. Sp̄
sa vulnerata charitate ego sum sola
rium superius est eius spiritus in quo
xp̄s habitauit per inseparabilem vnio
nem. Ideo dicit ascensum purpureum.
Color purpureus est igneus: sangui
neus et rubicundus. Eius igit̄ spiritus
fuit rubicundus siue purpureus. Tum
quia fuit celesti desiderio inflamma
tus. Tum q̄ fuit in xp̄i passione dolo
ris gladio cruentatus. Tum quia fuit
charitate dei repletus.

Officia in ramis palmarū. Sermo. i.

Cum appropinquasset Iesus hiero
solyimis et venisset beth
phage: ad montē oliueti
Mat. xxi. Tota continētia huius euā
gelij comprehenditur in quattuor ob
sequijs que xp̄o fuerunt hodie exhibi
ta. Quorum primum fuit exhibitum
a discipulis. Scdm̄ a iumentis. Ter
tium a turbis. Quartum a pueris. A
primum igitur obsequium fuit exhibi
bitum a discipulis. Sciens enim iesus
q̄ appropinquaret tps̄ sue passionis:
appropinquare loco voluit passionis.
vt dicit Beda. Et cum venisset bethpha
ge que erat vicus sacerdotum in mōte
oliueti duos discipulos misit in hieru

salem. B̄ Isti duo discipuli sc̄bz quos
dā fuerūt petrus et philippus quos mi
sit binos p̄pter fraternā societatem.
Eccl. iij. Meli⁹ est duos esse simul q̄
vnū. Tum p̄pter verbi auctoritatē.
Deut. xix. In ore duorū aut triū testiū
stat oē verbi. Tum p̄pter geminam
charitatē dei. s. et primi. Tūc dixit eis
Ite in castellū qd̄ cōtra nos est supple
positū. Et nō vocat hierlm̄ ciuitatē q̄
nō erat ibi ciuitas: sed multiplex
discordia inter eos. Vocat autē eā ca
stellum: q̄ munita erat armis malicie
cōtra xp̄m. Precepit autē eis vt addu
cerēt asinā et pullū: et si d̄s aliqd̄ eis di
ceret responderēt ei q̄ d̄s h̄is opus h̄a
bet. Non dixit eis dicite q̄ d̄s noster
sed d̄s vniuersaliter: quia sicut dicit
Chri. ibidē. Ego sum d̄s omniū non
solum illoꝝ q̄ michi subiecti sunt: sed
etiam illoꝝ q̄ michi cōtrarū sunt. Boni
em̄ mei sunt cōditōe et volūtate: pctō
res autē mei sunt cōditōe: voluntate
autem diaboli. Idē etiā Chri. dicit q̄
d̄s iumentoz non permisisset vt p̄so
ne ignote ea accepissent nisi sp̄s xp̄i
p̄uenisset q̄ cor ipsius d̄ni p̄parasset: et
sic q̄nq̄ discipuli asinam et pullum ad
xp̄m adduxerunt. Scdm̄ obsequium fuit
sibi exhibitum a iumentis. Volēs igitur
xp̄s implere prophetiam zacharie
ix. dicētis. Ecce rex tuus venit tibi mā
suetus. fecit sibi adduci asinā et pul
lum. D̄s em̄ q̄ in hierlm̄ qdā asina cō
munis seruabatur pro pauperibus ad
portandum aquā cū ciuitas esset in al
to et haberet aque penuriā: et propter
alia opera necessaria. Et erāt ante do
mum alicuius ligata: et q̄ indigebant
tenebant illo die ad locū eam reduce
rem et pabulum sibi dare. Pullus autē
p̄ hoc eodē opere nutrebat. Quidam
autē dicunt q̄ xp̄s non sedit sup̄ vtrum
q̄ iumentum: sed tñ sup̄ pullum. Vñ et
ceteri euangeliste nō faciunt mentio
nem nisi de pullo et maxime q̄ breuis
via erat. Et ideo sessione vtriusq̄ iu
menti nō indigebat. Alij dicunt q̄ pri
mo sedit supra pullum: sed quia lasci
uus erat et viā rectā non tenebat eum

Dñica in ramis pamarum.

descendere fecerunt: et sup' asinā eum posuerunt. Sed cū ista sessio sup' iumenta nō fieret ppter aliquā necessitatē sed tm̄ ppter mysticā significationē: nō videt' aliqd' incōueniēs dicere: q' lz via breuis esset xp̄s tm̄ sup' vtrūq' sedere voluit. Primo sup' asinā: postea super pullū vt significaret q' vtrūq' pplm̄ ad fidē suam debebat adducere et vtrūq' ad fidē cōiungere. Qd' impletū fuit in p̄mitiua ecclia qm̄ multitudo iudeorum ad fidē conueria est. Istud tm̄ maxime in vltimis fiet t'pibus qm̄ plebs iudaica cōuertitur. Per asinā em̄ intelligit' plebs iudeorū: q' fuit mater gentiū et edomita multitudo p̄ceptorū. Per pullū vero intelligit' ppl's gētiliū sber' et lasciuus cui nullus ceterorū frenū iposuit correctionis. Tertiu' obsequiū fuit sibi exhibitū a turbis: q' q' dam eorum sternerant in via vestimēta: q'dā ramos palmarū et ista faciebāt. Tum ppter reuerentiā quā ad ipsum habebāt. Tū propter miracula q' faciebat. Et maxime ppter suscitationē lazari: sicut d' Joh. xi. Tum etiā vt iumenta leu' et sine lesione incederēt. Quartū obsequiū fuit sibi exhibitum a pueris q' clamabāt. Osanna filio dauid bñdictus q' venit etc. Vñ d' infra. Vidētes aut' pnceps sacerdotum pueros clamātes in tēplo osanna filio dauid. Ipse em̄ pueri et cetera turba q' antecederāt et q' sequebant' cū laudib' et canticis xp̄m vsq' in tēplū deduxerūt. Et cū q'dam ex phariseis dicerent xp̄o sicut h' Luc. xviii. vt ipso tacere faceret: respondit. Dico vobis q' si hi tacuerint lapides clamabunt. **C** Sumpra dicta quattuor obsequia a nobis xp̄o sunt exhibenda. Primū p̄inet ad predicatorēs. Secundū ad penitentes. Tertiu' ad actiuos. Quartū ad contēplatiuos. Primum em̄ obsequium exhibitum fuit a discipulis q' asinā et pullū ad xp̄m adduxerūt. Isti sunt p̄dicatores q' bestias. i. peccatores bestiales debēt suis p̄bicationib' cōuertere ad dñm et ad xp̄m adducere: et sic illi q' erāt brutales fiūt rōnales. P̄ctōr' em̄

vere bestialis est. Nā bestie sup' terrā respiciunt. ps. Oculos suos sta. de. in terrā. Bestia vna femina nō est cōiecta sed plures iuadi. Tales sunt luxuriosi q' p̄pā v'xore nō sunt cōtēt. hie' v. Unusq'sq's ad v'xore p̄mit' hinniebat. Et ibidē. Et amatores in feminas et emissarū facti sunt. Bestia etiā nō regit' ratione. Tales sunt superbi q' non regunt' rōne: sed p̄p̄ia voluntate dicētes illud Sap. ii. Opprimamus pauperē iustū etc. Sit aut' fortitudo n̄ra lex iusticie. Qm̄ aut' p̄ctōr' cōuertitur ad deū. Tunc ille q' erat bestialis effici' rationalis. De tal' b' d' f. Coz. vi. Qui habēt v'xores tāq' nō habentes sint: et q' vtunt' hoc mūdo tanq' non vtant': et q' gaudēt tanq' nō gaudentes. Ille habet v'xore tāq' nō habēs q' ea vtitur nō ad voluptatis expletionē: sed ad filiorum procreationem. Ille hoc mūdo vtitur tanq' nō vtatur q' diuitias retinet non ad vanitatem: sed ad necessitatē et ad pauperū sustentationem. Ille gaudet tanq' non gaudeat q' inter p̄spera non effertur in electionē sed humiliter recognoscit suā cōditionem. **D** Scdm̄ obsequium xp̄o fuit exhibitum a iumentis que ip̄m sessorē habuerunt. Isti sunt penitentes qui sibi habuerūt aliquid sessorē diabolū: modo debent habere sessorē xp̄m: scz vt ratio subijciatur deo et caro subijciatur rōni et ratio dñetur carni: et tunc est pax in domo a se. Dicit em̄ Aug. super ps. q' aliqui in domo maritus et v'xor aduersum se dissentiūt et tunc est ibi pugna et labor molestus. Si autem maritus vincat et v'xor dñet: tūc est ibi pax: sed pueria. Si vero v'xor subijciat et marit' dñat: tūc est ibi pax recta. potest etiā addi q'rtū qm̄ scz vir et mulier bñ cōueniunt: nec in aliquibus v'xor honestis resistit viro: nec vir v'xori sed mutua pace gaudent: tunc est pax optima et perfecta. V'xor sicut idem Aug. dicit caro est: vir autem ratio. In presenti autem vita iste vir et v'xor valde dissentiunt. Juxta illud Salath. v. Caro em̄ concupiscit aduersus spiritū et spi

Sermo. i.

rit^o aduersus carnē: hec em̄ sibi inuicē aduersantur. Et ideo modo in san-
 viris est labor molest^o. Qñ autem ca-
 rodñatur et rō subijcitur: tūc i domo
 aie est pax puerfa. Jō dñt Ber. Wham
 ancillari z ancillā dñari magna ē abu-
 fio. Qñ hō caro subijcitur rōni z rō deo
 tūc i domo aie pax ē recta. Talit^r car-
 nē suā subijciebat apłs. j. Coz. ix. di.
 Castigo corp^o me. z in ser. re. Augu.
 vbi supra. Expedi i ferius subijci su-
 pertori: agnolce ordinē: qre pacez tu
 deo. tibi caro: tu maior: mior tibi ser-
 uiat tu ei qui fecit te: vt tibi seruiat
 qđ factum est propter te. Perfectis-
 sima autē pax est qñ nec spirit^o carni
 nec caro spiritui resistit: sed quicquid
 vult spiritus vult z caro: et ecōuerso:
 et illud est in patria. Juxta illud Esa.
 xxxij. Sedebit pplus in pulchritudi-
 ne pacis i tabernaculis fiducie i rede-
 opulenta. **E** Tertium obsequium fu-
 it xpō exhibituz a turbis: qz i via stra-
 uerunt vestimenta: ramos oliuarum
 et palmarum. Et illud pertinet ad a-
 ctuos. Quoz qđā sunt incipientes qđ
 dā pficiētes: qđā perfecti: z qđā per-
 seuerātes. Ad incipientes pñnet hñe
 opera mie. Et isti significantur per il-
 los qđ sternebāt: xpō ramos oliuarum
 per oleū em̄ mia stelligit: qz oleū mia
 sterpretat. Dicit ei ibi glo. Oliua lu-
 cis ministra est: z laborz z dolorz sola-
 tium est z eminet ceteris liquoribus.
F Et qbus hñis habet qđ ipsa elemo-
 syna vcz homini in vita: quia dolorz
 vt vulnus pcti sanat. ideo dñt qđ esto-
 lorū solamē valet in morte qz ad in-
 star lucerne viā aie demonstrat: ne in
 tenebris mortis icidat: iō dñt qđ est lu-
 cis ministra valet et post mortem: qz
 aiam sursum leuat. iō dñt qđ excellit cū
 ctos liquores. ista tria ponit raphael
 angel^o. Thob. iij. Elemosyna a mor-
 te liberat z ipsa est qui purgat pecca-
 ta: et facit inuenire vitam eternam.
 Ad pficiētes sez qđ pficiūt de virtute
 in virtutē pñnet exhibere alijs exem-
 pla virtutū z bonoz opationem. Isti
 signant p illos qđ vestimēta sua in via

sternebāt. Vestimenta aie diuerforuz
 colorz sūt varietates diuersaz. hñtū
S Nā charitas ibi ponit colorē au-
 reū humilitas nigrū puritas albū me-
 ditatio passiōis xpī rubeū ptēplatio.
 resurrectiōis viridē. De istis varie-
 tatib^o dñt in ps. astirit regina a dextris
 tuis i vesti. deau. cir. va. Tūc igit^r ipa
 vestimēta hñtū i via sternim^o qñ
 ea aliū in exemplum prebemus. Cesa-
 rius Bñdicta deo ala cui^o humilitas
 alterius confundit superbiam: cuius
 patientia proximi extinguit iracun-
 diam: cuius obedientia pigritiā alte-
 rius increpat: cui^o feruor iertiam alie-
 ni corpis suscitāt qđ pximi sui turba-
 tum pre ira oculum cordis grā conso-
 lationis atqz edificationis illuminat
 Ad perfectos z pseuerātes pertinet
 semper in opere dei continuare. Isti
 significant p illos qui sternebant i via
 ramos palmarum. Palma enim semper
 viret in vere: in autunno: in estate: et
 hñe me. Tales in seruitio dei debent
 semp virere z florere in vere iuentu-
 tis: i autōno senectutis: in estate pro-
 speritatis per temperātiā: i hñe
 aduersitatis per patientiā. Quar-
 tum obsequium fuit xpō exhibitum a
 pueris z a turpis qđ eū laudabant dicē-
 tes. Osanna filio dauid Osanna idem
 est qđ salua obsecro. Et illud spectat
 ad contemplatiuos qđ dñt insistere lau-
 dibus diuinis z ofonibus deuotis.
H Tūc asit oñs ē deuota z deo grata
 qñ hñ tria: pñio qñ a feruore cordis ē
 emissa Et hoc notatur cum dñt Clama-
 bant Intensum em̄ desideruz animi
 est magn^o clamor i aurib^o dei de isto
 clamore dñt Exo. xiiij. Quid clamas ad
 me. Scdo qñ fundit cum fiducia. Et
 hoc notatur cum dñt. filio dauid
 Magnam enim fiduciaz z spē de no-
 stra salute hñe debem^o z possum^o qñ
 ipz esse fratrem nřz z de nřa natura n-
 genitū psideram^o. Ber. Puto qz me
 iā spernere nō poterit os ex ossibus
 meis: et carode carne mea. Tertio qñ
 petuntur digna. s. illa qđ sunt ad salu-
 tem eternā: qđ notat cū dñt. Osanna i
 20. iij.

Dñica in ramis palmarum.

excellis. i. nō petim⁹ p̄ salutē in infimis:
sed maxie salutē petim⁹ in excellis.

¶ Eadē die dñica i ramis. Sermo. li.

Durba strauerūt vestimē
ta sua in via. Hodie sc̄tā
m̄ ecclia duas p̄cessio-
nes recolat. P̄ta sunt qua iudei xpm
a mōte oliueti vsq; hierlm̄ cū ramis
oliuar: et palmaruz magnis canticis
associauerūt. Et ista p̄cessio fuit ma-
gne reuerentie et honoris. Et istā re-
p̄ntat ecclia in euangelio hodierno.
Sc̄da fuit qua eidē iudei xpm a hie-
rusalē vsq; ad montem caluarie cum
magnis opprobrijs et irrisionibus de-
duxerunt. Et ista fuit p̄cessio magne
ignominie et doloris: et istam repre-
sentat in passione q̄ recitat hōide. A
Circa primā processionem quattuor
sunt videnda. primo quibus ista pro-
cessio facta sit. Q̄ nō est facta a ma-
gnis diuitibus: sed a pueris et pau-
peribus. Vñ d̄r. Plurima autē turba
strauerunt vestimēta sua i via immo
q̄n puperes et humiles hodie xpm su-
sceperunt et processionaliter deduce-
bant pharisei et principes sacerdotū
eius mortem tractabant. Simples
em̄ et pauperes xpo adherebant: di-
uites nō et potentes xpm fugiebant
Vñ christus de oibus diuitibus vnuz
solū habuit amicū sc̄z zacheum. De q̄
quo habetur Luce. xix. De omnibus
potentibus vnum: sc̄z centurionem.
De quo habet Math. viij. De omni-
bus sapientibus vnū sc̄z Nichode-
muz. de quo d̄r Job. iij. Unde ap̄tus. s.
Cox. i. Videte vocationē vram fra-
tres: q̄ non multi sapientes sc̄d̄z car-
nē. nō multi potentes non multi nobi-
les: sed que stulta sunt mundi eligit
de⁹ vt cōfūdāt sapientes etc. B Secū-
do videndū est quare xps vadens ad
mortem tñ honorem voluit accipere
cū a ks honorem regni resperit. sicut
p̄t̄z Joh. vi. Ad qd̄ dicendum q̄ hoc
iō fecit vt ille q̄ in magnis honoibus
constitutus est: debet memoriā mor-

tis h̄re si nō vult sup̄bire. Si em̄ q̄s ma-
gnas diuitias h̄z cogitet q̄ vadit ad
mortē: et q̄ de omib⁹ suis diuitijs ni-
hil p̄ter cilicū vel saccū portabit secū
Vñ dicebat Job q̄ fuerat rex magn⁹
Job. xvi. Saccū p̄ sui sup̄ cutē meā et
opui cinere carnē meā. Itē etiā d̄r. s.
Aud⁹ egress⁹ sū de vtero m̄ris mee et
nud⁹ reuertar etc. Si q̄s etiā ē in ma-
gnis honoibus cōstitutus: cogitet q̄s
vadit ad mortē vbi si erat i gradu su-
premo ponet i loco infimo. i. sub terra.
Si ascenderat sup̄ alios et is i perādo:
serpentes et bestie sup̄ foueā ei⁹ ascē-
dēt eā calcādo. ecclia. x. Cum ei mo-
riet hō hereditabit serpētes bestias
et vermes. Si aliquis vel aliqua te-
net corp⁹ suū in delitjs diuersis ipsuz
delicate nutriendo diuersis coloribus
faciem depingendo preciosis et diuer-
sis mutatorijs ornando. voluptates
carnis exercendo. cogitet quia vadit
ad mortem vbi vermes corpus suum
tam delicate nutritum comedent et
lacerabunt. Job. xxi. Viscera ei⁹ ple-
na sunt adhipe et medullis ossa illius
irrigant: et tñ in puluere dormient et
vermes operient eos. C Tertio vi-
dendum est quare xps tanto honore
sibi exhibitō lachrymas voluit im-
miscere. D̄r em̄ Lu. xix. Qui cum du-
ceret cū tanto honore in hierlm̄ vi-
dens ciuitatē fleuit sup̄ illā. Quod q̄-
dem xps fecit vt oñderet q̄ oīa gau-
dia et honorabilia huius mūdi lachry-
mis et doloribus sūt admixta. In celo
quidē sunt oīa pura. in mundo omnis
mixta. In inferno oīa feculenta. vnde
Aug. i lib. de ciui. dei. li. xxij. cap. xxx.
in p̄fona dei ponit octo purissima que
sunt in celo dicēs. Quid est aliud ero
illoz d̄ns: nisi ero eis oīa q̄cūq; deside-
rantur. s. vita. sal⁹ vict⁹. copia. gloria
honor est pax et oīa bona ista omnia
in celo pura sunt in mūdo mixta. in i-
ferno feculenta et vt omnia illa possu-
m⁹ meli⁹ videre singula percurramus
Vita. put est in mundo est mixta: q̄
ibi est vita et mors. prout est in infer-
no est faculenta: quia non est nisi sola

Sermo.ii.

mors sine vita. Salus put est in celo
 pura ē: qz ibi ē sal^o sine egritudine.
 Prout ē in mūdo ē mixta: qz ē sal^o et
 egritudo. prout est i inferno ē fe culēta
 qz ibi ē egritudo sine sanitate. Uict^o.
 i. satietas put ē in celo est pura: qz ibi
 est satietas sine esurie. put est i mun
 do ē mixta: qz ibi est esuries z satie
 tas. Prout ē in inferno ē feculenta: qz
 ibi est esuries sine satietate. Copia. i.
 diuitie put sunt in celo sūt pure: quia
 ibi sūt diuitie et sine paupertate. put
 sunt in mūdo sūt mixte: qz ibi sunt di
 uitie z pauptras prout sunt in inferno
 sunt feculēte qz ibi est sola pauptras si
 ne diuitijs. Sta. i. pulchritudo prout
 est in celo est pura: ibi est pulchritu
 do sine deformitate. prout ē in mun
 do est mixta: qz ibi est pulchritudo et
 deformitas. prout est in inferno est fe
 culenta: qz ibi ē deformitas sine pul
 chritudie. honor put in celo ē purus
 qz ibi ē honor sine idignitate prout ē
 in mundo mixt^o: qz est honor et indi
 gnitas. prout est in inferno est feculē
 tus: quia ibi est dedecus sine honore.
 Pax prout est in celo est pura: qz ibi
 est pax sine pugna. Prout est in mun
 do est mixta: quia est ibi pax et pu
 gna. prout est in inferno est feculen
 ta. qz ibi est pugna sine pace. Omnia
 bona put sūt pura sūt i celo: qz ibi sūt
 sine aliq^o malo. prout sunt in mundo
 sunt mixta: qz ibi sunt bona et mala.
 Prout sunt i inferno sūt feculēta: qz
 ibi sunt mala z nulla bona. Propter il
 la significāda dicit ppheta Calix in
 manu dñi vini meri ple^o mixto et in
 clinauit ex hoc in hoc. verūthi fex ei^o
 nō est exinanita. **D** Ex qbus verbis
 habet qz dñs hz tres calices. Unus ē
 plenus vino mero: iste est celum. Iste
 ei est calix plen^o vita: sanitate: satieta
 te: diuitijs: pulchritudine: honore: pa
 ce: z oibus bonis. Alius calix est ple
 nus mixto: et ist est mundus. Iste em̄
 calix est plen^o cū vita: cū morte: cum
 sanitate: cū egritudine: satietate: esu
 rie: diuitijs: paupertate: cū pulchritudi
 ne: deformitate: honore: ignominia

pace: pugna: bonis: z malis Tertius
 calix est ifern^o: z iste ē plen^o fece. Est
 em̄ plenus morte: egritudine: esurie
 paupertate: deformitate de decore: igno
 minia: pugna: z omnib^o malis. Quar
 to vidēdū est quare xps noluit i super
 equū sedere: s; sup asinā. Qd iō fecit
 ad innuēdū qz nō ledet i cordib^o sup
 box: s; humiliū z mansuetoz. chrys.
 Nō sedit xps in carru aureo p̄ciosa
 purpura fulgēs nō ascēdit sup ferui
 dū equū discordie amatorē z litis: s;
 sup asinā trāq̄llitatis z pacis amicam
 Per equū igit supbus: p asinā hūilis
 designat: equus em̄ si tangit recalci
 trat: asinus si tangit manluete mora
 tur. Sic superbi si reprehenduntur i
 impatienter ferunt. mansueti patien
 ter sudiūt. Quedam animalia sunt q̄
 non pmittūt se tāgi. siue qz arrogan
 tia sunt: sicut equus et leo siue qz ni
 mis siluestria sunt et domesticari nō
 possunt. vt lupus sine qz p̄gitiua. vt
 ericius. **E** Tria gñā hominum sunt q̄
 nolunt reprehendi. primi sunt super
 bi. Isti sunt sicut equus vel leo qui de
 dignantur tangi vel reprehendi.
 hebr. xij. Bestia q̄ tetigerit montē la
 pidabitur. Eccl. i. xij. Diues iniuste
 egit z fremebit: paup autē lesus tace
 bit. Alij sunt in malum indurati: qui
 instar lupi non possunt domesticari:
 nec ab hostū induci. Eccl. i. j. peruer
 si difficile corriguntur tales nolunt cor
 ripi. Eccl. xxxij. pctōr homo vitabit
 correctionē Tertij sunt hoies astuti
 qui si tangunt. i. arguūtur statim si
 cut ericius per excusatiōes multipli
 ces se abscondit Cū tñ dicat prouer.
 z viij. Qui abscondit scelera sua non di
 rigeat. tales etiaz pungunt qz rep̄hē
 dētes odiūt. Amos. v. Odio habu
 erunt corripietem. **S** Circa scōdam p
 cessionē duo sunt cōsiderāda vnū est
 qz in magna illa p̄cessiōe fuit magna
 psonaz. varietas. Quidā fuerunt ibi
 boni qdā mali Sonoz autez fuerunt
 tres dñe. Quidā em̄ fuerūt boni qui
 postea fuerūt mali s; tñ postea recu
 perauerūt bonitatē. sicut. s. ap̄li q̄ hz

Feria. ii. vi. ebdo.

dē p̄diderūt s̄z postea recupauerunt
 Alī fuerūt boni q̄ facti fuerūt mali z
 nūq̄ recupauerūt bonitatē: sicut iu-
 das. alī fuerūt boni q̄ sp̄ seruauerunt
 bonitatē sicut bt̄a h̄go. Maloz autē
 due sūt d̄fie. Quidā ei fuerunt mali q̄
 postea facti sūt boni sicut latro a dex-
 tris z lōgīn̄. Alī fuerūt mali q̄ sp̄ i sua
 malicia p̄uauerūt sicut latro a si-
 nistris: z iudei q̄ ch̄istū crucifixerūt.
 S̄ Ab illa p̄cessiōe q̄dā fugerūt cor-
 de z corpe: sicut apl̄i q̄ corpalr xp̄s re-
 liq̄rūt fidē p̄diderūt. alī fugerūt cor-
 de s̄z nō corpe vt maria. Magdalena
 et certe mulieres q̄ iuxta crucē corpo-
 ralr steterūt s̄z t̄n fidē p̄diderūt z ami-
 serūt. Alī fugef̄t corpe s̄z nō corde si-
 cut credit̄ d̄ iacobo fr̄e d̄ni. de q̄ dicit.
 Hiero. l. li. de uiris illustrib̄ q̄ i pas-
 siōe d̄ni votū uouit se nō comesturuz
 donec uideret xp̄m resurgētē. Uer-
 go q̄ ille fidē de resurrectione habuit:
 z timore mort̄ fugit corpe: sed corde
 stetit. Alī sunt q̄ nō fugerūt nec cor-
 de nec corpe. sicut uirgo bt̄a q̄ iuxta
 crucē stetit z fidē integrāl̄ seruauit.
 ¶ Scōz q̄ in ista p̄cessiōe offēd̄ est
 i iudeis magna uoluntatis mutabili-
 tas. In priā p̄cessiōe fecerunt iudei
 sibi sex magnos honores. In secūda
 fecerūt sibi sex magna uituperia z p̄su-
 siōes nā i p̄ma cū magna reuerentia
 z deuotiōe ip̄s sup̄ asellū posuerunt. i
 sc̄ba cū magna ignominia i patibulo
 affixerunt. In prima uerimenta sua
 in uia strauerunt. In secūda ipsum
 uerimēt̄ p̄p̄s expoliauerūt. In pri-
 ma cum ramis oliuarum et palmarū
 sibi obuiam processerunt. In secūda
 spinas acutissimas eius capiti infixe-
 runt. In prima appellauerunt eum re-
 gem. vt habetur. Joh. xij. In secūda
 negauerunt eum esse regem dicentes
 non habemus regem nisi cesarez In
 prima appellauerunt eum saluatores
 dicentes O sanna. i. salua obsecro. In
 secūda negauerunt eum esse salua-
 torem: quia etiam seipsum saluare nō
 poterat dicentes: alios saluos fecit: se
 ipsum saluare non potest. In prima

dixerunt ipsum esse benedictum et i
 noie patris uenisse i mundum: dicen-
 tes. Benedictus qui uenit i nomine
 d̄ni. In sc̄ba dixerunt ipsum esse ma-
 lefactorē z cruci patibulo affigen-
 dum: dicentes. si non esset hic malefa-
 ctor non tibi tradidissem eū tolle tol-
 le crucige eum. ecce quanta instabili-
 tas fuit in istis: qz quē tantum hono-
 rauerunt postmodum statim ignomi-
 niose tractauerunt.

¶ Feria. ii. ferte hebdo. xl. Sermo. f.

S exaltatus
 fuero a terra oia traham
 ad meipm Joh. xij. Xp̄s
 uocat hic exaltationem

suam passionem sicut euangelista ex-
 ponit dicens: hoc aut dicebat signifi-
 cans qua morte esset moriturus. scōz
 em̄ Chri. dicēdo oia trahā: pl̄ d̄t q̄ si
 dixisset resurgā: si em̄ dixisset t̄n re-
 surgā: significasset resurrectionē sed
 nō tractiōem dicēdo d̄o trahā utrūq̄
 inuinit: qz nō posset trahere nisi resur-
 geret. hoc aut q̄ d̄t oia trahā tribus
 modis exponit scōm Aug. Primo vt
 i hoc nō intelligat̄ q̄tū ad uniuersita-
 tē oim̄ hoim̄: qz non oēs sunt tracti:
 sed q̄tū ad integritatē nature. s. sp̄rit-
 tum alam et corpus. Trahit em̄ sp̄ritū
 sibi dādo d̄e fidei agnitiōē. Trahit
 alam p̄ gr̄e infusionem Trahit corp̄
 per beatā resurrectionem. Vel hoc
 q̄ dicit oia refer̄ ad oia predestinata
 ad salutē. vel refer̄ ad oia ḡna ho mi-
 nū: qz de oibus ḡhibus hoim̄ aliqui
 sunt tracti. s. de oibus linguis: de om-
 nib̄ ritibus: de oibus gradibus. In
 uerbis aut̄ premisis duo ponuntur
 primo igitur ponit̄ genus passionis:
 cū d̄. si exaltatus fuero a terra. Se-
 cundo fructus passionis: cū d̄ om̄ia
 tra. ad meip. ¶ Circa primū notan-
 dum qz xp̄s noluit mori i aliqua domo
 nec sub aliquo tecto: sed in aere uo-
 luit exaltari triplici rōne. Primo qui-
 dem qz aer est elemētū cōe: p̄t enim
 hō habere propriā terrā uel propriāz
 aquā uel p̄p̄iū ignē. Aerē uero pro-

Sermo. i.

primum nemo habere potest. Scdo qz ē est elemētū mediū inter celū z terrā. Tertio qz est elemētū immundū ex fumo hostiarū ydolis imolatay. Xps ergo voluit primo in aerē exaltari ad innuendū qz sicut aer est oibus cōmunis: sic et passio xpi. Nā passiones aliorum sanctorū fuerunt pprie: qz petrus passus est propter se: paulus ppter se: et sic de alijs. Xps autē nō est passus ppter se sed cōiter oēs. **B** Sua em̄ passio fuit cōmunis illis q̄ in celo sunt. s. angelis q̄ sunt reparati: illis q̄ sunt in mūdo: qz p suā passiōē sunt saluati. Col. j. Pacificans oīa p sanguinē crucis eius: siue q̄ in terra. i. hoīes siue q̄ in celis. s. angelos. fuit cōmunis illis q̄ sunt in terra. i. sanctis patribus q̄ erāt in limbo: qz inde sunt liberati z illuminati. Eccl. xxiij. Penetrabo inferiores partes terre et inspiciam oēs dormientes et illuminabo omnes operātes in dño. Nō fuit autem cōis illis q̄ sunt in profundo terre. i. demonib⁹: qz sunt in malicia indurati: ideo manserunt in supplicijs desolati. Esa. liij. q̄ dicit p fundo desolare. **C** Secundo xps voluit in aerem exaltari ad innuendum sicut aer est medium inter celū et terram: sic xps fuit mediator inter deum et hominem. Gal. iij. Mediator non vnus est nature sed duplicis diuine. s. et humane: et ideo sicut aer ex parte superiori habet puritatē per quā conuenit cum celo: et ex parte inferiori habet quandam grossiciem per quā conuenit cum terra: sic et xps est medius inter deum z hominem: qz cū deo conuenit ipse ratione nature diuine cum hoīe vero ratione nature hūane. Erat igit̄ discordia inter deū et hoīem. Nā deus conquerebat̄ de homine: qz eius mandata non seruauerat. homo conquirebatur de deo: qz creaturam suā reliquerat. ideo venit christus et mediator se fecit. **D** Mediator autē inter deum et hominem tria debebat habere. Primo similitudinem vt esset similis homini in natura et in defectibus naturalibus vt sic hoī cōpari sci-

ret. Scdo equalitatē ne hoīem p potētia grauaret. z si grauaret posset corā iudicio dei ipz uenire. Tertio debebat hñe ex vtrāqz pte auctoritates arguēdi z compellendi illā pte q̄ suaz scētentiā nō seruaret: qz hoī nō poterat iuenire talē mediatorē q̄ istoria haberet iō pquirebat̄ dicens. Job. ix. Neqz ei viro q̄ similis ē mei rñdebo istud refertur ad similitudinem: nec q̄ um i iudicio ex quo possit audiri: istō referē ad equalitatē nō est q̄ vtrumqz valeat arguere z ponere manū suam in ambobus. istud referē ad auctoritatē. xps nō vt ver⁹ mediator eēt. ista tria hñe voluit. Primo similitudinez in natura z in defectibus naturalibus vt sic sciret iudicate misericordias habere. h. Debit p oīa fratribus assimilari vt misericors fieret. secūdo habuit equalitatē euz vtrāqz pte qz equalis fuit deo inq̄ntum deus: et equalis hoī inq̄ntū ver⁹ hoī: z iō nulli parti potuit esse suspect⁹. **Uñ** dixit de humano generi in ps. Ponā i sal utari z respondet hoī fiducialiter agā in eo. q. d. de hoī de q̄stione nostra q̄ est inter me z vos ponā in salutarī meo q̄ est filius meus. rñdet hoī fiducialr agā in eo qz est frater me⁹. Tertio habuit auctoritatem arguendi z ppeccēdi vtrāqz partē arguisset ei si voluisset hoīem cōdignā satisfactionē facere Esa. ix. Arguet in eq̄tate p māsuetis terre. arguisset qdāmodo deū si dato p impossibile q̄ voluisset satisfactionem p̄dignā recipere. **Uñ** ipse deus dicit. Esay. j. Venite arguite me d̄t dñs: Tertio voluit iaere exaltari vt ipm imūdū sc̄rificaret z mundaret. S̄ctificauerat qdē terrā tringinta tribus annis sup eā ambulando Sanctificauerat aquā i ipsa se baptizari faciendo. Sc̄rificatur⁹ erat ignē: ap̄ls spirītū sc̄ctm̄ in specie ignis mittēdo Non restabat igit̄ nisi vt aerē sc̄tificaret nō sub tecto sed in aere moriēdo Secūdo ponit fruct⁹ passiōis cū d̄f oīa trahā ad me ipsū. **C** Circa q̄s notandū qz tria sunt q̄ natura r̄r attrahunt.

Feria. ii. vi. ebdo. xl.

primi ē simile istud videm⁹ i aialib⁹.
 Ecclia. xiiij. oē aial diligit simile sibi.
 sic etiā videm⁹ i hoib⁹. vñ subdit. ois
 hō simili sui sociabit⁹ videm⁹ i volati
 lib⁹. Eiusdē. xxvij. Volatilia ad sibi si
 multa cōueniūt Scōz ē vacuū sicut p̄z
 i vērōsa q̄ q̄ cito stupa p̄ ignē euacua
 tur z aere nō implet sanguinem ad se
 trahit. Tertiu⁹ ē calidū sicut p̄z i sole
 q̄ virtute sui caloris vapores ad se tra
 hit. J̄ X̄ps igit trahit nos ad se ipsuz
 triplici similitudine. prima similitu
 do est imaginis: qz ad eius similitu
 dinem creati sumus. Scōda similitu
 do est assumeptē hūanitatē. phil. ij.
 In similitudinē hoim factus Tertia est
 imitatiois qz ipm tanq̄ boni filij imi
 tari debem⁹. Ephe. v. J̄stote imitato
 res dei sicut filij charissimi. propter
 istam triplicem similitudinem debem⁹
 ad x̄pm ire z ab ipō trahi. mali autē
 qz nō hñt istā triplicē similitudine z
 ab ipō nō trahuntur habent em̄ ima
 ginē deturpatā. z iō a deo nō cogno
 scunt hñt naturā maculatā z ideo fra
 tres x̄pi nō vocant hñt vitam scelera
 tam. z ideo nō x̄pm sed diabolū imi
 tantur. Sap. xiiij. Oia cōmixta sunt
 animarū inq̄natio istud refertur ad
 imaginis deturpationē. natiuitatis i
 mutatio. istud refertur ad nature vi
 lificationem inordinatio mechie em̄
 impudicitie istud refertur ad vite de
 prauationem. S̄ Secundo enim x̄ps
 nos attrahit per vacuum. fuit enim
 vacuus in natiuitate in vita z i mor
 te. In natiuitate fuit vacuus ad oib⁹
 rebus necessarijs. Nō em̄ habuit le
 ctū vbi redesceret s̄ in presepio rede
 uit. Nō habuit etiā pānos q̄bus ma
 eū iuolueret nisi viles z pānosos Nō
 habuit seruiētes q̄ assisterēt nisi bo
 uē et asinū. Scōdo fuit vacu⁹ in vita:
 qz nō habuit domuz ad habitandum
 Mat. viij. Vulpes foueas hñt et volu
 cres celi nidōs: fili⁹ autem hois zc.
 Nō habuit diuitias ad possidendum.
 ij. Cor. viij. prop̄ nos egenus factus
 est cum esset diues nō habuit etiam
 cibos ad comedēdum qz sepe esuri

uit. Mat. xxi. Mane reuertens ad ci
 uitate esuriuit. Tertio fuit vacuus in
 morte. Eius em̄ corpus fuit vacuum
 et euacuatum sanguine: ita qz reman
 sit in cruce aridum sicut lignum. ps.
 Aruit tanq̄ testa virtus mea. Si⁹ ani
 ma fuit vacua omni consolatione z im
 plera tristitia et dolore. Mat. xxij.
 Tristis est aīa mea vsqz ad mortem.
 Passio eius fuit vacua vtilitate et va
 lore: qz illa die tm̄ vnum latronē est lu
 cratus. Esa. xlix. In vacuum laboraui
 sine causa: et vane fortitudinem meā
 consumpsi. Mater eius fuit vacua om
 ni gaudio z plena omni amaritudine.
 Luc. ij. Et tuā ipsius aīam p̄transibit
 gladius. Eius familia fuit euacuata fī
 de: qz omnes apostoli fidē perōiderūt
 h̄ Tertio trahit nos per calidū. X̄ps
 em̄ in passione totus fuit calidus igne
 amoris: qd̄ patet per quatuor signa q̄
 sunt sudare/sitire/rubere/vestimenta
 ferre non posse: quando enim aliquis
 sudat in facie et in toto corpore: signū
 est intēsi caloris. x̄ps igit sudorē emi
 sit qui tantus fuit qz in terrā decurre
 bat. Et tantus fuit ardor qz humorem
 fleumaticum in sanguinū cōuertebat.
 Secūdo situit: qd̄ fuit signum magni
 caloris. Ser. Sitio ait x̄ps non doleo
 O dñe qd̄ sitis. fidem vestram: salutē
 vestrā: gaudium vestrū plus animarū
 vestrarum q̄ corporis mei cruciatus
 me tenet. Et si non mei saltem vestri
 miseremini. Tertio x̄ps in corde et fa
 cie totus rubuit: quia totus sanguinē
 cruentatus fuit. Esa. lxij. Quare rubrū
 est vestimentum tuum: et indumenta
 tua sicut calcantium in torculari. X̄ps
 etiam in cruce vestimenta ferre nō po
 tuit: sed nudus ascendit ac si ipso facto
 Tanto igne charitatis ardeo qz vesti
 menta ferre non valeo.

¶ Eadē feria. ij. sexte ebdo. Sermo. ij.

S exaltatus
 fuero a terra omnia tra
 hā ad me ipsum. X̄ps per
 suā passionē traxit ad se
 oia scz terrestria: celestia et infernalīa

Sermo .ii.

Traxit quidē celestia patrē re-
cōciliādo. Traxit terrestria: gētilem
populū ad fidē ducendo. Traxit infer-
nalia: sanctos patres qui erant i lym-
bo liberādo. Ideo voluit xps i cruce
exaltari: vt per caput sursum nos deo
recōciliaret p pedes deorsum infer-
nū conculcāret. per manū dexterā ad
aquilonē extēsam: gētes i frigore infi-
delitatis positas attraheret: p manū
sinistrā ad austrū expēsam iudeos in
qbus aliqñ calor fidei viguerat ceciti-
tatis sue merito reprobarēt nichilo-
min⁹ quotidie pctōres ad se trahit ad
fiduciā & spē qñ p̄siderāt corporis xpi
in cruce positi dispositionē: de quo sic
dicit Bern. Quis nō rapiatur ad spē
impetrāditiq; fiduciā qñ ei⁹ cōsiderat
corporis dispositionē. s. caput inclina-
natū ad osculum: brachia extensa ad
amplexandū: manū perforatas ad lar-
giendū: latus apertū ad diligendum:
pedū confixionem ad nobiscum p̄ma-
nendū: corporis extensionē ad se no-
bis totaliter impendendū. **B** **E**x
qbus verbis h̄r q xps i cruce existēs
p sex modos peccatores ad se trahit.
Primo p capitis inclinationem. sicut
amicus nutu capitis amicū vocat vt
bet tibi osculū. Istud osculū petebat
gen⁹ humanū dicens. Cañ. viij. Quis
michi det te fratrem meū suggestentē vbe-
ra matris mee vt inueniā te foris et
deo sculer te. **C** **H**abet igitur de⁹
duo labia: scz gratiā & gloriāz. homo
sifr hz duo labia. s. veritatē & pacē. de
quib⁹ d̄r zachā. viij. Veritatē tñ & pa-
cē diligitē. Hō em̄ osculari d̄z deū cuz
duobus labijs suis: scz veritate & pace
vt scz veritatem de se in confessione
dicat: & cum deo & proximo pacem ha-
bebat: & tunc de⁹ ip̄m osculabitur cuz
duob⁹ labijs suis. s. cum grā & glia: qz
dabit sibi gratiā in i p̄senti & gloriā in
futuro ps. Gratiā & gliam dabit dñs.
D **N**otādum est autē q xps i cruce
passiōis siue caput inclinatū habuit
ad dexterā: siue vt p hoc significaret q
patiebatur ppter pctm̄ qd fecerāt p̄i-
mi parentes cum dextera. Siue vt p

hoc innueret q non vocat hominē ad
leuā. i. ad vitā tēporalē: sed ad dexte-
rā. i. ad vitā celestē. Siue vt p hoc ostē-
deret q i his q facimus nō sinistram:
sed rectā intentionē habere debem⁹
iuxta illud. Math. v. Nesciat sinistra
tua qd faciat dextera tua. **E** **S**cōbo
trahit p brachioz extēsiōē: sicut ma-
ter trahit ad se puēz brachia aperiē-
do. Deus autē duo brachia extēdit: scz
sinistrum quo congregat ad fidē & sui
agnitionē. Et dexterū quo deportat
ad beatitudinē eternā. vtrūq; autem
brachiū olim deus clausum tenebat:
qz nulli veritatē sue fidei dabat & nul-
lum ad suā beatitudinem deducebat.
Tandē aperuit brachiū sinistrū: qñ ad
fidem verā deduxit pp̄m iudeorum.
Dextrū autē nō aperiebat: qz nullū ad
suam gloriā recipiebat. Modo autē
vtrūq; brachiū apertū habet: qz fidē &
sui cognitionē oibus aperit: et ad suā
beatitudinē fideles recipit. Unde q̄li-
bet fidelis aia p̄r dicere Cañ. viij. Le-
ua eius sub capite meo: & dextera illi⁹
amplexabit me. Leuā suam deus sub
capite ponit: quādo in p̄senti vita sui
agnitionem & fidē infundit. Dextera
illius amplexū tribuit: qñ sanctos eter-
naliter sibi vn̄t: vñ etiā q̄libet fidelis
dicere potest cum ps. Tenuisti manū
meam: & in voluntate tua deduxisti me
scz p viam tue veritatis mee deducē-
do & cū glia suscepisti me: scz ad tuā
beatitudinē me recipiendo. **F** **T**er-
tio trahit p manū perforationē: si-
cut liberalis trahit egenum ad se ve-
niēdi. habuit autē xps in cruce ma-
nus aptas: ad innuēdum q dat facili-
ter & liberaliter: qz gratiā suā oibus
tribuit heb. xij. Tandē filijs offert se
deus Sap. vi. preoccupat qui se con-
cupiscunt: ideo d̄r Eccli. iij. Non p-
trahas datū angustiati. habuit ma-
nus cōfixas ad innuēdum q dat im-
mutabiliter & p̄seueranter. Eccli. ij.
Respicite filij nationes hoim: et sci-
tore qz nullus sperauit in dño et con-
fusus est p̄māsit in mandatis ei⁹ & de-
relictus est. pauci autē sunt qui ha-

bent istā immobilē volūtatem serui
endi ⁊ bñfaciēdi: ideo dñ de multis in
ps. Cōfitebī tibi cū benefeceris eis
Ecc̄l. vi. Est amīc⁹ soci⁹ mēse. Habuit
man⁹ pforatas: qz dat oībus largiter
⁊ abundāter. Sicut em̄ vas perforatū
largiter effūdīt: sic xp̄s largiter tribu
it. i. Thim̄. vi. Qui p̄stat nobis abun
de Jaco. i. Qui dat oīb⁹ affluenter et
nō im̄properat. Nō solū aut̄ est libera
lis: sed quodā mō pdigus: qz h̄z man⁹
perforatas: sicut dñ de aliquo pdigo q̄
nichil sibi scit retinere. Iste h̄z perfo
ratas n: anus: valde pdigus esset qui
pro potu patrimonium suū daret: sic
xp̄s pro potu aque frigide dat merce
dem celestis glorie Mat. x. Quicūqz
dederit potum vini ex istis minimis
calicē aquē frigide: tamen dico vobis
nō perdet mercedē suā. **S** Xp̄s in
vita sua fuit multū liberalis: qz multa
beneficia dedit. In fine autē vite sue
quodā mō fuit pdig⁹: qz nichil sibi reti
nuit: sed omnia dedit etiam vsqz ad
vestes. Nam petro dedit ecclesiā. Jo
hanni matrem suam charissimā. Pa
tri dedit aīam suā p̄ciosam. Latroni
dedit paradisu. Nichodemo ⁊ ioseph
dedit corp⁹ p̄pitiū. Nobis oībus dedit
suum sanguinē p̄ciosum: ⁊ crucifi xori
bus vestimenta. **T** Quarto xp̄s
trahit nos per lateris apertionē: vt
ei⁹ amorē ostendat. Amor aut̄ aliquā
do ostēdit̄ ex sermone: iuxta illd̄ mat.
xij. Ex abūdantia cordis os loquitur.
Qñ em̄ cor abundat ī amore: os abū
dat ī sermone. Aliquādo amor mani
festat̄ ī opere: ⁊ ille ē amor de quo dñ
i. Joh. iij. Non diligamus verbo neg
lingua: sed opere et veritate. Aliquā
do amor radicat̄ ī corde. De q̄ Mat.
xxij. Diliges dñm deum tuū ex toto
corde tuo. Prim⁹ amor qui est ī sermo
ne nichil valet: nisi sit secūdus amor
qui est ī opere. Nec primus nec scōs
aliquid valēt nisi amor radicat̄ ī cor
de. Primū amorē xp̄s nobis ostende
rat ī sua salubri eruditione. Secundū
ostēderat ī multiplici bñficioꝝ lar
gitione. Sed tertium scz p̄cordiale

amorē nobis ostendit in lateris aper
tione Berni. Clauus penetrans: clau⁹
referans factus est michi: quid nisi vt
videam per foramen clamat clauus:
clamat vulnus: qz deus vere sit homo
in xp̄o mūdum reconcilians. Quanto
trahit nos per pedum affixionem: si
cut amicus positus in carcere trahit
amicum ad se visitandum. Xp̄s pro
pter amorē nostrum incarcerationi se fe
cit qñ ī cruce affigi voluit. Debemus
em̄ ad ei⁹ pedes currere. Quia sicut
dñ deus. xxxij. Qui appropinquāt pe
dib⁹ ei⁹ accipiēt de doctrina eius. Ad
pedes ergo ei⁹ debēt currere pctōres
⁊ tribulati. Nam vnus pes vnctus est
oleo: iste est eius misericordia visce
rosa. Deus. xxxij. Tingat ī oleo pe
dem suum. Secundus pes est tinctus
sanguine iste est passio eius gloriosa.
ps. Ut intingat pes tuus in sanguine
⁊ c. Pctōres igitur accedant ad pedes
intinctum oleo mie: et inuenient me
delam et sanationem. Esa. lxi. Spiri
tus dñi super me eo qz vnxit me vt me
derer contritos corde. Tribulati ac
cedāt ad pedem intinctum sanguine:
et ibi inuenient consolationez Greg.
Si passio xp̄i ad memoriaz reducitur
nichil est qd non equo aīo tolleretur.
Sexto trahit per sui corpis extensio
nē postqz em̄ p nobis talit̄ se exten
dit: debemus ⁊ nos ad ipm̄ extendi ⁊
ab ipso trahi. Nam extendit se pro
nobis de celo vsqz ad virginis vterū
de vtero in presepio. de presepio in
mundi exilium. de mūdo in patibulo.
de patibulo in sepulchrū. de sepulchro
in limbo. de limbo rediit ī mūdū. de
mundo se extendit vsqz in celū de ce
lo se extendet vsqz ad iudicium.

¶ Feria. iij. vi. ebdo. xl. Sermo p̄mus

Go quasi a

gnus māsuētus q̄ portat̄
ad victimam. hic. xi. Se
pe xp̄s ī scripturis agn⁹
appellat̄ propter māsu
et innocentia. Nam sicut di
cit Isydo. cetera animalia armauit

Sermo primus.

natura: solus agnum dimisit inermē. non em̄ habet cornua ad ventilandū nec dētes ad mordēdū: nec ungues ad lacerandū sed ināsuētus et innocens inuenit: eodem modo xp̄s nunq̄ vllī nocuit: sed omnib⁹ profuit. **A** **¶** **D**icit autē christus i auctoritate p̄missa agnus et agnus mansuet⁹ et agnus vicitimatus. Agnus asit sc̄d̄m Iher̄o. dicitur agnoscedo: q̄ inter oēs numeros greges solo balatu matrem cognoscit. **B** **¶** **E**odem modo christus dicitur agnus ab agnoscedo: q̄ christus in cruce existēs agnouit tria genera personarū. s. patrē: et matrē suos crucifixores. nam patrē agnouit sibi aīam suā recōmēdando dicēs. Pater in manus tuas commēdo sp̄m meū. d̄r em̄ et scriptum reperit q̄ xp̄s existens in cruce totū illū p̄s. De⁹ deus meus respice i me vsq̄ i te dñe speraui: silēter dicere incepit: et cū peruenit ad illū verbum. In manus tuas dñe commēdo sp̄m meū. vt d̄r Luc. xxiij. fortiter exclamauit dicens. Pater i manus tuas commēdo sp̄m meū. **C** **¶** **I**n hoc autē dat nobis exēplū vt cū ad extrema propinquamus: sp̄m n̄m deo commēdemus et hoc trib⁹ de causis faciendū est. primo vt vt de⁹ ab isidijs demonum nos custodiat et nostrū sp̄m. Demones em̄ i via parati sunt vt aīam rapiāt. Sed aīa q̄ est i manu dei nullū d̄r timere. Jo. x. Nō rapiet eos quisq̄ de manu mea. Secūdo vt aīam nostram per angelorū ministeriū ad celū deducat. Exo. xxiij. Ecce ego mitto angelū meū q̄ p̄cedet te et custodiat i via et introducat i locum quē preparauit. Tertio vt animas a morte custodiat Sap. iij. Iustorū aīe in manu dei sunt et nō tanget il. tot. malicie seu mortis Sc̄do agnouit iste agn⁹ matrem: specialē curā de ea h̄ndo et ioh̄āni eā recōmēdando q̄ dicit. ecce mater tua. In hoc dat nobis exēplū vt de parētib⁹ n̄ris vsq̄ ad mortē curā et diligentiam habeam⁹. Petro q̄dē recōmendauit eccl̄ā. ioh̄āni vero matrē suam Si vero innenisset digniores aliquos:

certū est q̄ taliū thesaurorū eos fecisset custodes pecuniā vero iude recōmendauit ad innuendū q̄ pecunia tēporalis est reuolis et indigna. et ideo custodi indigno et vilissimo recōmendauit. Nos ergo exēplo iohannes habeamus eam matrē si volum⁹ ea habere i nutrice. **D** **¶** **C**um em̄ sit triplex status hominis sicut dicit Aug. s. invita i morte et post mortē. Ispa in illo triplici statu adiuvat filios suos qui eā habēt i matrē. vñ cātat eccl̄ia. Maria mater gr̄e mat̄ misericordie tu nos ab hō. pte. et hō. mor. suscipe. Adiuvat igit̄ i vita. si in vita sint quāda iusti: istis impetrat perseuerantē gratiam. iō d̄r. Maria m̄r gr̄e sc̄z datrix vel cōseruatrix. Alij sunt peccatores istis ipetrat sc̄tōrū veniā: et dei m̄am iō d̄r m̄r mie. Sc̄os stat⁹ est. put sunt i morte q̄ est status periculosus: q̄ hostes. i. demones ad moriētes accedūt et si aliquod ius h̄nt inquirūt: s̄z beata virgo hostes. i. demōes expellit et aīas pregit. iō subdit. Tu nos ab hoste prege. Tertio stat⁹ est post mortē s. q̄n aīa de corpore ē egressa. et iste stat⁹ est s̄lt periculosus: q̄ ibi sūt demones rugiētes aīam deuorare volētes sed beata virgo aīas i morte suscipit et in celū deducit et a demonib⁹ defendit. iō subditur. hora mortis suscipe. Vñ quelibet talis aīa p̄t regratiari brē marie et sibi dicere illud eccl̄ia. Is. Liberasti me sc̄d̄m multitudinē iniectionis tuā. a rugiētib⁹ p̄paratis ad escam de manib⁹ querētū aīam meā. **E** **¶** **T**ertio iste agnus agnouit suos crucifixores p̄ eis orando dicēs. Lu. xxij. Pater dimitte illis. nō em̄ sciūt quid faciūt. Aliq̄n potest iniuria irrogari i contumelijs verborū. et hec est magna iniuria. Aliq̄n i spoliatione rerū: et hec est maior. Aliq̄n i irrogatiōe suppliciorū: et hec ē maxima. Iste tres iniurie fuerunt xp̄o in passiōe irrogate: ipse em̄ fuit contumelijs lacessitus. vñ d̄r Mat. xxvij. Pretereuntes blasphemabant eū mouētes capita sua et dicentes. vñ q̄ destruis tēplū dei et in